

TABL. 13. ZATRUDNIENIE I WYPŁĄTY W ZAKŁADACH I-VII KATEGORII NIEKTÓRYCH RODZAJÓW PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO<sup>a</sup> (c. d.)

Lata Niektóre rodzaje przemysłu	Zakłady czynne	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- praco- wane robot- niko- dni w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		
		fizycz- nib	umy- słowi		fizycz- nym	umyślo- wym	
	w ciągu roku	w dniu 31.XII	w tys. złotych		w ciągu roku		
<b>Przemysł chemiczny</b>							
Ogółem . . . . .	1 007	49 960	.	.	95 134	43 929	
1932	829	40 419	6 828	11 399	74 793	41 724	
1934	892	45 617	7 349	13 209	79 263	38 928	
1936	929	48 933	8 422	14 014	82 398	42 507	
1937	992	54 553	9 110	15 995	96 911	49 099	
Koksownie . . . . .	11	2 332	211	708	6 669	1 735	
1934	8	2 029	161	649	6 139	1 248	
1936	9	2 109	168	691	6 492	1 203	
1937	9	2 503	190	832	8 104	1 428	
Rafinerie nafty i ga- zoliniane	1932	52	3 977	706	1 157	8 379	5 260
1934	58	3 800	647	1 136	8 108	4 549	
1936	53	3 315	633	1 002	6 803	4 277	
1937	57	3 573	558	1 071	7 672	3 626	
Fabryki przędzy jedwabiu sztucznego	1932	3	5 124	287	1 441	8 074	1 606
1934	3	6 214	245	1 875	9 612	1 614	
1936	3	6 909	285	2 030	10 488	2 396	
1937	3	7 417	340	2 336	12 994	3 955	
Fabryki nawozów sztucznych	1932	15	3 725	743	1 101	8 590	6 158
1934	18	4 269	746	1 196	9 232	5 566	
1936	16	3 802	778	1 089	9 100	5 178	
1937	17	4 122	798	1 255	10 831	6 216	
Fabryki wyrobów gu- mowych	1932	32	5 804	438	1 392	6 414	2 644
1934	41	7 578	644	2 114	8 469	3 032	
1936	49	7 636	808	2 076	8 343	3 439	
1937	47	8 600	926	2 342	9 732	3 960	
Fabryki przetworów tłuszczowych	1932	145	2 590	736	763	4 143	3 566
1934	166	3 190	810	901	4 878	3 209	
1936	163	3 410	962	921	4 912	3 762	
1937	173	3 777	1 090	1 051	5 911	4 213	
<b>Przemysł włókienniczy</b>							
Ogółem . . . . .	2 665	145 327	.	.	228 662	57 230	
1932	2 268	123 067	7 304	28 480	165 255	44 195	
1934	2 393	140 808	7 396	35 129	178 592	39 590	
1936	2 293	156 160	8 070	38 909	199 986	42 906	
1937	2 384	157 067	8 617	40 897	217 907	46 416	
Zakłady wieloodzia- łowe	1932	146	57 238	3 117	11 674	82 752	22 840
1934	129	67 636	3 272	16 412	91 322	21 022	
1936	124	73 270	3 470	18 339	100 983	22 166	
1937	129	72 740	3 667	19 789	112 865	24 402	

a-b Ob. uwagi a-b na str. 130.

(c. d. str. 132)

TABL. 13. ZATRUDNIENIE I WYPŁATY W ZAKŁADACH I-VII KATEGORII  
NIEKTÓRYCH RODZAJÓW PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO<sup>a</sup> (c. d.)

Lata Niektóre rodzaje przemysłu	Zakłady czynne	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- pracowa- ne robotni- kowie w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		
		fizycz- nieb	umy- słowi		fizycz- nym	umysłow- wym	
	w ciągu roku	w dniu 31.XII		w ciągu roku			
<b>Przemysł włókienniczy (dok.)</b>							
Przędzalnie . . . . .	1932	132	19 691	853	5 102	25 258	5 763
	1934	123	20 643	917	5 148	24 261	5 835
	1936	134	24 531	1 108	5 775	26 936	6 713
	1937	139	25 164	1 135	5 927	29 187	7 017
Tkalnie . . . . .	1932	1 060	23 364	1 435	5 853	27 244	6 723
	1934	1 108	24 747	1 190	6 071	28 242	4 627
	1936	978	28 036	1 433	6 908	34 552	5 656
	1937	949	27 403	1 531	6 939	35 364	6 112
Fabryki wyrobów dzianych	1932	408	7 872	624	2 106	11 052	2 352
	1934	436	9 265	599	2 659	11 685	2 220
	1936	395	8 518	612	2 273	11 224	1 996
	1937	445	9 417	649	2 464	12 720	2 071
<b>Przemysł papierniczy</b>							
Ogółem . . . . .	1933	279	13 014	1 200	3 370	17 871	6 564
	1934	274	14 125	1 275	3 909	19 682	6 402
	1936	284	15 439	1 239	4 357	21 405	6 382
	1937	294	17 328	1 439	4 975	25 833	7 458
Papiernie . . . . .	1930	54	9 536	.	.	18 791	5 430
	1932	51	9 709	681	2 150	13 057	4 470
	1934	50	8 773	705	2 525	14 177	4 152
	1936	55	9 507	702	2 778	15 259	4 171
	1937	58	10 562	850	3 176	18 291	4 857
<b>Przemysł skórzany</b>							
Ogółem . . . . .	1932	450	7 101	719	1 932	11 736	3 105
	1934	423	8 051	718	2 195	11 951	2 699
	1936	449	9 542	754	2 531	13 009	2 766
	1937	474	10 383	855	2 735	14 940	2 997
Garbarnie . . . . .	1930	253	5 093	.	.	10 824	3 241
	1932	277	5 027	420	1 388	8 772	2 214
	1934	275	5 684	466	1 567	8 784	1 932
	1936	296	6 641	497	1 791	9 509	1 978
	1937	306	7 313	564	1 941	11 055	2 128
<b>Przemysł odzieżowy</b>							
Ogółem . . . . .	1932	1 001	10 330	1 469	2 684	11 688	4 208
	1934	1 249	16 555	1 277	4 342	17 849	3 222
	1936	1 460	17 339	1 397	4 623	18 383	3 607
	1937	1 554	17 129	1 373	4 456	18 347	3 720
Fabryki obuwia me- chanicznego	1930	42	2 377	.	.	4 029	1 417
	1932	53	1 800	175	482	2 589	744
	1934	61	4 253	353	959	4 830	988
	1936	39	2 808	320	727	4 074	972
	1937	39	2 170	293	547	3 279	874

a - b Ob. uwagi a - b na str. 130.

(dok. str. 133)

TABL. 13. ZATRUDNIENIE I WYPŁATY W ZAKŁADACH I-VII KATEGORII NIEKTÓRYCH RODZAJÓW PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO<sup>a</sup> (dok.)

Lata  Niektóre rodzaje przemysłu	Zakłady  czynne	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- pracowa- ne robotni- kowie dni  w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		
		fizycz- nib	umy- słowi		fizycz- nym	umysłow- wym	
	w ciągu roku		w dniu 31.XII	w tys. złotych		w ciągu roku	
<b>Przemysł drzewny</b>							
Ogółem . . . . .	1930	3 423	59 741			68 391	15 089
	1932	2 511	41 654	3 380	10 859	38 316	9 987
	1934	2 368	50 701	3 275	13 529	39 957	7 902
	1936	2 380	57 249	3 427	15 246	44 214	8 260
	1937	2 581	68 146	3 979	18 324	56 484	9 788
Tartaki . . . . .	1930	1 610	32 387			36 181	9 683
	1932	1 377	24 701	2 256	6 328	20 091	5 618
	1934	1 490	32 982	2 358	8 613	23 498	5 227
	1936	1 470	35 222	2 384	9 036	24 010	5 212
	1937	1 554	41 741	2 683	10 920	30 921	6 143
Fabryki mebli giętych	1930	39	5 369			6 435	999
	1932	31	2 254	133	493	1 813	550
	1934	32	3 017	113	722	2 286	418
	1936	31	3 614	144	1 020	3 026	427
	1937	36	4 233	173	1 189	3 683	433
Fabryki dykt i forni- rów	1930	29	2 676			3 892	1 355
	1932	32	2 956	215	816	2 932	1 001
	1934	33	4 363	238	1 245	3 702	719
	1936	35	6 401	335	1 836	5 163	1 158
	1937	35	7 790	449	2 082	6 563	1 446
<b>Przemysł spożywczy</b>							
Ogółem . . . . .	1935	9 360	81 405	9 932	22 210	89 694	35 623
	1936	9 276	85 590	10 456	22 443	89 666	36 536
	1937	9 342	86 461	11 243	24 500	103 150	39 013
Młyny . . . . .	1930	6 298	19 125				
	1932	6 195	19 919	1 747	4 952	16 962	5 250
	1934	6 044	20 698	2 109	5 203	14 924	4 648
	1936	5 908	23 524	2 084	4 992	14 882	4 503
	1937	5 867	19 445	2 106	5 026	15 983	4 594
Cukrownie . . . . .	1934	62	14 209	1 254	4 353	16 498	9 491
	1936	61	16 128	1 272	5 045	17 436	9 568
	1937	60	17 451	1 377	5 484	20 398	10 032
Browary i słodownie	1930	186	6 752			14 590	7 904
	1932	173	4 818	1 020	1 437	8 205	5 242
	1934	171	4 706	924	1 251	6 268	3 941
	1936	166	4 750	921	1 282	6 082	3 893
	1937	165	4 980	911	1 383	7 018	4 221
<b>Przemysł poligraficzny</b>							
Ogółem . . . . .	1932	742	12 318	2 591	3 590	28 205	11 845
	1934	640	12 215	1 370	3 622	25 341	5 564
	1936	663	12 866	1 624	3 730	25 517	6 469
	1937	677	14 145	1 409	4 134	27 827	5 518
<b>Przemysł budowlany</b>							
Ogółem . . . . .	1934	1 223	23 941	1 817	6 908	31 846	6 767
	1936	1 655	37 384	2 205	9 985	51 544	8 293
	1937	2 019	50 253	2 866	13 739	73 209	9 864

a-b Ob. uwagi a-b na str. 130.

TABL. 14. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I—VII KATEGORII WEDŁUG LICZBY ROBOTNIKÓW W 1935 R.

Gałęzie przemysłu	Zakłady ogółem	Zakłady zatrudniające przeciętnie robotników							1000 i więcej
		do 4	5-9	10-14	15-49	50-199	200-499	500-999	
Ogółem <sup>a</sup>	22 789	6 151	6 134	2 885	4 844	1 997	505	172	101
Mineralny	1 733	71	299	224	718	339	64	12	6
Metalowy <sup>a</sup>	1 564	116	422	243	457	203	73	24	26
Elektrotechniczny	192	10	46	28	57	31	16	3	1
Chemiczny	957	169	250	133	242	101	45	10	7
Włókienniczy	2 291	164	690	359	577	356	89	29	27
Papierniczy	288	9	75	54	75	55	15	4	1
Skórzany	416	46	123	82	96	66	3	—	—
Drzewny	2 388	181	828	440	656	229	42	10	2
Spożywczy	9 360	4 959	2 317	783	1 036	161	25	58	21
Odzieżowy	1 342	308	598	206	177	42	8	3	—
Zabawkarski	22	—	7	10	2	3	—	—	—
Poligraficzny	649	58	240	117	166	60	8	—	—
Budowlany	1 587	60	239	206	585	351	117	19	10

a Bez warsztatów kolejowych.

TABL. 15. ZATRUDNIENIE, WYPŁATY I OBRÓT W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I—VII KATEGORII W 1937 R.

Województwa Podział administracyjny obow. do dn. 31.III 1939 r. Ważniejsze rodzaje przemysłu	Zakłady czyn- ne w ciągu roku	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- praco- wane robot- niko- dni w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		Su- my obro- tu <sup>b</sup> w mil. zł
		fizycz- ni <sup>a</sup>	umy- słowi		fizycz- nym	umy- słow- nym	
Wszystkie rodzaje przemysłu							
Polska <sup>c</sup>	24 362	730 134	64 662	201 344	1 069 574	287 084	6 439
M. st. Warszawa	2 676	87 932	11 885	24 601	159 756	54 165	877
Warszawskie	1 177	39 240	4 097	11 006	62 576	21 490	—
Łódzkie	3 176	143 641	8 518	38 358	208 758	46 370	1 175
Kieleckie	2 095	105 521	8 280	28 567	148 348	40 474	—
Lubelskie	1 348	17 494	1 648	4 838	17 418	5 593	131
Białostockie	957	19 494	1 103	5 027	22 059	2 729	151
Wileńskie	603	7 653	688	2 072	7 878	1 638	62
Nowogrodzkie	475	4 780	336	1 276	3 294	814	29
Poleskie	365	6 282	397	1 644	5 078	995	—
Wołyńskie	783	16 655	1 011	4 336	14 099	2 631	127
Poznańskie	2 343	46 865	4 964	13 465	55 084	16 042	454
Pomorskie	1 924	42 534	4 443	12 522	54 646	16 308	547
Śląskie	1 543	84 700	8 207	24 433	185 406	43 758	—
Krakowskie	1 652	52 727	4 644	14 337	72 264	20 025	485
Lwowskie	1 689	33 833	2 883	9 362	36 600	10 212	288
Stanisławowskie	664	13 898	957	3 698	11 070	2 461	95
Tarnopolskie	892	6 885	601	1 802	5 240	1 379	50
Przemysł mineralny							
Ogółem	2 053	81 041	3 329	22 405	87 073	11 513	288
Cegielnie	1 099	27 727	914	7 566	26 912	2 439	68
Kafłarnie i garncarnie	157	2 586	78	725	2 429	199	8,6
Betoniarne	144	1 730	88	490	2 137	232	6,9

a Przeciętnie w ciągu roku. b Sumy otrzymane ze sprzedaży towarów wyprodukowanych na rachunek własny, za przérób pbczego surowca i za wykonanie robót. c Bez warsztatów kolejowych.

(c. d. str. 135)

TABL. 15. ZATRUDNIENIE, WYPŁATY I OBRÓT W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII W 1937 R. (c. d.)

Ważniejsze rodzaje przemysłu	Zakłady czynne	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- praco- wane robot- niko- dni w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		Su- my obro- tów w mil. zł
		fizycz- ni <sup>a</sup>	umy- słowi		fizycz- nym	umy- słow- nym	
	w ciągu roku	w dniu 31.XII	w ciągu roku		w ciągu roku		
<b>Przemysł mineralny (dok.)</b>							
Cementownie . . . . .	12	3 939	275	1 224	7 720	1 805	46
Wapienniki . . . . .	74	4 240	181	1 174	4 616	730	17
Huty szkła . . . . .	69	14 522	546	4 024	16 005	1 877	50
Fabr. porcelany . . . . .	9	2 575	155	749	2 913	482	9,7
Fabr. fajansu . . . . .	10	2 390	119	668	2 651	512	10
Fabr. wyrobów szamoto- wych, dynasowych i ogniotrwiałych . . . . .	37	3 770	251	1 080	4 247	1 112	20
Fabr. luster i szlifierek szkła . . . . .	34	408	52	113	504	100	2,9
Kamieniolomy . . . . .	170	12 139	353	3 222	11 530	1 047	24
<b>Przemysł metalowy</b>							
<b>Ogółem<sup>c</sup> . . . . .</b>	<b>1 753</b>	<b>155 715</b>	<b>17 120</b>	<b>44 083</b>	<b>321 184</b>	<b>87 558</b>	<b>1186</b>
Huty żelaza <sup>d</sup> . . . . .	16	30 177	2 869	8 890	89 085	17 989	427
Odlewnie żelaza . . . . .	102	12 081	866	3 203	17 576	3 857	78
Huty, walcownie i odlewnie innych metali . . . . .	65	7 880	826	2 382	20 876	5 140	117
w tym:							
huty i walcownie cynku	8	3 800	314	1 192	11 590	2 215	56
walcownie miedzi, alumi- nium, ołowiu . . . . .	13	3 412	409	998	8 104	2 577	52
Fabr. części maszyn, apar. Fabry wyrobów masowych w tym drutu, gwoździ . . . . .	121	6 645	763	1 946	11 202	2 948	50
Fabr. wyrobów masowych w tym drutu, gwoździ . . . . .	439	25 569	1 868	7 051	33 149	8 318	190
Fabr. wyrobów ozdobnych . . . . .	58	6 092	546	1 671	9 270	2 981	61
Fabr. mebli metalowych . . . . .	71	1 512	162	407	2 570	608	9,2
Fabr. mebli metalowych . . . . .	44	1 694	136	425	2 361	346	8,9
Wytwórnice rzemieślnicze . . . . .	89	1 009	52	284	1 296	101	4,9
Fabr. narzędzi . . . . .	102	7 376	601	2 000	12 447	2 664	20
Fabr. konstruk. i urządzeń . . . . .	73	8 159	1 115	2 261	16 524	5 573	64
Fabr. silników, pomp . . . . .	22	3 419	720	930	8 635	3 837	7,7
Fabr. obrabiarek . . . . .	17	2 652	288	758	5 498	2 202	13
Fabr. maszyn i narzędzi rolniczych . . . . .	104	4 608	361	1 292	5 690	997	20
Fabr. maszyn i aparatów włókienniczych . . . . .	16	1 813	261	550	3 870	1 131	11
Fabr. maszyn i aparatów dla innych przemysłów . . . . .	74	2 343	301	652	3 623	1 003	14
Fabr. środków przewozow. w tym taboru kolejowego . . . . .	87	21 587	3 411	6 074	48 045	16 524	.
Fabr. wyrobów precyzyjn. Zakłady reparacyjne . . . . .	6	11 166	1 536	3 099	22 778	7 231	103
Fabr. wyrobów precyzyjn. Zakłady reparacyjne . . . . .	75	14 296	2 213	4 134	33 931	13 242	.
Fabr. wyrobów precyzyjn. Zakłady reparacyjne . . . . .	215	2 503	261	737	4 217	898	.
w tym zakłady reparacyj- ne maszyn rolniczych . . . . .	33	352	50	101	360	142	.

a—b Ob, uwagi a—b na str. 134. c Bez warsztatów kolejowych. d Zakłady posiadające wielkie piece, stalownie i walcownie.

(c. d. str. 136)

TABL. 15. ZATRUDNIENIE, WYPŁATY I OBRÓT W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII W 1937 R. (c. d.)

Ważniejsze rodzaje przemysłu	Zakłady czynne	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- pracowa- ne robot- niko- dni w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		Su- my obro- tu <sup>b</sup> w mil. zł
		fizycz- nia <sup>a</sup>	umy- słowi		fizycz- nym	umy- słowy- wym	
	w ciągu roku	w dniu 31.XII		w tys. złotych		w ciągu roku	
<b>Przemysł elektrotechniczny</b>							
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>211</b>	<b>17 515</b>	<b>3 291</b>	<b>4 997</b>	<b>26 427</b>	<b>14 113</b>	<b>181</b>
Fabr. maszyn elektrotechn.	19	2 136	324	637	3 510	1 306	23
Wytwórnice innych artyku- łów elektrotechnicznych	192	15 379	2 967	4 360	22 917	12 807	158
<b>Przemysł chemiczny</b>							
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>992</b>	<b>54 553</b>	<b>9 110</b>	<b>15 995</b>	<b>96 911</b>	<b>49 099</b>	<b>971</b>
Gazownie . . . . .	102	2 417	842	777	5 817	3 151	37
Koksownie . . . . .	9	2 503	190	832	8 104	1 428	63
Rafinerie ropy i gazolin.	57	3 573	558	1 071	7 672	3 626	126
Fabr. zapalek . . . . .	4	676	55	140	766	433	28
Fabr. przędzy sztucz. jedw.	3	7 417	340	2 336	12 994	3 955	60
Fabr. materiałów wybuch.	8	3 809	596	1 087	6 653	3 271	21
Fabr. barwników . . . . .	8	1 242	317	336	2 086	2 438	27
Fabr. nawozów sztucznych	17	4 122	798	1 255	10 831	6 216	80
Fabr. gazów technicznych	23	420	166	123	1 124	786	7,5
Fabr. farb, lakierów, emalii	65	1 630	364	475	2 304	1 603	36
Fabr. wyrobów gumowych	47	8 600	926	2 342	9 732	3 960	72
Fabr. papy dachowej . . . .	69	715	143	188	931	415	23
Fabr. przetw. tłuszczow. w tym:	173	3 777	1 090	1 051	5 911	4 213	148
olejarnie . . . . .	54	1 146	185	314	1 964	681	63
fabr. mydła i świec . . . . .	87	1 947	781	542	2 788	3 031	69
Fabr. wyrobów farmaceut.	69	2 061	703	607	2 685	3 388	34
Fabr. wyrobów kosmetycz.	66	1 034	422	308	1 174	1 604	20
Fabr. wyrobów farmaceut. i kosmetycznych . . . . .	13	488	172	146	485	573	6,3
<b>Przemysł włókienniczy</b>							
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>2 384</b>	<b>157 067</b>	<b>6 617</b>	<b>40 897</b>	<b>217 907</b>	<b>46 416</b>	<b>1260</b>
Zakłady wielocoddziałowe	129	72 740	3 667	19 789	112 865	24 402	545
Przedziałnie . . . . .	139	25 164	1 135	5 927	29 187	7 017	209
Tkalnie . . . . .	949	27 403	1 531	6 939	35 364	6 112	276
Fabr. wyrobów dzianych	445	9 417	649	2 464	12 720	2 071	75
Farbiarnie i wykończalnie	171	8 328	690	2 125	11 857	3 307	52
Fabr. waty . . . . .	48	1 156	94	257	962	271	11
Fabr. i nawijalnie nici . . . .	32	1 455	104	403	1 984	451	15
Fabr. koronek i firanek	58	1 443	128	392	1 743	488	12
Fabr. dywanów, kilimów i gobelinów . . . . .	104	1 723	105	416	1 508	352	9,2
Szmuklerstwo i pasmant.	72	2 448	170	650	3 109	532	15
Fabr. powrozów . . . . .	34	1 385	95	373	1 655	352	11
Fabr. stożków i kapeluszy	8	1 791	115	514	2 245	491	14
Szarpanie . . . . .	29	495	17	121	605	53	2,2
Skręcalnie . . . . .	43	790	35	205	790	72	2,1

a-b Ob. uwagi a-b na str. 134.

(c. d. str. 137)

TABL. 15. ZATRUDNIENIE, WYPŁATY I OBRÓT W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII W 1937 R. (c. d.)

Ważniejsze rodzaje przemysłu	Zakłady czynne	Zatrudnieni pracownicy najemni		Przepracowane robotnikami w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		Sumy obrotu <sup>b</sup> w mil. zł
		fizyczna	umysłowi		fizycznym	umysłowym	
	w ciągu roku	w dniu 31.XII		w tys. złotych		w ciągu roku	
<b>Przemysł papierniczy</b>							
Ogółem . . . . .	294	17 328	1 439	4 975	25 833	7 458	196
Papiernie . . . . .	58	10 562	850	3 177	18 291	4 857	140
Fabr. wyrobów z papieru	236	6 766	589	1 798	7 542	2 601	56
Fabr. tapet . . . . .	5	480	95	124	792	711	5,0
Fabr. gilz i bibulek papierosowych	40	1 875	189	487	2 799	814	23
Fabr. in. wyrob. z papieru	191	4 411	305	1 187	3 951	1 076	28
<b>Przemysł skórzany</b>							
Ogółem . . . . .	474	10 383	855	2 735	14 940	2 997	161
Garbarnie . . . . .	306	7 313	564	1 941	11 055	2 128	130
Fabr. pasów . . . . .	16	454	56	122	672	198	8,3
Fabr. rymarskie i siodł.	23	436	27	124	796	73	5,3
Szczeciarnie . . . . .	19	211	2	34	73	6	2,3
Fabr. galanterii skórzanej	20	248	13	65	210	40	1,7
Wyprawialnie i farb. futer	41	897	108	248	1 274	333	8,3
Fabr. szczotek i pędzli	30	660	67	173	723	190	3,8
<b>Przemysł drzewny</b>							
Ogółem . . . . .	2 581	68 146	3 979	18 324	56 484	9 788	349
Tartaki . . . . .	1 554	41 741	2 683	10 920	30 921	6 143	219
Fabr. mebli giętych . . . . .	36	4 233	173	1 189	3 683	433	12
Fabr. dykt i fornirow . . . . .	35	7 790	449	2 082	6 563	1 446	46
Fabr. mebli zwykłych . . . . .	245	4 174	168	1 200	4 869	462	18
Koszykarstwo i wikliniar.	61	837	18	224	461	31	4,1
Bednarstwo . . . . .	35	604	27	166	564	97	2,9
Stolarstwo . . . . .	268	3 091	110	894	4 113	243	17
Fabr. wyrobów korkowych	17	716	67	210	767	292	4,9
Fabr. skrzyń . . . . .	40	922	28	256	715	48	5,4
Fabr. deszczulek i taflí posadzkowych . . . . .	17	364	27	103	363	63	2,9
<b>Przemysł spożywczy</b>							
Ogółem . . . . .	9 342	86 461	11 243	24 500	103 150	39 013	1 601
Młyny . . . . .	5 867	19 445	2 106	5 026	15 983	4 594	
w tym I—V kategorii . . . . .	798	10 260	1 832	2 840	10 254	4 241	492
Piekarnie . . . . .	451	4 933	269	1 414	7 328	658	74
Fabr. makaronu . . . . .	15	305	37	84	236	116	3,0
Przemysł cukierniczy . . . . .	306	9 842	1 053	2 740	9 818	3 064	108
w tym:							
piekarnie cukiernicze . . . . .	89	1 120	93	370	1 640	249	15
fabr. czekolady i cukierków	178	7 878	867	2 146	7 562	2 633	85
Zakłady przetworów ziemniaczanych <sup>c</sup> . . . . .	80	1 440	178	395	1 280	505	16
Cukrownic <sup>c</sup> . . . . .	60	17 451	1 377	5 484	20 398	1 032	227
Drożdżownie . . . . .	16	754	174	225	1 050	1 086	19
Gorzelnie rolnicze <sup>c</sup> . . . . .	1 376	2 442	1 259	739	1 327	2 180	32

a—b Ob. uwagi a—b na str. 134. c Rok gospodarczy 1936/37.

(dok. str. 138)

TABL. 15. ZATRUDNIENIE, WYPŁATY I OBRÓT W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII W 1937 R. (dok.)

Ważniejsze rodzaje przemysłu	Za- kłady czyn- ne	Zatrudnieni pracowni- najemni		Prze- praco- wane robot- niko- dni w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		Su- my obro- tu <sup>b</sup> w mil. zł
		fizycz- ni <sup>a</sup>	umy- słowi		fizycz- nym	umy- słowym	
	w ciągu roku	w dniu 31.XII	w tys. złotych		w ciągu roku		
<b>Przemysł spożywczy (dok.)</b>							
Gorzelnie przemysłowe, rektyfikacje spirytusu . . . . .	43	1 155	240	322	2 540	1 033	120
Fabr. wódek gatunkowych . . . . .	78	949	385	278	989	1 114	35
Fabr. win i miodosytnie . . . . .	100	289	59	81	224	136	3,7
Browary i słodownie . . . . .	165	4 980	911	1 383	7 018	4 221	68
Fabr. cykori, surogatów kawy i palarnie kawy . . . . .	22	1 044	352	296	1 245	1 192	20
Przemysł przetw. mięsny w tym bekoniarnie . . . . .	253	5 486	780	1 589	7 904	2 618	177
Mleczarnie . . . . .	28	2 386	299	709	3 886	1 316	83
Wędzarnie ryb . . . . .	213	2 033	573	676	1 724	1 468	82
Suszarnie owoców . . . . .	31	348	49	83	270	81	5,2
Fabr. konserw . . . . .	17	207	17	217	220	88	1,5
Fabr. octu i musztardy . . . . .	100	3 024	357	837	3 510	1 185	78
Wytwórnice napojów bez- alkoholowych . . . . .	36	326	92	97	397	204	4,7
Fabr. wyrobów tytonio- wych . . . . .	60	572	75	159	723	150	5,4
Zakłady uprawy tytoniu . . . . .	14	7 077	424	1 709	16 668	1 800	.
	11	1 774	238	498	1 507	693	.
<b>Przemysł odzieżowy</b>							
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>1 554</b>	<b>17 129</b>	<b>1 373</b>	<b>4 456</b>	<b>18 347</b>	<b>3 720</b>	<b>147</b>
Krawiectwo . . . . .	590	5 125	397	1 348	5 842	923	48
Bielizniarstwo . . . . .	159	1 533	67	405	1 285	290	12
Kapelusznictwo . . . . .	82	596	38	160	490	44	3,7
Czapkarstwo . . . . .	18	84	6	19	56	7	1,0
Pralnie i farbiarnie . . . . .	82	1 854	167	468	1 745	340	6,4
Wyrób galanterii . . . . .	130	3 123	169	804	2 600	701	15
Kuśnierstwo . . . . .	82	770	108	213	1 344	332	12
Obuwnictwo mechaniczne . . . . .	39	2 170	293	547	3 279	874	22
Obuwnictwo ręczne . . . . .	319	1 492	74	394	1 368	112	16
<b>Przemysł zabawkarski</b>							
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>28</b>	<b>398</b>	<b>31</b>	<b>104</b>	<b>282</b>	<b>27</b>	<b>1,6</b>
<b>Przemysł poligraficzny</b>							
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>677</b>	<b>14 145</b>	<b>1 409</b>	<b>4 134</b>	<b>27 827</b>	<b>5 518</b>	<b>96</b>
Drukarnie . . . . .	497	11 236	1 121	3 310	23 849	4 639	75
Litografie . . . . .	43	1 014	96	293	1 690	404	8,0
Cynkografie . . . . .	20	200	17	61	475	37	1,1
Intrroligatornie . . . . .	86	1 375	89	381	1 265	174	7,4
<b>Przemysł budowlany</b>							
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>2 019</b>	<b>50 253</b>	<b>2 866</b>	<b>13 739</b>	<b>73 209</b>	<b>9 864</b>	<b>.</b>
Budownictwo naziemne . . . . .	1 600	35 524	1 617	9 612	52 852	5 145	.
Instalacje . . . . .	225	4 742	871	1 397	8 200	2 930	.

a - b Ob. uwagi a - b na str. 134.

TABL. 16. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII

Artykuły	Ilość				Wartość <sup>a</sup> w mil. zł		
	Jed- nostka	1929	1934	1937	1938	1937	1938
<b>Przemysł mineralny</b>							
Cegła zwykła	mil. szt.	1592	1258	1848	.	67	.
Klinkier budowlany*	mil. szt.	.	1,3	4,1	.	0,6	.
Klinkier drogowy*	mil. szt.	.	17	21	.	2,5	.
Kafle zwykłe	mil. szt.	17	15	23	.	6,7	.
Dachówka zwykła	mil. szt.	65	35	45	.	3,3	.
Cegła, płytki i kształtki szamotowe*	tys. t	82	73	124	124	13	13
Cegła, płytki i kształtki dymasowe*	tys. t	.	14	29	32	4,4	5,2
Cement portlandzki*	tys. t	1008	721	1289	1719	44	.
Wapno	tys. t	896	531	769	.	15	.
Porcelana*	tys. t	4,5	3,3	5,0	5,8	11	12
Fajans*	tys. t	11	10	13	12	8,8	8,1
Wyroby kamionkowe	tys. t	9,5	11	16	14	5,5	5,2
Szkoła tafłowe*	tys. t	26	24	28	25	11	11
Naczynia szklane*	tys. t	101	36	74	.	26	.
w tym butelki monopolowe*	tys. t	.	23	50	49	16	18
Szkoła oświetleniowe*	tys. t	.	2,0	2,1	.	2,7	.
Szkoła stołowo-galanteryjne*	tys. t	.	11	10	11	9,3	10
<b>Przemysł metalowy</b>							
Surówka*	tys. t	706	382	720	880	102	.
Stal*	tys. t	1377	856	1468	1441	.	.
Żeliwo*	tys. t	195	118	205	.	105	.
w tym żeliwo kowalne*	tys. t	.	1,2	5,4	.	7,4	.
Żelazo gorąco walcowane*	tys. t	962	614	1086	1075	337	.
Rury bez szwu i spawane (z półwytworu)*	tys. t	124	53	81	80	58	.
Wyroby żelazne walcowane i ciągnięte na zimno*	tys. t	.	73	121	.	58	.
w tym drut*	tys. t	.	53	80	83	36	32
Odlewy z metali	tys. t	.	3,3	5,4	.	19	.
Wyroby walcowane i ciągnięte z metali nieżelaznych*	tys. t	.	26	38	41	60	57
w tym: z miedzi*	tys. t	.	5,6	5,6	9,6	15	20
w tym: drut*	tys. t	.	3,7	2,7	6,0	6,0	11
blacha*	tys. t	.	1,2	0,9	1,8	2,4	4,6
z mosiądzu*	tys. t	.	5,8	9,9	8,1	21	20
w tym blacha*	tys. t	.	3,4	2,7	2,0	6,4	4,5
z cynku*	tys. t	23	13	18	21	12	10
w tym blacha*	tys. t	23	13	18	21	12	9,9
Blacha żelazna cynkowana*	tys. t	43	20	26	30	18	21
Gwoździe druciane żelazne*	tys. t	27	27	38	37	17	17
Śruby i nitki żelazne	tys. t	25	13	21	23	21	23
Naczynia blaszane emaliowane i cynkowane*	tys. t	.	9,5	16	16	27	24
Łózka metalowe	tys. szt.	145	43	59	88	2,1	3,0

<sup>a</sup> Obliczona według cen sprzedaży.

U w a g a. W produkcji artykułów oznaczonych gwiazdką nie odgrywają roli lub odgrywają rolę nieznaczną zakłady VIII kategorii oraz produkcja chałupnicza. Pozycje te obejmują więc całą lub prawie całą produkcję danego wyrobu.

TABL. 16. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII (c. d.)

Artykuły	Ilość				Wartość <sup>a</sup> w mil. zł		
	Jed- nostka	1929	1934	1937	1938	1937	1938
<b>Przemysł metalowy (dok.)</b>							
Kotły parowe* . . . . .	t	.	1 538	4 056	3 785	8,3	7,4
Silniki spalinowe (oprócz samolotowych, samochodowych i motocyklowych)* . . . . .	{ t	1 044	179	494	516	4,8	3,8
	{ KM	12 231	4 449	63 955	30 421		
Pompy* . . . . .	t	815	390	893	853	3,4	2,8
Obrabiarki do drzewa i metali* . . . . .	t	.	783	1 776	1 936	8,6	10
Maszyny i narzędzia rolnicze w tym: plugi konne . . . . .	t	40 047	2 992	21 205	21 894	15	18
brony konne . . . . .	szt.	51 037	10 371	33 121	41 763	1,1	1,2
młocarnie . . . . .	szt.	99 130	3 059	28 986	28 699	0,9	0,9
wialnie, młynki . . . . .	szt.	15 396	1 075	9 578	10 407	2,4	2,9
Maszyny włókiennicze* . . . . .	t	23 693	1 570	8 059	9 438	0,8	0,9
Parowozy normalotorowe* . . . . .	t	.	2 617	4 348	.	11	.
Wagony kolejowe normalotorowe: . . . . .	szt.	165	32	32	28	11	11
motorowe* . . . . .	szt.	—	8	19	10	3,6	1,6
towarowe* . . . . .	szt.	3 456	423	295	569	5,2	11
Ramy rowerowe . . . . .	szt.	.	57 683	291 503	.	4,6	.
Wagi pomostowe przenośne . . . . .	szt.	29 647	4 474	27 445	.	1,0	.
Fortepiany i pianina* . . . . .	szt.	2 472	321	708	479	1,0	0,8
<b>Przemysł elektrotechniczny</b>							
Maszyny elektryczne* . . . . .	{ szt.	11 730	10 321	.	.	9,5	14
	{ t	1 627	759	1 724	2 470		
Akumulatory i części . . . . .	t	.	1 336	1 799	1 785	5,7	5,4
Ogniwa i części* . . . . .	t	.	1 592	1 872	3 381	4,7	7,4
Liczniki energii elektrycznej* . . . . .	t	.	106	196	264	3,1	3,9
Rury izolacyjne i części* . . . . .	t	.	1 115	963	973	1,1	1,0
Przyrządy elektryczne domowego użytku . . . . .	t	.	144	409	631	2,7	3,2
Żarówki elektryczne* . . . . .	tys. szt.	5 544	6 292	11 127	11 915	9,8	11
Aparaty telefoniczne i centraliki* . . . . .	t	.	60	82	353	3,5	5,7
Przewodniki izolowane nie obolowione* . . . . .	t	.	1 152	2 638	3 587	12	15
Przewodniki obolowione* . . . . .	t	.	2 716	7 999	8 752	21	27
Odbiorniki radiowe: . . . . .							
detektorowe . . . . .	tys. szt.	13	40	31	36	0,9	0,9
lampowe . . . . .	tys. szt.	.	39	145	142	27	29
<b>Przemysł chemiczny</b>							
Gaz świetlny* . . . . .	mil. m <sup>3</sup>	246	144	163	.	33	.
Koks* . . . . .	tys. t	2123	1509	2 328	.	59	.
Benzol oczyszczony* . . . . .	tys. t	14	14	22	29	9,5	12
Terpentyna oczyszczona . . . . .	tys. t	1,8	2,0	3,4	.	2,7	.
Barwniki . . . . .	tys. t	0,9	2,0	2,0	2,0	18	22
Przędza jedwabiu sztucznego* . . . . .	tys. t	2,7	4,4	6,5	6,2	60	59
Siarczan amonowy* . . . . .	tys. t	54	59	63	68	7,4	8,4
Azotan amonowy* . . . . .	tys. t	5,6	3,2	2,9	4,3	2,7	3,8
Saletra wapniowa* . . . . .	tys. t	0,05	35	57	83	15	19
Saletra sodowa* . . . . .	tys. t	0,7	6,4	7,3	5,6	2,5	1,9
Saletrzak* . . . . .	tys. t	—	11	19	16	4,4	3,5

<sup>a</sup> Obliczona według cen sprzedaży.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 139.

(c. d. str. 141)

TABL. 16. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII (c. d.)

Artykuły	Jednostka	Ilość				Wartość w mil. zł	
		1929	1934	1937	1938	1937	1938
<b>Przemysł chemiczny (dok.)</b>							
Azotniak*	tys. t	163	33	68	80	16	20
Nitros*	tys. t	15	2,9	2,1	—	0,5	—
Superfosfat mineralny*	tys. t	304	94	163	.	16	.
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 50° Bé*	tys. t	373	223	289	.	11	.
Soda amoniakalna*	tys. t	100	92	130	87	25	18
Soda żrąca*	tys. t	17	19	22	30	10	14
Soda krystaliczna	tys. t	11	9,4	9,5	10	1,1	1,1
Szczepionki, surowice, zastrzyki	tys. t	0,05	0,07	0,1	.	7,2	.
Oleje roślinne	tys. t	.	50	36	.	49	.
Mydła zwykłe i techniczne <sup>b</sup>	tys. t	37	44	53	.	62	.
Mydła toaletowe <sup>b</sup>	tys. t	2,2	2,1	2,4	.	7,6	.
Biel cynkowa	tys. t	6,9	8,5	13	17	8,6	8,4
Ultramaryna*	tys. t	1,2	1,6	1,9	1,9	4,3	4,5
Lakiery	tys. t	2,1	1,8	2,9	.	9,6	.
Pasty do obuwia	tys. t	2,0	2,7	3,2	3,5	9,7	11
Ekstrakty garbarskie	tys. t	3,0	3,9	5,3	5,9	3,9	4,7
<b>Przemysł włókienniczy</b>							
Przędza*	tys. q	1 293	1 164	1 381	.	569	.
w tym:							
bawelniana cienkoprzędna*	tys. q	505	552	588	643	248	254
odpawkowa bawelniana	tys. q	164	143	187	.	40	.
wełniana*	tys. q	298	264	342	.	212	.
w tym czesankowa*	tys. q	110	97	101	.	127	.
lniana*	tys. q	17	44	81	.	32	.
jutowa*	tys. q	295	143	140	148	18	18
Tkaniny	tys. q	912	729	953	.	751	.
w tym:							
bawelniczne i odpawkowo bawelniczne	tys. q	444	331	515	.	343	.
wełniane i półwełniane	tys. q	191	145	209	.	266	.
jedwabne i półjedwabne naturalne i sztuczne	tys. q	14	18	28	.	63	.
lniane	tys. q	13	33	58	.	37	.
jutowe i worki jutowe	tys. q	249	120	118	119	21	23
Wyroby dziane	tys. kg	1 163	1 855	1 909	.	21	.
Bielizna trykotażowa	tys. kg	1 088	1 098	1 198	.	17	.
Pończochy i skarpetki	tys. tuz.	2 569	2 221	2 627	.	38	.
Rękawiczki	tys. tuz.	.	286	167	.	3,1	.
Art. pasmant. i szmuklerskie	tys. kg	771	802	1 097	.	15	.
Stożki do kapeluszy*	tys. szt.	4 690	3 817	6 753	.	9,5	.
Dywany, kilimy, gobeliny i chodniki	tys. kg	1 372	1 085	1 582	.	11	.
Artykuły powroźnicze	tys. kg	3 029	2 756	3 435	.	11	.
Koronki i firanki	tys. kg	436	461	621	.	11	.
Nici	tys. kg	540	739	1 343	1 029	19	15
Wata	tys. kg	1 721	1 388	2 343	.	4,9	.
Watolina	tys. m	1 298	1 525	2 565	.	4,5	.

a Obliczona według cen sprzedaży. b Produkcja w zakładach I — VIII kategorii. c Bez przędzy jedwabiu sztucznego. Przędza jedwabiu sztucznego, ob. przemysł chemiczny na str. 140.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 139.

(dok. str. 142)

TABL. 16. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII (dok.)

Artykuły	Ilość				Wartość <sup>a</sup> w mil. zł		
	Jed- nostka	1929	1934	1937	1938	1937	1938
<b>Przemysł papierniczy</b>							
Miazga drzewna*	tys. t	45	51	81	78	13	13
Celuloza siarczynowa*	tys. t	.	55	72	87	26	28
Celuloza sodowa*	tys. t	.	17	21	22	6,0	4,9
Tektura*	tys. t	37	33	44	42	17	17
w tym surowa* (do wyrobu pa- py dachowej)	tys. t	.	8,2	13	13	5,0	4,8
Papier*	tys. t	128	136	195	205	109	116
w tym: gazetowy*	tys. t	21	29	35	.	12	.
pakowy*	tys. t	48	50	63	69	27	32
drukowy*	tys. t	22	18	30	.	14	.
piśmienny*	tys. t	.	21	25	25	17	18
bibułka*	tys. t	.	3,4	4,4	.	12	.
Tapety*	tys. rol	4 216	3 275	3 457	.	2,4	.
Gilzy papierosowe	mil. szt.	.	5 163	10 291	.	16	.
<b>Przemysł skórzany</b>							
Skóry podeszwowe*	t	11 563	15 790	22 107	23 604	87	87
Krupony pasowe*	t	159	362	580	624	3,8	4,4
Blanki paskowe i rymarskie*	t	385	499	527	423	3,6	2,9
Faledry i juchty	t	948	1 090	1 005	.	7,0	.
Bukaty	tys. m <sup>2</sup>	490	610	1 074	.	14	.
Skóry cielęce*	tys. m <sup>2</sup>	727	1 026	1 125	1 323	19	22
Skóry końskie <sup>b</sup>	tys. m <sup>2</sup>	248	336	429	.	4,2	.
Lakiery*	tys. m <sup>2</sup>	22	108	58	98	1,0	1,5
Skóry baranie*	tys. szt.	524	726	707	814	4,0	4,3
Szczecina	t	214	241	164	123	2,1	2,0
<b>Przemysł obuwniczy mechaniczny</b>							
Obuwie skórzane	tys. par	1 735	2 289	2 187	2 800	22	27
Obuwie gumowe*	tys. par	6 687	5 195	3 276	2 863	7,7	7,9
Śniegowce*	tys. par	1 741	2 660	2 393	2 371	12	12
Kalosze*	tys. par	2 136	1 796	2 621	2 743	7,8	7,9
<b>Przemysł drzewny</b>							
Bale	tys. m <sup>3</sup>	696	1 054	1 198	.	73	.
Deski	tys. m <sup>3</sup>	2 663	2 411	2 936	.	174	.
Kantówka	tys. m <sup>3</sup>	346	339	406	.	24	.
Fryzy	tys. m <sup>3</sup>	52	36	79	.	11	.
Łaty	tys. m <sup>3</sup>	.	46	50	.	3,2	.
Dykty*	tys. m <sup>3</sup>	96	113	192	165	42	37
Forniry*	tys. m <sup>2</sup>	5 151	4 624	8 484	.	5,2	.
Wetna drzewna*	t	7 972	4 826	8 115	.	0,9	.
Meble gięte*	tys. szt.	2 508	1 303	2 002	1 764	11	9,4
w tym krzesła*	tys. szt.	2 240	1 144	1 728	1 532	8,6	7,7
Deszczulki i tafle posadzkowe	tys. m <sup>2</sup>	.	820	1 566	.	9,2	.
Ćwieki drewniane do obuwia	t	.	720	900	874	1,0	0,9
<b>Przemysł spożywczy</b>							
Piwo*	tys. hl	2 786	1 172	1 407	1 502	69	.
Mączka ziemniaczana <sup>c</sup> *	tys. q	246	232	316	.	8,7	.
Syrop ziemniaczany <sup>c</sup> *	tys. q	139	118	128	.	5,5	.
Konserwy	tys. q	164	241	704	.	110	.
Wina owocowe	tys. hl	34	5,4	18	.	3,1	.
Miody do picia	tys. hl	13	6,6	8,1	.	1,2	.

<sup>a</sup> Obliczona według cen sprzedaży. <sup>b</sup> Bez towaru hamburskiego. <sup>c</sup> Lata gospo-

darcze.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 139.

TABL. 17. PRZEMIAŁ ZBOŻA W MŁYNACH I-VII KATEGORII

Lata Województwa	Pszec- nica	Żyto	Jęcz- mień	Inne zboża	Województwa	Pszec- nica	Żyto	Jęcz- mień	Inne zboża
	w tysiącach ton					w tysiącach ton			
Polska . 1929	951	1 973	182	.	Lubelskie	178	161	35	22
1930	986	2 224	192	.	Białostockie .	19	80	10	8,6
1931	1 103	2 071	196	177	Wileńskie .	13	86	18	22
1932	1 038	1 915	225	214	Nowogrodzkie	7,2	74	15	17
1933	1 038	2 159	253	222	Poleskie .	5,3	56	5,8	3,2
1934	1 140	2 271	243	231	Wołyńskie .	212	144	38	19
1935	1 328	2 391	240	243	Poznańskie .	105	482	11	25
1936	1 268	2 515	224	241	Pomorskie .	103	264	16	33
1937	1 234	2 390	244	246	Śląskie .	13	64	0,8	1,7
M.st. Warszawa	6,7	32	3,2	2,8	Krakowskie .	77	72	6,1	1,2
Warszawskie	62	208	9,7	12	Lwowskie .	100	107	17	10
Łódzkie . . .	95	267	4,6	8,1	Stanisławow	66	56	7,3	19
Kieleckie . .	51	146	14	9,1	Tarnopolskie	121	91	32	32

TABL. 18. PRODUKCJA CUKRU

## A. Polska. Poszczególne lata (kampanie)

Wyszczególnienie	1913—	1920—	1924—	1927—	1930—	1933—	1936—	1937—	1938—
	1914	1921	1925	1928	1931	1934	1937	1938	1939
Cukrownie czynne	86	63	75	72	69	62	60	61	61
Przerobione bu- raki w tys. q	44 688	11 248	30 761	35 328	46 330	18 523	25 732	32 269	31 471
Produkcja w tys. q:									
rafinada . . .	1 367	.	498	644	631	277	243	270	269
kryształ . . .	583	.	2 776	3 295	4 858	2 241	3 692	4 454	4 475
cukier żółty (surowy) . . .	4 182	.	1 274	1 237	1 658	645	207	372	188
ogółem w war- tości cukru bia- łego . . . . .	5 714	1 523	4 421	5 052	6 981	3 099	4 121	5 059	4 913

## B. Województwa. Kampania 1938/39

Województwa	Cu- krownie czynne	Przere- bione buraki	Produkcja			
			rafina- da	kryształ	cukier żółty (surowy)	ogółem w wart. cukru białego
			w tys. q			
Polska . . . . .	61	31 471	269	4 475	188	4 913
Warszawskie . . . . .	9	3 303	7	516	1	524
Łódzkie . . . . .	5	2 263	56	294	—	350
Kieleckie . . . . .	3	1 215	6	186	—	192
Lubelskie . . . . .	7	3 097	39	456	—	495
Wołyńskie . . . . .	4	1 312	—	207	1	208
Poznańskie . . . . .	13	8 081	19	1 186	59	1 258
Pomorskie . . . . .	15	9 235	4	1 322	126	1 439
Śląskie . . . . .	1	389	26	32	—	58
Lwowskie . . . . .	2	1 616	112	129	1	242
Stanisławowskie . . . . .	1	550	—	80	—	80
Tarnopolskie . . . . .	1	410	—	67	—	67

TABL. 19. PRODUKCJA SPIRYTUSU  
A. Polska. Poszczególne lata (kampanie)

Wyszczególnienie	1909— —1910	1924— —1925	1927— —1928	1930— —1931	1933— —1934	1934— —1935	1936— —1937	1937— —1938
Liczba czynnych gorzelni								
Ogółem . . . . .	2 466	1 282	1 401	1 486	1 324	1 338	1 396	1 403
w tym: gorzelnie rolnicze	2 433	1 231	1 362	1 459	1 301	1 317	1 377	1 382
gorzelnie melasowe	.	26	12	5	5	6	6	7
Produkcja spirytusu 100° w tysiącach l								
Ogółem . . . . .	259554	72 098	66 280	66 360	45 036	59 816	77 782	85 965
w tym: gorzelnie rolnicze	253563	65 590	59 061	60 030	40 594	50 934	68 051	76 322
gorzelnie melasowe	.	4 151	5 346	5 456	4 102	8 586	9 643	9 543
Zużycie surowców w tysiącach q								
Ziemniaki . . . . .	.	.	5 236	5 439	2 767	4 622	6 121	6 639
Melas . . . . .	.	.	378	339	225	367	364	348
Inne . . . . .	.	.	156	164	481	206	233	190

B. Województwa. Kampania 1937/38

Województwa	Liczba czynnych gorzelni			Produkcja spirytusu 100°			Zużycie surowców		
	Ogółem	w tym		Ogółem	w tym		Ziemniaki	Melas	Inne
		rolnicze	melasowe		rolnicze	melasowe			
				w tys. l			w tys. q		
Polska . . . . .	1 403	1 382	7	85 965	76 322	9 543	6 639	348	190
M. st. Warszawa . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Warszawskie . . . . .	95	93	2	8 387	9 452	2 935	444	100	10
Łódzkie . . . . .	54	53	1	2 684	2 316	368	196	12	5,1
Kieleckie . . . . .	39	39	—	2 298	2 298	—	190	0,5	4,8
Lubelskie . . . . .	81	78	2	7 446	3 632	3 803	303	129	9,0
Białostockie . . . . .	21	21	—	1 327	1 327	—	101	—	2,3
Wileńskie . . . . .	23	23	—	1 161	1 161	—	93	—	2,3
Nowogródzkie . . . . .	25	25	—	1 338	1 338	—	104	—	2,6
Poleskie . . . . .	16	16	—	767	767	—	61	—	1,5
Wołyńskie . . . . .	12	12	—	752	752	—	62	—	1,6
Poznańskie . . . . .	421	417	—	31 678	31 665	—	2 781	16	77
Pomorskie . . . . .	212	210	—	12 308	12 293	—	1 084	3,9	28
Śląskie . . . . .	32	31	—	638	625	—	58	—	2,8
Krakowskie . . . . .	49	42	1	1 889	827	1 014	78	36	10
Lwowskie . . . . .	155	154	1	6 898	5 475	1 423	498	49	16
Stanisławowskie . . . . .	42	42	—	1 062	1 062	—	106	0,2	2,4
Tarnopolskie . . . . .	126	126	—	5 332	5 332	—	480	0,8	14

TABL. 20. PRODUKCJA ZAPALEK

Lata	Liczba zakładów czynnych	Zatrudnieni robotnicy	Produkcja w milionach sztuk	Lata	Liczba zakładów czynnych	Zatrudnieni robotnicy	Produkcja w milionach sztuk
	Stan w dn. 31.XII				Stan w dn. 31.XII		
1924	19	2 814	33 370	1931	6	2 185	36 066
1925	16	2 129	40 314	1932	5	1 010	25 966
1926	10	2 226	48 687	1933	4	777	17 524
1927	10	2 241	39 877	1934	4	778	14 617
1928	10	2 324	44 726	1935	4	592	15 901
1929	10	2 685	50 522	1936	4	796	15 862
1930	9	2 376	52 628	1937	4	818	15 014
				1938	4	805	18 450

TABL. 21. PRODUKCJA CYGAR, PAPIEROSÓW I TYTONIU

Wyszczególnienie	1925 <sup>a</sup>	1926 <sup>b</sup>	1927— —1928 <sup>c</sup>	1930— —1931 <sup>c</sup>	1933— —1934 <sup>c</sup>	1936— —1937 <sup>c</sup>	1937— —1938 <sup>c</sup>	1938— —1939 <sup>c</sup>
Liczba zakładów czynnych . . .	21	21	21	17	14	14	14	14
Liczba robotników zatrudnionych	.	.	.	10 205	8 127	7 109	7 007	6 740
Zużycie surowca w t: zagranicznego . . .	17 283	21 262	18 916	15 766	11 615	8 209	8 007	7 110
krajowego . . .	473	842	792	3 672	6 781	10 166	11 217	12 502
Produkcja: cygar i cygaretek w mil. szt. . .	57	84	61	62	32	27	29	34
papirosów w mil. szt. . .	7 826	8 816	8 745	8 858	8 216	6 627	7 699	9 366
tytoniu w t . . .	11 659	15 010	12 835	12 757	10 498	12 760	12 583	11 480
tabaki w t . . .	392	539	451	.	315	262	253	248

a Rok kalendarzowy. b Okres I.I 1926—31.III 1927 r. c Lata budżetowe.  
Stan w dn. 31.XII.

TABL. 22. WRZECIONA I KROSNA ZAINSTALOWANE  
W PRZĘDZALNIACH I TKALNIACH I—VII KATEGORII

Stan w dn. 31.XII

Działy produkcji	1929	1932	1933	1934	1935	1936	1937			
							Ogół- em	w zakładach o kat. świadczeń przem.		
								I—III	IV—V	VI—VII
w tysiącach										
Wrzeciona										
Ogółem . . .	2698.2	2638.3	2693.1	2714.8	2737.2	2750.7	2830.9	2473.4	324.5	33.0
Bawełniane	1834.0	1809.0	1816.6	1822.9	1870.4	1903.5	1925.5	1822.5	98.0	5.0
Włniane	813.3	772.7	822.5	826.0	798.7	778.1	826.2	574.8	223.4	28.0
Lniane	18.1	22.2	21.4	33.3	36.5	37.5	43.3	40.8	2.5	—
Jutowe	29.4	29.7	28.7	28.7	26.6	26.7	27.2	27.2	—	—
Konopne	3.4	4.7	3.9	3.9	4.4	4.3	4.3	4.3	—	—
Jedwabne	.	.	.	.	0.6	0.6	4.4	3.8	0.6	—
Krosna										
Ogółem . . .	70.3	68.7	66.9	65.6	66.6	66.1	64.0	38.7	18.4	6.9
Bawełniane	47.6	47.2	46.9	46.2	47.1	46.6	46.2	32.6	10.0	3.6
Włniane	17.7	15.3	14.2	13.9	13.6	13.7	11.5	2.4	6.3	2.8
Lniane	0.6	1.5	1.7	1.7	1.7	1.8	2.1	1.8	0.2	0.1
Jutowe	1.8	1.6	1.6	1.6	1.7	1.7	1.7	1.7	0.0	0.0
Konopne	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	—	—
Jedwabne	2.5	2.9	2.4	2.1	2.4	2.2	2.4	0.1	1.9	0.4

TABL. 23. WRZECIONA W PRZEMYSŁE BAWELNIANYM W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Stan w dn. 31.VII

Ważniejsze kraje	1913 <sup>a</sup>	1928	1936	1937	Ważniejsze kraje	1913 <sup>a</sup>	1928	1936	1937
	w tysiącach					w tysiącach			
Ogółem . . .	143 449	165 103	151 705	149 524	Brazylia	1 200	2610	2 712	2 714
Anglia . . .	55 652	57 136	41 391	38 753	Hiszpania	2 000	1897	2 070	.
St. Zj. Am.	31 505	35 542	28 157	26 983	Belgia . . .	1 492	2070	2 009	2 004
Japonia . . .	2 300	6 272	10 867	11 880	P o ł s k a <sup>b</sup>	.	1834 <sup>c</sup>	1 904	1 926
Niemcy . . .	11 186	11 153	10 109	10 236	Szwajcaria	1 398	1525	1 241	1 269
Z. S. R. R.	7 668	7 311	9 800	10 050	Holandia . .	479	1111	1 220	1 191
Indie Bryt.	6 084	8 703	9 705	9 876	Kanada . . .	855	1154	1 110	1 108
Francja . . .	7 400	9 770	9 932	9 783	Meksyk . . .	700	840	862	869
Włochy . . .	4 600	5 189	5 442	5 389	Austria . . .	.	1014	773	776
Chiny . . .	1 009	3 504	5 010	5 071	Szwecja . . .	534	619	592	584
Czechosłow.	.	3 663	3 562	3 445	Portugalia	480	503	466	469
					Węgry . . .	.	168	304	317

a—b Stan w dn.: a—31.VIII; b—31.XII. c 1929 r.

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1938.

TABL. 24. WSKAŹNIKI PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ W NIEKTÓRYCH KRAJACH  
Rok 1928 = 100

Kraje	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Wskaźnik produkcji światowej: z Z. S. R. R.	89	95	100	106	94	84	74	83	91	102	118	127	119
bez Z. S. R. R.	90	96	100	105	91	79	67	76	82	91	102	109	98
Europa bez Z. S. R. R. . . .	82	97	100	104	95	84	75	80	89	96	105	115	113
Ameryka Płn. . .	97	95	100	107	87	73	58	69	72	82	95	100	79
Anglia . . . . .	.	101	100	106	98	89	88	94	105	112	123	131	123
Belgia . . . . .	87	94	100	101	90	82	70	73	74	83	88	97	81
Dania . . . . .	.	92	100	108	117	108	98	114	126	135	141	147	146
Estonia . . . . .	.	91	100	101	99	91	79	82	97	107	121	139	146
Finlandia . . . .	81	92	100	98	89	78	81	94	114	122	134	146	146
Francja . . . . .	.	.	100	.	.	.	.	.	.	.	85	88	82
Grecja . . . . .	85	94	100	102	105	109	103	112	127	143	142	154	168
Hiszpania . . . .	.	.	100	112	111	104	99	95	96	97	.	.	.
Holandia <sup>a</sup> . . . .	.	.	.	100	92	84	68	75	78	75	83	107	90
Japonia . . . . .	.	92	100	111	106	102	109	126	143	158	168	190	193
Kanada . . . . .	85	90	100	108	92	77	63	65	79	88	97	108	97
Niemcy . . . . .	81	101	100	101	87	68	54	62	81	95	108	119	128 <sup>b</sup>
Norwegia . . . .	88	90	100	111	112	87	103	104	109	120	132	144	142
P o ł s k a . . . . .	.	.	100	102	90	78	64	70	79	85	94	111	119
Rumunia . . . . .	80	91	100	107	104	109	95	110	133	131	139	141	.
Stany Zj. Am.	97	96	100	107	86	73	58	68	72	81	94	99	77
Szwecja <sup>a</sup> . . . . .	.	.	100	103	96	89	91	110	123	135	149	146	.
Węgry . . . . .	.	98	100	102	96	89	79	86	100	113	131	140	136
Włochy . . . . .	.	.	100	109	100	85	73	81	87	102	96	109	108
Z. S. R. R.	70	80	100	126	165	203	231	250	300	369	481	533	591

a. 1929 r. = 100. b Łącznie z Austrią.

TABL. 25. PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH

Artykuły	Jednostka	1913	1928	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Węgiel kamienny	mil. t	1 216	1 251	961	1 008	1 104	1 143	1 249	1 310
Węgiel brunatny	mil. t	127	213	164	166	177	188	205	233
Koks <sup>a</sup>	mil. t	108	129	79	90	107	117	130	.
Ropa naftowa	mil. t	54	184	181	197	208	226	246	279
Sól	mil. t	19	28	27	29	30	32	34	.
Rudy antymonu <sup>b</sup>	tys. t	.	31	19	21	24	33	40	.
Rudy chromu	tys. t	.	.	299	409	629	796	1 069	.
Rudy cyny <sup>b</sup>	tys. t	137	181	101	89	124	139	182	211
Rudy cynku <sup>b</sup>	tys. t	1 139	1 595	942	1 194	1 404	1 549	1 715	1 890
Rudy manganu <sup>b</sup>	tys. t	.	1 541	616	883	1 492	2 012	2 548	.
Rudy miedzi <sup>b</sup>	tys. t	990	1 718	917	1 039	1 291	1 497	1 724	2 337
Rudy ołowiu <sup>b</sup>	tys. t	1 194	1 636	1 197	1 189	1 323	1 394	1 516	1 676
Rudy molibdenu <sup>b</sup>	t	.	1 676	1 292	3 041	5 001	6 481	9 000	14 900
Rudy tungstenu <sup>b</sup>	t	.	6 283	4 045	6 840	10 409	12 899	14 325	.
Rudy wanadu <sup>b</sup>	t	.	486	629	55	113	411	774	.
Rudy żelaza	mil. t	.	176	76	92	120	143	174	217
Surówka	mil. t	79	89	40	49	63	74	92	104
Stal	mil. t	77	110	51	68	82	99	124	136
Piryty	tys. t	.	7 240	5 530	6 380	6 870	7 760	8 500	.
Bauksyt	tys. t	.	.	1 029	1 123	1 347	1 826	2 906	3 670
Azbest	tys. t	.	362	203	271	298	368	503	.
Aluminium	tys. t	64	240	153	142	170	260	364	493
Cyna	tys. t	133	184	105	97	119	142	181	209
Cynk	tys. t	976	1 401	781	987	1 177	1 335	1 444	1 620
Kadm	t	.	1 458	1 061	1 929	2 383	3 055	3 616	4 400
Magnezyt surowy	tys. t	.	970	697	886	1 166	896 <sup>c</sup>	1 330 <sup>c</sup>	.
Miedź	tys. t	1 030	1 707	933	1 039	1 316	1 524	1 718	2 300
Nikiel	tys. t	31	52	22	46	72	77	88	116
Ołów	tys. t	1 194	1 762	1 165	1 164	1 326	1 391	1 477	1 670
Rtęć	t	4 026	5 139	2 830	2 048	2 552	3 405	3 880	.
Srebro	t	7 058	8 054	5 214	5 275	5 941	6 760	7 590	8 300
Złoto	t	694	600	740	785	840	930	1 030	1 100
Diamenty	tys. kar.	7 000	7 810	6 000	4 060	4 900	6 190	8 240	9 610
Siarka	tys. t	959	2 449	1 399	1 984	1 993	2 200	2 640	3 400
Cement	tys. t	.	72 160	49 310	48 230	57 870	63 020	75 080	.
Samochody	tys. szt.	.	5 239	1 979	2 680	3 722	5 117	5 823	6 336
Sole potasowe w przelicz. na K <sub>2</sub> O	tys. t	1 343	2 280	1 370	1 690	2 190	2 540	2 650	3 100
Związki azotowe w przelicz. na azot	tys. t	.	1 724	1 585	1 677	1 792	2 070	2 393	2 594
Azotniak	tys. t	190	1 170	850	960	1 060	1 380	1 470	.
Superfosfaty wapniowe	tys. t	12 255	14 800	10 380	12 040	12 930	13 360	14 370	.
Fosforyty naturalne	tys. t	7 194	10 230	7 550	8 740	10 410	11 670	12 800	.
Żuźle Thomasa	tys. t	4 501	5 510	2 790	3 380	4 000	4 490	4 960	.
Siarczan amonu	tys. t	1 361	4 410	3 950	4 015	4 052	4 544	5 213	.
Jedwab sztuczny	tys. t	16	164	235	302	354	421	462	549
Celuloza i miazga drzewna	tys. t	8 485	15 388	14 512	16 282	18 148	19 364	21 563	.
Papier i tektura	tys. t	11 420	21 570	18 920	20 790	22 520	24 310	26 850	29 750

a Koks w koksowniach. b Zawartość metalu w rudach. c Bez Z.S.R.R.

TABL. 26. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1913	1928	1936	1937	Kraje	1913	1928	1936	1937
<b>Węgiel kamienny w milionach ton</b>					<b>Sól w tysiącach ton</b>				
<b>Prod. światowa</b>	<b>1 216</b>	<b>1 251</b>	<b>1 249</b>	<b>1 310</b>	<b>Prod. światowa</b>	<b>19300</b>	<b>28190</b>	<b>34000</b>	.
w tym:					w tym:				
Stany Zj. Am.	517	523	443	448	Stany Zj. Am.	4 369	7 325	8 009	8 384
Anglia	292	241	232	245	Niemcy	2 782	3 726	3 875	4 450
Niemcy	154	164	158	185	Anglia	2 284	1 978	2 878	3 133
Z. S. R. R.	30	36	124	123	Chiny	.	2 440	2 947	.
Francja	44	51	45	44	Francja	1 281	2 115	1 917	2 337
Japonia	21	34	42	44	Z. S. R. R.	1 998	2 336	.	.
Polska	41	41	30	36	Indie Bryt.	1 497	1 540	1 764	.
Belgia	23	28	28	30	Włochy	644	903	1 270	1 555
Indie Bryt.	16	22	21	23	Hiszpania	610	983	.	.
Czechosłow.	14	15	12	17	Polska	.	548	552	590
Zw. Płd.-Afr.	8	13	15	15	Japonia	640	638	482	.
Holandia	2	11	13	14	Kanada	91	272	356	416
Australia	13	12	12	12	Rumunia	335	343	285	324
Kanada	13	12	10	11	Indochiny	175	161	192	142
Hiszpania	4	6	.	.	Indie Holend.	248	280	107	.
<b>Węgiel brunatny w milionach ton</b>					<b>Rudy żelaza w milionach ton</b>				
<b>Prod. światowa</b>	<b>127.1</b>	<b>213.5</b>	<b>205.0</b>	<b>233.0</b>	<b>Prod. światowa</b>	.	<b>175.8</b>	<b>173.6</b>	<b>217.4</b>
w tym:					w tym:				
Niemcy	87.2	165.6	161.4	184.7	Stany Zj. Am.	63.0	64.4	50.5	74.6
Czechosłow.	23.1	20.4	16.1	18.0	Francja	43.1	49.2	33.2	37.8
Węgry	5.5	6.5	7.1	8.1	Z. S. R. R.	10.3	6.1	27.9	.
Jugosławia	2.8	4.7	4.0	4.6	Szwecja	7.5	4.7	11.3	15.0
Kanada	0.2	3.5	3.5	3.3	Anglia	16.3	11.4	12.9	14.4
Austria	2.6	3.3	2.9	3.2	Niemcy	7.3	6.5	7.6	9.8
Polska	0.2	0.1	0.0	0.0	Luksemburg	7.3	7.0	4.9	7.8
<b>Ropa naftowa w milionach ton</b>					Indie Bryt.	0.4	2.1	2.6	2.9
<b>Prod. światowa</b>	<b>53.7</b>	<b>183.8</b>	<b>246.5</b>	<b>278.6</b>	Malaje Bryt.	.	0.7	1.7	2.5
w tym:					Alger	1.3	2.0	1.9	2.4
Stany Zj. Am.	34.0	123.6	148.9	173.0	Australia	0.2	0.7	1.9	1.9
Z. S. R. R.	9.2	12.3	27.4	27.8	Austria	2.0	1.9	1.0	1.9
Wenezuela	.	15.3	22.9	27.7	Czechosłow.	1.8	1.9	1.2	1.8
Iran	0.2	5.8	8.3	10.4	Hiszpania	10.8	5.8	1.7	.
Indie Holend.	1.5	4.3	6.4	7.3	Chiny	0.4	1.3	.	.
Rumunia	1.8	4.3	8.7	7.1	Włochy	0.6	0.6	0.9	1.0
Meksyk	3.8	7.6	6.1	6.9	Polska	0.5	0.7	0.5	0.8
Irak	.	0.1	4.0	4.3	Mandżuria	.	0.7	.	.
Kolumbia	.	2.8	2.6	2.8	<b>Surówka w milionach ton</b>				
Peru	0.3	1.6	2.3	2.3	<b>Prod. światowa</b>	<b>78.8</b>	<b>88.7</b>	<b>91.6</b>	<b>104.0</b>
Argentyna	0.0	1.3	2.2	2.3	w tym:				
Trinidad	0.1	1.1	1.9	2.2	Stany Zj. Am.	31.5	38.7	31.5	37.7
Indie Bryt.	1.1	1.2	1.3	1.4	Niemcy	12.3	13.7	15.3	16.0
Borneo Bryt.	.	0.8	0.7	0.8	Z. S. R. R.	4.2	3.4	14.4	14.5
Polska	1.1	0.7	0.5	0.5	Anglia	10.4	6.7	7.8	8.6
Niemcy	0.1	0.1	0.4	0.5	Francja	8.9	10.1	6.2	7.9
Japonia	0.3	0.3	0.3	0.4	Belgia	2.5	3.9	3.2	3.8
Egipt	0.0	0.3	0.2	0.2	Luksemburg	2.7	2.8	2.0	2.5
					Japonia	0.2	1.1	2.1	2.0

(c. d. str. 149)

TABL. 26. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	1913	1928	1936	1937	Kraje	1913	1928	1936	1937
<b>Surówka w milionach ton (dok.)</b>					<b>Aluminium w tysiącach ton (dok.)</b>				
Indie Bryt. . . . .	0,2	1,1	1,6	1,7	Francja . . . . .	15	26	27	35
Czechosłow. . . . .	1,1	1,6	1,1	1,7	Szwajcaria . . . . .	10	20	13	24
Kanada . . . . .	1,0	1,1	0,8	1,0	Norwegia . . . . .	2	25	15	23
Włochy . . . . .	0,4	0,6	0,8	0,9	Włochy . . . . .	1	4	16	23
Szwecja . . . . .	0,7	0,4	0,6	0,7	Anglia . . . . .	8	10	16	19
Polska . . . . .	1,1	0,7	0,6	0,7	Japonia . . . . .			7	14
Hiszpania . . . . .	0,4	0,6	0,3	0,1					
<b>Stal w milionach ton</b>					<b>Cyna w tysiącach ton</b>				
<b>Prod. światowa</b>	<b>76,6</b>	<b>110,0</b>	<b>123,7</b>	<b>135,5</b>	<b>Prod. światowa</b>	<b>133</b>	<b>184</b>	<b>181</b>	<b>209</b>
w tym:					w tym:				
Stany Zj. Am. . . . .	31,8	52,4	48,5	51,4	Malaje Bryt. . . . .	67	102	86	97
Niemcy . . . . .	14,3	16,4	18,8	19,8	Anglia . . . . .	24	50	35	34
Z. S. R. R. . . . .	4,2	4,3	16,2	17,8	Holandia . . . . .			21	27
Anglia . . . . .	7,8	8,7	12,0	13,2	Indie Holend. . . . .	16	14	13	14
Francja . . . . .	7,0	9,5	6,7	7,9	Chiny . . . . .	8	8	11	13
Japonia . . . . .	0,2	2,0	5,2	5,8	Belgia . . . . .		1	5	5
Belgia . . . . .	2,5	3,9	3,2	3,9	Australia . . . . .	5	3	3	3
Luksemburg . . . . .	1,3	2,6	2,0	2,5	Niemcy . . . . .	12	5	2	3
Czechosłow. . . . .	1,2	2,0	1,6	2,3	Japonia . . . . .		1	2	2
Włochy . . . . .	0,9	2,0	2,0	2,1					
Polska . . . . .	1,7	1,4	1,1	1,5	<b>Cynk w tysiącach ton</b>				
Kanada . . . . .	1,1	1,3	1,1	1,4	<b>Prod. światowa</b>	<b>976</b>	<b>1401</b>	<b>1 444</b>	<b>1 620</b>
Szwecja . . . . .	0,8	0,6	1,0	1,1	w tym:				
Indie Bryt. . . . .	0,1	0,4	0,9	0,9	Stany Zj. Am. . . . .	315	547	447	505
Hiszpania . . . . .	0,2	0,8	0,4	0,1	Belgia . . . . .	204	206	195	220
<b>Wyroby walcowane z żelaza i stali w milionach ton</b>					Niemcy . . . . .	111	98	136	163
Stany Zj. Am. . . . .	25,2	38,3	34,3	37,4	Kanada . . . . .	3	74	137	144
Niemcy . . . . .	15,3	12,1	13,5	14,1	Polska . . . . .	192	162	93	107
Z. S. R. R. . . . .	4,0	3,4	12,5	13,0	Australia . . . . .	4	51	72	71
Anglia . . . . .	7,0	7,6	8,9	9,9	Z. S. R. R. . . . .		2	66	71
Francja . . . . .	3,6	6,5	4,5	5,2	Anglia . . . . .	26	56	66	63
Japonia . . . . .	0,3	1,7	4,7 <sup>a</sup>		Francja . . . . .	64	93	54	61
Belgia . . . . .	2,2	3,2	2,5	2,8	Japonia . . . . .	6	19	39	42
Włochy . . . . .	1,0	1,8	1,7	1,8	Norwegia . . . . .	9	6 <sup>b</sup>	45	41
Luksemburg . . . . .	0,7	1,7	1,3	1,7	Włochy . . . . .		11	28	38
Polska . . . . .	1,2	1,0	0,8	1,0	Meksyk . . . . .		11	31	34
Kanada . . . . .	1,0	1,0	0,9		Holandia . . . . .	24	27	15	31
Szwecja . . . . .	0,4	0,4	0,7	0,8	<b>Miedź w tysiącach ton</b>				
Austria . . . . .		0,5	0,3	0,4	<b>Prod. światowa</b>	<b>1 030</b>	<b>1 707</b>	<b>1 718</b>	<b>2 300</b>
<b>Aluminium w tysiącach ton</b>					w tym:				
<b>Prod. światowa</b>	<b>64</b>	<b>240</b>	<b>364</b>	<b>493</b>	Stany Zj. Am. . . . .	604	911	593	830
w tym:					Chile . . . . .	20	275	245	396
Stany Zj. Am. . . . .	21	96	102	133	Rodezja Półn. . . . .	1	6	145	212
Niemcy . . . . .	1	32	97	128	Kanada . . . . .	19	57	173	211
Z. S. R. R. . . . .			38	45	Kongo Belg. . . . .	7	113	98	150
Kanada . . . . .	6	25	26	43	Z. S. R. R. . . . .	34	19	83	92
					Japonia . . . . .	67	68	78	88
					Niemcy . . . . .	42	49	60	65
					Belgia . . . . .	1	10	59	
					Meksyk . . . . .	44	46	28	44

a Łącznie z Koreą i Mandzurią. b 1929 r.

(c. d. str. 150)

TABL. 26. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	1913	1928	1936	1937	Kraje	1913	1928	1936	1937
<b>Miedź w tysiącach ton (dok.)</b>					<b>Srebro w tonach (dok.)</b>				
Jugosławia . . .	6	15	39	39	Stany Zj. Am.	2 078	1 800	1 900	2 184
Peru . . . . .	28	52	33	35	Kanada . . . . .	991	682	570	706
Hiszpania . . .	31	28	9	10	Peru . . . . .	299	679	619	528
Anglia . . . . .	52	20	9	5	Australia . . . .		298	382	437
<b>Nikiel w tysiącach ton</b>					<b>Żłoto w tonach</b>				
<b>Prod. światowa</b>	<b>31,0</b>	<b>52,1</b>	<b>88,0</b>	<b>115,5</b>	<b>Prod. światowa</b>	<b>694</b>	<b>600</b>	<b>1 030</b>	<b>1 100</b>
w tym:					w tym:				
Kanada . . . . .	22,5	43,9	77,0	102,0	Zw. Pld.-Afr. . .	274	322	353	365
Nowa Kaledonia . . . . .	2,6	5,9	4,9	6,7	Z. S. R. R. . . . .	40	24	176	185
Z. S. R. R. . . . .			2,0	2,5	Kanada . . . . .	25	59	117	127
Grecja . . . . .		0,6	1,2	2,0	Stany Zj. Am.	134	67	118	126
Indie Bryt. . . . .		0,7	1,3	1,2	Australia . . . . .	69	14	37	43
Norwegia . . . .	0,7	0,5	1,3	0,9	Meksyk . . . . .	29	22	23	26
Stany Zj. Am.	0,2	0,5	0,1	0,2	Rodezja Pld. . . .	22	18	25	25
<b>Ołów w tysiącach ton</b>					<b>Siarka w tysiącach ton</b>				
<b>Prod. światowa</b>	<b>1 194</b>	<b>1 762</b>	<b>1 477</b>	<b>1 670</b>	<b>Prod. światowa</b>	<b>959</b>	<b>2 449</b>	<b>2 640</b>	<b>3 400</b>
w tym:					w tym:				
Stany Zj. Am.	420	709	362	424	Stany Zj. Am.	499	2 014	2 049	2 786
Australia . . . .	116	158	196	229	Włochy . . . . .	385	328	349	339
Meksyk . . . . .	56	216	210	224	Japonia . . . . .	59	70	198	
Kanada . . . . .	17	137	165	182	Chile . . . . .	7	16	26	17
Niemcy . . . . .	147	87	139	166	Hiszpania . . . . .	7	16		
Belgia . . . . .	51	63	65	94	Indie Holend. . . .		0	10	13
Indie Bryt. . . . .	7	80	74	79	Formoza . . . . .	2	1		
Z. S. R. R. . . . .		2	51	55					
Włochy . . . . .	22	21	42	39					
Francja . . . . .	29	23	15	38					
Hiszpania . . . .	199	131	47	30					
Tunis . . . . .		18	21	25					
Polska . . . . .	45	37	15	18					
Anglia . . . . .	31	9	14	10					
Argentyna . . . .	1	8	11	9					
<b>Rtęć w tonach.</b>									
<b>Prod. światowa</b>	<b>4 026</b>	<b>5 139</b>	<b>3 080</b>						
w tym:									
Włochy . . . . .	1 004	1 988	1 473	2 305					
Hiszpania . . . .	1 246	2 195	1 226						
Stany Zj. Am.	688	616	571	569					
Z. S. R. R. . . . .		102	300	300					
Meksyk . . . . .	166	87	183	170					
Czechosłow. . . .		72	65	70					
Japonia . . . . .			15	20					

(c. d. str. 151)

TABL. 26. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	1913	1928	1936	1937	Kraje	1913	1928	1936	1937
<b>Cement w tysiącach ton</b>					<b>Sole potasowe w przeliczeniu na K<sub>2</sub>O w tysiącach ton (dok.)</b>				
<b>Prod. światowa</b>		<b>72160</b>	<b>75080</b>		Francja . . . . .	58	447	387	503
w tym:					Stany Zj. Am. . . . .		54	224	258
Stany Zj. Am. . . . .	15857	30445	19507	20200	Polska . . . . .	2	58	84	100
Niemcy . . . . .	6 868	7 713	11689	12605	Hiszpania . . . . .		24		
Anglia . . . . .	2 923 <sup>a</sup>	4 400	6 700	7 300	<b>Azotniak w tysiącach ton</b>				
Japonia . . . . .	742	3 841	5 456	6 034	<b>Prod. światowa</b>	<b>190</b>	<b>1170</b>	<b>1 470</b>	
Z. S. R. R. . . . .	1 907	1 903	5 845	5 605	w tym:				
Francja . . . . .	1 930	4 240	4 272		Niemcy . . . . .	49	430	678	603
Włochy . . . . .		3 077	3 859	4 258	Japonia . . . . .	7	72	203	275
Belgia . . . . .		3 046	2 350		Włochy . . . . .	15	55	204	
Hiszpania . . . . .	512	1 542			Francja . . . . .	12	55	197	
Czechosłow. . . . .		809	1 050	1 350	Polska . . . . .		155	29	68
Polska . . . . .	665	1 098	1 052	1 289	Belgia . . . . .		2 <sup>b</sup>	40	
Indie Bryt. . . . .		568	977	1 142	<b>Saletra sodowa w tysiącach ton</b>				
Argentyna . . . . .		233	869	1 010	Chile . . . . .	2 772	3165	1 220	1 315
Kanada . . . . .	1 375	1 759	784	975	Stany Zj. Am. . . . .		469 <sup>b</sup>		
Szwecja . . . . .	390	468	795	876	Francja . . . . .		2 <sup>b</sup>	102	96
Dania . . . . .	495	779	792	676	Norwegia . . . . .		38	11	35
Szwajcaria . . . . .	481	630			Polska . . . . .			5	7
<b>Samochody w tysiącach sztuk</b>					<b>Saletra wapniowa w tysiącach ton</b>				
<b>Prod. światowa</b>		<b>5 239</b>	<b>5 823</b>	<b>6 336</b>	Norwegia . . . . .	73	173	365	296
w tym:					Francja . . . . .		25	116	147
Stany Zj. Am. . . . .	485	4 359	4 454	4 810	Włochy . . . . .		4	59	
Anglia . . . . .	34	217	481	493	Polska . . . . .			42	57
Niemcy . . . . .		105	302	327	<b>Superfosfaty wapniowe w tysiącach ton</b>				
Kanada . . . . .	18	242	162	207	<b>Prod. światowa</b>	<b>12255</b>	<b>14800</b>	<b>14370</b>	
Francja . . . . .	45	224	203	200	w tym:				
Z. S. R. R. . . . .		1	137	200	Stany Zj. Am. . . . .	3 201 <sup>c</sup>	4 071	3 095	4 019
Włochy . . . . .		55	48	57	Japonia . . . . .	514	926	1 500	1 700
Czechosłow. . . . .		13	11	14	Francja . . . . .	1 979	2 265	1 228	1 341
Austria . . . . .		10	6	6	Włochy . . . . .	972	1 151	1 366	1 333
<b>Kwas siarkowy (100% H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>) w tysiącach ton</b>					Z. S. R. R. . . . .	158	149	256	
Stany Zj. Am. . . . .		4 195	4 327	4 969	Australia . . . . .	521 <sup>d</sup>	885	1 110	
Japonia . . . . .		440	2 100	2 500	Niemcy . . . . .	1 845	792	950	
Niemcy . . . . .		1 555	1 765	2 050	Hiszpania . . . . .	463	895	460	
Z. S. R. R. . . . .		211	1 208		Polska . . . . .	196	274	113	177
Anglia . . . . .		895	1 008	1 063	<b>Fosforyty naturalne w tysiącach ton</b>				
Włochy . . . . .		704	980	1 051	<b>Prod. światowa</b>	<b>7 194</b>	<b>10230</b>	<b>12800</b>	
Kanada . . . . .		87	219	256	w tym:				
Polska . . . . .		222	141	189	Stany Zj. Am. . . . .	3 161	3 580	3 518	4 329
Szwecja . . . . .		125	148						
<b>Sole potasowe w przeliczeniu na K<sub>2</sub>O w tysiącach ton</b>									

a 1907 r. b 1929 r. c łącznie z Kanadą. d łącznie z Oceanią.

(dok. str. 152)

TABL. 26. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (dok.)

Kraje	1913	1928	1936	1937	Kraje	1913	1928	1936	1937
<b>Fosforyty naturalne w tysiącach ton (dok.)</b>					<b>Celuloza i miążga drzewna w tysiącach ton (dok.)</b>				
Z.S.R.R. . . . .	25	104	3 750	.	Szwecja . . . .	1 186	1 900	3 180	3 430
Tunis . . . . .	2 170	2 789	1 488	1 771	Niemcy . . . .	1 484	1 986	2 367	2 564
Maroko Franc. . . .	.	1 268	1 335	1 479	Finlandia . . .	299	896	1 976	2 131
Wyspy Oceanii . . .	545	833	1 185	1 358	Norwegia . . .	668	882	992	1 045
Alger . . . . .	461	876	531	631	Japonia . . . .	76	584	772	837
Polska . . . . .	.	20	13	.	Z.S.R.R. . . . .	211	170	701	.
<b>Żużle Thomasa w tysiącach ton</b>					Austria . . . .	550	311	336	414
<b>Prod. światowa</b>	<b>4 501</b>	<b>5 510</b>	<b>4 960</b>	.	Polska . . . . .	.	97	152	174
w tym:					<b>Papier i tektura w tysiącach ton</b>				
Niemcy . . . . .	2 280	1 969	2 277	2 312	<b>Prod. światowa</b>	<b>11420</b>	<b>21570</b>	<b>26850</b>	<b>29750</b>
Francja . . . . .	730	1 594	1 053	1 217	w tym:				
Belgia . . . . .	655	956	673	.	Stany Zj. Am.	4 780	9 437	10 265	11 430
Luksemburg . . . .	250	598	469	544	Kanada . . . . .	550	2 585	3 454	3 942
Anglia . . . . .	404	222	302	410	Niemcy . . . .	1 981	2 547	3 149	3 569
Czechosłow. . . . .	.	155	151	160	Szwecja . . . .	333	600	895	978
Polska . . . . .	164	3	—	—	Japonia . . . .	105	523	814	961
<b>Siarczan amonu w tysiącach ton</b>					Z.S.R.R. . . . .	350	296	842	.
<b>Prod. światowa</b>	<b>1 361</b>	<b>4 410</b>	<b>5 213</b>	.	Finlandia . . .	227	358	653	757
w tym:					Holandia . . . .	234	418	451	561
Niemcy . . . . .	549	2 235	946	1 037	Włochy . . . .	260	324	427	511
Japonia . . . . .	8	232	880	.	Norwegia . . . .	194	376	410	435
Stany Zj. Am. . . .	177	630	544	.	Austria . . . .	258	286	231	296
Anglia . . . . .	439	573	433	520	Polska . . . . .	65	156	210	239
Francja . . . . .	75	204	231	327	Belgia . . . . .	169	181	225	235
Holandia . . . . .	7	30	245	304	<b>Spirytus w tysiącach hl</b>				
Belgia . . . . .	49	136	200	.	Stany Zj. Am.	3 659	3 197	3 707	4 218
Polska . . . . .	12	37	61	63	Niemcy . . . .	3 753 <sup>a</sup>	2 806 <sup>a</sup>	3 718	3 659
<b>Jedwab sztuczny w tysiącach ton</b>					Francja . . . . .	2 954	2 153	4 830	3 556
<b>Prod. światowa</b>	<b>16,2</b>	<b>163,7</b>	<b>461,6</b>	<b>548,9</b>	Anglia . . . . .	1 308	897	1 606	1 649
w tym:					Czechosłow. . .	.	595	834	1 005
Japonia . . . . .	.	7,6	124,0	151,5	Polska . . . . .	2 596 <sup>b</sup>	729	721	778
Stany Zj. Am. . . .	0,7	44,1	125,9	141,6	Włochy . . . .	349	459	585	483
Niemcy . . . . .	3,5	22,2	45,4	65,0	Węgry . . . . .	.	407	376	465
Anglia . . . . .	5,2	23,6	53,0	54,3	Szwecja . . . .	227	193	381	413
Włochy . . . . .	0,2	26,0	39,0	48,3	<b>Cygara i cygaretki w milionach sztuk</b>				
Francja . . . . .	2,9	13,6	25,0	33,0	Niemcy . . . . .	8 000	7 008	8 447	8 890
Holandia . . . . .	.	6,8	9,5	10,8	Stany Zj. Am.	8 531	6 877	5 352	.
Belgia . . . . .	2,9	6,6	6,5	7,8	Holandia . . . .	1 091	1 346 <sup>c</sup>	1 459	1 499
Kanada . . . . .	.	1,6	6,2	7,5	Szwecja . . . .	179	180	217	220
Z.S.R.R. . . . .	.	0,2	6,2	7,0	Polska . . . . .	.	74	27	29
Polska . . . . .	.	2,4	5,3	6,5	<b>Papierosy w miliardach sztuk</b>				
<b>Celuloza i miążga drzewna w tysiącach ton</b>					Stany Zj. Am.	15,6	105,9	158,9	.
<b>Prod. światowa</b>	<b>8 485</b>	<b>15 388</b>	<b>21 563</b>	.	Niemcy . . . .	12,4	32,6	38,6	42,4
w tym:					Polska . . . . .	.	10,3	6,6	7,7
Stany Zj. Am. . . .	2 657	4 092	5 160	5 754	Austria . . . .	2,0	4,7	4,4	.
Kanada . . . . .	763	3 193	4 029	4 564	Holandia . . . .	2,1	3,2 <sup>c</sup>	4,0	4,3
<b>g Bez Saary. b Lata 1909—1910. c 1929 r.</b>					Szwecja . . . .	0,4	1,4	1,8	1,8

TABL. 27. STATKI HANDLOWE NOWOZBUDOWANE<sup>a</sup> W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach BRT									
	Statki ogółem									
Ogółem . . . . .	2 674	2 889	1 617	726	489	967	1 302	2 118	2 691	3 034
w tym:										
Anglia i Irlandia	1 446	1 478	502	188	133	460	499	856	921	1 030
Niemcy . . . . .	376	246	104	81	42	74	226	380	436	481
Japonia . . . . .	104	151	84	54	74	152	146	295	451	442
Holandia . . . . .	167	153	120	26	36	47	57	94	184	240
Stany Zj. Am. . . . .	91	247	206	144	11	25	33	112	239	201
Szwecja . . . . .	107	132	113	43	61	50	106	154	161	166
Dania . . . . .	139	137	126	22	34	62	122	98	131	158
Norwegia . . . . .	10	54	18	11	10	19	26	33	42	55
Francja . . . . .	81	101	103	89	34	16	43	39	27	47
	Statki motorowe									
Razem . . . . .	1 162	1 583	920	268	338	564	813	1 202	1 512	1 824
w tym:										
Anglia i Irlandia . . . . .	428	759	228	2	48	189	250	408	388	465
Niemcy . . . . .	177	117	80	79	40	45	126	255	332	370
Japonia . . . . .	59	124	77	31	65	125	110	139	214	212
Holandia . . . . .	85	128	114	26	36	43	46	87	133	230
Stany Zj. Am. . . . .	28	72	48	2	2	6	1	6	61	26
Szwecja . . . . .	104	119	108	37	61	48	104	151	159	163
Dania . . . . .	134	120	117	16	21	54	114	80	119	155
Norwegia . . . . .	4	18	7	11	3	6	14	10	12	16
Francja . . . . .	55	20	26	3	20	1	16	23	19	15
	Statki parowe									
Razem . . . . .	1 472	1 252	683	456	142	391	478	878	1 131	1 153
	Statki żaglowe									
Razem . . . . .	40	54	14	2	9	12	11	38	48	57

<sup>a</sup> O pojemności powyżej 100 BRT.

U w a g a. Światowa flota morska ob. dział XI, tabl. 22, str. 201.

Ź r ó d ł o: *Lloyd's Register of Shipping*, Londyn 1939.

TABL. 28. NOWE NARZĘDZIA MIERNICZE ZGŁOSZONE DO LEGALIZACJI

Lata	Przy- miary	Pojem- niki	Odważ- niki	Wagi	Wodo- mierze	Gazo- mierze	Liczniki energii elektr.	Ogra- niczniki mocy i prądu	Inne
1924	25,2	46,9	857,8	131,3	0,2	3,0	—	—	7,6
1925	18,9	68,6	813,8	145,9	0,2	12,2	0,1	—	7,6
1926	17,8	66,7	651,9	86,9	0,0	4,9	3,0	—	12,0
1927	20,7	84,3	1 064,5	109,4	0,6	8,7	9,1	—	13,2
1928	18,4	93,0	929,5	115,4	2,3	14,4	6,1	—	18,5
1929	16,1	91,8	803,6	90,3	9,1	23,4	15,9	—	29,1
1930	19,8	81,0	642,6	65,8	9,3	16,7	22,9	—	20,0
1931	14,2	61,6	512,9	50,9	9,8	16,2	31,3	—	16,6
1932	14,7	51,2	501,6	33,5	11,0	10,3	39,0	—	7,4
1933	12,5	54,0	578,9	35,5	11,4	10,2	33,4	9,1	14,7
1934	12,7	62,4	795,9	47,0	16,6	12,7	46,1	26,6	12,4
1935	16,7	60,8	763,0	55,9	17,5	9,3	47,7	24,5	8,9
1936	17,9	72,7	965,3	80,9	15,8	12,9	59,0	23,4	11,9
1937	19,2	69,4	980,2	92,1	12,6	16,2	77,1	20,2	12,1
1938	20,0	68,6	932,4	93,5	12,4	13,6	93,7	17,2	12,8

TABL. 29. PATENTY NA WYNAŁAZKI, WZORY UŻYTKOWE I ZNAKI TOWAROWE WEDŁUG KRAJÓW ZGŁASZAJĄCYCH W POLSCE

Kraje zgłaszające	Patenty na wynalazki			Wzory użytkowe			Znaki towarowe		
	1924- -1938	1937	1938	1924- -1938	1937	1938	1924- -1938	1937	1938
Zgłoszone . . . . .	46 561	3 832	3 949	12 881	1 543	1 589	27 706	2 074	1 961
Udzielone . . . . .	28 307	1 734	1 867	8 072	948	895	29 527 <sup>a</sup>	861	914
Polska . . . . .	5 937	468	447	7 438	902	846	13 043	582	600
Zagranica . . . . .	22 370	1 266	1 420	634	46	49	16 484	279	314
w tym: Anglia . . . . .	1 545	90	133	18	—	—	1 137	23	25
Austria . . . . .	1 315	70	6	124	13	2	2 715	18	4
Belgia . . . . .	458	21	24	4	—	—	124	—	10
Francja . . . . .	2 117	93	113	31	1	—	1 796	26	43
Holandia . . . . .	754	56	72	2	1	—	130	9	6
Niemcy . . . . .	9 488	498	635	223	8	33	6 132	113	132
Stany Zj. Am. . . . .	1 669	85	95	17	—	—	1 306	32	34
Szwajcaria . . . . .	1 201	108	90	17	2	3	551	10	19
Szwecja . . . . .	766	45	40	2	—	—	219	5	6
Włochy . . . . .	395	21	23	2	—	—	133	5	—

<sup>a</sup> Łącznie ze znakami towarowymi udzielonymi na podstawie zgłoszeń sprzed 1924 r.

TABL. 30. PATENTY NA WYNAŁAZKI UDZIEŁONE W POLSCE

Gałęzie pracy Przemysły	1924- -1938	1937	1938	Gałęzie pracy Przemysły	1924- -1938	1937	1938
Ogółem . . . . .	28 307	1 734	1 867	Poligraficzny . . . . .	560	41	50
Rolnictwo . . . . .	678	12	13	Drzewny . . . . .	215	15	8
Górnictwo . . . . .	627	7	23	Spożywczy . . . . .	1 354	62	81
Hutnictwo . . . . .	866	39	28	Odzieżowo-galanter. Budownictwo . . . . .	672	49	42
Metalowy . . . . .	2 247	128	176	Urządzenia domowe Instrumenty, przy- bory, przyrządy precyzyjne . . . . .	1 785	117	95
Maszynowy . . . . .	3 898	272	257	Komunikacja i transport . . . . .	754	48	57
Elektrotechniczny . . . . .	2 546	144	214	Inne . . . . .	1 536	117	125
Chemiczny i ce- ramiczny . . . . .	5 590	300	322				
Włókienniczy . . . . .	1 534	171	110				
Papierniczy . . . . .	440	18	23				

TABL. 31. PATENTY NA WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1937 R.

Kraje	Zgło- szone	Udzie- lone	Kraje	Zgło- szone	Udzie- lone
Anglia <sup>a</sup> . . . . .	36 266	17 614	Niemcy . . . . .	109 677	44 526
Austria . . . . .	8 216	3 800	Norwegia . . . . .	2 611	1 340
Belgia . . . . .	6 275	6 166	Polska . . . . .	5 375	2 682
Dania . . . . .	3 124	1 602	Rumunia . . . . .	1 397	1 131
Finlandia . . . . .	1 384	567	Stany Zj. Am. . . . .	65 416	38 079
Francja . . . . .	17 246	16 750	Szwajcaria . . . . .	9 911	6 447
Holandia . . . . .	5 106	2 478	Szwecja . . . . .	6 443	2 953
Japonia . . . . .	55 964	18 565	Węgry . . . . .	4 691	1 920
Kanada . . . . .	11 181	7 856	Włochy . . . . .	10 590	9 980

<sup>a</sup> Z Walią i Szkocją.

Źródło: *La Propriété Industrielle*, nr 12, Bern 1938.

## DZIAŁ IX. HANDEL WEWNĘTRZNY, SPOŻYCIE

### TABL. I. ROZMIESZCZENIE HANDLU

Województwa	Ludność czynna zawodowo w handlu i ubezpieczeniach w dn. 9.XII 1931 r.					Zakłady handlowe w 1938 r. a	
	Razem	w % ogółu ludn.	Samo- dzielni	Najemni		Ogółem w ty- siącach	na 1000 miesz- kańców
				prac. umysł.	robot- nicy		
Polska . . . . .	813 243	2,55	548 018	85 641	179 584	469	13,6
M. st. Warszawa . . . . .	106 356	9,02	49 585	21 384	35 387	34	26,9
Warszawskie . . . . .	48 761	1,98	37 607	3 190	7 964	36	13,6
Łódzkie . . . . .	81 851	3,09	55 800	7 440	18 611	45	15,8
Kieleckie . . . . .	63 412	2,37	49 638	3 899	9 875	37	12,9
Lubelskie . . . . .	47 694	2,25	39 419	2 472	5 803	29	12,7
Białostockie . . . . .	23 135	1,83	18 047	1 451	3 637	17	12,1
Wileńskie . . . . .	25 897	2,03	18 053	2 588	5 256	16	11,6
Nowogródzkie . . . . .	12 541	1,19	10 780	669	1 092	11	9,7
Poleskie . . . . .	14 822	1,31	12 534	861	1 427	12	9,4
Wołyńskie . . . . .	35 682	1,71	30 151	2 043	3 488	26	11,5
Poznańskie . . . . .	67 386	2,88	38 339	9 968	19 079	36	14,3
Pomorskie . . . . .	50 055	2,66	28 709	6 280	15 066	32	15,4
Śląskie . . . . .	37 521	2,90	19 251	5 402	12 868	23	16,1
Krakowskie . . . . .	60 483	2,63	37 922	7 351	15 210	35	14,6
Lwowskie . . . . .	83 090	2,66	57 830	7 959	17 301	42	12,5
Stanisławowskie . . . . .	26 071	1,76	20 808	1 448	3 815	18	11,5
Tarnopolskie . . . . .	28 486	1,78	23 545	1 236	3 705	19	11,0

a Na podstawie świadectw przemysłowych wykupionych dla zakładów handlowych.

### TABL. 2. DOMY SKŁADOWE<sup>a</sup>

#### A. Obroty towarowe

Miasta Towary	Obroty w ciągu roku						Stan w dn. 31. XII 1938 r.
	1936		1937		1938		
	przy- jęto	wy- dano	przy- jęto	wy- dano	przy- jęto	wy- dano	
	w tysiącach ton						
Ogółem . . . . .	219,4	200,4	242,6	251,6	135,4	146,7	19,5
Warszawa . . . . .	125,7	106,4	156,8	168,9	53,3	62,7	6,1
Łódź . . . . .	22,5	23,6	19,7	19,5	17,0	17,1	2,4
Gdynia . . . . .	71,2	70,4	66,1	63,2	65,1	66,9	11,0
Wytwory pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i art. spożywcze . . . . .	104,7	96,2	104,7	110,7	49,8	57,5	3,5
w tym: strączkowe . . . . .	8,7	6,4	13,1	14,3	1,3	2,5	0,1
mąki, kasze, krochmale . . . . .	45,4	38,7	34,8	41,8	6,3	8,7	0,5
nasiona . . . . .	4,2	4,0	7,0	7,2	2,0	2,2	0,4
owoce, jagody—jadalne . . . . .	18,1	20,4	22,0	21,1	10,6	12,2	0,2
jaja, nabiał . . . . .	16,9	16,3	10,4	11,0	17,5	17,3	0,3
Przetwory chemiczne i farmaceut. . . . .	12,7	9,0	7,0	12,4	2,7	3,6	0,6
Skóry, futra, wyroby skórzone . . . . .	1,7	1,7	2,4	2,2	1,1	1,3	0,2
Surowce i wyroby włókiennicze . . . . .	49,1	46,8	48,9	46,4	52,6	51,2	12,8
w tym bawełna . . . . .	40,1	37,6	41,2	38,8	45,9	44,4	11,6
Kauczuk i wyroby kauczukowe . . . . .	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Drewno, wyroby z drzewa i koszyk. . . . .	2,4	2,3	1,3	1,3	0,7	0,6	0,2
Papier i wyroby z niego . . . . .	2,1	1,7	1,9	0,9	0,4	2,0	0,1
Wyroby kamiennarskie, ceramiczne, szklane . . . . .	34,5	34,3	63,2	63,2	25,0	25,1	0,3
Metale nieszlachetne i wyroby z nich . . . . .	2,9	2,8	2,9	2,9	0,5	0,7	0,2
Maszyny, aparaty, sprzęt elektr. . . . .	0,4	0,4	0,7	0,6	0,5	0,6	0,4
Inne . . . . .	8,7	5,1	9,4	10,8	1,9	3,9	1,1

a Ob. uwagę a pod tabl. 2, str. 156.

(dok. str. 156)

TABL. 2. DOMY SKŁADOWE<sup>a</sup> (dok.)  
B. Obroty warrantowe

Miasta Towary	Obroty kredytami warrantowymi w ciągu roku						Stan w dn. 31.XII 1938r	
	1936		1937		1938		Licz- ba war- ran- tów	Kre- dyty w tys. zł
	udzie- lono	spla- cono	udzie- lono	spla- cono	udzie- lono	spla- cono		
w tysiącach złotych								
Ogółem . . . . .	5 715	6 513	1 990	1 666	5 114	4 744	118	1 089
Warszawa . . . . .	35	37	498	317	1 456	1 103	47	538
Łódź . . . . .	4 332	5 072	1 053	996	2 364	2 334	56	376
Gdynia . . . . .	1 348	1 404	439	353	1 294	1 307	15	175
Wytwory pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i art. spożywcze	1 409	1 552	547	477	637	700	24	111
w tym jaja, nabiał . . . . .	234	273	157	157	233	214	7	19
Przetwory chemiczne i farmaceut.	229	251	44	27	60	71	1	6
Skóry, futra, wyroby skórzane	36	40	225	197	555	412	17	171
Surowce i wyroby włókiennicze	4 023	4 653	1 169	960	3 812	3 530	74	776
Kauczuk i wyroby kauczukowe	12	12	3	3	3	3	—	—
Drewno, wyroby z drzewa i koszyk.	—	5	2	2	10	10	—	—
Maszyny, aparaty, sprzęt elektrot.	6	—	—	—	37	18	2	25

<sup>a</sup> 9 przedsiębiorstw, które otrzymały koncesję na otwarcie i prowadzenie domu składowego.

TABL. 3. TARGI MAŁE I WIELKIE W 1937 R.

Miasta Wieś Województwa	Miejsco- wości targowe		Targi		Województwa	Miejsco- wości targowe		Targi	
	Ogół- tem	w tym z tar- gami wiel- kimi	Ogół- tem	w tym tar- gi wiel- kie		Ogół- tem	w tym z tar- gami wiel- kimi	Ogół- tem	w tym tar- gi wiel- kie
Polska . . . . .	1 328	877	87448	15 979	Białostockie . . . . .	65	47	4 446	64
Miasta liczące tys. mieszk.:					Wileńskie . . . . .	80	35	4 917	97
50 i więcej . . . . .	24	13	9 010	704	Nowogrodzkie . . . . .	48	23	2 960	25
10 do 50 . . . . .	131	102	13177	2 162	Poleskie . . . . .	54	51	2 316	67
poniżej 10 . . . . .	436	336	32607	5 928	Wołyńskie . . . . .	68	45	4 882	2 12
Wieś . . . . .	737	426	32654	7 185	Poznańskie . . . . .	143	134	9 372	1 05
Warszawskie <sup>a</sup> . . . . .	145	105	14287	2 247	Pomorskie . . . . .	134	126	8 415	99
Łódzkie . . . . .	91	64	5 557	1 219	Śląskie . . . . .	53	23	4 606	28
Kieleckie . . . . .	88	38	4 911	1 556	Krakowskie . . . . .	99	51	4 600	1 34
Lubelskie . . . . .	92	47	4 956	1 123	Lwowskie . . . . .	80	45	5 778	84
					Stanisławow. . . . .	38	23	2 822	26
					Tarnopolskie . . . . .	50	20	2 623	39

<sup>a</sup> łącznie z m. st. Warszawą.

TABL. 4. WYSTAWCY NA MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH W POLSCE

Pochodzenie wystawców	Międzynarodowe Targi w Poznaniu				Targi Wschodnie we Lwowie			
	1928	1936	1937	1938	1928	1936	1937	1938
Wystawcy:								
krajowi . . . . .	1 161 <sup>a</sup>	1 589	1 354	1 476	1 32 <sup>a</sup>	848	895	1 16
z W. M. Gdańska . . . . .		20	26	34		6	9	13
zagraniczni . . . . .	459	394	682	604	470	176	254	48

<sup>a</sup> łącznie z wystawcami z W. M. Gdańska.

TABL. 5. WYSTAWY I TARGI GOSPODARCZE

Rodzaje wystaw i targów	Liczba wystaw i targów								Wy- staw- cy	Zwie- dza- jący w tys.
	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938		
	O charakterze ogólnym	2	5	6	6	7	8			
Płodów rolnych . . . . .	7	5	6	7	6	5	5	5	321	15
Hodowlane . . . . .	1	6	10	13	2	5	2	2	215	6
Przetworów produk- tów hodowlanych . . . . .	—	—	—	2	1	2	2	1	87	1
Przemysłowe i rze- mieśnicze . . . . .	4	9	4	9	8	10	8	11	648	270
Inne . . . . .	8	8	14	4	7	5	4	7	554	164

TABL. 6. OBROTY GIEŁDOWE PŁODAMI ROLNYMI ORAZ ICH PRZETWORAMI

Plody rolne Przetwory rolne	1933- -1934	1935- -1936	1936- -1937	1937/38						Lwów
				Ogó- łem	w tym giełda					
					War- sza- wa	Lu- blin	Po- znań	Byd- goszcz	Kra- ków	
w tysiącach ton										
Pszenvica . . . . .	339	381	434	467	16	86	79	52	29	142
Żyto . . . . .	1 392	825	880	754	103	60	211	113	22	119
Jęczmień . . . . .	211	477	456	386	28	28	80	138	12	56
Owies . . . . .	148	285	256	265	54	28	34	39	14	35
Mąka . . . . .	585	780	915	954	145	152	99	69	60	129
Otręby . . . . .	287	431	421	423	40	66	103	58	15	61

TABL. 7. OBRÓT ZWIERZĘTAMI RZEŹNYMI NA TARGOWISKAŁH I W RZEŹNIACH 32 MIAST

Rodzaje zwierząt	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach sztuk						
Spęd na targowiska							
Bydło rogata . . . . .	562,2	527,6	525,9	595,8	637,2	722,4	772,2
w tym cielęta . . . . .	250,9	237,4	262,1	312,5	327,8	380,0	440,6
Trzoda chlewna . . . . .	675,5	673,1	657,3	687,7	739,5	845,4	922,1
Owce i kozy . . . . .	22,8	20,0	27,1	28,3	32,6	47,4	65,3
Doprowadzono do rzeźni ogółem							
Bydło rogata . . . . .	948,6	895,9	861,6	952,2	1 044,8	1 117,7	1 192,7
w tym cielęta . . . . .	569,4	540,6	556,7	621,9	674,9	715,5	769,8
Trzoda chlewna . . . . .	1 085,3	1 036,4	1 098,6	1 180,0	1 241,4	1 372,5	1 452,6
Owce i kozy . . . . .	72,9	74,7	85,9	99,4	105,5	127,0	139,3
w tym z miejscowych targowisk							
Bydło rogata . . . . .	408,9	429,4	407,2	482,9	543,6	610,5	664,1
w tym cielęta . . . . .	220,3	238,1	248,8	296,4	326,5	373,7	419,7
Trzoda chlewna . . . . .	530,1	468,6	441,2	434,2	532,2	584,5	602,4
Owce i kozy . . . . .	21,7	14,4	17,4	20,9	24,6	39,0	53,7

TABL. 8. UBÓJ ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

Rodzaje zwierząt	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
w tysiącach sztuk										
Bydło rogate . . .	3 366	3 475	3 796	3 788	3 551	3 185	3 354	3 596	3 903	3 903
w tym cieleta . . .	2 034	2 236	2 466	2 231	2 142	2 077	2 183	2 389	2 468	2 493
Trzoda chlewna . . .	3 761	3 708	5 003	4 645	4 195	4 455	4 707	5 004	5 564	5 880
Owce i kozy . . . .	702	642	621	542	533	606	671	733	707	750
Konie . . . . .	19	19	15	8	8	6	8	11	10	9
w tysiącach ton żywej wagi										
Bydło rogate . . .	437	425	445	484	460	391	409	444	490	495
w tym cieleta . . .	79	90	98	88	86	86	90	97	102	101
Trzoda chlewna . . .	431	444	583	535	493	548	579	622	668	685
Owce i kozy . . . .	21	21	19	17	17	19	21	23	22	25
Konie . . . . .	5	5	4	2	2	2	2	4	3	3

TABL. 9. SPRZEDAŻ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW WEWNĄTRZ KRAJU

Artykuły	Jednostka	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Cukier . . . . .	tys. t	361	350	323	294	283	297	301	357	385	421
Sól jadalna . . . .	tys. t	302	302	290	281	276	280	272	285	289	290
Sól inna . . . . .	tys. t	53	47	53	54	65	69	72	83	90	100
Spiryty 100° . . . .	tys. hl	613	529	396	335	431	485	529	578	665	811
Piwo . . . . .	tys. hl	2 619	2 432	1 932	1 410	1 027	1 117	1 065	1 114	1 317	1 502
Drożdże . . . . .	t	8 815	8 601	8 767	7 965	7 024	7 436	7 539	7 527	7 401	7 876
Wyroby tytoniowe	mil. zł	705	704	636	553	486	478	468	479	499	516

TABL. 10. ZBYT WĘGLA KAMIENNEGO I ŻELAZA WALCOWANEGO WEWNĄTRZ KRAJU

Lata	Węgiel kamienny						Żelazo walcowane				
	Ogółem	Przemysł <sup>a</sup>	Pośrednicy	Opał domowy	Koleje	Państwo i samorząd	Ogółem	Przemysł <sup>b</sup>	Handel	Państwo	Samorząd
	w mil. ton						w tys. ton				
1927	25,9	15,9	2,5	2,3	4,3	0,9	528,8	210,5	189,2	127,9	1,2
1928	26,7	16,5	2,7	2,5	4,1	0,9	712,6	290,5	246,3	173,5	2,3
1929	31,5	18,8	3,4	3,1	5,0	1,2	508,3	229,8	178,1	97,0	3,4
1932	18,3	10,7	1,9	1,9	2,9	0,9	160,0	53,2	49,6	56,8	0,4
1934	18,5	11,2	2,0	1,5	3,0	0,8	243,1	72,7	100,9	68,7	0,8
1935	19,7	11,6	2,3	1,8	3,0	1,0	259,7	95,8	120,7	41,3	1,9
1936	21,2	12,8	2,2	2,3	3,0	0,9	369,0	113,2	148,0	105,5	2,3
1937	24,8	14,8	2,6	2,7	3,6	1,1	544,9	177,6	234,1	130,1	3,1
1938	25,9	15,7	2,7	3,0	3,4	1,1	516,3	165,7	228,6	118,8	3,2

<sup>a</sup> łącznie z zużyciem własnym kopalń. <sup>b</sup> łącznie z zużyciem własnym hut

TABL. 11. PRODUKCJA, PRZYWÓZ, WYWÓZ I SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

Artykuły	jed- no- stka	Pro- duk- cja	Przy- wóz	Wy- wóz	Pozostałość na spożycie <sup>a</sup>			
					ogółem	na 1 mieszkańca		
						jedno- stka	1933- -1937 <sup>b</sup>	1937
						1933 - 1937 <sup>b</sup>		
Węgiel kamienny	tys.t	30 220	91	9 450	20 861	kg	621,0	736,0
Surowka	t	478 033	4 026	9 051	473 008	kg	14,1	20,8
Stal	t	1 049 113	.	.	1 049 113	kg	31,0	42,0
Olów surowy	t	10 387	172	1 299	9 260	kg	0,3	0,5
Cynk surowy	t	89 258	102	62 225	27 135	kg	0,8	0,5
Cement	t	863 075	260	8 498	854 837	kg	25,4	27,0
Szkoło tafłowe	t	24 480	865	63	25 282	kg	0,8	0,8
Biel cynkowa	t	10 026	50	5 539	4 537	kg	0,1	0,1
Ekstrakty garbarskie	t	4 646	17234	14	21 866	kg	0,7	0,6
Skóry podeszwowe i krupony pasowe	t	18 358	153	8	18 503	kg	0,6	0,6
Przędza bawełniana	t	71 799	1 178	532	72 445	kg	2,2	2,1
Przędza wełniana	t	29 444	603	1 279	28 768	kg	0,9	0,9
Przędza jedw. sztucz.	t	5 045	466	418	5 093	kg	0,2	0,2
Celuloza	t	76 275	11455	4 492	83 238	kg	2,5	3,3
Miazga drzewna	t	57 882	719	3	58 598	kg	1,7	2,0
Papier gazetowy	t	28 570	1 988	550	30 008	kg	0,9	1,0
Papier pakowy	t	52 603	3 131	3 615	52 119	kg	1,6	2,0
Benzyna i gazolina	t	127 534	18	47 478	80 074	kg	2,4	2,6
Nafta	t	156 592	0,8	26 939	129 654	kg	3,9	3,9
Zapałki	mil.sz.	15 784	572	0,4	16 356	sz.	487,0	451,0
Mydło	t	49 808	52	8,0	49 852	kg	1,5	1,6
Mięso ogółem	t	704 746	52	46 198	658 600	kg	19,6	21,6
wieprzowe	t	452 466	22	43 780	408 708	kg	12,1	13,3
wołowe	t	184 028	30	28	184 030	kg	5,5	6,1
cielęce	t	57 656	—	833	56 823	kg	1,7	1,9
baranie	t	9 328	—	607	8 721	kg	0,3	0,3
końskie	t	1 268	—	950	318	kg	0,0	0,0
Sól jadalna	t	287 402	739	11 924	276 217	kg	8,2	8,4
Piwo	hl	1 128 000	2 863	357	1 130 506	l	3,4	3,8
Drożdże	t	7 385	2	38	7 349	kg	0,2	0,2
Wyroby tytoniowe	t	18 049	16	4	18 061	kg	0,5	0,6

a Bez uwzględnienia ruchu zapasów. b Przeciętne roczne. c Zwykle, toaletowe i techniczne.

TABL. 12. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

Artykuły	jedno- stka	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
		na jednego mieszkańca									
Papier gazetowy	kg	.	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	.
Papier pakowy	kg	.	1,6	1,2	1,3	1,3	1,5	1,6	1,6	2,0	2,0
Nafta	kg	4,4	4,8	4,6	3,8	3,9	3,8	3,8	3,7	3,9	4,1
Gaz świetlny	m <sup>3</sup>	7,9	5,4	5,5	4,8	4,4	4,3	4,3	4,4	4,7	.
Zapałki	sz.	1 083	1 127	1 093	828	560	466	488	471	451	541
Mydło	kg	1,2	1,3	1,2	1,1	1,2	1,4	1,5	1,5	1,6	.
Ryż	kg	.	1,2	1,3	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0	1,5	1,0
Mięso ogółem	kg	18,4	17,6	19,5	19,3	18,3	18,6	19,2	20,2	21,6	22,4
Cukier	kg	11,9	11,3	10,1	9,1	8,6	8,9	9,0	10,5	11,2	12,2
Sól jadalna	kg	9,9	9,8	9,2	8,7	8,4	8,4	8,1	8,4	8,4	8,4
Spirytus kons. 100°	l	1,6	1,2	0,9	0,7	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1	1,3
Piwo	l	8,4	7,7	5,9	4,3	3,1	3,4	3,2	3,3	3,8	4,4
Drożdże	kg	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wyr. tytoniowe	zł	23,4	22,2	19,7	16,4	15,0	14,2	14,2	14,2	14,8	14,8
	kg	0,7	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6

TABL. 13. SPOŻYCIE MIĘSA W WIĘKSZYCH MIASTACH<sup>a</sup>

Miasta	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w kg na jednego mieszkańca						
Warszawa . .	45,9	47,4	49,7	45,0	45,7	51,2	51,7
Łódź . . . .	34,3	40,4	41,7	37,9	37,7	38,4	39,3
Lwów . . . .		46,0	47,3	43,6	41,7	43,5	48,2
Poznań . . . .	65,9	63,8	58,2	59,0	55,7	55,2	61,6
Kraków . . . .	67,5	62,7	55,6	52,7	58,6	59,6	53,4
Wilno . . . .	33,9	37,1	35,6	29,4	29,4	32,9	
Częstochowa .	42,4	40,2	37,9	36,1	36,0	35,7	35,2

<sup>a</sup> Bez spożycia wędlin dowożonych do miast z prowincji.

TABL. 14. SPOŻYCIE WODY, GAZU I ELEKTRYCZNOŚCI W WIĘKSZYCH MIASTACH

Miasta Lata	Woda wodo- ciągowa na jednego miesz- kańca	Gaz			Elektryczność		
		Ogó- łem	w tym na oświe- tlenie ulic	na jed- nego miesz- kańca <sup>a</sup>	Ogó- łem	w tym na oświe- tlenie ulic	na jed- nego miesz- kańca światła <sup>a</sup>
Warszawa . 1913	28,8	51 304	2 837	56,0	14 339	1 106	6,3
1928	32,6	53 687	4 496	46,1	86 784	2 825	34,7
1933	26,0	48 042	3 773	37,3	88 112	2 780	32,8
1936	25,8	48 687	5 454	35,1	120 665	3 752	41,8
1937	27,1	52 842	7 318	36,3	150 107	5 683	46,6
Łódź . . . 1913	—	9 089	1 837	12,1	38 342	—	—
1928	—	7 188	1 285	10,0	79 159	839	27,4
1933	—	7 504	1 846	9,2	87 805	2 688	28,8
1936	—	7 912	1 934	9,3	107 634	3 749	27,4
1937	—	8 114	1 911	9,4	115 445	4 033	27,8
Lwów . . . 1914	33,7	7 186	1 347	26,9	9 661	108	12,3
1928	39,9	8 953	2 104	28,6	24 718	108	35,8
1933	24,4	12 006	2 907	28,9	29 283	647	35,6
1936	25,3	12 870	3 250	30,4	34 113	829	38,5
1937	27,0	13 808	3 433	32,7	36 796	866	42,1
Poznań . . 1914	24,3	12 641	1 451	61,0	—	—	—
1928	27,9	22 232	6 238	69,3	17 624	123	31,2
1933	25,2	19 786	5 609	50,1	22 040	717	26,2
1936	25,2	18 745	6 251	45,3	27 300	1 011	28,2
1937	25,6	19 142	6 316	44,2	30 239	1 073	31,4
Kraków . . 1914	34,0	5 580	730	31,9	3 355	220	12,2
1928	51,8	8 659	1 565	34,8	22 920	1 127	57,1
1933	53,9	8 877	1 909	30,8	24 307	1 959	41,2
1936	36,8	9 662	2 022	32,1	32 012	2 034	59,7
1937	36,6	10 391	2 030	34,2	37 813	2 053	53,1
Wilno . . . 1928	5,5	506	—	2,7	4 108	558	16,8
1933	6,7	310	—	1,6	5 826	908	14,8
1936	7,3	333	—	1,6	7 772	1 211	16,9
1937	8,1	360	—	1,7	9 987	1 393	17,1
Katowice . 1928	24,1	3 255	840	19,8	12 501	354	77,1
1933	32,6	2 883	623	17,5	29 770	499	73,7
1936	33,2	3 298	605	20,6	43 260	576	92,7
1937	36,9	4 753	646	30,9	53 368	616	99,7
Gdynia . . 1933	16,0	149	—	3,1	2 645	352	47,2
1936	12,6	385	—	4,6	4 865	505	52,0
1937	11,2	492	—	4,7	5 993	631	51,1

<sup>a</sup> Bez oświetlenia ulic.

TABL. 15. PRZECIĘTNE ROCZNE SPOŻYCIE ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W BUDŻETACH RODZIN ROBOTNICZYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Artykuły żywnościowe	Pol- ska	Au- stria	Belgia	Buł- garia	Cze- cho- słow- acja	Fin- lan- dia	Niem- cy	Nor- wegia	Szwe- cja	Wło- chy (Saler- no)
	1929	1933	1928- -1929	1927- -1928	1931- -1932	1928	1927- -1928	1927- -1928	1933	1929
w kg na jednostkę konsumcyjną										
Chleb pszenny	19,3	22,7	201,7	218,5	91,1	38,3	20,2	19,4	5,5	177,0
Chleb żytni	159,8	79,2	1,2				85,8	95,5	33,7	
Ciasta, suchary i wyroby cukiern.	0,4	1,4	3,5		14,2		6,2	6,0	4,1	
Mąka	29,3	27,4	7,4	52,1	56,6	75,3	14,7	18,1	56,5	5,8
Kasze	10,6	10,0	4,5	20,0	7,6	16,1	7,1	5,2	6,7	58,0
Mięso wołowe	16,9	8,2	22,2		11,3	10,6	10,5	9,2	6,4	8,3
Mięso wieprzowe	8,0	21,5	8,3		10,4	8,8	7,8	3,7	11,4	0,1
Mięso baranie	0,4	0,2		30,3	0,6		0,6	3,1	0,5	2,9
Mięso cielęce	0,6	3,9	2,9		2,0	1,4	1,5	1,3	5,0	
Szynka i słonina	10,6		9,2		0,6	1,6	3,7	4,1	3,3	
Wędliny i kielb.	7,9	9,9	4,9		10,5	6,2	13,4	17,5	7,5	
Inne przetwory mięsne	2,4	11,4	4,1	4,4	8,3	4,8	8,8	1,9	13,7	1,1
Ryby	4,6	2,3	9,2	4,0		15,4	6,6	46,7	17,1	12,3
Margaryna	0,4	2,6	5,0		3,3	4,4	9,7	23,9	11,4	
Sadło i inne tłuszcze	2,6	15,8	5,7	5,7	13,3	1,1	4,5	0,7	0,9	6,1
Oleje roślinne	0,3	1,6		4,0			2,1			8,4
Mleko pełne	83,5	175,4	154,1	27,5	171,2	307,1	152,7	157,2	241,1	28,8
Mleko odtłuszcz.										
Mleko skonden- sowane i spro- szkowane				5,2			0,2	11,6		
Śmietana i śmie- tanka	1,8	1,1				3,7	0,2	5,6	4,5	
Masło	2,4	4,6	18,1	0,5	4,1	14,1	5,9	2,6	11,4	0,2
Ser	1,8	3,1	5,5	6,4	4,0	1,1	4,8	8,1	6,1	3,7
Jaja	3,2	12,1	11,3	4,1	9,6	3,4	8,7	7,8	12,9	7,7
Groch i fasola (suszone)	4,6	2,5	3,2	11,9	2,2	1,5	2,7	2,2	1,8	
Ziemniaki	202,5	52,2	227,2	19,7	107,9	110,3	153,6	88,5	108,6	
Kapusta	23,3		11,0				15,7	7,7	2,0	
Inne jarzyny	27,5	46,4	22,1	49,9	38,5		15,7	4,1		55,1
Pozostałe okopo- we i cebula										
Owoce świeże	6,5	51,5	13,9	19,9	35,5		27,4	16,3	31,5	7,3
Owoce i jarzyny w konserwach	2,7	0,7	3,7	0,7			0,7	0,7		12,4
Konfitury										
Cukier	19,8	25,2	15,2	9,6	30,9	28,7	16,6	23,7	37,5	5,1
Miód i soki	0,1		0,2			0,1	0,3	3,1	1,5	
Słodycze	1,0	1,0	6,1	1,4			1,3	1,0	1,5	
Kawa	0,3	6,1	6,9	0,3	0,9	5,9	1,3	5,9	5,6	0,1
Surogaty kawy	1,4		5,9	0,6	6,2		3,2			
Herbata	0,2	0,1		0,1		0,0	0,1	0,1	0,1	
Kakao	0,1	0,3				0,0	0,5		0,4	
Przyprawy	5,5	3,2	9,7	5,5	4,7		7,1		3,4	

U w a g a. Ilości spożywanych artykułów wykazywane przez badania budżetowe zależą nie tylko od poziomu zamożności i zwyczajów konsumpcyjnych w poszczególnych krajach, ale także od tego, jakie grupy ludności robotniczej były reprezentowane w badaniach, które często pod tym względem bardzo różnią się od siebie.

Ź r ó d ł o: *Annuaire des Statistiques du Travail 1935/36*, Genewa 1936.

## DZIAŁ X. HANDEL ZAGRANICZNY

Dane dla Polski odnoszą się do polskiego obszaru celnego (Rzeczpospolita Polska i W. M. Gdańsk) i dotyczą handlu specjalnego. Handel specjalny obejmuje towary przywiezione z zagranicy i dopuszczone do wewnętrznego obrotu oraz towary wywiezione za granicę, a wyprodukowane lub uszlachetnione na polskim obszarze celnym. Handel specjalny nie obejmuje tranzytu, towarów na składach wolnocłowych i obrotu czasowego.

TABL. 1. BILANS HANDLOWY POLSKI<sup>a</sup>

Lata	Przy- wóz	Wy- wóz	Saldo	Lata	Przy- wóz	Wy- wóz	Saldo	Lata	Przy- wóz	Wy- wóz	Saldo
	w milionach złotych				w milionach złotych				w milionach złotych		
1922 <sup>bc</sup>	1 454	1 127	-327	1928 <sup>d</sup>	3 362	2 508	-854	1934	799	975	+176
1923 <sup>bd</sup>	1 920	2 056	+136	1929	3 111	2 813	-298	1935	861	925	+64
1924 <sup>bd</sup>	2 542	2 177	-365	1930	2 246	2 433	+187	1936	1 003	1 026	+23
1925 <sup>bd</sup>	2 755	2 188	-567	1931	1 468	1 879	+411	1937	1 254	1 195	-59
1926 <sup>bd</sup>	1 539	2 246	+707	1932	862	1 084	+222	1938	1 300	1 185	-115
1927 <sup>bd</sup>	2 892	2 515	-377	1933	827	960	+133				

<sup>a</sup> Bez złota i srebra oraz monet. <sup>b</sup> Przeliczono na złote według obecnego paritetu (1 kg czystego złota = 5924,44 zł). <sup>c</sup> Łącznie z obrotem czasowym. <sup>d</sup> Bez obrotu uszlachetniającego.

TABL. 2. WSKAŹNIKI WARTOŚCI, ILOŚCI ORAZ CEN ARTYKUŁÓW ŚWIATOWEGO OBROTU HANDLU ZAGRANICZNEGO  
Rok 1929 = 100

Części świata	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Wskaźniki wartości obrotów								
Ogółem . . . . .	57,9	39,1	35,2	34,0	34,7	37,2	46,0	40,2
Europa z Z.S.R.R. . . . .	63,8	41,9	37,5	35,6	34,9	36,2	44,5	39,9
Azja bez Z.S.R.R. . . . .	54,3	38,2	35,6	36,0	37,0	39,8	50,9	44,0
Afryka . . . . .	64,3	52,6	50,2	46,9	50,7	56,9	65,0	56,5
Ameryka Północna . . . . .	47,6	31,6	26,0	25,0	27,9	32,0	40,5	32,6
Ameryka Środk. i Płd. . . . .	49,7	32,8	31,0	31,6	33,5	36,5	46,7	39,7
Oceania . . . . .	41,8	36,3	37,0	35,4	38,4	44,7	52,5	49,3
Wskaźniki ilości obrotów								
Ogółem . . . . .	85,4	74,1	75,1	78,6	81,6	85,4	96,2	88,9
Wskaźniki cen w zlocie								
Ogółem . . . . .	68,0	53,0	47,0	43,0	42,5	43,5	48,1	45,4

Źródło: Bulletin Mensuel de Statistique, nr 5, Genewa 1939.

TABL. 3. OBROT Y HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	1928	1936	1937	1938	Kraje	1928	1936	1937	1938
	na 1 mieszk. w zł					na 1 mieszk. w zł			
Dania . . . . .	2 171	872	992	974	Estonia . . . . .	552	217	278	266
Belgia . . . . .	1 891	850	1 087	942	Czecho-Słow. . . . .	733	220	276	223
Szwajcaria . . . . .	2 033	821	894	835	Stany Zj. Am. . . . .	676	194	253	202
Szwecja . . . . .	1 285	682	886	822	Węgry . . . . .	370	164	185	162
Holandia . . . . .	2 178	705	913	819	Włochy . . . . .	433	102	155	136
Kanada . . . . .	2 333	748	854	763	Japonia . . . . .	334	156	189	112
Anglia . . . . .	1 708	686	816	721	Rumunia . . . . .	183	92	102	77
Niemcy . . . . .	877	286	357	332 <sup>a</sup>	P o l s k a . . . . .	193	59	71	72
Francja . . . . .	901	315	340	276	Z.S.R.R. . . . .	53	17	19	15

<sup>a</sup> Łącznie z Austrią.

Źródła: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1938; Bulletin Mensuel de Statistique, nr 4, Genewa 1939.

TABL. 4. HANDEL ŚWIATOWY

Część świata Ważniejsze kraje	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w miliardach złotych									
<b>Przywóz</b>										
<b>Ogółem</b>	<b>317,3</b>	<b>259,2</b>	<b>185,4</b>	<b>124,6</b>	<b>111,1</b>	<b>106,8</b>	<b>109,1</b>	<b>116,2<sup>a</sup></b>	<b>144,8<sup>a</sup></b>	<b>126,9<sup>a</sup></b>
Europa	177,1	151,8	114,1	75,8	67,2	64,1	62,6	65,2 <sup>a</sup>	80,5 <sup>a</sup>	72,4 <sup>a</sup>
Anglia	48,2	41,5	32,0	20,3	18,5	18,2	18,2	20,6	24,8	22,1
Niemcy	28,6	22,1	14,3	9,9	8,9	9,3	8,8	9,0	11,6	12,8 <sup>b</sup>
Francja	20,3	18,3	14,7	10,4	9,9	8,1	7,3	8,0	9,0	7,0
Belgia	8,8	7,7	5,9	4,0	3,7	3,4	3,3	3,8	4,9	4,1
Holandia	9,9	8,7	6,8	4,7	4,3	3,7	3,4	3,4	4,5	4,1
Włochy	10,2	8,1	5,4	3,8	3,5	3,5	3,4	2,3	3,9	3,1
Szwecja	4,3	4,0	3,2	1,9	1,7	1,8	2,0	2,2	2,9	2,7
Szwajcaria	4,6	4,3	3,8	3,0	2,7	2,4	2,2	1,9	2,2	1,9
Dania	4,1	4,0	3,1	1,8	1,6	1,6	1,5	1,7	1,9	1,9
Czecho-Słowacja	5,3	4,1	3,1	2,0	1,5	1,4	1,5	1,6	2,0	1,5
Norwegia	2,5	2,5	1,9	1,1	1,0	1,0	1,1	1,2	1,7	1,5
Z. S. R. R.	4,0	4,9	5,1	3,2	1,6	1,1	1,1	1,4	1,3	1,4
P o l s k a	3,1	2,2	1,5	0,9	0,8	0,8	0,9	1,0	1,3	1,3
Finlandia	1,6	1,2	0,7	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	1,1	1,0
Węgry	1,7	1,3	0,8	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,8	0,7
Rumunia	1,6	1,2	0,8	0,6	0,6	0,7	0,5	0,5	0,8	0,7
Jugosławia	1,2	1,1	0,8	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6
Portugalia	1,0	1,0	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5
Azja	41,7	32,3	23,5	17,0	15,3	15,2	15,7	16,0	20,7	18,9
Japonia	8,9	6,6	5,3	3,5	3,4	3,5	3,7	4,1	5,7	4,0
Indie Brytyjskie <sup>c</sup>	8,1	6,0	4,1	3,1	2,5	2,5	2,6	2,4	2,9	2,7
Malaje Brytyjskie	4,4	3,6	2,2	1,4	1,2	1,5	1,4	1,6	2,1	1,7
Afryka	15,1	13,2	9,9	7,2	6,8	6,7	7,0	7,7	9,0	8,1
Związek Pld.-Afr.	3,7	2,9	2,3	1,5	1,5	1,8	2,0	2,3	2,8	2,6
Egipt	2,4	2,0	1,3	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0	1,0
Alger	2,0	2,0	1,7	1,4	1,4	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9
Ameryka Północna	50,6	37,2	24,3	15,4	12,7	11,6	13,7	16,2	20,3	13,9
Stany Zjedn. Am.	38,7	27,8	18,6	11,8	10,0	8,7	10,7	12,8	15,8	10,3
Kanada	11,6	9,0	5,4	3,4	2,5	2,8	2,9	3,4	4,3	3,6
Ameryka Środk. i Pld.	24,1	18,5	10,9	6,7	6,8	6,6	7,2	7,8	10,3	9,6
Argentyna	7,3	5,5	3,1	1,9	2,0	1,7	1,8	1,8	2,5	2,3
Brazylia	3,8	2,3	1,2	0,9	1,2	1,1	1,2	1,3	1,8	1,5
Meksyk	1,6	1,5	0,8	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,9	0,6
Oceania	8,7	6,2	2,7	2,5	2,3	2,6	2,9	3,3	4,0	4,0
Australia	6,3	4,1	1,6	1,7	1,6	1,8	2,0	2,3	2,6	2,7
<b>Wywóz</b>										
<b>Ogółem</b>	<b>294,4</b>	<b>236,1</b>	<b>168,5</b>	<b>115,0</b>	<b>104,4</b>	<b>101,0</b>	<b>103,0</b>	<b>111,3<sup>a</sup></b>	<b>136,8<sup>a</sup></b>	<b>119,1<sup>a</sup></b>
Europa	143,8	124,0	90,6	58,7	53,1	50,2	49,5	51,0 <sup>a</sup>	62,2 <sup>a</sup>	55,7 <sup>a</sup>
Anglia	31,6	24,8	15,8	11,4	10,9	10,6	11,0	11,5	13,6	12,1
Niemcy	28,6	25,6	20,4	12,2	10,3	8,7	9,1	10,1	12,5	11,9
Francja	17,5	15,0	10,6	6,9	6,5	6,2	5,4	4,9	5,0	4,6
Belgia	7,9	6,5	5,7	3,7	3,5	3,4	3,0	3,5	4,5	3,8
Holandia	7,1	6,2	4,7	3,0	2,6	2,6	2,4	2,5	3,3	3,0
Włochy	7,1	5,7	4,7	3,1	2,8	2,4	2,3	2,0	2,9	2,9
Szwecja	4,3	3,7	2,5	1,6	1,6	1,8	1,7	2,0	2,7	2,4
Czecho-Słowacja	5,4	4,6	3,5	1,9	1,5	1,6	1,6	1,7	2,2	1,9
Dania	3,9	3,6	2,8	1,8	1,5	1,4	1,4	1,6	1,8	1,8
Szwajcaria	3,6	3,0	2,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6	1,6
Z. S. R. R.	4,2	4,8	3,7	2,6	2,3	1,9	1,7	1,4	1,7	1,3
P o l s k a	2,8	2,4	1,9	1,1	1,0	1,0	0,9	1,0	1,2	1,2
Norwegia	1,8	1,6	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	1,1	1,0

a Bez Hiszpanii. b łącznie z Austrią. c łącznie z Birma.

(c. d. str. 164)

TABL. 4. HANDEL ŚWIATOWY (dok.)

Części świata Ważniejsze kraje	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w miliardach złotych									
Wywóz (dok.)										
Europa (dok.)										
Finlandia . . . . .	1,4	1,2	0,9	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	1,1	1,0
Węgry . . . . .	1,6	1,4	0,9	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,8
Rumunia . . . . .	1,5	1,5	1,2	0,9	0,8	0,7	0,8	0,8	1,2	0,8
Jugosławia . . . . .	1,2	1,1	0,8	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8	0,6
Portugalia . . . . .	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Azja . . . . .	44,0	32,9	23,0	15,8	15,2	15,6	16,0	18,1	22,9	18,9
Japonia . . . . .	8,6	6,3	4,9	3,2	3,3	3,4	3,7	4,0	4,7	4,0
Indie Brytyjskie <sup>a</sup> . . . . .	10,5	8,1	5,0	3,2	3,2	3,0	3,1	3,6	4,2	3,4
Malaje Brytyjskie . . . . .	4,6	3,3	1,9	1,2	1,3	1,7	1,7	1,9	2,7	1,7
Afryka . . . . .	13,2	10,9	8,4	7,8	7,5	6,6	7,3	8,5	9,4	7,9
Związek Płd.-Afr. . . . .	4,0	3,5	3,0	2,9	2,7	2,1	2,6	2,9	3,2	2,6
Alger . . . . .	1,4	1,5	1,2	1,3	1,3	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0
Egipt . . . . .	2,3	1,4	1,0	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0	0,8
Ameryka Północna . . . . .	57,3	42,3	27,1	18,7	15,4	15,4	16,4	18,3	23,5	21,2
Stany Zjedn. Am. . . . .	46,0	33,7	21,2	14,1	11,4	11,1	11,8	12,7	17,4	16,1
Kanada . . . . .	10,9	8,1	5,6	4,3	3,8	4,1	4,4	5,4	5,9	5,0
Ameryka Środk. i Płd. . . . .	28,2	20,2	15,2	10,5	9,4	10,0	10,3	11,3	14,1	11,2
Argentyna . . . . .	8,1	4,6	3,8	2,9	2,5	2,5	2,6	2,8	4,0	2,3
Brazylia . . . . .	4,1	2,8	2,1	1,6	1,6	1,5	1,4	1,7	1,8	1,6
Meksyk . . . . .	2,5	1,9	1,5	0,9	0,7	0,9	1,1	1,1	1,3	1,0
Oceania . . . . .	7,9	5,8	4,2	3,5	3,8	3,2	3,5	4,1	4,7	4,2
Australia . . . . .	5,3	3,7	2,7	2,4	2,7	2,1	2,4	2,7	3,1	2,7

<sup>a</sup> Łącznie z Birma.

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1939.

TABL. 5. UDZIAŁ CZĘŚCI ŚWIATA I WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW W OBROTACH HANDLU ŚWIATOWEGO

Części świata Ważniejsze kraje	1929	1932	1937	1938	Części świata Ważniejsze kraje	1929	1932	1937	1938
	w odsetkach					w odsetkach			
Ogółem . . . . .	100,0	100,0	100,0 <sup>a</sup>	100,0 <sup>a</sup>	Azja . . . . .	14,0	13,7	15,5	15,3
Europa . . . . .	52,5	56,1	50,7 <sup>a</sup>	52,1 <sup>a</sup>	Japonia . . . . .	2,9	2,8	3,7	3,2
Anglia . . . . .	13,0	13,2	13,6	13,9	Indie Bryt. <sup>c</sup> . . . . .	3,0	2,6	3,1	3,0
Niemcy . . . . .	9,4	9,2	8,6	10,1 <sup>b</sup>	Malaje Bryt. . . . .	1,5	1,0	1,7	1,4
Francja . . . . .	6,2	7,2	5,0	4,7	Afryka . . . . .	4,6	6,3	6,5	6,5
Belgia . . . . .	2,7	3,2	3,3	3,2	Zw. Płd.-Afr. . . . .	1,3	1,8	2,1	2,1
Holandia . . . . .	2,8	3,2	2,8	2,9	Alger . . . . .	0,6	1,1	0,6	0,8
Włochy . . . . .	2,8	2,9	2,4	2,4	Egipt . . . . .	0,8	0,7	0,7	0,7
Szwecja . . . . .	1,4	1,4	2,0	2,1	Ameryka Płn. . . . .	17,6	14,2	15,5	14,3
Dania . . . . .	1,3	1,5	1,3	1,5	Stany Zj. Am. . . . .	13,8	10,8	11,8	10,7
Czecho-Słowacja . . . . .	1,7	1,6	1,5	1,4	Kanada . . . . .	3,7	3,3	3,6	3,5
Szwajcaria . . . . .	1,3	1,8	1,3	1,4	Ameryka Środk. i Płd. . . . .	8,6	7,2	8,7	8,5
Z. S. R. R. . . . .	1,4	2,5	1,1	1,1	Argentyna . . . . .	2,5	2,2	2,3	1,9
Norwegia . . . . .	0,7	0,8	1,0	1,0	Brazylia . . . . .	1,3	1,0	1,3	1,3
Polska . . . . .	1,0	0,8	0,9	1,0	Meksyk . . . . .	0,7	0,6	0,8	0,6
Finlandia . . . . .	0,5	0,5	0,8	0,8	Oceania . . . . .	2,7	2,5	3,1	3,3
Rumunia . . . . .	0,5	0,6	0,7	0,6	Australia . . . . .	1,9	1,7	2,0	2,2
Węgry . . . . .	0,5	0,4	0,6	0,6					
Jugosławia . . . . .	0,4	0,4	0,5	0,5					
Portugalia . . . . .	0,2	0,3	0,3	0,3					

<sup>a</sup> Bez Hiszpanii. <sup>b</sup> Łącznie z Austrią. <sup>c</sup> Łącznie z Birma.

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1939.

TABL. 6. HANDEL POLSKI Z WYODREBNIENIEM OBROTÓW  
DROGĄ LĄDOWĄ I DROGĄ MORSKĄ

Lata	Waga					Wartość				
	Ogółem	Droga lądowa	Droga morska			Ogółem	Droga lądowa	Droga morska		
			Razem	przez Gdynię	przez Gdańsk			Razem	przez Gdynię	przez Gdańsk
<b>W liczbach bezwzględnych</b>										
w tysiącach ton					w milionach złotych					
Przywóz i wywóz — razem										
1930	22 493	11 155	11 338	3 275	8 063	4 679	3 359	1 320	231	1 089
1931	21 634	8 453	13 181	5 080	8 101	3 347	2 222	1 125	389	736
1932	15 291	4 930	10 361	4 894	5 467	1 946	1 125	821	351	470
1935	16 015	4 274	11 741	7 119	4 622	1 786	669	1 117	762	355
1936	16 030	3 660	12 370	7 421	4 949	2 029	704	1 325	948	377
1937	18 682	4 133	14 549	8 626	5 923	2 449	836	1 613	1 197	416
1938	18 907	4 212	14 695	8 713	5 982	2 485	926	1 559	1 183	376
<b>Przywóz</b>										
1930	3 571	2 496	1 075	343	732	2 246	1 687	559	84	475
1931	2 931	1 976	955	507	448	1 468	1 099	369	106	263
1932	1 787	1 095	692	347	345	862	550	312	134	178
1935	2 573	1 311	1 262	866	396	861	333	528	451	77
1936	3 066	1 379	1 687	1 161	526	1 003	354	649	578	71
1937	3 685	1 410	2 275	1 475	800	1 254	433	821	721	100
1938	3 310	1 179	2 131	1 299	832	1 300	504	796	698	98
<b>Wywóz</b>										
1930	18 922	8 659	10 263	2 932	7 331	2 433	1 672	761	147	614
1931	18 703	6 477	12 226	4 573	7 653	1 879	1 123	756	283	473
1932	13 504	3 835	9 669	4 547	5 122	1 084	575	509	217	292
1935	13 442	2 963	10 479	6 253	4 226	925	336	589	311	278
1936	12 964	2 281	10 683	6 260	4 423	1 026	350	676	370	306
1937	14 997	2 723	12 274	7 151	5 123	1 195	403	792	476	316
1938	15 597	3 033	12 564	7 414	5 150	1 185	422	763	485	278
<b>W odsetkach</b>										
Przywóz i wywóz — razem										
1930	100,0	49,6	50,4	14,6	35,8	100,0	71,8	28,2	4,9	23,3
1931	100,0	39,1	60,9	23,5	37,4	100,0	66,4	33,6	11,6	22,0
1932	100,0	32,2	67,8	32,0	35,8	100,0	57,8	42,2	18,0	24,2
1935	100,0	26,7	73,3	44,4	28,9	100,0	37,4	62,6	42,7	19,9
1936	100,0	22,8	77,2	46,3	30,9	100,0	34,7	65,3	46,7	18,6
1937	100,0	22,1	77,9	46,2	31,7	100,0	34,2	65,8	48,8	17,0
1938	100,0	22,3	77,7	46,1	31,6	100,0	37,3	62,7	47,6	15,1
<b>Przywóz</b>										
1930	100,0	69,9	30,1	9,6	20,5	100,0	75,1	24,9	3,7	21,2
1931	100,0	67,4	32,6	17,3	15,3	100,0	74,9	25,1	7,2	17,9
1932	100,0	61,3	38,7	19,4	19,3	100,0	63,8	36,2	15,5	20,7
1935	100,0	50,9	49,1	33,7	15,4	100,0	38,7	61,3	52,3	9,0
1936	100,0	45,0	55,0	37,8	17,2	100,0	35,3	64,7	57,6	7,1
1937	100,0	38,3	61,7	40,0	21,7	100,0	34,5	65,5	57,5	8,0
1938	100,0	35,6	64,4	39,2	25,2	100,0	38,7	61,3	53,8	7,5
<b>Wywóz</b>										
1930	100,0	45,8	54,2	15,5	38,7	100,0	68,7	31,3	6,0	25,3
1931	100,0	34,6	65,4	24,5	40,9	100,0	59,8	40,2	15,1	25,1
1932	100,0	28,4	71,6	33,7	37,9	100,0	53,0	47,0	20,0	27,0
1935	100,0	22,0	78,0	46,5	31,5	100,0	36,3	63,7	33,6	30,1
1936	100,0	17,6	82,4	48,3	34,1	100,0	34,1	65,9	36,1	29,8
1937	100,0	18,2	81,8	47,7	34,1	100,0	33,8	66,2	39,8	26,4
1938	100,0	19,4	80,6	47,6	33,0	100,0	35,6	64,4	40,9	23,5

U w a g a. Wagi zwierząt żywych, statków i łodzi nie wlicza się do sum ogólnych.

TABL. 7. HANDEL POLSKI Z POSZCZEGÓLNYMI KRAJAMI

Część świata Ważniejsze kraje	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz
	1928		1929		1930		1932		1933	
w milionach złotych										
Ogółem . . .	3362,2	2508,0	3111,0	2813,4	2246,0	2433,2	862,0	1083,8	827,0	959,6
Europa . . .	2591,0	2434,5	2401,8	2680,3	1740,1	2310,4	626,8	1018,0	570,4	885,0
Anglia <sup>a</sup> . . .	313,5	226,7	265,0	288,3	177,9	294,4	74,8	178,1	83,1	184,7
Belgia . . .	66,6	57,4	71,9	67,0	55,2	62,1	28,5	49,9	29,3	47,2
Bułgaria . . .	6,8	2,2	12,0	3,7	11,7	2,9	10,0	5,2	2,5	1,4
Czecho-Słowacja . . .	213,4	295,6	227,8	296,3	169,5	216,4	46,0	89,7	35,6	48,1
Dania <sup>b</sup> . . .	53,2	76,4	49,8	110,4	29,8	121,6	14,6	49,4	11,4	28,5
Estonia . . .	2,3	6,2	4,6	14,8	3,0	11,7	1,2	2,5	1,7	2,0
Finlandia . . .	2,5	25,4	2,0	39,9	1,5	39,6	0,9	12,8	1,4	14,3
Francja . . .	249,1	43,0	214,2	60,6	151,1	75,2	59,4	61,6	56,5	53,1
Grecja . . .	2,6	1,9	3,3	3,2	3,6	4,3	7,6	3,1	1,8	3,8
Hiszpania . . .	3,3	4,6	3,2	5,9	3,5	6,8	3,7	8,5	2,8	12,3
Holandia . . .	139,3	78,0	113,2	79,3	77,9	82,6	31,6	52,1	28,7	54,4
Jugosławia . . .	10,7	25,4	7,5	23,8	5,7	17,9	7,4	11,9	6,8	5,6
Litwa . . .	0,5	20,6	0,2	9,8	0,3	7,5	0,1	2,2	0,1	0,4
Łotwa . . .	17,9	59,8	12,3	85,1	6,5	67,3	2,1	9,1	1,3	6,9
Niemcy <sup>c</sup> . . .	1124,1	1170,1	1031,7	1171,8	733,2	853,7	210,8	262,1	180,9	223,4
Norwegia . . .	16,4	21,2	29,4	24,3	17,6	31,4	5,3	21,1	8,2	19,2
Portugalia . . .	2,1	0,2	3,8	0,3	2,2	1,2	1,4	1,0	1,8	1,0
Rumunia . . .	38,3	54,4	27,6	65,0	21,8	50,9	7,9	29,4	7,6	15,9
Szwajcaria . . .	89,3	17,3	104,6	40,4	85,3	51,8	41,5	28,6	27,0	14,1
Szwecja . . .	69,9	109,7	56,8	107,3	40,9	111,1	16,0	63,7	16,9	47,8
Turcja . . .	2,4	2,4	4,1	4,6	3,7	3,0	1,3	1,9	1,4	1,0
Węgry . . .	44,1	43,4	32,9	56,8	21,9	36,4	5,2	8,0	5,7	5,5
Włochy . . .	83,0	48,7	84,0	40,2	70,3	31,4	29,0	33,5	38,3	24,9
Z.S.R.R. . . .	39,1	38,6	39,9	81,1	45,8	129,0	19,3	29,1	17,7	59,9
Azja . . .	123,2	33,8	100,2	47,4	80,4	43,5	42,4	24,5	43,3	20,9
Chiny . . .	3,0	9,0	1,9	16,4	1,4	13,2	0,9	5,5	1,1	5,2
Mandżuria . . .	109,2	1,8	84,9	3,0	64,8	8,1	27,0	5,3	24,2	5,1
Indie Bryt. . .	7,8	7,2	9,8	5,7	9,7	3,7	7,3	1,3	10,0	0,7
Indie Hol. . .	0,6	10,8	0,7	15,4	1,1	11,6	2,1	5,6	2,4	1,6
Japonia . . .	0,0	0,0	0,0	0,0	—	—	0,1	0,0	0,2	0,0
Malaje Bryt. . .	0,4	0,9	0,3	1,5	0,5	2,7	0,6	3,2	0,6	5,8
Palestyna . . .	0,4	2,2	0,5	3,6	0,5	1,9	0,5	1,3	0,3	1,3
Persja . . .	0,0	0,3	0,0	1,2	0,0	2,0	0,0	1,7	0,0	0,6
Syria . . .	30,0	8,0	41,0	12,0	30,8	11,8	23,3	10,2	27,6	10,8
Afryka . . .	2,8	0,6	4,0	0,6	4,7	0,8	—	—	—	—
Alger . . .	14,3	3,0	17,3	4,6	13,6	5,0	8,8	2,6	10,1	2,7
Kongo Belg. . .	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	0,1	0,2	0,0
Zw. Płd.-Afr. . .	2,6	2,8	5,9	3,5	3,0	2,0	1,7	1,7	2,7	1,6
Ameryka . . .	594,3	31,6	514,0	52,9	350,7	41,3	152,0	17,7	160,2	30,7
Argentyna . . .	42,5	5,9	42,1	9,7	24,9	8,3	21,2	5,5	22,8	7,8
Brazylia . . .	21,4	3,4	31,4	4,6	21,4	2,6	14,0	0,5	11,5	5,0
Chile . . .	41,6	0,9	37,8	2,5	14,8	3,6	0,8	0,3	0,7	0,2
Kanada . . .	9,4	0,5	2,2	0,9	1,3	0,7	0,5	0,5	0,2	0,6
Kolumbia . . .	0,3	0,1	1,0	0,6	2,2	0,7	2,4	0,1	3,1	0,4
Meksyk . . .	4,6	0,4	4,6	0,7	2,4	1,9	0,9	0,3	1,1	0,4
Stany Zj. Am. . .	466,6	19,0	383,7	30,8	270,8	21,9	104,0	10,0	109,9	15,9
Urugwaj . . .	0,8	0,4	0,6	0,5	1,2	0,2	0,3	0,0	1,2	0,1
Oceania . . .	23,7	0,1	53,7	0,3	43,7	0,3	16,9	0,2	25,5	0,5
Australia . . .	22,8	0,1	52,2	0,2	42,7	0,2	16,5	0,2	23,9	0,5
N. Zelandia . . .	0,8	0,0	1,4	0,1	0,8	0,1	0,4	0,0	1,5	0,0

<sup>a</sup> W latach 1928—1930 łącznie z Irlandią. <sup>b</sup> W latach 1928—1930 łącznie z Islandią. <sup>c</sup> łącznie z Austrią.

(dok. str. 167)

TABL. 7. HANDEL POLSKI Z POSZCZEGÓLNYMI KRAJAMI (dok.)

Części świata Ważniejsze kraje	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz
	1934		1935		1936		1937		1938	
	w milionach złotych									
Ogółem . . .	798,8	975,3	860,6	925,0	1003,4	1026,2	1254,3	1195,5	1299,8	1184,7
Europa . . .	510,7	847,9	565,2	786,1	651,0	868,9	802,0	955,9	855,7	1001,2
Anglia . . .	86,2	191,9	116,7	181,4	141,6	221,6	149,2	219,2	147,8	215,5
Belgia . . .	25,3	58,3	25,9	57,1	43,4	84,3	56,3	69,0	52,9	56,7
Bułgaria . . .	3,3	2,6	5,0	1,6	9,0	5,5	15,5	8,0	19,4	15,8
Czecho-Sło- wacja . . .	32,5	50,4	35,2	52,9	35,6	49,2	44,0	51,9	40,7	43,2
Dania . . .	8,8	30,8	10,2	27,6	8,2	26,3	16,9	15,3	10,8	16,4
Estonia . . .	1,0	2,2	1,3	1,7	1,8	2,3	2,5	2,4	2,4	2,7
Finlandia . . .	1,0	12,3	1,4	16,1	1,6	17,3	2,8	20,4	2,8	21,7
Francja . . .	46,1	40,7	41,8	32,6	43,5	43,7	40,7	49,2	46,3	44,7
Grecja . . .	2,6	3,9	4,6	6,2	5,5	6,6	10,9	4,5	14,4	9,7
Hiszpania . . .	3,3	8,7	10,9	16,1	8,8	7,2	4,8	6,8	1,2	7,2
Holandia . . .	29,4	40,1	28,3	35,4	37,3	46,0	57,7	61,2	36,8	53,9
Jugosławia . . .	6,7	9,4	9,0	7,9	8,8	8,0	5,4	6,1	10,2	6,5
Litwa . . .	0,2	0,3	0,2	0,0	0,1	0,3	0,8	0,1	0,4	0,1
Łotwa . . .	0,9	6,8	1,1	7,5	1,1	4,3	1,0	4,4	1,0	3,2
Niemcy <sup>d</sup> . . .	145,2	218,8	165,0	199,3	187,8	204,2	240,0	231,7	299,4	285,8
Norwegia . . .	7,5	13,5	9,3	18,8	14,7	21,5	19,3	22,1	18,6	20,2
Portugalia . . .	1,9	1,9	2,7	1,9	3,2	3,9	3,7	4,8	4,0	3,0
Rumunia . . .	9,5	13,6	5,3	7,9	4,9	3,5	8,6	10,6	10,7	8,0
Szwajcaria . . .	22,0	12,7	23,7	13,0	22,8	10,9	17,1	21,5	26,9	24,0
Szwecja . . .	19,8	45,1	19,8	49,5	29,1	59,6	37,3	75,2	45,2	71,5
Turcja . . .	0,8	1,0	1,3	1,2	3,6	2,1	10,7	1,7	11,1	12,7
Węgry . . .	4,1	4,6	4,7	4,7	5,1	5,8	8,1	7,1	7,9	8,5
Włochy . . .	33,7	37,0	25,9	29,8	16,7	22,0	32,0	54,2	33,8	65,7
Z.S.R.R. . . .	17,7	25,5	14,9	11,1	16,2	9,0	14,5	4,4	9,9	1,4
Azja . . .	54,1	33,0	61,6	40,3	73,1	31,6	91,2	51,2	90,9	33,4
Chiny . . .	4,1	10,0	3,0	6,0	2,9	3,7	3,3	6,8	3,1	2,2
Mandżuria . . .			0,1	1,3	0,6	1,3	0,4	2,5	0,3	1,0
Indie Bryt. . .			26,0	8,2	31,9	5,9	36,4	6,7	44,5	9,2
Indie Hol. . .	0,4	15,3								
Japonia . . .	1,1	1,6	1,9	4,7	2,4	5,9	3,5	9,5	3,1	4,0
Malaje Bryt. . .	0,9	0,4	1,7	0,5	4,5	0,5	8,4	1,2	10,6	1,0
Palestyna . . .	1,1	9,1	4,0	14,4	6,1	6,8	6,3	9,5	7,1	8,9
Persja . . .	0,6	1,3	0,6	3,9	1,0	2,2	0,7	5,5	0,4	0,4
Syria . . .	0,0	1,2	0,0	1,8	1,8	1,8	0,2	2,1	0,3	1,5
Afryka . . .	33,6	14,5	34,3	17,4	48,9	19,0	71,7	26,8	60,8	21,1
Alger . . .			0,6	0,9	1,1	0,6	4,8	2,0	3,1	2,1
Egipt . . .	17,2	3,9	15,3	5,2	17,4	6,0	18,1	9,1	17,5	7,5
Kongo Belg. . .	0,6	0,0	0,5	0,0	4,5	0,0	8,6	2,3	6,6	0,3
Zw. Płd.-Afr. . .	5,8	2,7	6,1	5,0	9,3	6,6	11,0	6,5	8,4	5,0
Ameryka . . .	172,1	59,8	175,3	68,7	182,7	94,9	242,4	143,1	256,6	102,0
Argentyna . . .	17,1	9,1	16,0	12,4	27,7	14,8	34,7	20,8	36,8	22,7
Brazylia . . .	14,3	8,2	14,9	4,8	14,2	5,1	19,1	8,8	16,3	5,7
Chile . . .	1,9	1,2	1,3	0,3	2,4	0,1	9,7	0,0	12,7	0,0
Kanada . . .	0,2	14,6	1,4	4,8	2,2	1,4	6,3	1,0	5,9	1,4
Kolumbia . . .	5,5	0,5	4,5	0,3	6,3	1,1	7,7	3,6	6,0	1,9
Meksyk . . .	1,1	1,6	1,3	1,2	1,3	0,9	3,6	2,5	2,2	2,5
Stany Zj. Am. . .	121,1	22,8	123,1	43,3	119,3	67,3	149,1	100,9	158,4	62,9
Urugwaj . . .	2,0	0,2	3,4	0,2	2,0	1,1	1,7	2,0	7,3	2,2
Oceania . . .	28,2	0,5	24,1	0,5	47,7	0,5	46,9	0,7	35,7	0,8
Australia . . .	23,7	0,5	19,7	0,5	38,2	0,4	38,1	0,5	27,8	0,6
N. Zelandia . . .	4,4	0,0	4,2	0,0	9,5	0,1	8,8	0,2	7,7	0,2

e łącznie z Austrią.

TABL. 8. UDZIAŁ POLSKI W HANDLU ZAGRANICZNYM NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Przywóz z Polski						Wywóz do Polski					
	1928	1934	1935	1936	1937	1938	1928	1934	1935	1936	1937	1938
	w odsetkach											
Anglia . . . . .	0,5	1,1	1,0	1,2	1,1	1,0	0,7	0,8	0,9	1,1	1,1	1,1
Austria . . . . .	9,3	6,3	6,3	5,9	4,6	.	5,5	3,7	4,0	4,3	4,4	.
Belgia . . . . .	0,8	1,8	1,8	2,2	1,3	1,2	0,5	0,8	1,0	1,2	1,2	1,4
Czecho-Słowacja . . . . .	6,6	3,7	3,7	2,8	2,5	.	4,0	2,0	3,3	2,1	2,6	.
Dania . . . . .	1,6	2,2	2,0	1,8	1,0	1,0	1,2	0,6	0,6	0,6	1,0	0,6
Estonia . . . . .	4,8	3,2	1,8	2,0	2,0	.	0,7	0,8	0,8	1,4	1,3	.
Finlandia . . . . .	1,2	2,8	2,5	2,7	2,4	2,7	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,5
Francja . . . . .	0,4	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	1,2
Holandia . . . . .	1,0	1,3	1,3	1,6	1,6	1,5	1,1	1,1	1,2	1,5	1,7	1,3
Jugosławia . . . . .	2,7	1,9	1,7	1,3	1,1	0,8	1,4	1,3	1,7	1,4	0,5	1,5
Litwa . . . . .	8,7	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,3	0,8	0,2	0,4	0,1
Łotwa . . . . .	7,9	4,0	2,4	1,6	2,0	1,4	3,2	0,4	0,5	0,5	0,2	0,3
Niemcy . . . . .	2,6	1,7	1,8	1,8	1,4	2,1 <sup>a</sup>	4,1	1,3	1,5	1,5	1,6	2,2 <sup>o</sup>
Norwegia . . . . .	1,4	1,8	2,2	2,3	1,8	1,9	0,6	0,8	1,0	1,3	1,1	1,4
Rumunia . . . . .	4,8	3,2	1,9	0,9	1,7	1,0	7,1	1,5	1,0	1,0	1,1	1,2
Stany Zj. Am. . . . .	0,1	0,3	0,5	0,5	0,6	0,7	0,3	0,9	1,1	0,8	0,8	0,8
Szwajcaria . . . . .	0,8	1,0	1,3	1,2	1,3	1,6	2,3	1,5	1,7	1,6	1,2	1,7
Szwecja . . . . .	1,7	3,0	3,1	3,3	3,6	3,5	1,3	0,9	1,1	1,3	1,9	2,1
Węgry . . . . .	4,1	1,0	0,9	1,1	1,1	1,5	3,3	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0
Włochy . . . . .	0,6	1,2	1,5	1,3	2,1	2,8	0,9	1,4	1,5	1,4	1,0	1,1
Z.S.R.R. . . . .	1,0	2,2	1,1	0,6	0,3	.	1,8	0,9	0,9	1,1	0,8	.

<sup>a</sup> łącznie z Austrią.

U w a g a. Dane dotyczą wartości według statystyk odośnych krajów.

TABL. 9. PRZYWÓZ I WYWÓZ NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG NAJWAŻNIEJSZYCH KRAJÓW POCHODZENIA I PRZEZNACZENIA W 1938 R.

Kraje przywozu lub wywozu	Przywóz	Wywóz	Kraje przywozu lub wywozu	Przywóz	Wywóz	Kraje przywozu lub wywozu	Przywóz	Wywóz
	w odsetkach			w odsetkach			w odsetkach	
Anglia			Anglia (dok.)			Francja (dok.)		
Ogółem . . . . .	100,0	100,0	Egipt . . . . .	1,3	1,8	Stany Zj. Am. . . . .	11,4	5,5
Stany Zj. Am. . . . .	12,8	4,4	Norwegia . . . . .	1,2	1,6	Niemcy . . . . .	6,9	6,0
Australia . . . . .	7,8	8,1	P o l s k a . . . . .	1,0	1,1	Szwajcaria . . . . .	2,1	6,3
Indie Bryt. <sup>a</sup> . . . . .	6,1	7,7	Cejlon . . . . .	1,4	0,7	Indochiny . . . . .	4,1	3,0
Kanada . . . . .	8,5	4,8	Brazylia . . . . .	0,8	1,1	Holandia . . . . .	2,6	4,4
Zw. Pld.-Afr. . . . .	1,6	8,4	Chiny . . . . .	0,7	0,9	Afr. Zach. Fr. . . . .	3,3	2,6
N. Zelandia . . . . .	5,1	4,1	Szwajcaria . . . . .	0,8	0,7	Tunis . . . . .	1,9	3,2
Argentyna . . . . .	4,2	4,1	Japonia . . . . .	1,1	0,4	Argentyna . . . . .	2,0	2,4
Niemcy . . . . .	3,3	4,4	Hiszpania . . . . .	0,6	0,7	Maroko . . . . .	1,9	2,3
Dania . . . . .	4,1	3,4	Inne kraje . . . . .	20,4	24,4	Australia . . . . .	3,3	0,4
Irlandia . . . . .	2,5	4,3				Indie Bryt. <sup>a</sup> . . . . .	2,8	0,6
Holandia . . . . .	3,2	2,8	Francja			Szwecja . . . . .	1,4	1,6
Francja . . . . .	2,6	3,2	Ogółem . . . . .	100,0	100,0	Brazylia . . . . .	1,6	1,0
Szwecja . . . . .	2,7	2,5	Alger . . . . .	10,5	12,4	P o l s k a . . . . .	1,0	1,2
Belgia . . . . .	2,0	1,8	Belgia . . . . .	6,9	13,7	Egipt . . . . .	1,1	1,0
Z. S. R. R. . . . .	2,1	1,4	Anglia . . . . .	7,0	11,6	Z. S. R. R. . . . .	1,4	0,6
Finlandia . . . . .	2,1	1,2				Hiszpania . . . . .	0,4	1,3
						Inne kraje . . . . .	26,4	18,9

<sup>a</sup> łącznie z Birma.

(dok. str. 169)

TABL. 9. PRZYWÓZ I WYWÓZ NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG NAJWAŻNIEJSZYCH KRAJÓW POCHODZENIA I PRZEZNACZENIA W 1938 R. (dok.)

Kraje przywozu lub wywozu	Przywóz	Wywóz	Kraje przywozu lub wywozu	Przywóz	Wywóz	Kraje przywozu lub wywozu	Przywóz	Wywóz
	w odsetkach			w odsetkach			w odsetkach	
Holandia			Niemcy <sup>b</sup> (dok.)			Stany Zj. Am. (dok.)		
Ogółem	100,0	100,0	Rumunia	2,9	3,0	Chiny	2,4	1,1
Niemcy	21,3	14,8	Węgry	3,1	2,6	Inne kraje	31,4	30,3
Anglia	8,1	22,5	Turecja	2,1	2,8	Włochy		
Belgia	11,4	10,2	Indie Bryt. <sup>a</sup>	2,8	2,1	Ogółem	100,0	100,0
Indie Hol.	7,2	9,6	Polska	2,1	2,2	Niemcy	26,8	19,1
Stany Zj. Am.	10,8	3,6	Norwegia	1,7	2,2	Stany Zj. Am.	11,8	7,5
Francja	4,6	5,8	Chiny	1,8	1,9	Erytrea	0,2	12,6
Argentyna	4,5	1,2	Hiszpania	1,5	1,4	Anglia	6,3	5,6
Szwecja	2,1	3,5	Z. S. R. R.	0,9	0,6	Szwajcaria	3,4	4,7
Z. S. R. R.	2,3	2,2	Inne kraje	34,5	27,9	Argentyna	2,4	3,9
Szwajcaria	1,5	2,0	Polska			Libia	0,5	5,0
Czecho-Słow.	2,0	1,2	Ogółem	100,0	100,0	Francja	2,2	3,1
Polska	1,5	1,3	Niemcy	23,0	24,1	Egipt	1,6	2,5
Kanada			Anglia	11,4	18,2	Polska	2,8	1,1
Inne kraje	22,7	22,1	Stany Zj. Am.	12,2	5,3	Rumunia	2,3	1,3
Japonia			Szwecja	3,5	6,0	Węgry	1,7	1,6
Ogółem	100,0	100,0	Belgia	4,1	4,8	Somali Wł.	0,7	2,1
Stany Zj. Am.	34,4	15,8	Włochy	2,6	5,5	Brazylia	1,2	0,9
Mandzuria	12,7	11,7	Francja	3,6	3,8	Z. S. R. R.	0,1	0,0
Kwantung	2,3	19,9	Holandia	2,8	4,6	Inne kraje	36,0	29,0
Chiny	6,2	11,6	Czecho-Słow.	3,1	3,6	Z. S. R. R. c		
Indie Bryt. <sup>a</sup>	6,8	7,6	Argentyna	2,8	1,9	Ogółem	100,0	100,0
Niemcy	6,4	1,2	Indie Bryt. <sup>a</sup>	3,2	0,3	Anglia	14,3	32,7
Anglia	2,4	5,0	Inne kraje	27,7	21,9	Stany Zj. Am.	18,2	7,8
Indie Hol.	3,3	3,9	Stany Zj. Am.			Niemcy	15,0	6,2
Australia	2,6	3,1	Ogółem	100,0	100,0	Holandia	7,9	6,5
Kanada	3,4	0,6	Kanada	13,3	15,1	Belgia	5,0	7,5
Filipiny	1,4	1,2	Anglia	6,0	16,8	Iran	6,3	5,3
Egipt	1,4	0,5	Japonia	6,5	7,8	Francja	2,1	5,1
Inne kraje	16,7	17,9	Kuba	5,4	2,5	Mongolia	2,5	3,8
Niemcy <sup>b</sup>			Filipiny	4,8	2,8	Chiny	3,0	2,0
Ogółem	100,0	100,0	Francja	2,8	4,3	Japonia	4,1	0,7
Anglia	5,1	6,7	Brazylia	5,0	2,0	Turecja	2,1	2,0
Holandia	3,4	8,2	Niemcy	3,3	3,5	Szwecja	1,3	1,1
Włochy	4,7	6,2	Malaje Bryt.	5,7	0,3	Afganistan	1,3	1,0
Stany Zj. Am.	7,5	2,8	Argentyna	2,1	2,8	Czechosłow.	1,0	1,0
Szwecja	4,4	4,9	Holandia	1,6	3,1	Litwa	0,8	0,9
Belgia	3,4	4,2	Belgia	2,1	2,5	Włochy	0,3	1,0
Francja	2,6	4,1	Meksyk	2,5	2,0	Polska	0,3	0,8
Argentyna	4,0	2,7	Indie Bryt. <sup>a</sup>	3,0	1,2	Dania	0,1	1,0
Brazylia	3,6	2,9	Włochy	2,1	1,9	Inne kraje	14,4	13,6
Dania	2,8	3,6						
Szwajcaria	2,0	4,1						
Czecho-Słow.	3,1	2,9						

<sup>a</sup> Łącznie z Birmą, <sup>b</sup> Łącznie z Austrią, <sup>c</sup> 1937 r.

TABL. 10. PRZYWÓZ DO POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUPTOWARÓW  
Z WYODRĘBNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY GDYNIĘ I GDAŃSK

Ważniejsze grupy towarów	1935	1936	1937	1938	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach ton				w milionach złotych			
Ogółem . . . . .	2 573	3 066	3 685	3 310	861	1 003	1 254	1 300
w tym: przez Gdynię . . . . .	866	1 161	1 475	1 299	451	578	721	698
przez Gdańsk . . . . .	396	526	800	832	77	71	100	88
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego . . . . .	309	296	338	352	166	169	206	220
w tym: przez Gdynię . . . . .	201	197	203	222	92	95	114	119
przez Gdańsk . . . . .	68	63	86	73	36	33	41	35
Wytwory pochodzenia mineralnego . . . . .	1 466	1 741	2 050	1 845	35	38	61	61
w tym: przez Gdynię . . . . .	131	185	224	208	5	8	15	13
przez Gdańsk . . . . .	269	396	625	673	7	10	19	23
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby . . . . .	111	222	256	279	52	64	67	75
w tym: przez Gdynię . . . . .	64	167	202	205	12	19	21	24
przez Gdańsk . . . . .	28	37	37	55	9	9	10	11
Skóry, futra, wyroby skórzane . . . . .	31	29	28	32	70	85	97	92
w tym: przez Gdynię . . . . .	27	25	24	28	46	55	66	63
przez Gdańsk . . . . .	0,1	0,1	0,1	0,3	1	1	2	5
Surowce włókiennicze i wyroby z nich . . . . .	130	146	146	144	253	313	348	300
w tym: przez Gdynię . . . . .	112	131	130	136	200	260	283	254
przez Gdańsk . . . . .	1	0,5	1	1	4	1	3	2
Kauczuk, jego surogaty; wyroby z tych materiałów . . . . .	6	6	8	10	13	16	23	23
w tym: przez Gdynię . . . . .	4	5	6	8	7	11	16	17
przez Gdańsk . . . . .	1	1	2	1	3	2	4	3
Papier i wyroby z niego . . . . .	41	40	56	41	21	19	26	24
w tym: przez Gdynię . . . . .	14	23	29	23	4	5	8	7
przez Gdańsk . . . . .	13	8	9	8	3	1	1	1
Metale nieszlachetne i wyroby z nich . . . . .	431	535	729	516	106	129	203	183
w tym: przez Gdynię . . . . .	307	419	645	449	50	72	141	119
przez Gdańsk . . . . .	10	15	34	11	7	8	12	8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny . . . . .	13	18	23	40	70	90	118	193
w tym: przez Gdynię . . . . .	3	6	5	9	16	34	32	51
przez Gdańsk . . . . .	1	0,3	0,4	1	3	1	2	2
Środki transportowe . . . . .	4	6	10	14	27	32	43	57
w tym: przez Gdynię . . . . .	2	2	4	6	14	13	16	22
przez Gdańsk . . . . .	1	0,3	0,5	0,4	3	1	2	2
Wagi, narzędzia, instrumenty precyzyjne i muzyczne . . . . .	1	1	1	4	21	23	28	36
w tym: przez Gdynię . . . . .	0,1	0,2	0,2	0,3	3	4	6	7
przez Gdańsk . . . . .	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1

U w a g a. Wagi zwierząt żywych, statków i łodzi nie wlicza się do sum ogólnych.

TABL. II. WYWÓZ Z POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW Z WYODRĘBNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY GDYNIĘ I GDAŃSK

Ważniejsze grupy towarów	1935	1936	1937	1938	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach ton				w milionach złotych			
Ogółem . . . . .	13442	12964	14988	15597	925	1 026	1 195	1 185
w tym: przez Gdynię . . . . .	6 253	6 259	7 151	7 414	311	370	476	485
przez Gdańsk . . . . .	4 226	4 423	5 150	5 150	278	306	316	278
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego . . . . .	1 556	1 632	859	955	322	404	387	404
w tym: przez Gdynię . . . . .	252	221	200	284	112	153	182	201
przez Gdańsk . . . . .	978	1 081	399	427	129	151	92	86
Zwierzęta żywe w tys. sztuk	1 588	1 551	1 553	1 867	27	40	49	59
w tym: przez Gdynię . . . . .	1	1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
przez Gdańsk . . . . .	1	2	1	0,4	0,3	1	0,4	0,2
Wytwory pochodzenia mineralnego . . . . .	9 532	9 029	11 751	12 300	176	172	233	252
w tym: przez Gdynię . . . . .	5 543	5 503	6 420	6 516	77	84	109	126
przez Gdańsk . . . . .	2 418	2 378	3 615	3 853	44	44	71	73
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby . . . . .	209	186	220	195	31	29	35	32
w tym: przez Gdynię . . . . .	54	37	59	40	11	10	11	10
przez Gdańsk . . . . .	86	94	108	90	9	10	13	11
Skóry, futra, wyroby skórzane	7	4	9	8	17	18	32	15
w tym: przez Gdynię . . . . .	1	1	2	2	7	8	13	6
przez Gdańsk . . . . .	1	1	2	0,5	1	2	5	1
Surowce włókiennicze i wyroby z nich . . . . .	33	43	41	26	62	72	89	59
w tym: przez Gdynię . . . . .	8	10	10	7	24	30	45	27
przez Gdańsk . . . . .	2	2	2	0,5	2	3	7	1
Drewno, korek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie . . . . .	1 733	1 679	1 696	1 689	158	165	202	203
w tym: przez Gdynię . . . . .	228	303	235	370	32	38	35	43
przez Gdańsk . . . . .	719	850	972	762	82	87	116	97
Papier i wyroby z niego . . . . .	14	19	14	10	7	8	8	8
w tym: przez Gdynię . . . . .	8	12	9	6	3	4	4	3
przez Gdańsk . . . . .	5	4	3	2	2	1	2	1
Wyroby kamieniarskie, ceramiczne, szklane . . . . .	13	8	10	15	2	2	3	3
w tym: przez Gdynię . . . . .	0,4	0,4	0,4	1	1	1	1	1
przez Gdańsk . . . . .	0,2	0,3	1	0,4	0,2	0,5	1	1
Metale nieszlachetne i wyroby z nich . . . . .	336	357	391	390	103	97	138	128
w tym: przez Gdynię . . . . .	156	171	214	187	38	38	69	60
przez Gdańsk . . . . .	16	12	21	14	7	5	8	6
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny . . . . .	3	3	4	4	6	7	8	11
w tym: przez Gdynię . . . . .	1	0,5	1	1	1	1	2	4
przez Gdańsk . . . . .	1	1	0,4	0,4	1	1	1	1
Środki transportowe . . . . .	6	4	1	4	4	3	1	4
w tym: przez Gdynię . . . . .	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,1	0,0
przez Gdańsk . . . . .	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kapelusze, parasole, laski, artykuły mody . . . . .	0,3	0,3	0,2	0,1	4	4	3	1
w tym: przez Gdynię . . . . .	0,2	0,3	0,2	0,1	3	3	3	1
przez Gdańsk . . . . .	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0

U w a g a. Wagi zwierząt żywych, statków i łodzi nie wlicza się do sum ogólnych.

TABL. 12. HANDEL POLSKI WEDŁUG STOPNIA OBROBIENIA TOWARÓW

Stopień obrobienia towarów Ważniejsze grupy towarów <sup>b</sup>	Przywóz				Wywóz			
	1935	1936	1937	1938	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych							
Ogółem . . . . .	861	1003	1254	1300	925	1026	1195	1185
w tym towar zbiorowy <sup>c</sup> . . . . .	—	—	—	—	1	0	0	0
artykuły w stanie: surowym . . . . .	427	498	595	573	419	463	504	537
prostej obróbki . . . . .	162	205	294	257	390	426	501	473
daleko posuniętej obróbki . . . . .	272	300	365	470	115	137	190	175
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego . . . . .	166	169	206	220	322	404	387	404
w stanie: surowym . . . . .	137	135	164	185	189	214	170	173
prostej obróbki . . . . .	17	22	27	20	109	144	136	150
daleko posuniętej obróbki . . . . .	12	12	15	15	24	46	81	81
Zwierzęta żywe . . . . .	1	0	1	0	27	40	49	59
Wytwory pochodzenia mineralnego . . . . .	35	38	61	61	176	172	233	252
w stanie: surowym . . . . .	29	32	51	53	134	132	189	220
prostej obróbki . . . . .	6	6	10	8	40	38	42	30
daleko posuniętej obróbki . . . . .	0	0	0	0	2	2	2	2
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby . . . . .	52	64	67	75	31	29	35	32
w stanie: surowym . . . . .	3	7	8	10	7	7	8	7
prostej obróbki . . . . .	13	17	17	20	16	12	18	16
daleko posuniętej obróbki . . . . .	36	40	42	45	8	10	9	9
Skóry, futra, wyroby skórzane . . . . .	70	85	97	92	17	18	32	15
w stanie: surowym . . . . .	54	67	81	76	14	14	25	12
prostej obróbki . . . . .	14	17	14	14	2	3	6	2
daleko posuniętej obróbki . . . . .	2	1	2	2	1	1	1	1
Surowce włókiennicze i wyroby z nich . . . . .	253	313	348	300	62	72	89	59
w stanie: surowym . . . . .	193	245	268	226	21	30	31	19
prostej obróbki . . . . .	33	40	46	44	13	14	17	16
daleko posuniętej obróbki . . . . .	27	28	34	30	28	28	41	24
Kauczuk, jego surogaty; wyroby z tych materiałów . . . . .	13	16	23	23	1	1	2	1
w stanie: surowym . . . . .	7	10	16	16	0	0	0	0
daleko posuniętej obróbki . . . . .	6	6	7	7	1	1	2	1
Drewno, korek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie . . . . .	5	5	6	6	158	165	202	203
w stanie: surowym . . . . .	1	1	2	2	28	26	32	46
prostej obróbki . . . . .	3	3	3	3	115	123	152	139
daleko posuniętej obróbki . . . . .	1	1	1	1	15	16	18	18
Papier i wyroby z niego . . . . .	21	19	26	24	7	8	8	8
w stanie: surowym . . . . .	2	1	2	2	0	0	0	0
prostej obróbki . . . . .	3	4	9	6	1	1	0	1
daleko posuniętej obróbki . . . . .	16	14	15	16	6	7	8	7
Metale nieszlachetne i wyroby z nich . . . . .	106	129	203	183	103	97	138	128
w stanie: prostej obróbki . . . . .	71	95	165	141	94	91	130	119
daleko posuniętej obróbki . . . . .	35	34	38	42	9	6	8	9
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny <sup>d</sup> . . . . .	70	90	118	193	6	7	8	11
Środki transportowe . . . . .	27	32	43	57	4	3	1	4

a Podział według stopnia obrobienia na podstawie klasyfikacji międzynarodowej ustalonej przez Komitet Rzeczoznawców Statystycznych przy Lidze Narodów. b Grupy towarów według polskiego Wykazu statystycznego towarów. c „Towar zbiorowy” nie jest klasyfikowany według stopnia obrobienia. d Zaliczone do artykułów w stanie daleko posuniętej obróbki.

TABL. 13. HANDEL POLSKI WEDŁUG STOPNIA OBROBIENIA I PRZEZNACZENIA UŻYTKOWEGO TOWARÓW<sup>a</sup>

Wyszczególnienie	Przywóz			Wywóz		
	1936	1937	1938	1936	1937	1938
	w milionach złotych					
Ogółem . . . . .	1 003	1 254	1 300	1 026	1 195	1 185
Układ według stopnia obrobienia <sup>b</sup>						
Artykuły w stanie: surowym . . . . .	498	595	573	463	503	537
prostej obróbki . . . . .	205	294	257	426	501	473
daleko posuniętej obróbki . . . . .	300	365	470	137	190	175
Układ według przeznaczenia użytkowego i stopnia obrobienia						
1—7. Artykuły służące do przetwarzania	850	1 070	1 086	792	905	883
1. Artykuły do produkcji żywności, napojów i wyrobów tyton. (nietrwale)	47	61	77	178	136	139
w stanie: surowym . . . . .	47	60	76	138	112	121
prostej obróbki . . . . .	0	1	1	40	24	18
2. Artykuły do produkcji rolnej (nietrwale)	13	19	21	50	37	37
w stanie: surowym . . . . .	9	10	13	37	22	19
prostej obróbki . . . . .	4	9	8	13	15	18
3. Artykuły do produkcji przemysłowej i zużycia w handlu—artykuły nietrwale (oprócz wymienionych w 1 i 2 gr.)	480	545	489	127	167	137
w stanie: surowym . . . . .	339	389	339	68	87	71
prostej obróbki . . . . .	75	82	79	24	34	28
daleko posuniętej obróbki . . . . .	66	74	71	35	46	38
4. Artykuły do produkcji przemysłowej i zużycia w handlu—artykuły trwałe	149	242	219	240	312	294
w stanie: surowym . . . . .	27	46	49	23	27	30
prostej obróbki . . . . .	100	172	146	213	279	258
daleko posuniętej obróbki . . . . .	22	24	24	4	6	6
5. Oleje i tłuszcze pochodzenia zwierzęcego i roślinnego oraz surowce do ich wyrobu (nietrwale)	33	40	34	13	10	6
w stanie: surowym . . . . .	13	19	19	6	4	4
prostej obróbki . . . . .	20	21	15	7	6	2
6. Paliwo, energia elektryczna, smary (nietrwale)	7	10	9	167	227	246
w stanie: surowym . . . . .	2	2	2	130	185	216
prostej obróbki . . . . .	5	8	7	37	42	28
7. Maszyny, narzędzia i inne urządzenia dla przemysłu, rolnictwa i handlu (trwałe)	121	153	237	17	16	24
w stanie: surowym . . . . .	0	0	0	4	5	6
daleko posuniętej obróbki . . . . .	121	153	237	13	11	18
8—10. Artykuły gotowe do sprzedaży detalicznej lub do użytku konsumentów	153	184	214	234	289	302
8. Żywność, napoje i wyroby tytoniowe (nietrwale)	70	80	87	192	238	266
w stanie: surowym . . . . .	61	69	75	57	61	68
prostej obróbki . . . . .	1	1	1	92	101	121
daleko posuniętej obróbki . . . . .	8	10	11	43	76	77
9. Inne artykuły nietrwalej konsumpcji	34	36	40	25	31	18
w stanie daleko posuniętej obróbki . . . . .	34	36	40	25	31	18
10. Artykuły trwałe konsumpcji (inwestycje konsumentów)	49	68	87	17	20	18
w stanie daleko posuniętej obróbki . . . . .	49	68	87	17	20	18
11. Towary nie dające się rozklasyfikować (towar zbiorowy)	—	—	—	0	1	0

<sup>a</sup> Na podstawie klasyfikacji międzynarodowej ustalonej przez Komitet Rzeczoznawców Statystycznych przy Lidze Narodów. <sup>b</sup> Bez towaru zbiorowego.

TABL. 14. HANDEL ZAGRANICZNY NIKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG STOPNIA OBROBIENIA I PRZEZNACZENIA UŻYTKOWEGO TOWARÓW

Kraje Waluta Przywóz Wywóz	Według stopnia obrobienia towarów			Według przeznaczenia użytkowego towarów					
	artykuły w stanie			arty- kuły dla pro- dukcyj	oleje i tłu- szcze	pali- wo, ener- gia elektr.	maszy- ny, urzą- dzenia inwe- styc.	art. dla bezpo- śred- niej kon- sumcji	
	suro- wym	pro- stej obrób- ki	daleko posu- niętej obrób.						
w milionach jednostek waluty danego kraju									
Anglia (£)									
przywóz	1935	285,6	282,0	130,0	351,8	25,3	33,9	17,4	269,2
	1936	319,6	319,3	143,7	412,2	28,3	37,6	23,6	280,9
wywóz	1935	52,2	91,4	268,1	197,5	5,0	40,7	71,0	97,5
	1936	50,9	91,6	284,1	202,3	4,6	38,7	74,5	106,5
Belgia (fr.)									
przywóz	1936	11 031	5 455	4 815	14 975	620	1 496	1 242	2 968
	1937	13 755	7 641	5 860	18 697	1 192	2 297	1 580	3 490
wywóz	1936	4 153	8 282	7 193	14 530	140	1 493	1 178	2 287
	1937	5 021	11 846	8 666	19 089	398	1 620	1 712	2 714
Dania (kor.)									
przywóz	1936	449,2	527,2	465,8	830,9	120,6	206,3	108,1	176,3
	1937	555,3	600,6	492,7	937,3	136,4	265,0	116,5	193,4
wywóz	1936	307,8	830,0	188,7	213,6	69,4	1,0	117,1	925,4
	1937	375,9	930,9	234,6	282,9	87,8	1,0	148,4	1 021,3
Francja (fr.)									
przywóz	1936	14 335	5 486	5 571	12 615	1 796	4 000	1 255	5 726
	1937	23 436	9 960	8 896	21 036	2 732	8 352	2 399	7 773
wywóz	1936	2 853	3 591	7 900	7 873	298	330	1 439	4 404
	1937	4 874	6 477	11 293	13 366	591	471	1 986	6 230
Kanada (\$)									
przywóz	1936	218,8	116,0	278,9	269,4	14,1	89,4	76,8	164,0
	1937	263,4	148,9	371,5	345,2	20,2	101,6	119,4	197,4
wywóz	1936	373,7	382,0	253,9	801,5	5,4	8,2	25,3	169,2
	1937	293,5	502,9	307,6	857,7	5,2	8,4	36,1	196,6
Litwa (lit.)									
przywóz	1936	37,8	38,9	77,5	88,2	1,7	15,0	19,2	30,1
wywóz	1936	90,5	96,6	3,4	97,9	10,3	—	6,5	75,8
Norwegia (kor.)									
przywóz	1936	224,3	263,5	429,8	432,3	47,5	101,0	173,6	163,2
	1937	323,1	361,6	608,0	597,9	62,8	139,6	290,8	201,6
wywóz	1936	177,4	337,5	159,6	463,7	51,2	0,5	28,5	130,6
	1937	215,9	399,9	207,5	565,9	58,7	1,8	43,2	153,7
Polska (zł)									
przywóz	1936	498,7	205,0	299,7	689,3	32,8	7,5	120,5	153,3
	1937	594,6	294,4	365,3	866,8	40,0	9,7	153,3	184,5
wywóz	1936	463,1	426,1	136,8	595,4	13,0	167,0	16,7	233,9
	1937	503,7	501,3	189,8	652,2	9,7	226,9	16,4	289,6
Stany Zj. Am. (\$)									
przywóz	1935	879	630	496	1 455	134	51	21	344
	1936	1 036	742	619	1 750	137	57	27	426
wywóz	1935	796	528	909	1 041	21	311	441	419
	1936	783	575	1 050	1 096	22	329	532	429
Szwecja (kor.)									
przywóz	1936	512,5	459,0	659,5	787,9	69,1	234,5	148,8	390,7
	1937	650,2	660,3	810,9	1 050,5	83,4	334,1	195,6	457,8
wywóz	1936	241,7	738,1	534,1	1 101,5	10,1	5,9	232,7	163,7
	1937	322,3	986,6	691,2	1 463,0	15,3	5,9	310,3	205,6

U w a g a. Na podstawie klasyfikacji międzynarodowej ustalonej przez Komitet Rzeczników Statystycznych przy Lidze Narodów.

Źródło: Statistiques du Commerce International 1937, Genewa 1938.

TABL. 15. PRZYWÓZ DO POLSKI WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW

Towary	1928	1929	1932	1934	1935	1936	1937	1938	w %
	w liczbach bezwzględnych								
	w tysiącach ton								
<b>Ogółem</b>	<b>5 165</b>	<b>5 088</b>	<b>1 787</b>	<b>2 555</b>	<b>2 573</b>	<b>3 066</b>	<b>3 685</b>	<b>3 310</b>	<b>100,0</b>
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	82	72	9	10	13	18	23	40	1,2
Bawełna i odpadki	76	66	51	68	67	74	78	79	2,4
Wełna i odpadki	17	20	18	19	23	27	23	27	0,8
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	687	805	118	140	111	222	256	279	8,5
Środki transportowe	19	18	2	2	4	6	10	14	0,4
Żelastwo	531	516	123	308	360	451	643	426	12,9
Tytoń i wyroby tytoniowe	10	17	9	9	8	6	8	10	0,3
Skóry surowe	22	15	16	26	28	25	24	28	0,8
Owoce, jagody, — jadalne	32	41	33	55	75	61	60	66	2,0
Skóry futrzane	3	3	3	3	3	3	3	3	0,1
Rudy, żuźle, popioły	835	1 027	229	356	448	552	856	841	25,4
Miedź, blacha miedziana	11	10	5	11	13	15	18	27	0,8
Przędza, niedoprzęd	7	6	3	2	2	3	3	3	0,1
Wyroby włókiennicze, odzież	6	5	2	2	2	2	3	3	0,1
Papier i wyroby z niego	71	62	31	36	41	40	56	41	1,2
Śledzie świeże, solone	71	84	45	40	46	52	60	62	1,9
Kawa, herbata, kakao	15	16	15	15	14	15	14	16	0,5
Szmaty	23	20	16	20	20	24	24	17	0,5
Nasiona, ziarna, owoce, —oleiste; kopra	31	28	60	101	54	40	45	56	1,7
Kauczuk surowy, myty	2	3	3	5	4	5	6	8	0,2
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce, przetwory tłuszczowe	49	69	37	21	20	27	26	21	0,7
Inne towary	2 565	2 185	959	1 306	1 217	1 398	1 446	1 243	37,5
	w milionach złotych								
<b>Ogółem</b>	<b>3 362</b>	<b>3 111</b>	<b>862</b>	<b>799</b>	<b>861</b>	<b>1 003</b>	<b>1 254</b>	<b>1 300</b>	<b>100,0</b>
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	391	373	64	56	70	90	118	193	14,8
Bawełna i odpadki	326	271	86	113	114	127	142	117	9,0
Wełna i odpadki	181	198	66	82	73	103	107	96	7,4
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	217	227	71	52	52	64	67	75	5,8
Środki transportowe	124	120	15	12	27	32	43	57	4,4
Żelastwo	75	76	8	23	26	37	87	51	3,9
Tytoń i wyroby tytoniowe	36	52	33	23	21	23	31	49	3,8
Skóry surowe	74	42	18	33	33	40	47	42	3,3
Owoce, jagody, — jadalne	36	41	23	28	39	33	35	42	3,2
Skóry futrzane	65	71	28	25	25	33	37	38	2,9
Rudy, żuźle, popioły	85	105	12	15	16	18	34	35	2,7
Miedź, blacha miedziana	32	38	6	11	11	16	29	33	2,5
Przędza, niedoprzęd	157	140	41	23	22	28	31	32	2,5
Wyroby włókiennicze, odzież	151	146	44	20	21	22	25	25	1,9
Papier i wyroby z niego	67	67	24	19	21	19	26	24	1,8
Śledzie świeże, solone	45	49	19	14	16	19	23	22	1,7
Kawa, herbata, kakao	71	70	32	22	19	19	23	21	1,6
Szmaty	36	27	8	11	14	23	29	20	1,5
Nasiona, ziarna, owoce, —oleiste; kopra	20	19	17	24	15	13	18	18	1,4
Kauczuk surowy, myty	13	13	3	8	7	10	16	15	1,2
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce, przetwory tłuszczowe	88	106	29	12	13	19	21	15	1,2
Inne towary	1 072	860	215	173	206	215	265	280	21,5

U w a g a. Wagi zwierząt żywych, statków i ludzi nie wlicza się do sum ogólnych.

TABL. 16. WYWÓZ Z POLSKI WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW

Towary	1928	1929	1932	1934	1935	1936	1937	1938	w %
	w liczbach bezwzględnych								
	w tysiącach ton								
Ogółem . . . . .	20424	21037	13504	14565	13442	12964	14997	15597	100,0
Węgiel . . . . .	12863	13934	10223	9 880	8 906	8 362	11003	11669	74,8
Drewno i wyroby . . . . .	4 888	3 744	1 043	1 983	1 731	1 676	1 693	1 688	10,8
Szynki, połędwice wie- przowe w opakowa- niu hermetycznym . . . . .	.	.	.	2	4	11	19	17	0,1
Bekony . . . . .	1	12	54	23	20	19	21	21	0,1
Jęczmień . . . . .	111	244	146	265	285	377	192	238	1,5
Trzoda chlewna <sup>a</sup> . . . . .	1 279	960	193	155	151	197	230	266	x
Jaja . . . . .	55	53	37	21	23	24	26	29	0,2
Żelazo i stal . . . . .	32	93	54	93	108	142	117	157	1,0
Masło . . . . .	11	15	1	4	6	11	8	13	0,1
Mięso świeże, mrożone, solone . . . . .	29	18	5	4	7	13	16	20	0,1
Cynk i pył cynkowy . . . . .	133	140	78	67	59	65	75	63	0,4
Wyroby włók., odzież . . . . .	9	12	6	7	7	8	8	5	0,0
Rury żelazne i stalowe . . . . .	58	67	21	36	35	27	37	35	0,2
Przędza, niedoprzęd . . . . .	3	6	5	3	2	2	2	2	0,0
Żyto . . . . .	7	200	219	454	414	277	74	108	0,7
Len i odpadki . . . . .	16	17	7	7	14	22	18	11	0,1
Blacha żelazna, stalowa . . . . .	36	50	19	39	31	50	51	43	0,3
Nasiona . . . . .	31	50	27	24	21	31	16	15	0,1
Groch, fasola . . . . .	67	66	49	22	33	45	34	38	0,2
Cukier . . . . .	186	299	185	101	107	62	52	85	0,6
Nawozy . . . . .	63	53	89	82	123	120	112	122	0,8
Szyny kolejowe . . . . .	26	14	42	63	49	27	54	39	0,3
Inne towary . . . . .	1 799	1 950	1 194	1 385	1 457	1 593	1 369	1 179	7,6
	w milionach złotych								
Ogółem . . . . .	2 508	2 813	1 084	975	925	1 026	1 195	1 185	100,0
Węgiel . . . . .	363	384	210	158	131	130	185	217	18,4
Drewno i wyroby . . . . .	589	481	119	177	155	163	199	201	17,0
Szynki, połędwice wie- przowe w opakowa- niu hermetycznym . . . . .	.	.	.	6	10	33	60	50	4,2
Bekony . . . . .	2	46	72	47	39	39	46	48	4,0
Jęczmień . . . . .	46	82	25	36	33	46	40	40	3,4
Trzoda chlewna . . . . .	208	185	23	18	16	26	29	40	3,4
Jaja . . . . .	145	143	57	23	27	28	34	39	3,3
Żelazo i stal . . . . .	10	31	15	21	19	24	28	36	3,0
Masło . . . . .	66	88	4	9	10	21	19	32	2,7
Mięso świeże, mrożone, solone . . . . .	69	45	6	4	8	17	23	30	2,5
Cynk i pył cynkowy . . . . .	144	152	36	27	23	26	39	26	2,2
Wyroby włók., odzież . . . . .	70	119	41	29	27	27	40	23	1,9
Rury żelazne i stalowe . . . . .	35	45	14	22	17	8	14	17	1,4
Przędza, niedoprzęd . . . . .	46	88	36	16	14	14	19	17	1,4
Żyto . . . . .	3	59	35	44	44	34	16	16	1,3
Len i odpadki . . . . .	17	20	4	5	15	23	20	15	1,2
Blacha żelazna, stalowa . . . . .	22	26	9	14	11	13	16	14	1,2
Nasiona . . . . .	48	57	28	24	18	24	14	14	1,2
Groch, fasola . . . . .	43	43	15	8	11	13	11	13	1,1
Cukier . . . . .	102	134	34	13	12	7	9	13	1,1
Nawozy . . . . .	8	10	9	11	13	12	11	12	1,1
Szyny kolejowe . . . . .	8	4	10	13	10	7	13	10	0,8
Inne towary . . . . .	464	571	282	250	262	291	310	262	22,2

<sup>a</sup> W tysiącach sztuk.

U w a g a. Wagi zwierząt żywych, statków i łodzi nie wlicza się do sum ogólnych.

TABL. 17. PRZYWÓZ DO POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW POCHODZENIA

Towary Ważniejsze kraje pochodzenia	1935	1936	1937	1938	Towary Ważniejsze kraje pochodzenia	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych					w milionach złotych			
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny . . . . .	69,8	90,4	118,1	192,8	Rudy, żużle, popioły . . . . .	15,8	18,1	33,9	35,4
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	33,3	40,5	63,8	114,5	Szwecja . . . . .	2,3	4,9	5,0	7,0
Anglia . . . . .	12,4	22,3	16,2	24,3	Brazylia . . . . .	—	0,1	0,1	4,0
Stany Zj. Am. . . . .	3,2	4,5	9,8	16,1	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	6,0	4,0	2,5	3,8
Szwecja . . . . .	5,4	7,9	7,5	10,5	Sierra-Leone . . . . .	0,7	0,7	1,7	3,6
Szwajcaria . . . . .	4,9	4,3	4,6	7,4	Norwegia . . . . .	0,6	1,1	1,5	2,5
Bawełna i odpadki . . . . .	114,5	127,0	142,4	116,7	Miedź, blacha miedziana . . . . .	11,5	16,1	28,8	32,7
Stany Zj. Am. . . . .	84,5	82,4	69,7	68,5	Stany Zj. Am. . . . .	7,7	8,2	5,8	13,4
Egipt . . . . .	15,3	17,3	17,5	17,1	Chile . . . . .	1,0	2,3	9,6	12,6
Indie Bryt. . . . .	8,4	11,0	14,5	8,3	Przędza, niedoprzęd . . . . .	21,6	27,7	31,4	31,9
Kongo Belg. . . . .	0,4	4,2	8,1	6,2	Anglia . . . . .	6,6	9,4	11,1	11,4
Wełna i odpadki . . . . .	73,0	103,1	107,0	96,4	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	4,7	8,5	8,6	8,0
Australia . . . . .	18,6	36,8	36,8	25,7	Wyroby włókiennicze, odzież . . . . .	20,7	21,5	24,9	25,1
Anglia . . . . .	14,6	19,8	20,7	18,5	Anglia . . . . .	4,9	5,3	6,7	7,3
Belgia . . . . .	9,4	10,4	13,5	14,9	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	5,2	6,2	7,7	6,6
Argentyna . . . . .	6,6	7,3	10,7	13,0	Czecho-Słow. . . . .	4,9	5,4	5,6	5,1
Nowa Zelandia . . . . .	4,1	9,2	8,4	7,4	Papier i wyroby . . . . .	21,0	19,1	26,4	23,6
Francja . . . . .	7,5	7,2	4,2	6,7	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	10,9	9,4	10,2	11,2
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	52,0	63,9	67,3	74,8	Szwecja . . . . .	3,5	3,5	5,2	4,6
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	16,0	21,3	22,9	26,2	Czecho-Słow. . . . .	1,4	1,6	6,0	2,7
Argentyna . . . . .	5,2	7,4	6,0	7,1	Śledzie świeże, solone . . . . .	16,0	19,4	23,0	21,6
Szwajcaria . . . . .	6,4	6,2	4,9	6,1	Anglia . . . . .	12,1	14,9	16,0	16,6
Belgia . . . . .	1,6	3,3	5,3	6,0	Kawa, herbata, kakao . . . . .	19,1	19,3	22,8	21,0
Francja . . . . .	5,2	5,2	5,3	5,2	Złote Wybrzeże . . . . .	3,4	3,7	5,4	4,6
Środki transport. . . . .	27,3	32,0	42,6	56,7	Cejlon . . . . .	2,4	2,7	3,6	4,3
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	3,6	11,6	17,4	23,5	Brazylia . . . . .	4,7	5,2	4,1	3,0
Stany Zj. Am. . . . .	2,4	3,0	9,2	12,6	Indie Hol. . . . .	1,9	1,7	1,9	2,1
Anglia . . . . .	12,3	10,0	8,3	10,8	Szmaty . . . . .	13,8	23,0	29,0	20,1
Żelastwo . . . . .	26,3	37,1	86,5	50,5	Anglia . . . . .	4,2	7,7	9,5	8,1
Stany Zj. Am. . . . .	2,9	1,5	30,6	26,3	Holandia . . . . .	1,2	3,7	4,8	3,4
Belgia . . . . .	4,3	11,5	8,1	6,2	Szwecja . . . . .	1,2	2,3	2,6	2,5
Holandia . . . . .	2,7	5,5	18,6	4,6	Nasiona, ziarna, owoce, —oleiste; kopra . . . . .	14,7	12,9	18,3	18,2
Tytoń i wyroby . . . . .	20,6	23,2	30,9	49,4	Indie Hol. . . . .	7,4	2,7	3,6	5,3
Bułgaria . . . . .	3,0	5,9	11,7	16,3	Nigeria . . . . .	—	3,9	5,8	4,7
Grecja . . . . .	1,8	2,4	5,4	8,2	Węgry . . . . .	0,5	0,6	2,0	2,1
Turcja . . . . .	0,4	0,9	5,3	7,0	Kauczuk surowy, myty . . . . .	7,0	9,8	16,1	15,4
Włochy . . . . .	4,1	5,1	5,1	6,2	Malaje Bryt. . . . .	1,4	3,3	6,5	7,9
Jugosławia . . . . .	4,2	3,4	—	6,0	Indie Hol. . . . .	1,3	3,4	7,0	5,8
Skóry surowe . . . . .	33,1	39,7	47,2	42,3	Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce, przetwory tłuszczowe . . . . .	13,1	19,3	21,4	15,0
Argentyna . . . . .	3,4	12,0	15,6	15,5	Norwegia . . . . .	3,4	5,4	7,5	4,2
Kolumbia . . . . .	4,1	5,9	7,1	5,8	Holandia . . . . .	4,3	6,0	4,9	3,7
Holandia . . . . .	4,0	5,5	6,7	4,1					
Zw. Pld.-Afr. . . . .	0,9	3,2	5,7	3,9					
Owoce, jagody, — jadalne . . . . .	38,9	33,0	35,5	41,8					
Włochy . . . . .	10,0	4,1	12,3	15,7					
Palestyna . . . . .	3,4	5,5	5,3	6,8					
Skóry futrzane . . . . .	25,0	32,6	37,1	38,1					
Indie Bryt. . . . .	0,2	1,7	6,1	9,0					
Anglia . . . . .	6,9	7,0	4,6	5,0					
Norwegia . . . . .	0,8	1,2	3,4	3,9					
Belgia . . . . .	0,3	0,6	1,1	2,2					
Stany Zj. Am. . . . .	3,7	3,2	3,7	2,1					

a łącznie z Austrią.

TABL. 18. WYWÓZ Z POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW WEDŁUG  
WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZENIA

Towary Ważniejsze kraje przeznaczenia	1935	1936	1937	1938	Towary Ważniejsze kraje przeznaczenia	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych					w milionach złotych			
Węgiel . . . . .	131,1	129,9	185,0	217,4	Stany Zj. Am. . . . .	1,4	1,6	3,9	2,1
Szwecja . . . . .	32,1	34,0	44,2	47,7	Zw. Płd.-Afr. . . . .	1,8	4,0	2,9	1,7
Włochy . . . . .	19,7	16,2	31,0	37,3	Egipt . . . . .	0,4	1,7	4,0	1,6
Francja . . . . .	16,3	21,2	28,0	27,8	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	0,8	0,6	1,0	1,6
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	20,6	16,2	16,0	20,3	Jugosławia . . . . .	0,7	0,7	0,8	1,2
Czecho-Słow. . . . .	5,5	0,9	1,3	10,9	Indie Bryt. . . . .	1,4	1,7	1,3	1,1
Norwegia . . . . .	5,6	5,4	5,9	8,2	Rury żelazne i stalowe . . . . .	16,7	8,0	14,1	16,8
Belgia . . . . .	3,8	5,8	9,4	6,5	Indie Bryt. . . . .	0,6	1,6	3,1	3,6
Drewno i wyroby . . . . .	155,4	162,8	199,1	201,0	Argentyna . . . . .	1,7	1,0	1,4	2,4
Anglia . . . . .	62,1	72,8	89,2	73,7	Szwecja . . . . .	0,7	1,2	2,4	1,7
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	27,9	31,4	36,7	50,5	Finlandia . . . . .	0,2	0,2	-0,7	1,3
Holandia . . . . .	15,4	14,3	20,8	24,0	Belgia . . . . .	0,7	0,5	1,3	1,2
Belgia . . . . .	8,9	11,0	8,6	6,7	Przędza, niedo- przed . . . . .	14,3	13,9	18,6	16,6
Argentyna . . . . .	4,3	3,1	5,4	6,0	Turcja . . . . .	0,1	0,1	0,2	2,3
Szynki, połędwi- ce wieprzowe w opakow. her- metycznym . . . . .	10,0	32,8	59,6	50,2	Anglia . . . . .	0,8	0,9	1,9	2,2
Stany Zj. Am. . . . .	4,8	25,7	50,3	40,5	Holandia . . . . .	2,7	3,2	3,5	2,0
Anglia . . . . .	2,9	3,0	3,8	5,7	Bulgaria . . . . .	0,6	2,0	0,8	1,9
Bekony . . . . .	39,0	39,0	45,6	47,7	Indie Bryt. . . . .	0,3	0,1	0,3	1,4
Anglia . . . . .	39,0	38,8	45,6	47,7	Żyto . . . . .	43,6	33,6	15,8	15,9
Jęczmień . . . . .	33,3	45,7	39,9	39,9	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	22,6	7,6	6,4	7,8
Belgia . . . . .	22,6	30,5	28,4	22,8	Belgia . . . . .	3,1	7,8	1,0	3,0
Szwajcaria . . . . .	0,1	0,0	2,3	4,8	Włochy . . . . .	0,3	1,4	0,1	3,0
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	0,9	0,5	3,0	4,2	Len i odpadki . . . . .	15,0	23,4	20,1	14,5
Trzoda chlewna . . . . .	16,0	26,1	29,3	39,8	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	0,3	1,8	1,2	4,3
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	14,3	24,7	26,3	39,1	Czecho-Słow. . . . .	8,5	11,7	11,3	3,1
Jaja . . . . .	26,8	27,7	33,9	39,4	Belgia . . . . .	1,9	2,0	1,2	2,9
Anglia . . . . .	13,7	16,2	16,6	21,3	Błacha żelazna, stalowa . . . . .	10,7	13,0	16,1	14,3
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	1,5	4,0	5,1	7,2	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	7,3	6,2	5,6	6,6
Włochy . . . . .	0,4	0,7	5,5	4,7	Włochy . . . . .	—	—	0,4	1,2
Szwajcaria . . . . .	1,2	1,2	3,3	3,5	Nasiona . . . . .	18,3	24,0	13,7	13,7
Żelazo i stal . . . . .	18,9	23,9	27,8	35,9	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	5,4	5,2	3,9	3,1
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	6,9	10,1	5,1	6,8	Stany Zj. Am. . . . .	2,1	4,2	3,9	2,9
Bulgaria . . . . .	0,1	0,9	2,2	5,7	Holandia . . . . .	1,6	2,5	1,7	2,0
Argentyna . . . . .	1,2	2,9	2,9	4,5	Groch, fasola . . . . .	11,4	12,8	10,8	13,3
Turcja . . . . .	0,1	0,0	0,2	4,0	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	2,7	2,2	3,1	3,0
Czecho-Słow. . . . .	0,0	—	0,0	3,0	Belgia . . . . .	1,1	2,6	1,8	2,9
Masło . . . . .	10,2	20,6	18,9	31,6	Włochy . . . . .	1,8	0,7	1,1	2,4
Anglia . . . . .	8,3	17,7	11,8	23,4	Cukier . . . . .	12,4	7,4	8,5	12,7
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	1,5	1,7	5,6	6,1	Finlandia . . . . .	3,4	1,2	3,6	4,1
Mięso świeże, so- lone, mrożone . . . . .	7,5	17,4	23,5	29,9	Anglia . . . . .	1,7	2,4	2,5	2,2
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	5,1	11,4	19,7	26,9	Grecja . . . . .	0,1	0,8	0,4	1,6
Cynk i pył cyn- kowy . . . . .	23,0	25,6	38,8	26,0	Rumunia . . . . .	0,0	—	0,0	1,5
Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	10,9	12,7	15,0	14,6	Nawozy . . . . .	12,7	11,7	11,1	12,5
Szwecja . . . . .	2,5	2,2	2,8	2,7	Czecho-Słow. . . . .	3,3	2,9	2,6	2,9
Czecho-Słow. . . . .	3,1	3,9	5,4	2,5	Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	3,3	2,3	2,4	2,7
Węgry . . . . .	1,1	1,3	2,7	1,3	Finlandia . . . . .	2,4	1,8	0,8	2,7
Wyroby włókien- nicze, odzież . . . . .	26,6	26,7	40,1	22,9	Szwecja . . . . .	1,4	2,0	2,1	2,0
Anglia . . . . .	5,7	3,7	3,0	2,2	Szyny kolejowe . . . . .	10,1	7,0	13,4	9,8
					Niemcy <sup>a</sup> . . . . .	3,1	3,4	1,7	3,5
					Bulgaria . . . . .	—	0,9	2,0	2,7
					Brazylia . . . . .	2,2	2,1	2,8	2,0

<sup>a</sup> Łącznie z Austrią.

TABL. 19. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW

Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1936	1937	1938	Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1936	1937	1938
	w milionach zł				w milionach zł		
<b>Anglia</b>				<b>Australia</b>			
Przywóz . . . . .	141,6	149,2	147,8	Przywóz . . . . .	38,2	38,1	27,8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	22,3	16,2	24,3	Wełna i odpadki . . . . .	36,8	36,8	25,7
Wełna i odpadki . . . . .	19,8	20,7	18,5	Skóry futrzane . . . . .	1,1	0,9	1,7
Słedzie świeże, solone . . . . .	14,9	16,0	16,6	Wywóz . . . . .	0,4	0,5	0,6
Przędza, niedoprzęd . . . . .	9,4	11,1	11,4	<b>Belgia</b>			
Środki transportowe . . . . .	10,0	8,3	10,8	Przywóz . . . . .	43,4	56,3	52,9
Szmaty . . . . .	7,7	9,5	8,1	Wełna i odpadki . . . . .	10,4	13,5	14,9
Wyroby włók., odzież . . . . .	5,3	6,7	7,3	Żelastwo . . . . .	11,5	8,1	6,2
Skóry futrzane . . . . .	7,0	4,6	5,0	Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	3,3	5,3	6,0
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	4,7	5,3	4,7	Skóry surowe . . . . .	2,3	3,8	2,5
Skóry wyprawione . . . . .	4,2	3,3	4,7	Skóry futrzane . . . . .	0,6	1,1	2,2
Surowiec żelaza . . . . .	0,5	1,2	3,6	Szmaty . . . . .	2,9	4,3	2,1
Nikiel, blacha niklowa . . . . .	2,4	3,3	2,8	Przędza, niedoprzęd . . . . .	1,2	2,0	2,1
Opony, obręcze, dętki . . . . .	2,4	2,4	2,8	Środki transportowe . . . . .	0,3	0,9	1,6
Bawełna i odpadki . . . . .	1,7	3,3	2,3	Wywóz . . . . .	84,3	69,0	56,7
Wywóz . . . . .	221,6	219,2	215,5	Jęczmień . . . . .	30,5	28,4	22,8
Drewno i wyroby . . . . .	72,8	89,2	73,7	Drewno i wyroby . . . . .	11,0	8,6	6,7
Mięso . . . . .	46,2	51,0	51,7	Węgiel . . . . .	5,8	9,4	6,5
w tym bekony . . . . .	38,8	45,6	47,7	Żyto . . . . .	7,8	1,0	3,0
Masło . . . . .	17,7	11,8	23,4	Len i odpadki . . . . .	2,0	1,2	2,9
Jaja . . . . .	16,2	16,6	21,3	Groch, fasola . . . . .	2,6	1,8	2,9
Szynki, polędwice wie- przowe w opakowa- niu hermetycznym . . . . .	3,0	3,8	5,7	Mięso . . . . .	4,7	0,5	1,3
Konserwy mięsne . . . . .	1,8	3,1	5,7	Ziemiaki . . . . .	1,3	1,0	1,3
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	2,5	2,5	2,7	<b>Brazylia</b>			
Przędza, niedoprzęd . . . . .	0,9	1,9	2,2	Przywóz . . . . .	14,2	19,1	16,3
Wyroby włók., odzież . . . . .	3,7	3,0	2,2	Bawełna i odpadki . . . . .	4,9	12,4	5,9
Cukier . . . . .	2,4	2,5	2,2	Rudy, żuzle, popioły . . . . .	0,0	0,1	4,0
Szczecina . . . . .	1,5	2,0	1,9	Kawa, herbata, kakao . . . . .	5,2	4,1	3,0
Krochmal i mąka ziem- niaczane . . . . .	1,0	0,7	1,7	Skóry surowe . . . . .	3,2	1,5	2,4
Cebula . . . . .	0,0	1,0	1,5	Wywóz . . . . .	5,1	8,8	5,7
Len i odpadki . . . . .	1,2	1,5	1,4	Šzyny kolejowe . . . . .	2,1	2,8	2,0
Mąka pszenna i żytnia . . . . .	10,8	2,2	1,4	Ślód . . . . .	1,0	0,8	1,8
<b>Argentyna</b>				Papier i wyroby . . . . .	0,0	1,2	0,6
Przywóz . . . . .	27,7	34,7	36,8	<b>Bułgaria</b>			
Skóry surowe . . . . .	12,0	15,6	15,5	Przywóz . . . . .	9,0	15,5	19,4
Wełna i odpadki . . . . .	7,3	10,7	13,0	Tytoń i wyroby . . . . .	5,9	11,7	16,3
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	7,4	6,0	7,1	Skóry futrzane . . . . .	2,4	3,3	1,6
Wywóz . . . . .	14,8	20,8	22,7	Owoce, jagody, -jadalne . . . . .	0,7	0,5	1,4
Drewno i wyroby . . . . .	3,1	5,4	6,0	Wywóz . . . . .	5,5	8,0	15,8
Żelazo i stal . . . . .	2,9	2,9	4,5	Żelazo i stal . . . . .	0,9	2,2	5,7
Węgiel . . . . .	3,6	3,9	2,9	Šzyny kolejowe . . . . .	0,9	2,0	2,7
Rury żelazne, stalowe . . . . .	1,0	1,4	2,4	Przędza, niedoprzęd . . . . .	2,0	0,8	1,9
Drut żelazny, stalowy . . . . .	0,3	1,2	1,6	<b>Czecho-Słowacja</b>			
Blacha żelazna, stalowa . . . . .	0,5	1,5	1,0	Przywóz . . . . .	35,6	44,0	40,7
				Wyroby włók., odzież . . . . .	5,4	5,6	5,1
				Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	2,6	2,9	4,8
				Papier i wyroby . . . . .	1,6	6,0	2,7

(c. d. str. 180)

TABL. 19. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI WEDŁUG  
WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW (c. d.)

Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1936	1937	1938	Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1936	1937	1938
	w milionach zł				w milionach zł		
<b>Czecho-Słowacja (dok.)</b>				<b>Finlandia (dok.)</b>			
<b>Przywóz (dok.)</b>				<b>Wywóz (dok.)</b>			
Środki transportowe . . . . .	1,2	2,2	2,7	Mąka pszenna i żytnia . . . . .	4,1	1,8	2,2
Koks . . . . .	1,8	2,2	2,0	Rury żelazne, stalowe . . . . .	0,2	0,7	1,3
Skóry surowe . . . . .	1,7	1,2	1,9	Węgiel sodu (soda) . . . . .	1,1	1,7	1,2
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	2,2	2,4	1,9	<b>Francja</b>			
Gliny . . . . .	1,8	2,2	1,7	<b>Przywóz . . . . .</b>	<b>43,5</b>	<b>40,7</b>	<b>46,3</b>
Przędza, niedoprzęd . . . . .	1,6	1,9	1,4	Wełna i odpadki . . . . .	7,2	4,2	6,7
Bizuteria nieprawdziwa . . . . .	1,5	1,8	1,4	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	2,8	4,3	5,9
<b>Wywóz . . . . .</b>	<b>49,2</b>	<b>51,9</b>	<b>43,2</b>	Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	5,2	5,3	5,2
Węgiel . . . . .	0,9	1,3	10,9	Żelastwo . . . . .	5,0	2,3	3,5
Len i odpadki . . . . .	11,7	11,3	3,1	Przędza, niedoprzęd . . . . .	3,7	3,1	3,1
Żelazo i stal . . . . .	—	0,0	3,0	Aluminium . . . . .	0,3	0,2	2,0
Nawozy . . . . .	2,9	2,6	2,9	Skóry futrzane . . . . .	1,5	1,8	2,0
Cynk i pył cynkowy . . . . .	3,9	5,4	2,5	Wyroby włók., odzież . . . . .	1,6	1,6	1,9
Jaja . . . . .	2,2	1,9	2,3	Środki transportowe . . . . .	1,5	1,7	1,6
Drewno i wyroby . . . . .	2,3	4,1	2,1	Surowiec żelaza . . . . .	0,3	0,8	1,2
Przędza, niedoprzęd . . . . .	1,0	3,2	1,4	Skóry surowe . . . . .	1,5	1,5	1,1
Zyto . . . . .	0,0	—	1,0	Skóry wyprawione . . . . .	1,5	1,2	1,0
Ryż . . . . .	1,5	1,0	1,0	<b>Wywóz . . . . .</b>	<b>43,7</b>	<b>49,2</b>	<b>44,7</b>
Łubin . . . . .	0,5	1,3	1,0	Węgiel . . . . .	21,2	28,0	27,8
Skóry surowe . . . . .	1,9	3,3	0,9	Drewno i wyroby . . . . .	2,2	2,3	2,0
<b>Dania</b>				Mięso . . . . .	1,7	1,4	1,2
<b>Przywóz . . . . .</b>	<b>8,2</b>	<b>16,9</b>	<b>10,8</b>	Szmaty . . . . .	1,6	2,5	1,2
Żelastwo . . . . .	1,9	6,6	3,6	Nasiona . . . . .	1,8	0,5	1,1
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce, przetwory tłuszczowe . . . . .	2,3	2,4	1,6	Ziemniaki . . . . .	1,0	1,5	1,1
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	0,3	1,0	1,0	<b>Grecja</b>			
Makuchy . . . . .	0,5	3,4	1,0	<b>Przywóz . . . . .</b>	<b>5,5</b>	<b>10,9</b>	<b>14,4</b>
<b>Wywóz . . . . .</b>	<b>26,3</b>	<b>15,3</b>	<b>16,4</b>	Tytoń i wyroby . . . . .	2,4	5,4	8,2
Węgiel . . . . .	4,2	5,4	5,9	Owoce, jagody, —jadalne . . . . .	1,9	2,2	2,4
Makuchy . . . . .	1,3	0,5	2,2	Rudy, żuźle, popioły . . . . .	0,6	1,8	1,9
Drewno i wyroby . . . . .	1,2	1,3	1,8	Skóry futrzane . . . . .	0,2	1,0	1,3
Jęczmień . . . . .	2,5	0,4	1,5	<b>Wywóz . . . . .</b>	<b>6,6</b>	<b>4,5</b>	<b>9,7</b>
Zyto . . . . .	9,4	2,5	1,0	Węgiel . . . . .	1,1	1,4	1,8
<b>Egipt</b>				Bydło rogate . . . . .	1,5	0,9	1,7
<b>Przywóz . . . . .</b>	<b>17,4</b>	<b>18,1</b>	<b>17,5</b>	Cukier . . . . .	0,8	0,4	1,6
Bawełna i odpadki . . . . .	17,3	17,5	17,1	Żelazo i stal . . . . .	0,5	0,3	1,3
<b>Wywóz . . . . .</b>	<b>6,0</b>	<b>9,1</b>	<b>7,5</b>	<b>Holandia</b>			
Drewno i wyroby . . . . .	1,7	1,6	2,4	<b>Przywóz . . . . .</b>	<b>37,3</b>	<b>57,7</b>	<b>36,8</b>
Węgiel . . . . .	0,6	1,4	1,8	Żelastwo . . . . .	5,5	18,6	4,6
Wyroby włók., odzież . . . . .	1,7	4,0	1,6	Skóry surowe . . . . .	5,5	6,7	4,1
<b>Finlandia</b>				Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	2,8	4,4	4,0
<b>Przywóz . . . . .</b>	<b>1,6</b>	<b>2,8</b>	<b>2,8</b>	Cyna technicz. czysta . . . . .	3,0	3,0	3,8
Papier i wyroby . . . . .	1,0	0,8	0,8	Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce, przetwory tłuszczowe . . . . .	6,0	4,9	3,7
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce, przetwory tłuszczowe . . . . .	0,1	0,5	0,7	Szmaty . . . . .	3,7	4,8	3,4
<b>Wywóz . . . . .</b>	<b>17,3</b>	<b>20,4</b>	<b>21,7</b>	Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	2,2	2,3	2,4
Węgiel . . . . .	3,3	4,2	5,3	Żelazo i stal . . . . .	0,6	0,9	1,0
Cukier . . . . .	1,2	3,6	4,1	Śledzie świeże, solone . . . . .	0,8	2,4	0,9
Nawozy . . . . .	1,8	0,8	2,7				

(c. d. str. 181)

TABL. 19. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI WEDŁUG  
WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW (c. d.)

Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1936	1937	1938	Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1936	1937	1938
	w milionach zł				w milionach zł		
<b>Holandia (dok.)</b>				<b>Niemcy<sup>b</sup> (dok.)</b>			
Wywóz . . . . .	46,0	61,2	53,9	Przywóz (dok.)			
Drewno i wyroby . . . . .	14,3	20,8	24,0	Rudy, żuźle, popioły . . . . .	4,0	2,5	3,8
Węgiel . . . . .	2,7	4,8	6,3	Skóry wyprawione . . . . .	2,5	3,1	1,8
Jęczmień . . . . .	5,2	2,3	3,0	Gliny . . . . .	0,9	1,2	1,8
Żelazo i stal . . . . .	1,8	3,7	2,8	Żelastwo . . . . .	4,2	0,4	1,7
Skóry surowe . . . . .	2,9	7,9	2,2	Wywóz . . . . .	204,2	231,7	285,8
Nasiona . . . . .	2,5	1,7	2,0	Drewno i wyroby . . . . .	31,4	36,7	50,5
Przędza, niedoprzęd . . . . .	3,2	3,5	2,0	Trzoda chlewna . . . . .	24,7	26,3	39,1
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby	1,9	2,0	1,7	Mięso . . . . .	11,7	20,5	28,3
Rury żelazne, stalowe	0,5	1,3	1,2	Węgiel . . . . .	16,2	16,0	20,3
<b>Indie Brytyjskie<sup>a</sup></b>				Cynk i pył cynkowy . . . . .	12,7	15,0	14,6
Przywóz . . . . .	36,4	44,5	31,2	Żyto . . . . .	7,6	6,4	7,8
Skóry futrzane . . . . .	1,7	6,1	9,0	Benzol . . . . .	5,5	6,8	7,5
Bawełna i odpadki . . . . .	11,0	14,5	8,3	Jaja . . . . .	4,0	5,1	7,2
Juta . . . . .	7,5	6,7	7,3	Żelazo i stal . . . . .	10,1	5,1	6,8
Rudy, żuźle, popioły . . . . .	1,0	0,4	1,5	Blacha żelazna, stalowa . . . . .	6,2	5,6	6,6
Nasiona, ziarna, owoce, —oleiste; kopro	1,3	1,5	1,2	Masło . . . . .	1,7	5,6	6,1
Kawa, herbata, kakao	1,5	1,4	1,2	Gęsi . . . . .	4,3	5,3	6,1
Wywóz . . . . .	6,7	9,2	9,4	Len i odpadki . . . . .	1,8	1,2	4,3
Rury żelazne, stalowe	1,6	3,1	3,6	Jęczmień . . . . .	0,5	3,0	4,2
Drewno i wyroby . . . . .	1,6	1,6	1,4	Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby	3,4	3,5	4,1
Przędza, niedoprzęd . . . . .	0,1	0,3	1,4	Pierze i puch . . . . .	3,8	4,2	3,9
Wyroby włók., odzież	1,7	1,3	1,1	Spirytus . . . . .	3,2	5,6	3,7
<b>Birma<sup>a</sup></b>				Buraki cukrowe . . . . .	4,2	4,9	3,5
Przywóz . . . . .			10,2	Szyny kolejowe . . . . .	3,4	1,7	3,5
Ryż . . . . .			10,2	Środki transportowe . . . . .	2,5	0,8	3,2
Wywóz . . . . .			0,0	Pszenica . . . . .	0,9	0,8	3,2
<b>Indie Holenderskie</b>				Nasiona . . . . .	5,2	4,0	3,1
Przywóz . . . . .	13,3	18,9	19,1	Groch, fasola . . . . .	2,1	3,1	3,0
Kauczuk surowy, myty . . . . .	3,4	7,0	5,8	<b>Norwegia</b>			
Nasiona, ziarna, owoce, —oleiste; kopro	2,7	3,6	5,3	Przywóz . . . . .	14,7	19,3	18,6
Cyna technicz. czysta . . . . .	3,4	3,2	2,5	Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce, przetwory tłuszczowe . . . . .	5,4	7,5	4,2
Kawa, herbata, kakao . . . . .	1,7	1,9	2,1	Skóry futrzane . . . . .	1,2	3,4	3,9
Tytoń i wyroby . . . . .	0,4	1,2	1,1	Aluminium . . . . .	0,7	0,7	2,9
Wywóz . . . . .	1,4	2,8	2,7	Rudy, żuźle, popioły . . . . .	1,1	1,5	2,5
Rury żelazne, stalowe	0,3	0,3	0,9	Śledzie świeże, solone . . . . .	2,9	3,1	2,5
Drewno i wyroby . . . . .	0,1	0,31	0,6	Wywóz . . . . .	21,5	22,1	20,2
<b>Niemcy<sup>b</sup></b>				Węgiel . . . . .	5,4	5,9	8,2
Przywóz . . . . .	187,8	240,0	299,4	Mąka pszenna i żytnia . . . . .	6,8	3,4	3,2
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn.	40,5	63,7	114,5	Rury żelazne, stalowe . . . . .	0,3	1,0	1,1
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby	21,3	22,9	26,2	Żelazo i stal . . . . .	1,0	1,5	1,0
Środki transportowe . . . . .	11,6	17,4	23,5	Groch, fasola . . . . .	0,9	0,9	0,9
Papier i wyroby . . . . .	9,4	10,2	11,2	Koks . . . . .	0,9	0,9	0,8
Narzędzia . . . . .	5,6	6,7	8,1	<b>Rumunia</b>			
Przędza, niedoprzęd . . . . .	8,5	8,6	8,0	Przywóz . . . . .	4,9	8,6	10,7
Żelazo i stal . . . . .	8,6	7,2	7,1	Owoce, jagody, —jadalne . . . . .	1,2	1,5	2,4
Wyroby włók., odzież	6,2	7,7	6,6	Pszenica . . . . .	0,0	0,4	2,2
<b>a W latach 1936 i 1937 Birma łącznie z Indiami Brytyjskimi. b łącznie (dok. str. 182)</b>				Nasiona, ziarna, owoce, —oleiste; kopro . . . . .	1,1	2,0	1,6
<b>Austria,</b>				Rudy, żuźle, popioły . . . . .	0,5	1,8	1,8
				Skóry futrzane . . . . .	1,4	1,7	1,6

TABL. 19. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI WEDŁUG  
WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW (dok.)

Przywóz Wywóz	1936	1937	1938	Przywóz Wywóz	1936	1937	1938
	w milionach zł				w milionach zł		
<b>Ważniejsze towary</b>				<b>Ważniejsze towary</b>			
<b>Rumunia (dok.)</b>				<b>Szwecja (dok.)</b>			
Wywóz . . . . .	3,5	10,6	8,0	Przywóz (dok.)			
Cukier . . . . .	—	0,0	1,5	Surowiec żelaza . . . . .	1,3	2,7	4,3
Skóry surowe . . . . .	—	1,3	1,1	Szmaty . . . . .	2,3	2,6	2,5
Koks . . . . .	0,4	0,7	1,0	Żelastwo . . . . .	0,4	0,6	1,2
Rury żelazne, stalowe . . . . .	0,4	0,7	0,7	Skóry futrzane . . . . .	0,2	0,7	1,2
Żelazo i stal . . . . .	0,1	1,8	0,5	Makuchy . . . . .	—	0,3	1,1
<b>Stany Zjedn. Am.</b>				Żelazo i stal . . . . .	0,9	0,9	1,0
Przywóz . . . . .	119,3	149,1	158,4	Wywóz . . . . .	59,6	75,2	71,5
Bawełna i odpadki . . . . .	82,4	69,7	68,5	Węgiel . . . . .	34,0	44,2	47,7
Zelastwo . . . . .	1,5	30,6	26,3	Koks . . . . .	6,0	6,4	4,2
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	4,5	9,8	16,1	Drewno i wyroby . . . . .	3,1	3,0	3,4
Miedź, blacha miedziana . . . . .	8,2	5,8	13,4	Cynk i pył cynkowy . . . . .	2,2	2,8	2,7
Środki transportowe . . . . .	3,0	9,2	12,6	Nawozy . . . . .	2,0	2,1	2,0
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	3,1	2,2	2,7	Rury żelazne, stalowe . . . . .	1,2	2,4	1,7
Tytoń i wyroby . . . . .	2,0	1,6	2,3	Wyroby włók., odzież . . . . .	0,6	0,9	1,0
Skóry futrzane . . . . .	3,2	3,7	2,1	<b>Węgry</b>			
Owoce, jagody, —jadalne . . . . .	2,4	1,6	1,8	Przywóz . . . . .	5,1	8,1	7,9
Szmaty . . . . .	1,2	2,6	1,7	Nasiona, ziarna, owoce, —oleiste; kopra . . . . .	0,6	2,0	2,1
Wywóz . . . . .	67,3	100,9	62,9	Owoce, jagody, —jadalne . . . . .	1,0	1,0	1,2
Szynki, poędwice wieprzowe w opakowaniu hermetyczn. . . . .	25,7	50,3	40,5	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	0,5	1,0	1,1
Konserwy mięsne . . . . .	1,4	3,9	3,1	Wina . . . . .	0,5	0,6	0,7
Nasiona . . . . .	4,2	3,9	2,9	Wywóz . . . . .	5,8	7,1	8,5
Wyroby włók., odzież . . . . .	1,6	3,9	2,1	Drewno i wyroby . . . . .	0,1	0,2	1,9
Pierze i puch . . . . .	2,5	3,5	1,7	Cynk i pył cynkowy . . . . .	1,3	2,7	1,3
Drewno i wyroby . . . . .	2,9	3,0	1,4	Skóry surowe . . . . .	0,6	0,7	1,0
Chmiel . . . . .	2,3	1,7	1,0	Len i odpadki . . . . .	0,6	0,3	0,7
<b>Szwajcaria</b>				<b>Włochy</b>			
Przywóz . . . . .	22,8	17,1	26,9	Przywóz . . . . .	16,7	32,0	33,8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	4,3	4,6	7,4	Owoce, jagody, —jadalne . . . . .	4,1	12,3	15,7
Zegary i ich części . . . . .	3,5	3,3	6,7	Tytoń i wyroby . . . . .	5,1	5,1	6,2
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . . . .	6,2	4,9	6,1	Środki transportowe . . . . .	2,4	2,0	2,8
Wyroby włók., odzież . . . . .	1,6	1,3	1,7	Przędza, niedoprzęd . . . . .	0,3	1,6	1,9
Soki, sosy, wyciągi mięsne i warzywne, mąki warzywne . . . . .	0,6	1,4	1,5	Rudy, żuźle, popioły . . . . .	0,4	1,9	1,7
Wywóz . . . . .	10,9	21,5	24,0	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	0,9	1,9	1,5
Jęczmień . . . . .	0,0	2,3	4,8	Wywóz . . . . .	22,0	54,2	65,7
Drewno i wyroby . . . . .	1,1	2,0	4,2	Węgiel . . . . .	16,2	31,0	37,3
Jaja . . . . .	1,2	3,3	3,5	Jaja . . . . .	0,7	5,5	4,7
Węgiel . . . . .	1,6	2,7	1,6	Zyto . . . . .	1,4	0,1	3,0
Ślód . . . . .	—	0,7	1,4	Parafina . . . . .	0,1	3,1	2,5
Płatki i krajanka ziemniaczane . . . . .	0,7	1,5	1,1	Groch, fasola . . . . .	1,0	1,1	2,4
<b>Szwecja</b>				Skóry surowe . . . . .	—	0,7	2,0
Przywóz . . . . .	29,1	37,3	45,2	Żelazo i stal . . . . .	0,0	0,9	1,3
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . . . .	7,9	7,5	10,5	<b>Z.S.R.R.</b>			
Rudy, żuźle, popioły . . . . .	4,9	5,0	7,0	Przywóz . . . . .	16,2	14,5	9,9
Papier i wyroby . . . . .	3,5	5,2	4,6	Przetwory chemiczne i farmaceut., farby . . . . .	2,6	3,1	4,4
				Tytoń i wyroby . . . . .	2,6	0,4	2,0
				Bawełna i odpadki . . . . .	0,1	1,0	1,2
				Rudy, żuźle, popioły . . . . .	1,6	6,6	1,0
				Wywóz . . . . .	9,0	4,4	1,4
				Blacha żelazna, stalowa . . . . .	4,0	2,7	1,0

TABL. 20. HANDEL POLSKI WYTWORAMI ROLNICZYMI I WYROBAMI PRZEMYSŁU ROLNEGO STREFY UMIARKOWANEJ

Grupy towarów Towary	1928	1932	1936	1937	1938	1928	1932	1936	1937	1938
	w tysiącach ton					w milionach zł				
Przywóz										
Produkty rolne . . . . .	665	211	115	144	152	708	176	213	247	252
<i>w % ogólnego przywozu</i>	<i>12.9</i>	<i>11.8</i>	<i>3.8</i>	<i>3.9</i>	<i>4.6</i>	<i>21.1</i>	<i>20.4</i>	<i>21.2</i>	<i>19.7</i>	<i>19.4</i>
Produkcja roślinna . . . . .	497	116	44	59	66	305	69	44	54	77
w tym tytoń surowy . . . . .	10	9	6	8	10	34	33	23	31	49
Produkcja zwierzęca <sup>a</sup> . . . . .	93	54	66	63	71	362	95	167	187	171
Zwierzęta żywe <sup>b</sup> . . . . .	239	28	3	4	3	3	1	0	1	0
Produkty zwierzęce . . . . .	93	54	66	63	71	359	94	167	186	171
w tym: skóry surowe . . . . .	22	16	25	24	28	74	18	40	47	42
futry surowe . . . . .	3	3	3	3	3	26	18	27	34	34
wełna . . . . .	15	14	25	21	24	146	38	87	89	81
Produkty przemysłu rol- nego . . . . .	75	41	5	22	15	41	12	2	6	4
Wywóz										
Produkty rolne . . . . .	912	1170	1630	859	945	962	431	477	475	484
<i>w % ogólnego wywozu</i>	<i>4.5</i>	<i>8.7</i>	<i>12.6</i>	<i>5.7</i>	<i>6.1</i>	<i>38.4</i>	<i>39.8</i>	<i>46.5</i>	<i>39.8</i>	<i>40.8</i>
Produkcja roślinna . . . . .	383	687	1120	546	586	213	143	191	134	128
w tym: zboża . . . . .	135	440	848	307	378	57	78	105	63	63
strączkowe . . . . .	105	71	78	55	58	56	20	20	16	19
len i odpadki . . . . .	16	7	22	18	11	17	4	23	20	15
Produkcja zwierzęca <sup>a</sup> . . . . .	116	128	106	120	126	584	229	232	298	314
Zwierzęta żywe <sup>b</sup> . . . . .	3015	2495	1551	1553	1867	232	39	40	48	59
w tym trzoda chlewna <sup>b</sup> . . . . .	1279	193	197	230	266	208	23	26	29	40
Produkty zwierzęce . . . . .	116	128	106	120	126	352	190	192	250	255
w tym: mięso i prze- twory mięsne . . . . .	30	68	51	65	71	74	96	104	144	149
jaja . . . . .	55	37	24	26	29	145	57	28	34	39
masło . . . . .	11	1	11	8	13	66	4	21	19	32
Produkty przem. rolnego . . . . .	413	355	404	193	233	165	59	54	43	42
w tym: maki . . . . .	2	31	255	51	49	1	6	28	9	8
sól . . . . .	0	2	26	27	11	0	1	7	10	4
cukier . . . . .	186	185	62	52	85	102	34	7	9	13

a Bez wagi zwierząt żywych. b W tysiącach sztuk.

TABL. 21. WYWÓZ DREWNA Z POLSKI

Grupy towarów Towary	1935	1936	1937	1938	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach ton				w milionach zł			
Ogółem . . . . .	1731	1676	1693	1688	155	163	199	201
Drewno w stanie surowym . . . . .	708	486	493	680	28	26	32	46
w tym: kłody, dłużyce . . . . .	258	275	207	151	13	18	18	15
papierówka . . . . .	336	123	136	268	11	5	8	17
kopalniaki . . . . .	52	30	98	223	2	1	4	12
Drewno w stanie prostej obróbki . . . . .	999	1164	1170	976	114	123	152	139
w tym: bale, deski, łaty, opoły . . . . .	775	953	890	733	77	88	97	89
forniry, dykty . . . . .	56	54	70	55	22	22	30	25
podkłady kolejowe, sliprzy . . . . .	135	123	169	143	10	9	17	17
fryzy dębowe . . . . .	28	29	36	39	4	4	7	8
Drewno w stanie daleko posuniętej obróbki . . . . .	24	26	30	32	13	14	15	16
w tym: meble gięte, ich części . . . . .	5	5	6	5	7	7	8	6
wyroby bednarskie . . . . .	13	13	15	20	2	2	3	5
deszczulki, tafle posadzkowe . . . . .	5	4	5	3	2	1	1	1

TABL. 22. WYWÓZ ŚWIATOWY WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW

Ważniejsze towary	1929	1933	1936	1929	1933	1936
	w tysiącach ton			w milionach złotych		
Ogółem . . . . .	.	.	.	294379	104420	111257 <sup>a</sup>
Zwierzęta żywe . . . . .	.	.	.	2 717	655	931
Pszenica . . . . .	19 137	15 344	13 736	7 278	2 201	2 457
Żyto . . . . .	1 303	1 213	936	420	119	109
Jęczmień . . . . .	3 911	2 749	3 036	1 170	290	435
Kukurydza . . . . .	7 649	8 220	10 483	2 219	784	1 076
Ryż . . . . .	6 663	7 029	7 125	3 597	1 267	1 473
Mąka pszenna . . . . .	3 758	2 807	2 386	2 151	636	552
Pomarańcze i mandarynki . . . . .	1 319	1 661	830 <sup>d</sup>	778	540	283 <sup>d</sup>
Cukier . . . . .	12 954	8 455	9 161	6 409	2 165	2 035
Kawa surowa . . . . .	1 418	1 559	1 631	4 989	1 983	1 558
Herbata . . . . .	438	384	386	2 170	877	963
Kakao surowe, odpadki i masa kakaowa . . . . .	532	575	740	930	345	465
Mięso wołowe . . . . .	824	651	668	1 344	445	469
Bekony . . . . .	445	477	352	1 903	896	744
Ryby, kraby i mięczaki . . . . .	1 871	1 399	1 407	1 931	771	684
Masło . . . . .	518	572	624	3 586	1 269	1 404
Sery . . . . .	345	291	266	1 297	532	469
Jaja . . . . .	503	362	363	1 594	506	477
Wino gronowe . . . . .	18 868 <sup>b</sup>	22 289 <sup>b</sup>	16 608 <sup>ab</sup>	1 799	1 312	876 <sup>d</sup>
Jedwab naturalny . . . . .	56	43	41	4 930	989	789
Wetna . . . . .	1 004	1 113	1 025	6 157	2 115	2 594
Bawełna i odpadki . . . . .	3 333	3 278	3 196	12 521	4 623	4 493
Tytoni surowy i odpadki . . . . .	632	484	492	3 056	1 235	1 451
Soja . . . . .	2 751	2 577	2 148	979	343	371
Siemię lniane . . . . .	2 042	1 860	1 975	1 325	441	499
Makuchy . . . . .	4 408	3 672	3 439	1 515	483	390
Drzewo iglaste, tarte . . . . .	32 980 <sup>c</sup>	23 890 <sup>c</sup>	26 697 <sup>c</sup>	3 889	1 256	1 402
Celuloza i miazga drzewna . . . . .	5 220	5 671	6 845	1 996	966	1 110
Kauczuk . . . . .	1 142	1 113	1 090	3 660	695	1 558
Węgiel kamienny . . . . .	158 395	104 042	112 368	6 140	2 583	2 374
Koks . . . . .	18 153	12 077	14 933	1 005	347	416
Ropa naftowa . . . . .	31 038	29 170	39 782	2 132	1 212	1 586
Benzyna . . . . .	12 336	10 532	11 126	4 332	1 483	1 319
Nafta . . . . .	5 986	3 914	4 185	1 401	417	341
Olej gazowy, pędny, opalowy . . . . .	18 265	19 768	24 842	1 323	888	1 046
Olej smarowy, mineralny . . . . .	2 153	1 794	1 844	1 236	585	505
Rudy żelaza . . . . .	50 268	24 775	45 057 <sup>d</sup>	1 072	316	543 <sup>d</sup>
Miedź . . . . .	1 283	873	1 202	4 071	814	1 183
Cyna . . . . .	166	118	164	1 431	634	803
Jedwab sztuczny . . . . .	61	69	92	886	472	399
Przędza wełniana . . . . .	95	63	60	1 696	559	518
Przędza bawełniana . . . . .	267	217	205	2 588	968	872
Worki jutowe . . . . .	609	479	568	960	297	286
Skóry wyprawione . . . . .	154	103	117	2 372	761	701
Papier gazetowy . . . . .	3 801	2 897	4 234	2 376	890	938
Rury żelazne . . . . .	1 761	875	1 260	1 354	498	501
Maszyny włókiennicze . . . . .	.	.	.	1 236	392	477
Samochody i części . . . . .	.	.	.	6 871	1 447	2 417
Inne towary . . . . .	.	.	.	161587	58 118	61 915

a Bez Hiszpanii. b W tys. hl. c W tys. m<sup>3</sup>.

Źródła: Bulletin Mensuel de Statistique, nr 4, Genewa 1939; Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1938.

TABL. 23. PRZYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW DO WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW IMPORTUJĄCYCH

Kraje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach ton										
<b>Bawełna</b>											
Japonia	774	557	626	557	643	712	736	799	726	893	819
Anglia	656	658	668	520	480	556	628	560	564	696	755
Francja	356	345	368	389	247	245	366	232	229	331	294
Niemcy	529	411	426	395	345	397	445	350	347	281	294
Włochy	209	232	244	205	170	190	220	187	149	101	165
Belgia	115	110	95	100	100	66	101	86	97	110	136
Czechosłow.	160	121	119	109	92	79	69	76	76	91	105
Hiszpania	98	76	79	100	96	107	98	104	101	.	.
Polska	74	71	60	56	54	50	58	66	66	71	72
<b>Jedwab naturalny</b>											
Stany Zj. Am.	33,0	33,8	39,0	32,8	37,2	32,4	29,3	25,6	30,7	27,4	26,2
Francja	5,4	7,9	5,4	4,8	3,6	2,1	3,0	3,1	3,8	2,6	2,6
Japonia	.	2,1	2,1	2,3	2,9	2,5	2,6	2,6	2,3	2,5	2,6
Anglia	0,7	0,9	0,8	0,9	1,1	1,2	1,4	1,6	1,9	2,0	2,2
Niemcy	2,7	2,5	2,5	1,7	1,2	0,7	0,5	1,0	1,1	1,3	1,2
Kanada	0,4	0,5	0,7	0,8	1,0	1,3	1,1	1,2	1,5	1,0	1,1
<b>Wełna surowa i prana</b>											
Anglia	216	200	219	224	265	272	273	240	274	294	256
Francja	252	230	310	249	204	255	242	198	227	209	200
Stany Zj. Am.	115	107	125	73	71	24	79	49	91	115	146
Japonia	47	52	49	52	86	93	108	82	110	98	117
Belgia	66	65	76	72	62	67	96	75	107	112	116
Niemcy	191	171	169	157	147	143	158	143	124	103	103
Z. S. R. R.	32	36	39	33	31	25	28	25	32	27	29
Polska	16	14	16	15	16	13	17	15	19	23	19
Czechosłow.	17	17	19	18	18	14	14	15	17	20	15
<b>Węgiel kamienny</b>											
Francja	18983	17511	23670	24767	23088	17864	17952	16695	17892	18637	24621
Kanada	16937	15599	16487	17013	11897	10831	10121	11730	10920	11858	13262
Włochy	12917	12044	13217	12208	10370	7756	8790	11518	13263	8612	12365
Szwecja	4867	4068	4994	4778	4535	4529	4674	5265	5254	5616	6596
Belgia	9286	8924	11385	10359	9529	5734	5233	4483	3777	3871	6167
Holandia	8822	8760	9618	9113	8501	6513	5791	6181	5515	5381	6054
Japonia	2703	3134	3588	2979	3077	3181	4113	4748	4748	4941	5288
Niemcy	5334	7408	7903	6933	5772	4204	4156	4862	4270	4289	4583
Dania	3631	3214	4011	3697	3661	3602	3684	3801	3890	4108	4220
<b>Ropa naftowa</b>											
Indie Zach.											
Holenderskie	4264	9609	12331	16047	13329	13040	13954	15431	17289	18790	21941
Francja	4	14	23	452	519	1035	2739	4322	5622	6009	6152
Kanada	3044	3644	4237	4924	4045	3618	3795	4271	4604	4997	5415
Stany Zj. Am.	8119	11088	10972	8636	6568	6213	4437	4972	4496	4590	3796
Japonia	647	1513	1392	1695	1804	1883	2437	2464	3043	3423	.
Anglia	2642	1980	1981	1833	1400	1498	1595	1918	1963	2068	2142
Niemcy	40	53	90	333	241	270	281	277	515	579	732
<b>Rudy żelaza i piryty</b>											
Niemcy	17409	13794	18123	13890	7071	4102	5421	9252	15080	19512	22085
Belgia	12678	13727	14125	12915	10675	9482	9836	10261	10583	10819	12621
Anglia	5247	4511	6120	4204	2153	2129	3051	4770	4933	6372	7611
Japonia	938	1842	2259	2261	1727	1634	1779	2312	3646	4023	.
Stany Zj. Am.	2663	2492	3190	2820	1489	592	875	1450	1516	2268	2481
Czechosłow.	725	1242	2079	1475	1311	379	389	520	791	823	1945
Kanada	1349	2258	2221	1509	821	61	209	887	1370	1195	1928
Francja	1047	989	2064	1012	782	890	1015	1380	866	917	1456
Polska	710	557	731	369	351	115	199	209	304	413	651

(dok. str. 186)

TABL. 23. PRZYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW DO WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW IMPORTUJĄCYCH (dok.)

Kraje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach ton										
<b>Surówka</b>											
Japonia . . .	473	709	792	515	495	650	801	779	1 139	.	.
Anglia . . .	589	95	124	295	288	137	95	128	86	251	597
Belgia . . .	381	551	674	399	301	210	216	215	205	280	308
Szwecja . . .	48	79	90	88	59	39	46	81	100	167	191
Niemcy . . .	284	305	175	170	117	63	75	91	98	113	160
Szwajcaria . .	121	175	174	150	133	108	152	156	98	112	152
Stany Zj. Am.	135	143	150	139	86	133	161	116	133	168	113
Francja . . .	39	40	40	171	88	67	92	66	59	68	42
<b>Miedź</b>											
Anglia . . .	132	146	167	143	128	155	140	260	290	240	310
Niemcy . . .	231	227	262	170	151	175	155	229	216	195	263
Belgia . . .	37	75	96	95	92	39	48	115	153	134	238
Stany Zj. Am.	245	283	367	293	207	150	106	165	214	167	193
Francja . . .	82	126	165	134	118	107	105	115	124	133	133
Włochy . . .	66	79	56	52	53	53	61	63	90	83	76
Szwecja . . .	16	20	26	27	33	20	29	33	36	42	50
Czechosłow. . .	18	23	22	22	19	16	15	20	25	31	34
Polska . . .	5	9	9	7	5	5	8	11	12	15	18
<b>Kauczuk</b>											
Stany Zj. Am.	405	411	556	464	484	408	405	483	487	510	625
Malaje Bryt. . .	186	152	174	138	127	99	130	220	183	179	226
Niemcy . . .	43	42	59	51	45	50	58	72	74	83	123
Anglia . . .	61	4	131	122	87	47	75	162	131	5	99
Francja . . .	49	52	64	82	54	41	63	54	59	67	72
Japonia . . .	21	26	38	33	44	58	68	72	59	65	68
Kanada . . .	27	31	48	29	26	25	20	32	32	35	46

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1938.

TABL. 24. WYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW Z WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW EKSPORTUJĄCYCH

Kraje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach ton										
<b>Bawelna</b>											
Stany Zj. Am.	2 221	2 077	1 806	1 584	1 663	2 179	2 052	1 428	1 467	1 349	1 462
Indie Bryt. . .	487	636	713	738	578	291	474	621	570	723	661
Egipt . . .	332	334	343	266	332	301	353	385	384	351	402
Brazylia . . .	12	10	49	30	21	1	12	127	139	200	236
Peru . . .	57	47	46	55	47	47	55	68	78	81	81
Sudan . . .	29	24	31	28	9	39	25	33	38	48	71
Chiny . . .	87	67	66	58	58	49	58	39	56	60	58
Argentyna . . .	16	18	24	28	25	28	21	27	36	49	12
Niemcy . . .	82	75	84	87	77	67	55	51	41	7	0
<b>Jedwab naturalny</b>											
Japonia . . .	31,1	32,9	34,5	28,2	33,4	32,8	29,0	30,4	33,2	30,2	28,4
Chiny . . .	9,7	10,9	11,5	9,2	8,2	4,7	4,7	3,3	4,6	3,8	4,2
Korea . . .	0,9	2,0	2,0	2,2	2,7	2,3	2,5	2,6	2,2	2,5	2,6
Włochy . . .	5,2	5,7	6,0	6,5	5,7	3,2	3,5	1,9	2,1	2,6	2,1
Francja . . .	.	.	.	.	.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
<b>Wełna surowa i prana</b>											
Australia . . .	347	335	367	337	369	377	419	367	387	372	375
Nowa Zelandia .	100	103	107	90	96	108	130	116	100	143	121
Argentyna . . .	157	126	129	135	141	131	159	111	136	140	116
Zw. Płd.-Afr. . .	118	115	130	125	107	169	123	86	118	97	108
Urugwaj . . .	68	54	51	78	66	43	52	24	50	46	41

(dok. str. 187)

TABL. 24. WYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW Z WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW EKSPORTUJĄCYCH (dok.)

Kraje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach ton										
<b>Węgiel kamienny</b>											
Anglia . . . . .	69077	67849	77884	71619	58277	53958	53365	53997	52061	47211	52 888
Niemcy . . . . .	26878	23895	26769	24383	23123	18312	18444	21937	26774	28650	38 629
Stany Zj. Am. . . . .	23501	21006	22296	19499	14329	10265	10179	12129	11507	12556	15 165
P o l s k a . . . . .	11095	12863	13934	12465	13818	10223	9 098	9 880	8 906	8 362	11 003
Belgia . . . . .	2 968	4 213	3 790	3 962	5 467	3 490	3 588	3 811	4 282	4 735	4 316
Holandia . . . . .	6 407	6 068	5 595	5 718	5 827	4 454	3 491	3 419	3 041	3 378	4 114
Z. S. R. R. . . . .			1 338	1 043	1 675	1 795	1 818	2 167	2 182	1 802	1 273
<b>Ropa naftowa</b>											
Wenezuela . . . . .	8 420	14715	19220	20458	17280	16192	16718	18780	20446	22343	
Stany Zj. Am. . . . .	2 203	2 636	3 669	3 295	3 549	3 807	5 085	5 717	7 149	6 995	9 331
Irak . . . . .							0	1 605	3 587	3 962	4 180
Kolumbia . . . . .	1 875	2 488	2 577	2 656	2 376	2 211	1 695	2 351	2 279	2 356	2 546
Peru . . . . .	738	775	1 020	1 026	809	616	991	1 351	1 427	1 505	1 533
Meksyk . . . . .	3 705	2 641	2 152	1 769	1 427	1 356	1 542	1 641	1 187	951	1 038
Indie Zach. Holenderskie . . . . .			516	1 589	1 014	1 086	1 203	1 223	885	1 272	762
Iran . . . . .	1 525	1 616	1 664	1 578	832	1 335	1 565	710	1 508	435	
Z. S. R. R. . . . .	115	172	310	294	382	526	526	459	207	167	69
<b>Rudy żelaza i piryty</b>											
Francja . . . . .	14667	17054	16407	15080	12407	10079	10989	12650	16680	18268	19 327
Szwecja . . . . .	10716	5 093	10980	9 387	4 496	2 301	3 279	6 905	7 747	11251	14 053
Hiszpania . . . . .	4 758	5 421	7 404	3 724	1 873	2 634	3 120	3 599	3 701		
Alger . . . . .	2 382	2 011	2 141	1 630	920	490	915	1 419	1 460	2 174	2 556
Norwegia . . . . .	380	546	1 448	632	348	869	1 096	1 395	1 456	1 796	1 783
Malaje Bryt. . . . .	431	675	823	791	703	703	777	1 107	1 429	1 638	1 564
Chile . . . . .	1 508	1 525	1 816	1 721	712	199	510	953	845	1 350	1 473
Chiny . . . . .	502	925	980	849	594	560	593	858	1 316	1 303	587
<b>Surówka</b>											
Indie Bryt. . . . .	400	435	558	511	324	252	378	404	480	616	607
Francja . . . . .	836	635	563	527	423	198	172	156	141	150	425
Holandia . . . . .	150	216	179	210	223	212	239	223	196	239	240
Korea . . . . .			140	112	96	208	161	164	177		
Anglia . . . . .	276	403	463	276	193	123	110	125	145	101	156
Niemcy . . . . .	320	255	388	202	178	70	109	159	229	245	101
Szwecja . . . . .	87	74	73	49	41	32	67	73	68	83	95
Belgia . . . . .	135	99	121	115	70	36	38	43	42	63	49
<b>Miedź</b>											
Chile . . . . .	226	272	309	196	212	121	156	240	260	240	383
Stany Zj. Am. . . . .	418	431	415	269	184	130	113	277	272	223	303
Rodezja Pln. . . . .			6	5	5	74	105	132	140	143	201
Kongo Belg. . . . .	87	106	127	147	124	60	94	132	150	124	180
Kanada . . . . .	31	48	78	67	17	97	70	102	151	149	147
Belgia . . . . .	12	33	36	72	70	60	64	61	109	79	116
Meksyk . . . . .	40	45	66	56	43	19	28	46	39	28	43
Jugosławia . . . . .	13	15	19	25	23	26	36	36	38	38	37
<b>Kauczuk</b>											
Malaje Bryt. . . . .	377	415	599	565	528	490	583	693	604	534	700
Indie Holend. . . . .	301	289	308	294	311	244	340	390	294	324	448
Cejlon . . . . .	57	58	82	78	63	50	65	81	55	51	71
Stany Zj. Am. . . . .	28	33	38			26		28	32	25	48
Brazylia . . . . .	26	19	20	14	13	6	9	11	12	13	15
Indie Bryt. . . . .	12	11	12	11	9	4	5	11	13	13	10

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1938.

## DZIAŁ XI. KOMUNIKACJA

Wydatki i dochody przedsiębiorstw Polskie Koleje Państwowe oraz Polska Poczta, Telegraf i Telefon ob. dział XXIV, tabl. 27 i 28, str. 388.

**TABL. I. SIĘĆ KOMUNIKACYJNA**

Linie kolejowe, drogi o twardej nawierzchni, instytucje ze służbą pocztową

Województwa	Linie kolejowe <sup>a</sup>			Drogi o twardej nawierzchni			Liczba instytucji pocztowych <sup>b</sup>		
	Ogółem	na 100 km <sup>2</sup>	na 10 000 mieszk.	Ogółem	na 100 km <sup>2</sup>	na 10 000 mieszk.	Ogółem	na 100 km <sup>2</sup>	na 10 000 mieszk.
	Stan 31.XII 1937 <sup>c</sup>			Stan 1.IV 1938 <sup>d</sup>			Stan 31.III 1939 <sup>d</sup>		
	w km								
Polska	20118	5,2	5,8	63 169	16,2	19,6	5 035	1,3	1,6
Warszawskie	1 548 <sup>e</sup>	5,2 <sup>e</sup>	3,9 <sup>e</sup>	6 024	24,1	28,4	351 <sup>e</sup>	1,4 <sup>e</sup>	1,1 <sup>e</sup>
Łódzkie	909	4,8	3,2	3 134	24,6	15,5	157	1,2	0,8
Kieleckie	1 254	4,9	4,0	4 777	18,6	16,3	331	1,3	1,1
Lubelskie	1 236	4,0	4,6	3 846	12,3	15,6	315	1,0	1,3
Białostockie	1 377	4,2	7,7	3 642	11,2	22,2	225	0,7	1,4
Wileńskie	1 097	3,8	7,9	2 067	7,1	16,1	202	0,7	1,6
Nowogródzkie	713	3,1	6,2	2 214	9,6	20,8	163	0,7	1,5
Poleskie	1 063	2,9	8,6	1 087	2,9	9,6	139	0,4	1,2
Wołyńskie	1 211	3,4	5,3	1 492	4,1	7,1	236	0,7	1,1
Poznańskie	2 684	10,1	11,7	9 085	32,3	38,8	628	2,2	2,7
Pomorskie	1 887	11,4	16,1	6 463	25,1	34,3	641	2,5	3,4
Śląskie	781	18,5	5,6	2 258	53,8	17,5	295	7,0	2,3
Krakowskie	1 138	6,5	4,6	5 181	29,7	22,5	521	3,0	2,3
Lwowskie	1 534	5,4	4,6	5 396	19,0	17,2	445	1,6	1,4
Stanisławow.	755	4,5	4,8	3 010	17,8	20,3	178	1,1	1,2
Tarnopolskie	931	5,6	5,4	3 493	21,1	21,8	208	1,3	1,3

<sup>a</sup> Normalnotorowe i wąskotorowe (bez dojazdowych samorządowych i prywatnych). Długość linii kolejowych na terenie ziem odzyskanych w 1938 r. wynosiła w dn. 1.I 1939 r. 173 km. <sup>b</sup> Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. <sup>c</sup>—d Poddział adm. obow. do dn.: <sup>c</sup>—31.III 1938 r.; <sup>d</sup>—31.III 1939 r. <sup>e</sup> Łącznie z m. st. Warszawą.

**TABL. 2. NOWOZBUDOWANE LINIE KOLEJOWE<sup>a</sup>**

**A. Według roku otwarcia ruchu**

**B. Według ważniejszych odcinków (linie normalnotorowe)**

Lata	Długość linii		
	normalnotorowych		wąskotorowych
	Ogółem	w tym 2-torowe <sup>d</sup>	
w km			
1920—1938	1770,5	63,0	367,2
1920—1923	285,5	—	179,1
1924—1927	343,1	12,9	132,1
1928—1938	1141,9	50,1	56,0
1928	105,5	15,5	2,3
1929	2,7	—	39,9
1930	271,6	16,2	2,7
1931	25,1	—	0,5
1932	105,6	3,0	—
1933	177,0	8,2	—
1934	224,0	—	—
1935	15,6	—	—
1936	131,6	7,2	—
1937	55,4	—	4,1
1938	27,8	—	6,5

Odcinki	Długość linii w km	Rok oddania do użytkowania
Kutno—Strzałków	111	1921
Kutno—Płock	46	1922
Puck—Hel	44	1922
Kutno—Zgierz	57	1923
Nasielsk—Sierpc	88	1924
Kalety—Podzamcze	115	1926
Łuck—Stojanów	85	1928
Czersk-Bąk-Kościerzyna	43	1928
Herby—N. Karsznica—Zduńska Wola	103	1930
Maksymilianowo—Bąk	83	1930
Kościerzyna—Gdynia	64	1930
Woropajewo—Druja	89	1932
Karsznica—Inowrocław	155	1933
Płock—Sierpc	36	1934
Warszawa—Radom	103	1934
Kraków—Miechów	51	1934
Sierpc—Toruń	79	1936
Sierpc—Brodnica	55	1937
Żory—Pszczyna	22	1938

<sup>a</sup> Odcinki dwutorowe liczone jednokrotnie.

**U w a g a.** Dane nie obejmują bocznicy i torów stacyjnych.

TABL. 3. STAN I PRACA KOLEI

## A. Zestawienie ogólne

Lata	Perso- nel w tys. <sup>a</sup>	Dłu- gość eksplo- atacyj- na linii w km <sup>a</sup>	Tabor kolejowy <sup>b</sup>			Przebieg			Przewozy	
			paro- wozy	wagony		paro- wozów w mil. paro- wozo- -km	wagonów		pasa- żerów w mil. osób	towa- rów i бага- ży w mil. ton
				oso- bowe	towa- rowe		osobo- wych w mil. osio- -km	towa- ro- wych		
<b>Polskie Koleje Państwowe<sup>c</sup></b>										
normalnotorowe										
1919	.	7 177	1 933		39 751	41	373	898	61	12
1920	.	13 610	2 827	7 259	67 750	56	494	1 572	67	17
1921	.	15 356	3 753	8 680	84 044	86	877	1 962	127	30
1922	.	15 955	5 030	9 240	100 064	109	1 212	2 451	146	43
1923	.	16 583	5 030	11 710	118 471	129	1 421	3 050	169	76
1924	.	16 687	5 079	11 661	126 469	122	1 350	2 794	177	60
1925	.	16 847	5 123	11 781	130 932	128	1 448	3 234	163	59
1926	.	16 987	5 200	11 635	126 087	133	1 459	4 323	146	65
1927	.	17 146	5 223	11 653	136 848	147	1 601	5 212	159	74
1928	214,4	17 208	5 244	10 060	141 862	157	1 731	5 767	174	81
1929	.	17 239	5 269	11 913	150 929	164	1 807	5 951	167	86
1930	.	17 351	5 330	12 127	153 381	146	1 815	5 029	153	70
1931	.	17 566	5 401	12 325	156 237	143	1 694	4 990	135	64
1932	181,6	17 634	5 407	12 166	154 892	119	1 494	3 686	114	49
1933	172,4	17 760	5 414	12 102	154 515	118	1 471	3 667	138 <sup>d</sup>	49
1934	171,1	17 835	5 412	12 028	153 720	120	1 487	4 118	146 <sup>d</sup>	55
1935	173,5	17 895	5 356	12 019	153 517	121	1 508	4 121	144 <sup>d</sup>	56
1936	174,5	17 961	5 351	11 992	152 570	123	1 547	4 234	173 <sup>d</sup>	58
1937	185,3	18 102	5 293	10 489	153 394	137	1 687	4 951	211 <sup>d</sup>	73
1938 <sup>e</sup>	194,5	18 313	5 176	10 543	152 662	146	1 819	5 097	226 <sup>d</sup>	75
wąskotorowe										
1922	.	2 368	325	269	4 462	3,8	22,4	64,8	2,0	1,1
1923	.	2 724	397	314	7 847	5,0	27,6	95,9		
1924	.	2 631	389	319	7 929	3,5	19,1	59,5	1,2	3,4
1925	.	2 434	430	336	8 108	3,4	22,0	54,3	1,2	3,7
1926	.	2 273	418	341	8 551	3,5	23,5	63,2	1,7	3,8
1927	.	2 231	368	335	8 102	4,0	24,6	75,9	1,5	4,7
1928	.	2 287	365	341	8 023	4,4	27,0	85,7	1,6	5,1
1929	.	2 294	369	351	8 236	4,1	24,0	83,9	1,1	4,7
1930	.	2 249	329	347	8 063	3,5	23,3	59,0	0,9	3,6
1931	.	2 325	353	381	8 328	3,2	23,0	50,2	0,8	2,8
1932	.	2 302	348	358	8 412	2,8	22,0	32,8	0,7	1,7
1933	3,2	2 382	336	358	8 273	2,9	23,3	30,7	0,7	1,7
1934	3,3	2 228	336	359	8 273	2,8	22,7	37,8	0,9	2,2
1935	3,2	2 190	326	332	8 067	2,8	23,6	38,1	1,0	2,3
1936	3,2	2 220	320	328	7 624	2,9	25,0	47,9	1,0	2,7
1937	3,5	2 143	290	313	7 491	2,9	24,7	56,2	1,1	3,4
1938 <sup>e</sup>	3,5	2 125	321	308	7 056	3,0	25,6	59,1	1,6	3,4

a Przeciętne. b Stan w końcu roku. c Łącznie z Francusko-Polską Koleją i kolejami prywatnymi w zarządzie P.K.P. d Dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu odmiennego sposobu obliczania. e Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. (dok. str. 190)

TABL. 3. STAN I PRACA KOLEI (dok.)  
B. Zestawienie szczegółowe. Rok 1938<sup>a</sup>

Wyszczególnienie	1938	Wyszczególnienie	1938
<b>a. Polskie Koleje Państwowe<sup>b</sup></b>		<b>Wąskotorowe</b>	
<b>Normalnotorowe</b>		Personel w tys. <sup>c</sup> . . . . .	3,5
Personel w tys. <sup>c</sup> . . . . .	194,5	Długość ekspl. linii w km <sup>c</sup> . . . . .	2 125
w tym: drogowy . . . . .	54,7	<b>Tabor kolejowy<sup>d</sup></b>	
stacyjny . . . . .	32,0	Parowozy . . . . .	321
parowozowy . . . . .	13,4	Wagony: osobowe . . . . .	308
konduktorski . . . . .	11,1	towarowe i gospod. . . . .	7 056
warsztatowy . . . . .	35,0	<b>Przebieg</b>	
Długość ekspl. linii w km <sup>c</sup> . . . . .	18 313	Parowozy w mil. parowozo-km . . . . .	3,0
<b>Tabor kolejowy<sup>d</sup></b>		Wagony w mil. osio-km:	
Parowozy . . . . .	5 176	osobowe . . . . .	25,6
Wagony: osobowe . . . . .	10 543	towarowe . . . . .	59,1
towarowe . . . . .	152662	Pociągi w mil. pociągo-km . . . . .	3,0
<b>Przebieg</b>		<b>Przewozy</b>	
Parowozy w mil. parowozo-km . . . . .	146	Pasażerowie w mil. osób . . . . .	1,6
Wagony w mil. osio-km:		Pasażero-km w mil. . . . .	34,5
osobowe . . . . .	1 819	Towary i bagaże w mil.: ton . . . . .	3,4
towarowe . . . . .	5 097	tono-km . . . . .	61,3
Pociągi w mil. pociągo-km:		<b>b. Koleje dojazdowe samorządowe</b>	
w ruchu: osobowym . . . . .	75	i prywatne	
towarowym . . . . .	52	Długość ekspl. linii w km <sup>c</sup> . . . . .	1 429
gospod. i roboczym . . . . .	1,5	<b>Tabor kolejowy<sup>d</sup></b>	
<b>Przewozy</b>		Parowozy . . . . .	134
Pasażerowie w mil. osób . . . . .	226	Wagony: osobowe <sup>e</sup> . . . . .	532
Pasażero-km w mil. . . . .	7 469	towarowe i gospod. <sup>e</sup> . . . . .	3 177
Towary i bagaże w mil.: ton . . . . .	75,4	<b>Przewozy</b>	
tono-km . . . . .	22 364	Pasażerowie w mil. osób . . . . .	58,9
		Towary w mil. ton . . . . .	14,5

<sup>a</sup> Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. <sup>b</sup> Łącznie z Francusko-Polską Koleją i kolejami prywatnymi w zarządzie P.K.P. <sup>c</sup> Przeciętne. <sup>d</sup> Stan w końcu roku. <sup>e</sup> Dane obejmują również elektryczne wozy silnikowe.

TABL. 4. MOTORYZACJA I ELEKTRYFIKACJA KOLEI

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
<b>Motoryzacja</b>									
Długość linii, po których przebiegają pociągi motorowe Stan w dn. 31.XII . . . . .	2 067	2 738	2 211	2 537	2 798	4 276	5 666	5 608	5 697
Liczba wagonów motorowych Stan w dn. 31.XII . . . . .	27	28	31	32	35	49	69	68	74
Liczba pociągów w dn. 31.XII . . . . .	210	204	169	208	231	306	313	272	377
Liczba pociągo-km w dn. 31.XII . . . . .	3 426	2 968	3 121	3 669	4 634	10 777	16 013	16 855	18 236
<b>Elektryfikacja</b>									
Długość linii zelektryfikowanych. Stan w dn. 31.XII . . . . .	—	—	—	—	—	—	44	85	85
Liczba wagonów silnikowych. Stan w dn. 31.XII . . . . .	—	—	—	—	—	—	17	66	67
Liczba wagonów niemotorowych. <sup>a</sup> Stan w dn. 31.XII . . . . .	—	—	—	—	—	—	11	60	60
Liczba pociągów o trakcji elektrycznej w dn. 31.XII . . . . .	—	—	—	—	—	—	32	142	260
Liczba pociągo-km w dn. 31.XII . . . . .	—	—	—	—	—	—	728	3 786	7 574

<sup>a</sup> Przeznaczone wyłącznie dla pociągów elektrycznych.

U w a g a. Wagony i pociągi motorowe o napędzie z akumulatorów podano w części tablicy dotyczącej motoryzacji.

TABL. 5. PRZEWOZY PASAŻERÓW NA KOLEJACH<sup>a</sup>

Wyszczególnienie	1936	1937	1938 <sup>b</sup>			
			Ogółem	Klasa		
				I	II	III
<b>Koleje normalnotorowe</b>						
Pasażerowie w tysiącach						
Ogółem . . . . .	172 742	211 184	225 855	45	13 859	211 951
Pociągi: osobowe . . . . .	170 998	208 991	223 234	28	13 480	209 726
pośpieszne . . . . .	1 744	2 193	2 621	17	379	2 225
Bilety: jednorazowe bez zniżek . . . . .	45 940	48 744	49 926	10	1 310	48 606
zniżkowe . . . . .	26 722	29 589	32 093	33	2 107	29 953
szkolne, urzędnicze, robotn. dla rodzin wojskowych . . . . .	9 699	10 558	11 414	4	576	10 834
specjalne, wojskowe, personalne itd. . . . .	2 296	2 764	3 377	2	247	3 128
dla osób odznaczonych <sup>c</sup> . . . . .	14 539	15 975	17 130	16	1 216	15 898
wycieczkowe . . . . .	188	292	172	11	68	93
wycieczki szkolne, pociągi popularne . . . . .	2 045	2 812	3 372	0	56	3 316
święteczne . . . . .	1 331	1 698	1 881	0	2	1 879
10-dniowe . . . . .	573	944	1 261	—	43	1 216
narciarskie . . . . .	141	170	230	—	11	219
czasokresowe <sup>d</sup> . . . . .	0	0	0	—	0	0
	98 035	130 039	140 464	2	10 386	130 076
Pasażero-km w milionach						
Ogółem . . . . .	5 941	6 948	7 469	14	576	6 879
Pociągi: osobowe . . . . .	5 599	6 565	7 017	9	488	6 520
pośpieszne . . . . .	342	383	452	5	88	359
Bilety: jednorazowe bez zniżek . . . . .	2 196	2 323	2 377	3	145	2 229
zniżkowe . . . . .	1 899	2 178	2 438	10	279	2 149
szkolne, urzędnicze, robotn. dla rodzin wojskowych . . . . .	721	809	910	1	86	823
specjalne, wojskowe, personalne itd. . . . .	161	208	315	0	42	273
dla osób odznaczonych <sup>c</sup> . . . . .	981	1 117	1 181	5	136	1 040
wycieczkowe . . . . .	36	44	32	4	15	13
wycieczki szkolne, pociągi popularne . . . . .	203	269	345	0	4	341
święteczne . . . . .	172	228	279	0	1	278
10-dniowe . . . . .	11	18	31	—	1	30
narciarskie . . . . .	20	23	35	—	2	33
czasokresowe <sup>d</sup> . . . . .	0	0	0	—	—	0
	1 643	2 178	2 309	1	148	2 160
Pasażerowie w tys. . . . .	973	1 110	1 626	—	38	1 588
Pasażero-km w tys. . . . .	23 716	24 819	34 467	—	1 028	33 439

<sup>a</sup> Łącznie z Francusko-Polską Koleją i kolejami prywatnymi w zarządzie P.K.P.  
<sup>b</sup> Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. <sup>c</sup> Z ulgą 80%. <sup>d</sup> Tygodniowe, miesięczne i na dłuższe okresy, przeważnie w ruchu podmiejskim.

TABL. 6. PRZEWOZY TURYSTÓW NA P.K.P.

Wycieczki krajowe

Wyszczególnienie	Liczba pociągów lub zjazdów				Liczba turystów w tysiącach			
	1935	1936	1937	1938	1935	1936	1937	1938
Pociągi popularne . . . . .	591	1 058	1 188	1 335	413 <sup>a</sup>	646 <sup>a</sup>	728 <sup>a</sup>	805 <sup>a</sup>
Zjazdy masowe . . . . .	11	42	48	46	67 <sup>b</sup>	133 <sup>b</sup>	118 <sup>b</sup>	435 <sup>b</sup>
Zjazdy organizacji naukowych, społecznych itd. . . . .	50	426	424	641	23 <sup>b</sup>	107 <sup>b</sup>	179 <sup>b</sup>	236 <sup>b</sup>

<sup>a</sup> Sprzedane bilety. <sup>b</sup> Karty uczestnictwa.

**TABL. 7. PRZEWOZY TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH**  
 Przewozy handlowe zwyczajne

Ważniejsze towary	1928	1933	1935	1937	1938 <sup>a</sup>
	w tysiącach ton				
<b>Nadanie wewnętrzne<sup>b</sup></b>					
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>42 472</b>	<b>23 083</b>	<b>28 184</b>	<b>38 020</b>	<b>40 963</b>
Zboże i strączkowe . . . . .	1 217	875	855	966	941
Buraki . . . . .	2 472	1 092	1 311	1 696	1 623
Mąka i kasze . . . . .	712	574	587	690	739
Cukier . . . . .	403	242	253	302	319
Drewno i wyroby . . . . .	5 176	2 893	3 356	4 586	4 330
w tym wyroby z drewna . . . . .		103	130	162	154
Węgiel i koks . . . . .	14 342	8 873	9 777	13 234	14 555
Rudy, żuźle i szlaka . . . . .	773	270	391	988	1 005
Ropa naftowa i przetwory . . . . .	891	664	645	699	773
Sól . . . . .	470	313	355	384	403
Kamienie wszelkie . . . . .	2 448	944	2 543	2 795	3 209
Wyroby ceramiczne . . . . .	2 111	313	929	1 458	1 395
Cement i wapno hydrauliczne . . . . .	918	383	729	1 256	1 585
Żelazo i stal . . . . .	1 829	835	1 044	1 609	1 683
Wyroby z żelaza i stali . . . . .	561	192	241	413	346
Chemikalia . . . . .	401	255	287	410	361
Nawozy sztuczne . . . . .	768	337	468	750	871
<b>Nadanie za granicę i do portów Gdynia i Gdańsk</b>					
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>20 209</b>	<b>13 113</b>	<b>12 664</b>	<b>14 382</b>	<b>15 009</b>
w tym do portów . . . . .	9 223	10 061	10 180	12 077	12 406
Zboże i strączkowe . . . . .	179	467	629	196	405
Cukier . . . . .	172	50	33	22	25
Drewno i wyroby . . . . .	4 076	1 663	1 526	1 606	1 439
w tym wyroby z drewna . . . . .		138	162	238	167
Węgiel i koks . . . . .	11 981	9 620	9 151	11 248	11 931
Ropa naftowa i przetwory . . . . .	265	220	164	112	37
Żelazo i stal . . . . .	145	214	182	208	235
Wyroby z żelaza i stali . . . . .	129	87	106	108	84
Chemikalia . . . . .	56	29	16	23	11
Nawozy sztuczne . . . . .	79	115	152	143	139
<b>Przyjęcie z zagranicy i z portów Gdynia i Gdańsk</b>					
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>2 550</b>	<b>1 412</b>	<b>1 596</b>	<b>2 700</b>	<b>2 345</b>
w tym z portów . . . . .	1 037	865	1 151	2 104	1 780
Zboże i strączkowe . . . . .	154	53	4	22	18
Węgiel i koks . . . . .	110	20	23	59	56
Rudy, żuźle i szlaka . . . . .	384	307	412	805	755
Kamienie wszelkie . . . . .	65	31	22	109	48
Żelazo i stal . . . . .	366	342	424	678	459
Wyroby z żelaza i stali . . . . .	34	6	7	17	15
Chemikalia . . . . .	21	9	13	12	2
Nawozy sztuczne . . . . .	387	95	87	204	210
<b>Tranzyt</b>					
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>5 608</b>	<b>3 486</b>	<b>4 880</b>	<b>5 832</b>	<b>5 901</b>
Zboże i strączkowe . . . . .	275	53	30	43	34
Drewno i wyroby . . . . .	524	340	447	598	472
Węgiel i koks . . . . .	2 247	1 582	1 767	1 854	2 148
Rudy, żuźle i szlaka . . . . .	405	167	328	850	596
Kamienie wszelkie . . . . .	327	192	459	419	458
Żelazo i stal . . . . .	148	102	189	272	221
Nawozy sztuczne . . . . .	250	220	471	406	487

a Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. b Łącznie z W. M. Gdańskiem.

TABL. 8. PRZEWOZY TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W 1938 R.<sup>a</sup>

Ważniejsze rodzaje przewozów Ważniejsze towary	Ogółem	Nadanie		Przyjęcie z zagranicy z portów Gdynia i Gdańsk		Tranzyt	
		we- wnętr- ne <sup>b</sup>	za granicę i do portów Gdynia i Gdańsk	razem	z portów Gdynia i Gdańsk		
			w tym do portów		w tym z portów		
w tysiącach ton							
Ogółem	75 125	51 513	15 071	12 436	2 350	1 781	6 191
Handlowe zwyczajne	64 218	40 963	15 009	12 406	2 345	1 780	5 901
Zboże i strączkowe	1 398	941	405	374	18	5	34
Ziemiaki	537	394	33	10	0	0	110
Buraki	1 626	1 623	3	0	0	0	—
Mąka i kasze	775	739	33	30	1	0	2
Cukier	348	319	25	18	1	0	3
Zwierzęta żywe	173	136	36	2	0	0	1
Drewno i wyroby	6 251	4 330	1 439	931	10	4	472
w tym wyroby z drewna	356	154	167	147	1	1	34
Węgiel i koks	28 690	14 555	11 931	10 434	56	6	2 148
Rudy, żuźle i szlaka	2 365	1 005	9	0	755	684	596
Ropa naftowa i przetw.	850	773	37	20	2	1	38
Sól	428	403	13	7	0	0	12
Wapień i wapno gaszone	855	726	25	1	22	0	82
Kamienie wszelkie	3 721	3 209	6	0	48	2	458
Wyroby ceramiczne	1 454	1 395	12	0	4	0	43
Cement i wapno hydrauliczne	1 713	1 585	69	60	1	0	58
Żelazo i stal	2 598	1 683	235	130	459	403	221
Wyroby z żelaza i stali	561	346	84	49	15	4	116
Chemikalia	387	361	11	9	2	1	13
Nawozy sztuczne	1 707	871	139	109	210	210	487
Handlowe pospieszne	849	492	62	30	5	1	290

<sup>a</sup> łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. <sup>b</sup> łącznie z W. M. Gdańskiem.

TABL. 9. TRANZYT KOLEJOWY PRZEZ OBSZAR POLSKI ŁĄCZNIE Z W. M. GDAŃSKIEM

A. Przesyłki handlowe zwyczajne i pospieszne według rodzajów tranzytu

Lata	Przesyłki zwyczajne						Prze- syłki po- spieszne	
	Ogółem	Tranzyt niemiecki uprzywilejowany <sup>a</sup>			Tranzyt zwykły			
		razem	przez Pomo- rze	innymi drogami	razem	przez porty <sup>b</sup>		innymi drogami
w tysiącach ton								
1927	5 177	4 177	1 317	2 860	1 000	35	965	
1928	5 608	4 261	1 355	2 906	1 347	200	1 147	
1929	5 739	4 604	1 203	3 401	1 135	—	1 135	
1930	5 199	3 430	970	2 460	1 769	609	1 160	
1931	5 270	2 992	939	2 053	2 278	563	1 715	
1932	3 265	2 580	773	1 807	685	192	493	
1933	3 486	2 841	900	1 941	645	377	268	
1934	4 054	3 357	1 067	2 290	697	486	211	
1935	4 880	3 909	1 334	2 575	971	652	319	
1936	3 611	2 520	1 982	538	1 091	794	297	
1937	5 832	3 876	3 876	—	1 956	1 435	521	
1938	5 901	4 414	4 414	—	1 487	1 193	294	

<sup>a</sup> Przewozy między Prusami Wschodnimi a innymi dzielnicami Niemiec

<sup>b</sup> Gdynia i Gdańsk.

Mały Rocznik, 1939

(dok. str. 194)

TABL. 9. TRANZYT KOLEJOWY PRZEZ OBSZAR POLSKI ŁĄCZNIE  
Z W. M. GDAŃSKIEM (dok.)

B. Przesyłki handlowe zwyczajne według kierunków tranzytu

Towary weszły do Polski przez	1937	1938									
		Ogółem	Towary wyszły z Polski przez								
			porty		stacje na granicy z						
			Gdynia	Gdańsk	Niemcami <sup>a</sup>	Prusami Wsch.	Łotwą	Z.S. R.R.	Rumunią	Czecho-Słowacją	
w tysiącach ton											
Ogółem . . . . .	1937	5831,9	×	49,0	541,3	772,1	3345,1	0,0	14,8	42,7	1066,9
	1938	×	5900,8	69,0	331,1	790,2	3872,9	2,6	9,3	47,3	778,4
Porty . . . . .		844,4	793,3	—	—	5,9	32,8	0,0	0,0	3,5	750,1
Gdynia . . . . .		181,0	143,2	×	—	0,4	0,8	0,0	0,0	2,7	139,3
Gdańsk . . . . .		663,4	650,1	—	×	6,5	32,0	0,0	0,0	0,8	610,8
Stacje na granicy z:											
Niemcami <sup>a</sup> . . . . .		3354,0	3885,8	0,8	15,8	×	3839,2	—	0,2	29,6	0,2
Prusami Wsch. . . . .		559,7	576,6	0,0	1,6	575,0	×	0,0	0,0	0,0	—
Łotwą . . . . .		1,3	1,4	—	—	—	—	×	—	0,1	1,3
Z.S. R.R. . . . .		230,2	8,7	—	—	0,4	—	—	×	—	8,3
Rumunią . . . . .		360,4	274,7	5,5	41,2	207,3	0,7	1,5	—	×	18,5
Czecho-Słowacją . . . . .		481,9	360,3	62,7	272,5	0,6	0,2	1,1	9,1	14,1	×

a Bez Prus Wschodnich.

C. Przesyłki handlowe zwyczajne i pośpieszne według najważniejszych dróg  
i towarów

Towary Lata	Ogółem	Przesyłki zwyczajne						Prze- syłki po- spiesz- ne
		Tranzyt niemiecki uprzywilejowany <sup>a</sup>			Tranzyt zwykły.			
		razem	przez Pomo- rze	innymi droga- mi	razem	przez porty <sup>b</sup>	innymi droga- mi	
		w tysiącach ton						
Węgiel i koks	1932	1 223	1 221	6	1 215	2	0	2
	1935	1 767	1 759	338	1 421	8	—	8
	1936	783	769	587	182	14	5	9
	1937	1 854	1 682	1 682	—	172	163	9
Drewno i wy- roby z drewna	1932	256	101	32	69	155	36	119
	1935	447	221	92	139	226	82	144
	1936	582	267	224	43	315	167	148
	1937	598	299	299	—	299	172	127
Rudy wszelkie	1932	133	—	—	—	133	61	72
	1935	328	2	1	1	326	297	29
	1936	340	—	—	—	340	331	9
	1937	850	—	—	—	850	611	239
Nawozy sztuczne	1932	152	138	78	60	14	14	0
	1935	471	398	209	189	73	73	—
	1936	300	233	211	22	67	67	—
	1937	406	339	339	—	67	67	—
Inne towary	1932	1 501	1 120	657	463	381	81	300
	1935	1 867	1 529	704	825	338	200	138
	1936	1 606	1 251	960	291	355	224	131
	1937	2 124	1 564	1 563	1	560	442	118

a Przewozy między Prusami Wschodnimi a innymi dzielnicami Niemiec  
b Gdynia i Gdańsk.

TABL. 10. OPŁATY PRZEWOZOWE WEWNĘTRZNE NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH

Za 100 kg towaru przewożonego na przeciętną odległość  $a$ 

Towary	Prze- cięt- na odle- głość w km	Opłata w gro- szach według taryfy			Towary	Prze- cięt- na odle- głość w km	Opłata w gro- szach według taryfy		
		1929 1932		1939			1929 1932		1939
		31.XII	15.I				31.XII	15.I	
Zboże . . . . .	207	220	245	172	Cement . . . . .	243	159	159	140
Mąka zbożowa . . . . .	252	263	283	198	Drewno: nieobrobione . . . . .	159	65	65	42
Ziemniaki świeże . . . . .	167	105	105	68	kopalniane . . . . .	348	105	105	84
Warzywa świeże . . . . .	259	331	265	114	celulozowe . . . . .	440	119	119	95
Owoce krajowe świeże . . . . .	409	598	551	234	obrobione . . . . .	256	146	146	118
Bydło rogate . . . . .	295	409	409	262	Rudy żelaza . . . . .	92	43	34	24
Trzoda chlewna . . . . .	247	360	360	233	Żelazo surowe . . . . .	62	71	64	43
Mięso . . . . .	285	431	467	323	Rury stalowe . . . . .	243	449	449	324
Sól kuchenna . . . . .	300	251	251	176	Żelazo sztabowe . . . . .	208	253	253	183
Piasek, żwir, gli- na . . . . .	89	56	56	42	Węgiel kamienny . . . . .	276	162	162	111
Wapno palone . . . . .	183	76	76	68	Nafta . . . . .	385	497	497	197
Dachła zwyczajna . . . . .	116	67	67	46	Nawozy potasowe . . . . .	623	141	141	117
Cegła . . . . .	207	78	78	75	Nawozy azotowe . . . . .	334	132	119	80
					Skóry rotacyjne . . . . .	265	306	374	258
					Papier rotacyjny . . . . .	278	269	269	262

$a$  Przeliczono na podstawie przeciętnych odległości przewozu w latach 1929—1938.

TABL. 11. WYPADKI<sup>a</sup> NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH

Wyszczególnienie	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
<b>Ogółem . . . . .</b>	<b>1 651</b>	<b>1 330</b>	<b>1 193</b>	<b>1 180</b>	<b>1 293</b>	<b>1 375</b>	<b>1 330</b>	<b>1 523</b>	<b>1 507</b>
Zderzenia . . . . .	155	110	80	69	79	73	69	99	83
Wykolejenia . . . . .	174	149	112	79	89	108	106	113	117
Wypadki na przejazdach . . . . .	186	232	204	237	241	261	243	312	273
Inne . . . . .	1 136	839	797	795	884	933	912	999	1 034
<i>Na 1 mil. pociągo-km zderzeń i wykolejeń</i>	<i>2,72</i>	<i>2,22</i>	<i>1,94</i>	<i>1,47</i>	<i>1,63</i>	<i>1,74</i>	<i>1,65</i>	<i>1,79</i>	<i>1,56</i>
Zabici <sup>b</sup> podróżni . . . . .	442	377	322	315	300	391	422	497	542
pracownicy kolei . . . . .	26	54	28	36	40	43	41	37	48
inni . . . . .	136	102	58	54	53	76	90	125	151
Ranni . . . . .	280	221	236	225	207	272	291	335	343
podróżni . . . . .	1 163	865	873	729	890	804	656	765	662
pracownicy kolei . . . . .	286	292	360	251	296	149	168	150	109
inni . . . . .	585	330	284	201	252	322	285	394	373
inni . . . . .	292	243	229	277	342	333	203	221	180
<i>Na 100 mil. pasażero-km podróżnych: zabitych<sup>b</sup></i>	<i>.</i>	<i>.</i>	<i>.</i>	<i>0,76</i>	<i>0,76</i>	<i>0,78</i>	<i>0,69</i>	<i>0,53</i>	<i>0,64</i>
rannych . . . . .	<i>.</i>	<i>.</i>	<i>.</i>	<i>5,28</i>	<i>5,61</i>	<i>2,70</i>	<i>2,83</i>	<i>2,16</i>	<i>1,46</i>
<i>Na 1 mil. pociągo-km pracown. kolejowych: zabitych<sup>b</sup></i>	<i>.</i>	<i>0,87</i>	<i>0,59</i>	<i>0,54</i>	<i>0,54</i>	<i>0,70</i>	<i>0,87</i>	<i>1,06</i>	<i>1,18</i>
rannych . . . . .	<i>.</i>	<i>2,83</i>	<i>2,87</i>	<i>2,00</i>	<i>2,55</i>	<i>3,10</i>	<i>2,77</i>	<i>3,34</i>	<i>2,92</i>

$a$  Bez samobójstw.  $b$  Łącznie ze zmarłymi wskutek odniesionych ran w ciągu pierwszej doby po wypadku.

TABL. 12. KOLEJE W NIEKTÓRYCH KRAJACH  
A. Długość eksploatacyjna linii i tabor kolejowy w 1937 r.

Kraje	Długość eksploatacyjna linii			Tabor		
	Ogółem	na 100 km <sup>2</sup> powierz- chni	na 10 000 miesz- kańców	Paro- wozy	Wagony	
					osobo- we	towa- rowe
w km			w tysiącach			
Anglia . . . . .	30 663	9,8	6,5	19,7	42,8	639,8
Belgia . . . . .	5 017	16,4	6,0	3,7	7,5	107,4
Czechosłowacja . . . . .	13 548	9,6	8,9	4,1	9,6	90,6
Francja . . . . .	42 490	7,7	10,1	18,7	31,9	484,6
Holandia . . . . .	3 367	9,9	3,9	1,1	2,2	27,2
Jugosławia . . . . .	9 434	3,8	6,2	2,4	3,6	54,3
Niemcy . . . . .	54 464	11,6	8,0	20,7	64,5	575,4
Polska . . . . .	20 118	5,2	5,8	5,3	10,5	153,4
Rumunia . . . . .	11 259	3,8	5,7	3,5	3,6	54,8
Stany Zjedn. Am. . . . .	378 802	4,8	29,3	44,7	24,5	1 776,4
Szwajcaria . . . . .	2 991	7,2	7,2	1,0	3,6	15,7
Węgry . . . . .	7 823	8,4	8,7	1,8	3,8	40,1
Włochy . . . . .	16 840	5,4	3,9	5,7	7,5	125,7
Z.S.R.R. <sup>a</sup> . . . . .	85 200	0,4	4,9	23,0	.	.

a 1936 r.

## B. Przewozy pasażerów i towarów

Kraje	1928	1932	1935	1936	1937	1928	1932	1935	1936	1937
<b>Przewozy pasażerów</b>										
w milionach osób					w miliardach pasażero-km					
Anglia . . . . .	1272,3	1154,6	1238,5	1263,9	1303,3	31,5	28,3	32,7	33,3	34,3
Belgia . . . . .	234,4	189,8	193,7	200,6	218,0	6,3	5,2	5,4	5,9	6,4
Czechosłow. . . . .	313,6	243,4	226,4	240,9	268,7	8,9	7,0	6,3	6,8	9,2
Francja . . . . .	751,4	709,5	590,9	662,6	626,4	26,9	25,5	22,5	27,7	27,0
Holandia . . . . .	102,1	91,0	79,7	76,1	79,1	3,5	3,1	2,9	2,9	3,0
Jugosławia . . . . .	43,9	35,0	38,2	44,4	52,2	2,1	1,8	2,2	2,4	2,8
Niemcy . . . . .	2009,4	1351,8	1488,7	1610,5	1808,0	47,6	30,8	39,5	43,5	50,1
Polska . . . . .	.	.	144,2	172,7	211,2	7,8	.	5,5	5,9	6,9
Rumunia . . . . .	39,4	24,4	35,0	39,1	43,4	3,0	1,9	2,8	3,1	3,4
St. Zj. Am. . . . .	790,3	478,8	445,9	490,1	497,3	51,0	27,3	29,7	36,1	39,7
Szwajcaria . . . . .	119,8	116,9	109,9	106,9	112,0	2,8	2,8	2,7	2,6	2,9
Węgry . . . . .	87,4	58,0	60,4	65,2	71,2	2,6	1,8	1,9	2,0	2,2
Włochy . . . . .	112,2	104,7	131,1	146,2	.	8,0	6,1	9,0	10,5	.
Z. S. R. R. . . . .	280,8	967,1	919,1	990,8	.	23,6	83,7	.	.	.
<b>Przewozy towarów</b>										
w milionach ton					w miliardach tono-km					
Anglia . . . . .	402,1	331,5	357,0	371,3	391,7	28,1	23,8	26,8	27,8	29,3
Belgia . . . . .	92,7	76,2	76,0	83,9	94,8	7,8	4,5	4,8	5,3	6,3
Czechosłow. . . . .	103,0	61,7	64,5	68,5	72,5	12,0	7,2	7,9	8,6	10,9
Francja . . . . .	323,3	257,3	220,8	230,2	246,8	44,3	35,0	31,3	30,1	36,6
Holandia . . . . .	.	18,3	14,1	13,9	16,1	.	.	.	.	.
Jugosławia . . . . .	20,2	14,9	16,4	16,9	19,2	3,5	2,7	3,2	3,3	3,9
Niemcy . . . . .	481,0	307,6	408,0	452,4	499,0	73,2	44,4	63,5	70,7	79,8
Polska . . . . .	81,1	48,9	56,4	58,1	73,1	22,0	15,0	17,5	17,9	22,1
Rumunia . . . . .	21,9	20,6	24,0	25,7	26,6	4,3	4,3	5,1	5,5	5,8
St. Zj. Am. . . . .	.	1180,6	1437,1	1828,8	.	696,7	378,1	453,3	545,2	575,6
Szwajcaria . . . . .	18,9	15,5	14,3	12,7	16,0	2,1	1,6	1,7	1,4	2,0
Węgry . . . . .	35,0	20,1	18,5	20,5	23,0	3,1	2,3	2,3	2,6	3,0
Włochy . . . . .	63,5	42,4	46,1	58,2	.	12,1	9,5	10,0	12,4	.
Z. S. R. R. . . . .	188,5	267,9	388,5	484,2	.	90,1	169,3	259,0	332,5	.

TABL. 13. ROZWÓJ ŚWIATOWEJ SIECI KOLEJOWEJ

Części świata	1850	1860	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1936
	długość linii w tysiącach kilometrów									
Ogółem . . . . .	38	107	210	372	615	800	1 030	1 201	1 280	1 345
Europa z Z.S.R.R. . . . .	23	52	105	169	224	286	334	380	421	443
Azja bez Z.S.R.R. . . . .	—	1	8	16	33	63	102	119	133	135
Afryka . . . . .	—	0	2	5	10	22	37	52	68	72
Ameryka Płn. i Płd. . . . .	15	54	93	174	329	404	526	612	608	644
Australia i Oceania . . . . .	—	0	2	8	19	25	31	38	50	51

Źródło: *Annuaire Statistique de Finlande*, Helsinki 1938.

TABL. 14. DROGI O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Województwa Podział administracyjny obowiązujący do dn. 31.III 1939 r.	Drogi				Drogi	
	Ogółem	pań- stwowe	woje- wódzkie i powia- towe	gminne	wybu- dowane	przebu- dowane
					Stan w dn. I. IV 1938	
	w kilometrach					
Polska . . . . .	63 169	14 709	34 333	14 127	17 572	2 604
Warszawskie . . . . .	6 024	1 160	2 963	1 901	2 414	482
Łódzkie . . . . .	3 134	524	1 547	1 063	2 006	228
Kieleckie . . . . .	4 777	941	2 488	1 348	2 674	183
Lubelskie . . . . .	3 846	1 127	1 853	866	2 403	358
Białostockie . . . . .	3 642	1 352	1 570	720	852	1
Wileńskie . . . . .	2 067	748	574	745	1 632	1
Nowogródzkie . . . . .	2 214	822	512	880	1 531	—
Poleskie . . . . .	1 087	720	258	109	231	43
Wołyńskie . . . . .	1 492	795	484	213	873	20
Poznańskie . . . . .	9 085	1 117	5 335	2 633	870	164
Pomorskie . . . . .	6 463	1 397	4 373	693	301	257
Śląskie . . . . .	2 258 <sup>a</sup>	350 <sup>a</sup>	1 107 <sup>a</sup>	801 <sup>a</sup>	138 <sup>b</sup>	643
Krakowskie . . . . .	5 181	1 064	3 560	557	435	136
Lwowskie . . . . .	5 396	1 200	3 616	580	455	50
Stanisławowskie . . . . .	3 010	635	2 172	203	197	14
Tarnopolskie . . . . .	3 493	757	1 921	815	560	24

<sup>a</sup> Stan w dn. I. IV 1936 r. <sup>b</sup> Lata 1924-1936.

TABL. 15. WYDATKI NA BUDOWĘ, PRZEBUDOWĘ I UTRZYMANIE DRÓG<sup>a</sup>

Lata budżetowe Źródła kredytu	Wydatki na drogi						
	Ogółem	państwowe			samorządowe		
		razem	budowa i przebudowa	utrzymanie	razem	budowa i przebudowa	utrzymanie
w milionach złotych							
1927/28	106	45	9	36	61	23	38
1928/29	165	62	18	44	103	54	49
1929/30	152	56	11	45	96	47	49
1930/31	119	42	8	34	77	35	43
1931/32	82	29	10	19	53	22	31
1932/33	66	30	21	9	36	13	23
1933/34	86	46	30	16	40	17	23
1934/35	134	81	50	31	53	26	27
1935/36	158	109	72	37	49	22	27
1936/37	136	84	61	23	52	23	29
1937/38	164	101	76	25	63	31	32
<b>1927/28—1937/38</b>	<b>1 368</b>	<b>685</b>	<b>366</b>	<b>319</b>	<b>683</b>	<b>313</b>	<b>370</b>
Skarb Państwa . . . . .	282	241	88	153	41	32	5
Państw. Fundusz Drogi <sup>b</sup>	353	341	247	94	12	10	2
Fundusz Pracy i Fundusz Bezrobocia . . . . .	90	54	26	28	36	28	8
Budżet powiatowych i wojewódzkich związków samorządowych . . . . .	569	32	2	30	537	202	335
Świadczenia w naturze . . . . .	66	14	1	13	52	37	15
Różne . . . . .	8	3	2	1	5	4	1

<sup>a</sup> Drogi o twardej nawierzchni i gruntowe. Bez województwa śląskiego  
<sup>b</sup> Od 1931/32 r.

Źródło: Dane Ministerstwa Komunikacji.

TABL. 16. TRAMWAJE<sup>a</sup>

Lata Miasta	Długość eksploat. linii w km	Liczba wozów		Przebieg wozów w mil. wozo-km	Przewóz pasażerów w mil.	
		Ogółem	w tym silnikowe			
Ogółem . . . . .	1928	239,5	1 500	808	64,5	468,1
	1929	252,5	1 713	892	71,0	465,1
	1932	265,0	1 778	931	68,7	348,3
	1936	286,8	1 760	953	70,8	347,0
	1937	293,1	1 765	960	76,3	376,3
	1938	303,3	1 790	959	81,5	414,7
Bielsko—Biała . . . . .	4,8	28	11	0,4	2,1	0,3
Bydgoszcz . . . . .	13,9	79	37	1,9	5,8	0,8
Grudziądz . . . . .	8,2	28	19	0,7	2,2	0,3
Inowrocław . . . . .	2,7	9	6	0,1	0,3	0,0
Kraków . . . . .	23,2	99	71	3,8	18,7	2,5
Lwów . . . . .	32,8	212	119	7,4	39,6	5,2
Łódź . . . . .	50,2	322	145	13,3	69,2	9,3
Poznań . . . . .	31,2	206	113	4,6	28,2	3,7
Tarnów . . . . .	2,6	5	5	0,2	0,7	0,1
Toruń . . . . .	13,7	45	19	1,1	5,1	0,7
Warszawa . . . . .	120,0	757	414	48,0	242,5	32,3

<sup>a</sup> Bez dojazdowych kolei elektrycznych. <sup>b</sup> Dane nieporównywalne z tymi za lata następne z powodu odmiennego sposobu obliczenia.

**TABL. 17. ZAREJESTROWANE<sup>a</sup> SAMOCHODY, MOTOCYKLE I ROWERY**  
Stan w dn. 1. I

Lata Województwa Podział admini- stracyjny obo- wiązujący do dn. 31.III 1939 r.	Samochody						Mo- to- cykle	Ro- wery	
	Ogół- tem <sup>b</sup>	w tym				cięża- rowe			na 10 000 mie- szkań- ców
		osobowe			cięża- rowe				
		ra- zem	tak- sówki	auto- busy					
Polska . . . . .	1926	14 670	11 807	2 283	756	2 811	4,9	2 481	.
	1927	16 633	13 588	2 970	1 012	2 966	5,5	3 022	.
	1928	21 922	18 316	3 973	1 544	3 494	7,2	3 734	.
	1929	29 701	24 527	6 016	2 841	4 896	9,6	4 597	.
	1930	37 418	30 258	7 332	4 048	6 738	11,8	5 901	.
	1931	39 391	31 320	7 140	4 293	7 440	12,1	7 940	.
	1932	28 690	22 163	5 152	3 047	5 801	8,9	8 047	.
	1933	26 015	19 643	5 426	2 545	5 623	7,7	8 182	.
	1934	26 969	20 667	4 941	2 160	5 466	7,9	8 322	.
	1935	25 868	19 876	4 578	1 542	4 945	7,8	8 305	.
	1936	25 734	19 659	4 298	1 499	5 000	7,7	8 395	.
	1937	28 570	21 881	4 453	1 543	5 545	8,4	8 898	.
	1938	34 324	26 248	4 946	1 754	6 843	9,9	9 876	1001 549
	<b>1939</b>	<b>41 948</b>	<b>31 804</b>	<b>5 216</b>	<b>2 038</b>	<b>8 609</b>	<b>12,1</b>	<b>12 061</b>	<b>1336 119</b>
M. st. Warszawa . . . . .		9 747	7 576	2 399	310	1 932	83,3	1 791	36 179
Warszawskie . . . . .		1 762	1 242	75	97	436	8,3	825	120 819
Łódzkie . . . . .		3 168	2 293	298	203	722	15,8	707	82 593
Kieleckie . . . . .		2 164	1 555	189	145	508	7,4	685	95 733
Lubelskie . . . . .		1 152	863	55	146	220	4,7	358	68 792
Białostockie . . . . .		762	512	80	67	213	4,6	415	53 988
Wileńskie . . . . .		546	384	53	56	97	4,3	290	34 201
Nowogródzkie . . . . .		420	293	36	68	95	4,0	170	30 532
Poleskie . . . . .		358	268	16	35	62	3,2	145	31 391
Wołyńskie . . . . .		567	433	23	82	97	2,7	222	42 703
Poznańskie . . . . .		5 167	4 096	483	215	955	22,1	1 525	243 692
Pomorskie . . . . .		5 085	3 732	481	181	1 222	27,0	1 589	161 844
Śląskie . . . . .		4 821	3 691	190	142	983	37,1	1 538	186 289
Krakowskie . . . . .		2 923	2 243	342	100	554	12,7	922	71 050
Lwowskie . . . . .		2 461	1 918	371	124	412	7,9	613	40 258
Stanisławowskie . . . . .		495	413	101	30	55	3,3	153	20 609
Tarnopolskie . . . . .		350	292	24	37	46	2,2	113	15 446

<sup>a</sup> Bez wojskowych. <sup>b</sup> Wliczono cysterny pożarnicze, siewki, traktory, sanitarki itd.

**TABL. 18. AUTOBUSY MIĘDZYMIASTOWE**

Wyszczególnienie	Ogółem							W tym PKP	
	1928	1932	1934	1935	1936	1937	1938	1936	1938
Liczba:									
linii autob. <sup>a</sup> . . . . .	2 041	1193	868	847	799	921	972	35	39
przedsiębiorstw <sup>a</sup> . . . . .	1 717	1399	620	262	247	261	248	1	1
autobusów <sup>a</sup> . . . . .	2 121	2170	1383	1247	1238	1436	1734	118	151
Długość dróg <sup>ab</sup> w tys.km	20,3	22,2	20,4	19,2	22,6	25,9	29,4	3,1	3,0
Przeciętnie na dobę autob.-km w tys. . . . .	286	236	151	150	140	179	224	12,7	17,0
Pasażerowie w tys. . . . .	.	.	.	.	23506	28813	40914	2403	4077
Pasażero-km w mil. . . . .	.	.	.	.	500	634	867	56	70
Przeciętna opłata za losobo-km w groszach	10,0	9,0	8,0	7,7	7,5	7,1	7,0	7,1	8,0

<sup>a</sup> Stan w dniu 1. I następnego roku. <sup>b</sup> Po których kursowały autobusy.

TABL. 19. SAMOCHODY I MOTOCYKLE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Samochody						Moto- cykle	
	1928	1929	1936	1937	1938			
	Ogółem				w tym cięża- rowe	na 10 000 miesz- kańców		w tysią- cach
w tysiącach								
<b>Kraje europejskie</b>								
Anglia . . . . .	1 286	1 309	2 043	2 242	2 419	490	511	492
Francja . . . . .	949	1 089	2 065	2 167	2 192	493	523	576
Niemcy . . . . .	473	577	1 232	1 447	1 709 <sup>a</sup>	383 <sup>a</sup>	251 <sup>a</sup>	583 <sup>a</sup>
Włochy . . . . .	153	189	397	411	436	108	100	177
Belgia . . . . .	100	120	197	202	224	78	268	67
Szwecja . . . . .	110	127	159	168	192	53	305	44
Holandia . . . . .	84	84	139	141	144	49	166	56
Dania . . . . .	76	89	131	135	143	40	379	28
Czecho-Słowacja . . . . .	37	47	125	108	106	24	69	59
Szwajcaria . . . . .	54	62	91	89	93	20	222	28
Irlandia . . . . .	37	40	54	58	62	11	210	3
Portugalia . . . . .	.	25	39	44	47	11	63	4
Finlandia . . . . .	25	33	33	36	42	16	110	6
Polska . . . . .	22	30	26	29	34	7	10	10
Rumunia . . . . .	22	31	23	24	25	4	13	18
<b>Kraje pozaeuropejskie</b>								
Stany Zjedn. Am. . . . .	23 127	24 493	26 221	28 221	29 705	4 235	2 288	113
Kanada . . . . .	939	1 062	1 163	1 234	1 306	200	1 175	11
Australia . . . . .	424	517	632	690	732	226	1 067	81
Zw. Płd.-Afr. . . . .	101	126	242	282	284	41	287	27
Argentyna . . . . .	241	311	248	248	264	56	220	1
Nowa Zelandia . . . . .	134	151	191	215	240	49	1 496	23
Japonia . . . . .	55	74	133	147	176	71	25	58
Brazylia . . . . .	136	165	140	144	159	54	37	2

<sup>a</sup> łącznie z Austrią.

TABL. 20. RZECZNA FLOTA HANDLOWA POLSKI I W. M. GDAŃSKA  
Stan w dn. I. I

Wyszczególnienie	1928	1931	1935	1936	1937	1938
<b>Polska</b>						
Liczba statków ogółem . . . . .	1 509	2 163	3 069	2 014	2 455	2 794
parowe . . . . .	118	128	134	120	122	127
motorowe . . . . .	24	35	39	28	32	46
bez napędu mechanicznego <sup>a</sup> . . . . .	1 367	2 000	2 896	1 866	2 301	2 621
Zdolność przewozowa w tys. t . . . . .	104,9	127,9	138,2	128,0	145,3	157,1
<b>W. M. Gdańsk</b>						
Liczba statków ogółem . . . . .	.	570	498	490	490	490
parowe . . . . .	.	.	.	82	81	81
motorowe . . . . .	.	.	.	17	19	19
bez napędu mechanicznego <sup>a</sup> . . . . .	.	.	.	391	390	390
Zdolność przewozowa w tys. t . . . . .	.	72,0	59,0	59,9	59,6	59,1

<sup>a</sup> Barki, krypy, galary, łodzie przewozowe oraz statki nie służące do przewozów.

TABL. 21. MORSKA<sup>a</sup> FLOTA HANDLOWA POLSKI I W. M. GDAŃSKA

A. Liczba i pojemność statków b  
Stan w dn. I.I

B. Liczba statków według pojemności w 1939 r.  
Stan w dn. I.I

Lata	Polska		W. M. Gdańsk	
	Liczba statków	Pojemność tys. BRT	Liczba statków	Pojemność tys. BRT
1930	25	41	46	151
1931	31	65	53	204
1932	33	68	51	213
1933	39	66	53	260
1934	56	65	52	274
1935	57	65	52	276
1936	63	80	27 <sup>c</sup>	13 <sup>c</sup>
1937	58	95	23	11
1938	59	95	24	9
1939	71	102	26	8

Napęd Pojemność w BRT	Polska		W. M. Gdańsk	
	Liczba statków	Pojemność tys. BRT	Liczba statków	Pojemność tys. BRT
Statki ogółem . . . . .	128	44		
parowe . . . . .	56	39		
motorowe . . . . .	72	5		
Pojemność w BRT:				
do 100 . . . . .	57	18		
powyżej 100 . . . . .	71	26		
101—500 . . . . .	35	21		
501—1 000 . . . . .	9	3		
1 001—2 000 . . . . .	15	2		
2 001—3 000 . . . . .	6	—		
powyżej 3 000 . . . . .	6	—		

<sup>a</sup> Statki o napędzie mechanicznym. <sup>b</sup> Statki o pojemności powyżej 100 BRT. <sup>c</sup> Zmniejszenie spowodowane zostało skreśleniem z rejestru statków należących do „Baltisch-Amerikanische-Petroleum-Import-Gesellschaft“

TABL. 22. ŚWIATOWA FLOTA HANDLOWA MORSKA

Stan w dn. I. VII

Ważniejsze kraje	1914			1928				1938			
	Ogółem	Parowe	Żaglowe	Ogółem	Parowe	Motor.	Żaglowe	Ogółem	Parowe	Motor.	Żaglowe
	w tysiącach BRT										
Ogółem . . . . .	49 090	45 404	3 686	66 954	59 727	5 432	1 795	67 847	51 637	15 233	977
Anglia i Irlandia	19 257	18 892	365	19 875	18 217	1 537	121	17 781	13 621	4 054	106
Stany Zj. Am. <sup>a</sup>	5 368	4 330	1 038	14 634	13 214	489	931	12 050	10 738	777	535
Japonia <sup>b</sup>	1 708	1 708	.	4 140	3 983	157	.	5 007	3 722	1 285	.
Norwegia . . . . .	2 505	1 958	547	2 967	2 206	747	14	4 614	1 867	2 746	1
Niemcy . . . . .	5 459	5 135	324	3 777	3 260	478	39	4 244	3 187	1 045	12
Włochy . . . . .	1 668	1 430	238	3 429	2 943	406	80	3 290	2 579	680	31
Francja . . . . .	2 319	1 922	397	3 345	3 203	53	89	2 904	2 536	345	23
Holandia . . . . .	1 497	1 472	25	2 816	2 494	315	7	2 855	1 625	1 227	3
Grecja . . . . .	837	821	16	1 187	1 181	6	.	1 889	1 868	21	.
Szwecja . . . . .	1 118	1 015	103	1 448	1 047	365	36	1 576	866	705	5
Kanada <sup>d</sup>	.	.	.	1 286	1 091	97	98	1 293	.	.	.
Z. S. R. R. <sup>e</sup>	.	.	.	377	302	72	3	1 281	940	333	8
Dania . . . . .	820	770	50	1 067	756	286	25	1 130	575	555	0

<sup>a</sup> Łącznie ze statkami na wielkich jeziorach. <sup>b</sup> Bez statków żaglowych. <sup>c</sup> Bez statków na morzu Kaspijskim.

<sup>d</sup> U w a g a. Statki nowozbudowane ob. dział VIII, tabl. 27, str. 153.

TABL. 23. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE  
A. Długość dróg

Drogi	Ogółem	Żeglowne						Spla- wne	
		ra- zem	maksymalna nośność statków w t						
			do 50	51- -100	101- -200	201- -400	401- -600		po- wyżej 600
w kilometrach									
Ogółem . . . . .	14 603	6 250	1 628	1 309	2 052	496	733	32	8 353
Rzeki z dopływami	13 716	5 363	1 610	1 276	1 540	351	554	32	8 353
Wisła	5 338	2 515	794	148	1 070	77	394	32	2 823
w tym dopływy	4 398	1 575	794	148	556	77	—	—	2 823
Warta	582	426	192	—	—	100	134	—	158
Niemen	3 153	605	116	245	160	84	—	—	2 548
Dźwina	582	199	—	116	83	—	—	—	383
Prypeć	2 831	1 257	409	505	227	90	26	—	1 574
Pрут	214	—	—	—	—	—	—	—	214
Dniestr	1 016	361	99	262	—	—	—	—	658
Inne drogi	887	887	18	33	512	145	179	—	X
Rzeki skanalizowane	504	504	—	—	300	50	154	—	X
Jeziora	115	115	18	—	30	67	—	—	X
Kanały	268	268	—	33	182	28	25	—	X

B. Przewozy pasażerów i towarów

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Liczba pasażerów w tysiącach	—	600	533	597	695	805	776	991
Towary ogółem <sup>a</sup> w tys. ton	496	479	520	671	713	725	592	742
Wyladowano: za granicą	114	112	67	27	25	52	—	—
w Gdyni i Gdańsku	209	167	239	346	389	349	147	248
w kraju (bez Gdyni)	173	200	214	298	299	324	445	494
Niektóre towary:								
zboże	72	175	213	245	225	253	77	134
mąka zbożowa	24	37	42	85	140	113	26	27
cukier	170	67	64	82	106	82	96	109
węgiel	81	45	49	80	61	63	138	182
ryż	6	5	10	10	18	24	30	30
Zwierzęta żywe w tys. szt.	94	80	49	75	42	46	28	29
Splaw i przewóz drewna w tys. m <sup>3</sup>	—	—	—	746	636	627	890	1 027
Wyladowano: za granicą	—	—	—	102	48	46	35	35
w Gdańsku	—	—	—	106	136	138	158	103
w kraju	—	—	—	538	452	443	697	889

<sup>a</sup> Bez zwierząt żywych i drewna.

TABL. 24. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE W NIEKTÓRYCH KRAJACH  
A. Długość dróg B. Przewozy towarów

Kraje	Rzeki żeglowne		Kanały	Kraje	Przewozy towarów				
	w tys. km				w milionach ton				
	1928	1932	1934	1935	1936				
Z.S.R.R.	110,0	2,7	Niemcy	107,7	73,5	94,2	101,4	116,1	
Stany Zj. Am.	49,6	2,8	Z.S.R.R.	18,3	46,9	52,7	64,7		
Niemcy	10,0	2,3	Francja	48,4	50,9	50,8	49,5	47,7	
Francja	6,8	5,3	Holandia	47,3	30,1	37,6	37,6	42,4	
Polska	5,4	0,9	Finlandia	4,2	2,4	3,6	3,8	4,3	
Holandia	1,6	3,6	Austria	2,4	1,6	1,5	1,6	1,8	
Austria	0,8	0,0	Polska	—	0,5	0,7	0,7	0,7	

TABL. 25. PRZEWOZY PASAŻERÓW I TOWARÓW NA STATKACH POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW ŻEGLUGOWYCH MORSKICH

Pasażerowie Towary	1932	1935	1936	1937	1938			
					Ogółem	Wywóz <sup>a</sup>	Przywóz <sup>a</sup>	Przewóz <sup>b</sup>
Pasażerowie w tys. <sup>c</sup>	.	52,5	46,4	45,4	51,8	31,9	17,3	2,6
w tym emigranci . . . . .	.	21,6	21,0	18,7	5,6	5,0	0,6	—
Towary w tys. ton	1094,8	1200,0	1427,7	1966,1	1255,9	852,4	290,6	112,9
<i>w % obrotów portów Gdyni i Gdańska<sup>d</sup></i>	9,4	9,2	10,3	11,5	7,7	6,5	9,4	x
Zboże i wytwory . . . . .	.	32,6	68,9	41,5	51,9	46,9	2,6	2,4
Bekony i szynki . . . . .	42,6	17,3	20,4	23,8	24,6	24,6	—	—
Cukier . . . . .	12,2	6,1	5,7	7,9	8,8	8,8	—	—
Węgiel . . . . .	738,0	687,1	624,3	886,2	523,6	431,8	—	91,8
Drewno . . . . .	79,5	30,9	43,8	114,5	71,0	70,8	0,2	—
Żelazo . . . . .	.	0,0	51,8	101,4	91,5	89,7	1,5	0,3
Rudy i złom . . . . .	21,8	106,0	128,0	171,2	51,2	2,0	48,5	0,7
Fosforyty i tomasyna . . . . .	16,4	11,9	38,5	57,0	—	—	—	—
Węlna . . . . .	.	7,5	14,8	12,2	12,9	0,0	12,9	—
Bawełna . . . . .	.	0,2	16,2	34,9	40,1	—	38,3	1,8
Inne towary . . . . .	.	300,4	415,3	515,5	380,3	177,8	186,6	15,9

a Przez porty Gdynię i Gdańsk. b Między obcymi portami. c Bez ruchu przybrzeżnego, razem z wycieczkami zagranicznymi. d Nie uwzględniono przewozów między obcymi portami.

TABL. 26. RUCH STATKÓW HANDLOWYCH W NIEKTÓRYCH PORTACH  
Tonaż statków przy wejściu

Porty	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w milionach NRT											
Porty światowe												
Nowy Jork . . . . .	15,4	23,5	24,0	24,5	23,0	26,8	24,6	25,2	26,6	26,8	.	.
Rotterdam . . . . .	13,0	20,9	21,5	20,5	17,9	14,9	15,3	17,9	18,0	20,6	23,4	24,7
Londyn . . . . .	13,7	21,3	21,9	22,6	21,6	20,1	21,1	21,7	21,8	22,4	22,6	22,5
Hamburg . . . . .	15,3	21,5	22,4	22,4	20,8	18,1	17,8	18,5	18,4	19,2	19,7	20,8
Antwerpia . . . . .	12,0	20,1	20,7	19,5	19,0	16,8	17,7	17,3	18,7	19,5	21,4	20,5
Liverpool . . . . .	12,1	13,9	14,7	14,3	13,1	13,0	13,7	14,1	14,0	14,3	14,5	14,6
Singapore . . . . .	.	15,2	16,0	15,9	11,6	11,3	11,3	12,2	12,3	12,5	13,7	.
Marsylia . . . . .	8,6	11,6	12,5	13,6	13,8	13,4	13,6	13,7	13,8	13,6	13,0	13,0
Neapol . . . . .	9,3	9,6	9,9	10,1	10,6	10,5	10,9	12,1	13,1	11,6	13,3	12,9
Genua . . . . .	7,2	10,0	10,2	10,6	10,0	9,7	11,0	11,3	12,1	9,9	11,0	11,7
Southampton . . . . .	6,7	10,6	11,0	11,4	10,5	9,2	10,4	10,3	10,8	10,9	11,9	11,5
Havre . . . . .	3,9	6,5	6,8	8,1	8,3	8,5	8,6	8,3	8,7	9,2	9,4	8,8
Szanghaj . . . . .	9,7	17,3	17,9	18,6	19,0	17,0	17,9	17,8	17,4	16,1	11,2	8,0
Kopenhaga . . . . .	7,3	4,1	4,3	4,5	4,7	4,4	4,7	4,9	5,2	5,5	5,7	.
Auckland . . . . .	.	1,3	1,3	1,3	1,2	1,3	1,5	1,5	1,5	1,7	1,9	.
Sydney . . . . .	.	1,3	1,3	1,2	1,3	1,2	1,5	1,4	1,5	1,6	1,8	.
Porty bałtyckie												
Gdynia . . . . .	—	1,0	1,4	2,0	2,6	2,8	3,7	4,1	4,6	4,9	5,6	6,5
Gdańsk . . . . .	0,9	4,0	3,9	4,1	4,1	2,8	2,8	3,2	2,8	3,3	4,0	4,8
Sztokholm . . . . .	1,7	2,6	2,7	2,7	2,7	2,5	2,5	2,8	3,0	3,4	3,7	3,9
Szczecin . . . . .	2,3	2,3	2,4	2,5	1,9	1,8	2,2	2,7	2,7	3,5	3,4	3,4
Helsinki . . . . .	1,5	2,0	1,8	1,9	1,5	1,4	1,7	1,9	2,0	2,2	2,4	2,6
Rostok . . . . .	1,6	1,8	1,8	2,0	1,9	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,8	2,2
Królewiec . . . . .	0,6	0,6	0,7	0,8	0,6	0,7	0,9	1,0	1,1	1,9	1,4	1,4
Lubeka . . . . .	1,0	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,8	1,0	1,2	1,1	1,1
Ryga . . . . .	2,1	1,3	1,2	1,3	0,9	0,8	0,9	1,0	0,9	0,9	1,2	1,0
Tallin . . . . .	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1
Klajpeda . . . . .	0,3	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9
Leningrad . . . . .	2,0	.	.	.	.	.	0,9	0,4	0,3	0,4	0,4	.
Libawa . . . . .	1,1	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4

TABL. 27. PORTY GDYNIA I GDAŃSK

Wyszczególnienie	Gdynia			Gdańsk		
	1928.	1937	1938	1913	1937	1938
<b>Urządzenia portowe. Stan w dn. 31.XII</b>						
Ogólna powierzchnia portu w ha . . . . .	.	897 <sup>a</sup>	897 <sup>a</sup>	.	.	.
w tym powierzchnia wodna . . . . .	120 <sup>d</sup>	224 <sup>a</sup>	224 <sup>a</sup>	176 <sup>b</sup>	212 <sup>b</sup>	215 <sup>b</sup>
Największa głębokość portu w m . . . . .	10	12	12	9,5	10,0	11,0
Długość nabrzeży w km . . . . .	1,2	12,8	12,8	.	31,0	31,0
w eksploatacji . . . . .	.	12,8	12,8	.	21,2	21,4
w tym głębokość 8 m i więcej . . . . .	.	10,6	10,6	.	.	.
Tory kolejowe w km . . . . .	49	184	222	.	339	339
Powierzchnia placów składowych w tys. m <sup>2</sup> . . . . .	.	35	35	.	.	.
Magazyny portowe: liczba . . . . .	2	51	57	.	245	226
powierzchnia w tys. m <sup>2</sup> . . . . .	5,2	224,5	245,5	.	291,8	286,9
Śpichrze zbożowe—pojemność w tys. t . . . . .	—	10,0	10,0	.	115,8	115,8
Zasobniki do olejów mineral. w tys. hl . . . . .	—	24,6	24,6	.	} 100,1 <sup>c</sup>	} 100,1 <sup>c</sup>
Zasobniki do melasu w tys. t . . . . .	—	15,5	15,5	.		
Urządzenia przeladunkowe mechan. . . . .	6	76	87	21	97	99
Nośność dźwigów w tonach . . . . .	34,4	288,7	350,7	.	.	.
<b>Ruch statków</b>						
Weszło statków . . . . .	1108	5766	6498	2983	5 935	6 601
Pojemność w tys. NRT . . . . .	984,9	5638,3	6506,0	981,9 <sup>d</sup>	4 025,7	4 768,8
Bandery: polska . . . . .	100,6	815,5	876,3	—	263,2	281,3
angielska . . . . .	60,6	465,1	522,9	82,2	262,6	333,6
duńska . . . . .	101,8	446,5	654,3	59,3	541,3	588,8
finlandzka . . . . .	7,0	400,9	677,1	—	355,7	438,6
grecka . . . . .	—	237,3	250,6	—	114,6	145,8
łotewska . . . . .	107,1	251,6	276,0	—	126,6	246,5
niemiecka . . . . .	146,8	546,3	465,5	530,6	821,2	704,7
norweska . . . . .	66,8	380,1	510,8	133,3	272,0	404,8
Stanów Zjedn. Am. . . . .	—	311,4	298,0	0,9	7,9	—
szwedzka . . . . .	230,1	941,3	967,3	108,9	712,6	910,0
inna . . . . .	164,1	842,3	1007,2	65,7	548,0	714,4
Przeciętna pojemność statku w NRT . . . . .	889	978	1001	339	678	722
<b>Ruch pasażerów bez ruchu przybrzeżnego</b>						
Przyjechało osób . . . . .	3 216	13 180	13 238	.	453	294
Wyjechało osób . . . . .	20 066	32 083	29 967	.	488	1 039
<b>Obrót towarowy morski w tys. ton<sup>e</sup></b>						
Weszło . . . . .	193	1 718	1 527	1 234	1 516	1 564
w tym: złom żelazny . . . . .	11	678	447	6	22	1
fosforyty i żuźle Thomasa . . . . .	105	210	211	.	39	55
wełna i odpadki . . . . .	—	21	30	.	0	0
bawełna i odpadki . . . . .	—	96	100	1	0	0
rudny i piryty . . . . .	3	198	207	211	1 062	1 078
ryż . . . . .	57	47	45	14	6	4
śledzie solone . . . . .	—	38	49	41	42	41
Wyszło . . . . .	1 765	7 288	7 647	878	5 685	5 563
w tym: węgiel i koks . . . . .	1 758	6 407	6 526	.	3 734	4 030
drewno i wyroby . . . . .	2	251	402	212	1 182	813
zboże . . . . .	—	0	57	323	279	301
cukier . . . . .	—	46	72	227	1	3
bekony i przetwory mięsne . . . . .	—	49	52	.	2	2

a Bez redy. Powierzchnia redy 517 ha. b Powierzchnia portu morskiego. c Pojemność w tysiącach ton. d Dane przeciętne wejścia i wyjścia z 1912 r. e Łącznie z tranzytem i obrotem wolnoskładowym (waga brutto).

TABL. 28. WSKAŹNIKI FRACHTÓW MORSKICH  
28 głównych szlaków morskich prowadzących z Anglii i do Anglii  
Rok 1928=100

Kierunek	1913	1927	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Ogółem . . . . .	101	111	100	80	81	76	74	75	75	99	151	115
Europa . . . . .	102	107	100	86	80	80	80	82	86	104	169	112
Indie . . . . .	96	111	100	89	86	83	82	84	85	99	152	111
Daleki Wschód i Ocean Spokojny	100	109	100	69	79	76	74	75	72	98	155	109
Ameryka Płn. . . . .	102	114	100	81	82	78	71	71	74	96	127	113
Ameryka Płd. . . . .	112	113	100	85	82	74	72	73	74	105	157	137
Australia . . . . .	96	112	100	72	77	69	64	66	64	96	147	110

Źródło: *The Economist*, Londyn 1939.

TABL. 29. POLSKIE LINIE LOTNICZE  
A. Zestawienie ogólne

Lata	Liczba wykonanych lotów	Przebyta droga w tys. km	Przewieziono			Lata	Liczba wykonanych lotów	Przebyta droga w tys. km	Przewieziono		
			pasażerów	bagaży i towarów	poczty i gazet				pasażerów	bagaży i towarów	poczty i gazet
1922	712	105	1	9	0	1931	5 895	1 492	15	354	52
1923	596	229	2	12	0	1932	5 474	1 316	11	326	39
1924	1 470	379	3	30	1	1933	6 012	1 572	16	333	38
1925	2 809	480	5	76	1	1934	6 793	1 715	18	365	49
1926	2 815	830	7	58	1	1935	6 806	1 661	22	370	63
1927	3 779	1 055	9	272	13	1936	7 409	1 655	33	544	122
1928	3 425	964	7	216	23	1937	8 963	2 189	37	705	227
1929	6 584	1 422	16	318	53	1938	9 899	2 465	35	696	311
1930	6 052	1 419	14	393	75						

B. Zestawienie szczegółowe. Rok 1938

Wyszczególnienie	1938	Wyszczególnienie	1938
Liczba samolotów <sup>a</sup> komunikacyjnych w regularnej obsłudze linii . . . . .	14	Liczba wykonanych lotów . . . . .	9 899
Długość szlaków lotniczych w km <sup>ab</sup> . . . . .	6 285	Przebyta droga w tys. km . . . . .	2 465
w tym wewnątrz kraju . . . . .	1 843	Liczba przewiezionych pasażerów . . . . .	35 392
Liczba linii <sup>a</sup> . . . . .	7	Przewiezione ładunki w t: . . . . .	
Liczba odcinków <sup>c</sup> . . . . .	19	towary i bagaże . . . . .	696
w tym wewnątrz kraju . . . . .	6	poczta i gazety . . . . .	311
		Pasażero-km w tys. . . . .	10 075
		Tono-km w tys. . . . .	1 062

<sup>a</sup> Stan w dn. 31.XII. <sup>b</sup> Odległości łoksodromiczne (najkrótsze). <sup>c</sup> Linie składają się z szeregu odcinków, np. linia Warszawa-Bejrut z odcinków: Warszawa-Ateny, Ateny-Lydda, Lydda-Bejrut.

TABL. 30. TOWARZYSTWO AIR-FRANCE<sup>a</sup>

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	1937	1938
Liczba wykonanych lotów . . . . .	278	272	294	281	289
Liczba przewiezionych pasażerów . .	300	463	651	704	1 149
Przewiezione towary i bagaże w tonach	22,7	37,9	27,9	29,5	38,2
Przewieziona poczta w tonach . . . .	0,6	0,8	0,5	0,9	2,8

a Przeloty pomiędzy Warszawą a Pragę Czeską.

TABL. 31. LOTNICTWO NA LINIACH PASAŻERSKICH NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Przebyta droga w tys. km					Pasażero-km w tys.				
	1929	1934	1936	1937	1938	1929	1934	1936	1937	1938
Anglia . . .	1 914	7 334	15 424	17 337	.	11 502	46 936	66 215	.	.
Belgia . . .	590	1 176	1 515	1 854	2 346	778	4 030	8 674	10 666	13 292
Francja . . .	9 435	10 029	11 275	.	.	12 461	29 745	35 356	.	.
Holandia . .	1 591	4 364	6 828	8 472	10 339	7 089	23 060	36 188	46 135	.
Niemcy . . .	10 419	14 263	17 882	19 100	.	23 794	62 684	123 607	.	.
Polska . . .	1 422	1 715	1 655	2 189	2 465	3 841	5 285	8 812	10 654	10 075
St. Zj. Am.	36 017	65 911	102 639	106 463	112 121	.	302 328	701 254	76 702	89 756
Szwajcaria .	598	1 110	1 367	1 621	.	.	8 103	11 414	.	.
Włochy . . .	2 902	4 292	6 620	10 267	13 420	5 185	17 189	36 829	.	.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1937/38*, Genewa 1938.

TABL. 32. POCZTA, TELEFON, TELEGRAF

A. Zestawienie ogólne

Lata	Poczta					Telefon				Telegraf
	Liczba instytucji <sup>a</sup>	Prze-syłki listowe	Listy war-tościowe i paczki	Przekazy wpłacone		Aparaty <sup>b</sup>	Abo-nencj <sup>b</sup>	Rozmowy		Tele-gramy nada-ne
				w tys. sztuk	w mil. zł			miejs-cowe	mię-dzy-miastowe <sup>c</sup>	
						w tys.		w milionach		
1923	3 766	673	8,2	7 732	69	110	99	461	14	6,4
1924	3 739	584	13,3	7 476	479	112	101	485	12	6,5
1925	3 868	672	12,4	10 630	1 162	121	92	558	15	7,2
1926	3 997	736	14,6	14 030	1 545	132	102	559	19	6,5
1927	4 127	833	15,4	15 593	1 755	146	112	595	20	6,8
1928	3 770	934	16,9	16 039	1 867	162	126	518	26	7,4 <sup>d</sup>
1929	4 332	999	17,5	16 926	1 975	179	137	695	28	6,2
1930	4 459	978	17,4	16 805	1 843	199	146	763	29	5,9
1931	4 510	847	15,3	15 312	1 534	194	145	537	28	4,8 <sup>d</sup>
1932	4 494	691	12,7	13 316	1 142	184	137	506	21	3,6 <sup>d</sup>
1933	4 419	677	12,5	12 514	936	189	138	511	21	3,1 <sup>d</sup>
1934	4 606	742	12,0	13 006	900	207	157	503	23	3,1 <sup>d</sup>
1935	4 623	735	13,9	15 475	1 149	230	174	493	25	3,7 <sup>d</sup>
1936	4 703	885	14,8	17 306	1 393	245	186	504	26	3,6 <sup>d</sup>
1937	4 960	908	15,0	19 476	1 650	272	206	533	28	3,3 <sup>d</sup>
1938 <sup>e</sup>	5 086	1 002	15,7	21 828	1 766	299	225	589	30	3,7 <sup>d</sup>

a Ze służbą pocztową i telekomunikacyjną. b Stan w dn. 31.III następnego roku. c Wraz z międzynarodowymi. d Bez wolnych od opłaty. e Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r.

U w a g a. Liczba instytucji pocztowych według województw ob. tabl. I, str. 188; wydatki i dochody dział XXIV, tabl. 26, str. 388. (dok. str. 207)

**TABL. 32. POCZTA, TELEFON, TELEGRAF (dok.)**  
B. Zestawienie szczegółowe. Rok 1938<sup>a</sup>

Wyszczególnienie	1938	Wyszczególnienie	1938
<b>Personel w tysiącach<sup>b</sup></b>		<b>Poczta (dok.)</b>	
M.P. i T. oraz P.P.T. i T. ogółem	50,6	Zlecenia pocztowe wykup.:	
Urzednicy	23,4	w tys. szt.	3 209
Niżsi funkcjonariusze	27,2	w mil. zł	326
w tym listonosze wiejscy	5,8	Zlecenia inkasowe wykup.:	
P.A.S.T. ogółem	1,6	w tys. szt.	1 135
		w mil. zł	13
		Weksle zainkasow.:	3 017
		w mil. zł	314
<b>Poczta</b>		<b>Telefon</b>	
Liczba: instytucyj <sup>c</sup>	5 086	Liczba sieci miejskich <sup>b</sup>	2 698
skrzynek poczt. <sup>b</sup>	39 111	długość drutów w tys. km	1 063,1
Przesyłki listowe w mil. szt.	1 002	Obwody międzymiastowe <sup>b</sup>	
obrót krajowy	903	dług. drutów w tys. km	656,4
z Polski za granicę	36	Liczba łącznic <sup>b</sup>	4 360
z zagranicy do Polski	63	Aparaty w tys. <sup>b</sup>	299
Čzasopisma w mil. szt.	277	Liczba rozmównic publicznych <sup>b</sup>	5 396
w tym obrót krajowy	265	Abonenci w tys. <sup>b</sup>	225
Listy wartosc. w mil. szt.	0,8	w tym na sieciach automat.	159
w tym obrót krajowy	0,6	Rozmowy w mil.:	
Paczki w mil. szt.	14,9	miejscowe	589
w tym obrót krajowy	14,6	międzyniastowe	28
Przesyłki za pobraniem:		międzynarodowe	2
nadesłane w tys. szt.	4 155	<b>Telegraf</b>	
wykupione w tys. szt.	3 783	Liczba stacji telegraf. <sup>bf</sup>	5 541
Przekazy wpłac. <sup>e</sup> w tys. szt.	21 828	Dług. przewodów w tys. km <sup>b</sup>	73,7
w tym obrót krajowy	21 820	Telegramy <sup>g</sup> nadane w mil. szt.	3,7
Przekazy wpłac. w mil. zł	1 766	obrót krajowy	3,2
w tym obrót krajowy	1 765	obrót zagraniczny	0,5

<sup>a</sup> Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. <sup>b</sup> Stan w dn. 31.III 1939 r. <sup>c</sup> Ze służbą pocztową i telekomunikacyjną. <sup>d</sup> W obrocie krajowym. <sup>e</sup> Pocztowe i telegraficzne. <sup>f</sup> Urzędy i kolejowe stacje telegraficzne. <sup>g</sup> Bez wolnych od opłaty.

**TABL. 33. PRZESYŁKI LISTOWE<sup>a</sup> W NIEKTÓRYCH KRAJACH**

Kraje	1928	1932	1936	1937		
				Ogółem	w tym zagraniczne	na jednego mieszkańca szt.
Anglia	6 565	6 933 <sup>b</sup>	7 958 <sup>b</sup>	8 292 <sup>b</sup>	503 <sup>b</sup>	175 <sup>b</sup>
Niemcy	7 770	5 600	6 433	6 815	377	100
Francja	6 288	5 825	6 168	6 060	461	144
Japonia	4 901	4 355	5 126	5 255	495	74
Włochy	2 220	2 381	2 628	2 668	181	62
Z.S.R.R.	804	1 627	1 282	1 648	17	9
Belgia	1 207	1 385	1 413	1 430	163	171
Holandia	971	1 082	1 086	1 170	118	136
Australia		871	994	1 018	85	149
Argentyna		686	825	992	69	78
Polska	934	691	885	908	99	26
Szwajcaria	645	682	717	731	141	175
Szwecja	455	540	590	623	55	99
Węgry	333	273	468	496	47	55
Rumunia	423	311	375	455	39	23
Guzostawia	404	476	334	365	47	24

<sup>a</sup> Bez listów tranzytowych. <sup>b</sup> Łącznie z listami tranzytowymi.

Źródło: Statistique Générale du Service Postal 1937, Bern 1939;

TABL. 34. TELEFONY W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Aparaty			Rozmowy						
	1928	1937		1928	1932	1936	1937			
		Ogółem	na 1 000 mieszkańców				Ogółem	w tym		na jednego mieszkańca
								miejscowe	międzynowe	
w tysiącach			w milionach							
Niemcy . . . . .	2 950	3624	53	2429	2166	2562	2658	2418	236	39
Anglia . . . . .	1 755	3019	64	1376	1489	2013	2105	2003	101	45
Francja . . . . .	966	1553	37	738	858	940	963	703	256	23
Japonia . . . . .	734	1311	18	2900 <sup>a</sup>	3425 <sup>a</sup>	4750 <sup>a</sup>	5052 <sup>a</sup>	4730	322	71 <sup>a</sup>
Z. S. R. R. . . . .	300	861 <sup>b</sup>	5 <sup>b</sup>						33 <sup>b</sup>	
Szwecja . . . . .	466	725	116	732	830	984	1047	991	55	167
Australia . . . . .	475	595	87	405	398	514	569	531	38	83
Szwajcaria . . . . .	247	431	103	195	257	277	289	188	96	69
Dania . . . . .	331	426	113	504	550	665	693	597	95	184
Holandia . . . . .	258	404	47						47	
Belgia . . . . .	224	394	47	191	226	294	315	273	39	38
Argentyna . . . . .		377	30			1312	1478	1463	14	117
Hiszpania . . . . .		329 <sup>b</sup>	13 <sup>b</sup>		652		702 <sup>b</sup>	680 <sup>b</sup>	22 <sup>b</sup>	28 <sup>b</sup>
P o l s k a . . . . .	162	272	7	544	527	530	561	533	26	16
Czechosłow. . . . .	147	221	15	231	253	252	270	250	18	18
Łotwa . . . . .		77	39		94	109	115	107	8	58

a Bez rozmów międzynarodowych. b 1935 r.

TABL. 35. TELEGRAMY<sup>a</sup> W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1928	1932	1936	1937		
				Ogółem	w tym zagraniczne	na 1 000 mieszkańców
Z.S.R.R. . . . .	28,0	91,6	80,2 <sup>b</sup>		0,7 <sup>b</sup>	466 <sup>b</sup>
Anglia . . . . .	67,1	53,1	67,5	67,1	17,8	1 418
Japonia . . . . .	67,5	56,0	59,2		2,5 <sup>c</sup>	842 <sup>c</sup>
Francja i Alger . . . . .	47,2	39,3	35,3	34,7	7,6	706
Włochy . . . . .	35,2	29,4	26,4	27,0	3,2	622
Niemcy . . . . .	41,2	21,3	20,6	20,3	6,4	299
Indie Brytyjskie . . . . .	20,0	15,4	17,7	16,3	2,5	51
Australia . . . . .	18,1	12,7 <sup>d</sup>	15,5 <sup>d</sup>	16,3 <sup>d</sup>		2 381 <sup>d</sup>
Argentyna . . . . .		11,3	10,3	10,4	1,3	823
Zw. Płd. Afr. . . . .	6,6	5,1	7,1	7,2	0,8	726
Belgia . . . . .	10,5	6,0	5,9	5,9	2,6	707
Holandia . . . . .	8,1	5,5	4,7	5,3	3,9	617
Grecja . . . . .	4,7	3,4	5,2	4,9	0,6	697
Szwecja . . . . .	5,5	4,4	4,5	4,7	1,9	753
Czechosłowacja . . . . .	7,9	4,9	4,4	4,7	1,3	310
Norwegia . . . . .	5,7	5,5	3,9	4,2	1,6	1 448
Rumunia . . . . .	8,0	4,9	3,9		0,6 <sup>c</sup>	204 <sup>c</sup>
Jugosławia . . . . .	5,3	3,9	3,5	3,4	0,3	222
P o l s k a . . . . .	7,4	3,6	3,6	3,3	0,4	95
Szwajcaria . . . . .	5,0	3,3	2,7	2,8	2,3	674
Dania . . . . .	3,4	2,7	2,6	2,5	1,6	666

a Bez telegramów tranzytowych. b Bez telegramów pozaeuropejskich; 1935 r. c 1936 r. d Bez telegramów zagranicznych.

**DZIAŁ XII. PIENIĄDZ I KREDYT**  
**TABL. I. SIĘC INSTYTUCJI KREDYTOWYCH**  
**A. Zestawienie ogólne**  
**Stan w dn. 31.XII**

Instytucje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Bank Polski	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
oddziały	51	52	53	53	53	53	53	53	50	50	50	50
zastępstwa	112	168	201	222	239	227	227	246	247	247	248	250
Banki państwowe	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
oddziały	28	32	32	31	31	31	31	32	31	31	32	33
Banki komunalne	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4 <sup>a</sup>
Bank Akceptacyjny	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
Banki prywatne:												
krajowe <sup>b</sup>	56	55	51	51	51	47	39	35	32	32	26	26
oddziały	—	162	148	139	110	97	84	84	84	81	79	84
zagraniczne	7	6	5	6	5	5	4	4	4	4	4	4
oddziały	—	14	15	13	11	13	11	10	10	10	9	9
Domy bankowe	29	31	30	34	30	28	27	30	29	28	29	28
Kantory wymiany <sup>c</sup>	64	63	61	52	48	48	48	51	49	40	38	34
oddziały	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
P. K. O.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
oddziały	3	3	4	8	10	10	9	9	9	9	8	9
zbiornice pocztowe	3 227	3 363	3 518	3 649	3 702	3 704	3 686	3 608	3 661	3 757	4041	4163
Bank Polska Kasa												
Opieki	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1
oddziały	—	—	—	10	11	7	8	15	20	24	25	26
Kasy oszczędności:												
komunalne	241	314	368	374	379	377	367	364	363	362	357	353
oddziały <sup>d</sup>	—	—	—	—	—	—	—	62	72	76	96	115
niekomunalne <sup>e</sup>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1 <sup>d</sup>
Gminne kasy pożyczko- wo-oszczędnościowe	439	700	824	870	879	882	890	891	910	905	913	975
Centrale kredytowe												
spółdzielni związk. <sup>f</sup>												
spółdzielnie	5	8	10	12	12	12	13	9	9	9	9	9
Centralna Kasa Spół- lek Rolniczych	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
oddziały	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7	8
Spółdzielnie kredyt. <sup>g</sup>	3 623	4 586	5 025	5 350	5 440	5 437	5 490	5 154	5 243	5 423	5 517	5 597
Kasy bezprocentowych pożyczek:												
chrześcijańskie <sup>h</sup>											357	611
żydowskie <sup>i</sup>	482	527	521	620	661	669	698	722	799	826	922	960
Zakłady zastawnicze <sup>k</sup>	29	30	29	29	30	30	29	29	26	24	23	23
oddziały	4	4	4	5	5	5	5	5	6	6	6	6
Towarz. kredytowe:												
ziemskie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
miejskie	9	13	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Tow. Kredytowe Prze- mysłu Polskiego	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

<sup>a</sup> W 1938 r. Centralną Małopolską Kasę Oszczędności (C. M. K. O.) zaliczono do banków komunalnych. <sup>b</sup> Łącznie z bankami hipotecznymi. W latach 1935—1938 bez banków w likwidacji. <sup>c</sup> Bez kantorów wymiany komunalnych kas oszczędności (w latach 1936—1938—6 kantorów). <sup>d</sup> Bez kantorów wymiany i zakładów zastawniczych. <sup>e</sup> Galicyjska Kasa Oszczędności (od 1938 r. C. M. K. O.) w Lwowie i Ukraińska Szczędnica w Przemyślu. <sup>f</sup> Bez Banku Związku Spółek Zarobkowych. <sup>g</sup> Zrzeszone w związkach rewizyjnych. <sup>h</sup> Zrzeszone w 3 centralach. <sup>i</sup> Zrzeszone w 1 centrali. <sup>k</sup> Łącznie z zakładami zastawniczymi komunalnych kas oszczędności (w latach 1936 i 1937—12, w 1938 r.—13 zakładów).

U w a g a. Tablica obejmuje instytucje krajowe i ich oddziały położone w Polsce, W. M. Gdańsku i za granicą oraz oddziały instytucji zagranicznych czynne na terenie Polski. O ile nie zaznaczono inaczej, oddziały podano łącznie z agencjami, sub-agencjami, ekspozyturami, wplatniami, zbiornicami i biurami pomocniczymi.

(dok. str. 210)

TABL. I. SIEĆ INSTYTUCJI KREDYTOWYCH (dok.)  
B. Sieć niektórych instytucji kredytowych według województw w 1938 r.  
Stan w dn. 31.XII

Województwa	Bank Polski		Banki państwowe: B.G.K. i P.B.R.		Banki prywatne i domy bankowe		Zbiornice pocztowe PKO <sup>a</sup>	K.K.O.		Spółdzielnie kredytowe <sup>b</sup>	Gminne kasy pożycz.-oszcz.	Kasy bezprocentowych pożyczek		
	A	B	A	B	A	B		A	B			chrześcijańskie	żydowskie	
Polska <sup>d</sup>	51		35		54	96	4 167		468	5 597		975	611	959
M. st. Warszawa	2		4		16	15	57		6 <sup>e</sup>	94		—	33	46
Warszawskie	3	—	—	—	—	—	312		34	364		195	69	105
Łódzkie	3		1		7	5	223		28	285		155	54	60
Kieleckie	4		2		1	5	264		22	348		179	55	92
Lubelskie	3		2		1	1	249		18	278		196	27	92
Białostockie	3		2		1	1	160		9 <sup>e</sup>	191		28	26	95
Wileńskie	1		2		5	3	184		8	175		31	46	73
Nowogródzkie	1	—	—	—	—	1	139		8	145		—	13	41
Poleskie	2		2		—	—	107		9	132		26	10	47
Wołyńskie	2		2		—	—	216		14	274		78	19	56
Poznańskie	5		2		5	9	478		89	449		50	26	4
Pomorskie	8		5		1	15	466		75	361		37	48	5
Śląskie	3		2		7	14	195		42	232		—	4	7
Krakowskie	4		4		3	10	374		28	518		—	48	64
Lwowskie	4		3		6	13	390		42	844		—	65	79
Stanisławowski	2		2		—	3	157		18	405		—	28	39
Tarnopolskie	1	—	—		1	1	196		18	502		—	40	54

a Stan w dn. I.IV 1939 r. b Zrzeszone w związkach rewizyjnych. c Podział administracyjny obowiązujący do dn. 31. III 1939 r. d Bez placówek położonych za granicą i w W. M. Gdańsku. e W tym centrala Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu warszawskiego.

U w a g a. A — centrale, B — oddziały.

### A. Obieg pieniężny, banki biletowe, stopa procentowa

TABL. 2. OBIEG PIENIĘŻNY  
Stan w dn. 31.XII

Rodzaje pieniędzy	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
w milionach złotych												
Ogółem	1 312	1 539	1 600	1 569	1 459	1 325	1 346	1 365	1 411	1 462	1 497	1 866
Bilety Banku Polskiego	1 003	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004	981	1 007	1 034	1 059	1 406
Bilety zdawkowe	167	99	64	3	1	—	—	—	—	—	—	—
Bilon	142	145	196	238	240	322	342	384	404	429	438	460
srebrny	90	81	123	162	165	220	252	290	320	342	354	370
inny	52	64	73	76	75	102	90	94	84	86	84	90
w odsetkach												
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bilety Banku Polskiego	76,4	84,2	83,8	84,6	83,5	75,7	74,6	71,9	71,4	70,7	70,8	75,3
Bilety zdawkowe	12,7	6,4	4,0	0,2	0,1	—	—	—	—	—	—	—
Bilon	10,9	9,4	12,2	15,2	16,4	24,3	25,4	28,1	28,6	29,3	29,2	24,7
srebrny	6,9	5,3	7,7	10,3	11,3	16,6	18,7	21,2	22,7	23,4	23,6	19,9
inny	4,0	4,1	4,5	4,9	5,1	7,7	6,7	6,9	5,9	5,9	5,6	4,8

TABL. 3. OBROTY I STAN RACHUNKÓW ŻYROWYCH BANKU  
POLSKIEGO

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
Obroty w miliardach zł:										
wpłaty . . . . .	23,4	30,3	32,6	31,0	27,0	21,5	21,4	20,5	23,0	24,8
wypłaty . . . . .	23,1	30,2	32,6	31,2	27,0	21,5	21,4	20,5	22,9	24,9
obroty ogółem . . . . .	46,5	60,5	65,2	62,2	54,0	43,0	42,8	41,0	45,9	49,7
w tym bezgotówkowe . . . . .	36,1	47,3	50,8	48,8	42,4	33,9	34,6	32,8	37,1	40,0
Obroty bezgotówkowe, w % obro- tów ogółem . . . . .	77,4	78,2	77,9	78,5	78,7	78,7	81,0	80,0	80,7	80,3
Stan w dn. 31.XII:										
rachunki w tysiącach . . . . .	3,6	4,5	5,0	5,1	4,7	4,3	3,6	3,5	3,3	3,1
sumy w miliardach zł . . . . .	0,4	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2

TABL. 4. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH

Lata	Przedstawiono do zapłaty			Lata Izby	Przedstawiono do zapłaty		
	dowód- ów w tys. sztuk	na sumę			dowód- ów w tys. sztuk	na sumę	
		ogół- tem w mil. zł	w tym skom- penso- wane w %			ogół- tem w mil. zł	w tym skom- penso- wane w %
1927	314	2 736	46,5	1937	655	10 914	66,6
1928	640	5 019	51,0	1938	738	13 163	67,1
1929	1 530	7 267	57,2				
1930	1 393	8 741	58,8	Warszawa . . . . .	376	10 382	70,7
1931	1 029	7 743	58,5	Łódź . . . . .	70	327	34,7
1932	905	6 418	60,1	Poznań . . . . .	85	779	59,0
1933	729	7 483	60,1	Gdynia . . . . .	17	168	50,0
1934	718	8 267	63,9	Katowice . . . . .	78	888	56,2
1935	664	9 362	68,4	Kraków . . . . .	51	192	50,0
1936	662	9 820	68,5	Lwów . . . . .	61	427	55,2

TABL. 5. OBROTY I STAN RACHUNKÓW CZEKOWYCH POCZTOWEJ  
KASY OSZCZĘDNOŚCI

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
Obroty w mil. zł:										
wpłaty . . . . .	7985	10667	12013	11915	11312	10896	13727	14046	16385	18970
wypłaty . . . . .	7956	10607	11995	11948	11312	10896	13759	14016	16361	18921
obroty ogółem . . . . .	15941	21274	24008	23863	22624	21792	27486	28062	32746	37891
w tym bezgotówkowe . . . . .	9437	13009	14665	14939	14642	14731	21012	21269	24763	29035
Obroty bezgotówkowe w % obrotów ogółem . . . . .	59,2	61,2	61,1	62,6	64,7	67,6	76,4	75,8	75,6	76,6
Stan w dn. 31.XII:										
konta w tys. . . . .	52,6	57,3	62,4	65,1	64,8	67,1	76,5	78,0	74,9	78,5
sumy w mil. zł . . . . .	133	193	211	178	178	178	202	232	256	305

TABL. 6. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Wa- luta	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938	
		w miliardach jednostek waluty danego kraju										w mi- liar- dach zł
Anglia . . .	£	43,3	45,9	46,5	44,9	37,4	33,4	38,8	42,0	44,2	40,9	1060,5
Belgia <sup>a</sup> . . .	fr.	368,5	443,2	483,5	454,0	373,4	292,9	300,0	324,4	372,7	386,4	69,2
Francja . . .	fr.	307,7	414,6	512,5	556,0	460,5	332,4	339,3	290,9	342,1	390,6	59,6
Holandia . . .	flor.	40,6	41,2	42,8	37,0	28,9	16,7	18,5	18,8	22,2	18,7	54,6
Japonia . . .	jen	62,9	68,8	63,6	51,6	46,2	52,9	63,9	69,9	85,3	86,0	130,1
Niemcy . . .	RM	104,6	121,0	126,2	119,3	85,8	55,3	58,8	61,7	71,0	78,7	167,3
Polska . . .	zł	2,7	5,0	7,3	8,7	7,7	6,4	9,4	9,8	10,9	13,2	13,2
St. Zj. Am. . .	\$	673,9	806,4	935,0	662,0	481,4	322,4	374,2	428,6	433,0	373,4	1979,0
Szwajcaria . .	fr.	15,7	14,7	13,8	12,6	10,2	5,2	3,3	3,1	3,7	3,6	4,3
Włochy . . .	lira	768,1	780,5	741,1	664,4	607,9	479,4	504,3	487,6	595,4	645,6	180,1

<sup>a</sup> Wyłącznie sumy skompensowane.

TABL. 7. SZACUNEK ZAPASÓW ZŁOTA MONETARNEGO W NIEKTÓRYCH KRAJACH<sup>a</sup>

Stan w dn. 31. XII

Kraje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
Ogółem . . .	84568	89310	92 698	98 528	101549	106898	118558	121401	122685 <sup>b</sup>	134362 <sup>c</sup>
Anglia <sup>d</sup> . . .	6 614	6 650	6 338	6 436	5 259	5 233	8 682	13 603	14 156	14 165
Argentyna . . .	4 109	4 216	3 610	3 664	2 246	2 211	2 335	2 639	2 469	2 273
Belgia . . .	891	1 123	1 453	1 703	3 156	3 218	3 084	3 325	3 147	3 058
Czecho-Słow. . .	267	303	330	410	437	455	588	481	481	499
Francja . . .	7 122	11116	14 539	18 711	23 917	29 033	23 159	15 769	13 514	12 792
Hiszpania . . .	4 475	4 404	4 412	4 199	3 869	3 887	3 878	3 788 <sup>e</sup>	.	2 763 <sup>f</sup>
Holandia . . .	1 435	1 560	1 605	1 524	3 182	3 699	2 309	2 576	4 894	5 235
Japonia . . .	4 831	4 823	4 831	3 673	2 086	1 890	2 237	2 434	1 373	865
Niemcy . . .	4 100	5 937	4 992	4 849	2 237	1 863	330	143	152	152
Polska . . .	517	621	701	562	600	502	444	393	435	445
Rumunia . . .	428	437	490	490	517	508	579	597	633	704
St. Zj. Am. . .	35451	33392	34 765	37 662	36 111	36 058	53 306	59 270	67 177	76 403
Szwajcaria . .	891	918	1 025	1 230	4 038	4 252	2 389	3 450	3 414	3 682
Szwecja . . .	553	562	588	579	490	490	972	1 266	1 284	1 694
Włochy . . .	2 130	2 371	2 434	2 487	2 639	2 737	1 417	1 096	1 105	1 016
Z. S. R. R. . .	865	820	1 310	2 220	2 924	3 111 <sup>e</sup>	4 421 <sup>g</sup>	2 006	.	.
Inne . . .	9 889	10057	9 275	8 129	7 841	7 751	8 428	8 565	8 451	8 616

<sup>a</sup> Obliczenia szacunkowe Biura Ligi Narodów. <sup>b</sup> Bez Hiszpanii i Z.S.R.R.

<sup>c</sup> Bez Z.S.R.R. <sup>d</sup> Do 1935 r. zapasy złota Anglii i Irlandii; od 1935 r. wyłącznie Anglii. <sup>e-g</sup> Stan w dn.: <sup>e</sup> - 30.VI; <sup>f</sup> - 30.IV; <sup>g</sup> - 30.IX.

U w a g a. Produkcja złota ob. dział VIII, tabl. 26, str. 150.

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1939.

TABL. 8. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKU POLSKIEGO

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
Bilanse. Stan w dn. 31.XII										
<b>Stan czynny</b>										
Złoto . . . . .	517	621	701	562	600	502	444	393	435	445
Pieniądze zagraniczne i dewizy . . . . .	895	714	526	413	213	137	27	30	36	19
Polskie monety srebrne i bilon . . . . .	10	1	0	12	37	41	22	41	33	28
Portfel wekslowy . . . . .	456	641	704	672	670	586	689	681	661	831
Bilety skarbowe zdykontowane . . . . .	—	—	—	—	—	—	68	67	23	82
Pożyczki zabezpieczone zastawami . . . . .	41	91	77	86	126	114	109	107	24	112
Papiery procentowe własne . . . . .	6	4	6	9	12	14	53	136	130	134
Papiery funduszu zapasowego . . . . .	38	71	77	87	93	92	88	89	89	89
Dług Skarbu Państwa . . . . .	25	25	25	—	20	90	90	90	80	45
Udziały . . . . .	2	6	15	23	23	24	28	29	30	29
Inne aktywa . . . . .	48	89	125	105	154	127	200	151	217	185
<b>Suma bilansowa . . . . .</b>	<b>2038</b>	<b>2263</b>	<b>2256</b>	<b>1969</b>	<b>1948</b>	<b>1727</b>	<b>1818</b>	<b>1814</b>	<b>1758</b>	<b>1999</b>
<b>Stan bierny</b>										
Kapitał zakładowy . . . . .	150	150	150	150	150	150	150	100	100	100
Fundusz zapasowy . . . . .	95	100	110	114	114	114	114	89	89	89
Obieg biletów bankowych . . . . .	1003	1295	1340	1328	1218	1003	1007	1034	1059	1406
Natychmiast płatne zobowiązania r-ki żyrowe kas państwowych . . . . .	238	268	269	27	6	12	1	1	35	1
pozostałe r-ki żyrowe . . . . .	184	183	177	162	190	196	187	236	259	205
inne rachunki . . . . .	238	73	22	21	17	12	22	55	66	45
Inne pasywa . . . . .	106	158	140	134	229	228	325	290	142	145
Czysty zysk do podziału na dywidendę . . . . .	24	36	48	33	24	12	12	9	8	8
na superdywidendę . . . . .	8	12	12	12	12	12	12	9	8	8
na superdywidendę dla Skarbu Państwa . . . . .	6	9	13	8	5	—	—	—	—	—
	10	15	23	13	7	0	—	0	0	0
<b>Rachunki strat i zysków</b>										
<b>Straty</b>										
Koszty handlowe . . . . .	24	30	32	36	34	34	26	25	27	27
Odpisy i rezerwy <sup>a</sup> . . . . .	6	3	2	1	19	16	5	10	5	9
Czysty zysk . . . . .	24	36	48	33	24	12	12	9	8	8
<b>Ogółem . . . . .</b>	<b>58</b>	<b>81</b>	<b>98</b>	<b>71</b>	<b>78</b>	<b>62</b>	<b>43</b>	<b>47</b>	<b>40</b>	<b>48</b>
<b>Zyski</b>										
Procenty pobrane . . . . .	53	77	95	69	55	54	34	39	36	42
w tym od dyskonta . . . . .	—	44	60	46	46	43	28	26	26	33
Dochód z papierów funduszu zapasowego . . . . .	—	—	—	—	6	7	5	5	—	—
Prowizje i inne dochody . . . . .	3	2	2	2	1	1	2	2	2	2
Różnice kursowe . . . . .	—	—	—	—	15	—	1	1	1	1
<b>Pokrycie statutowe w % . . . . .</b>	<b>72,61</b>	<b>63,13</b>	<b>61,89</b>	<b>55,29</b>	<b>48,09</b>	<b>45,02</b>	<b>39,78</b>	<b>32,07</b>	<b>32,97</b>	<b>28,59</b>

<sup>a</sup> W latach 1927 — 1930 i 1932 odpisy, w 1931 i 1935 — 1938 odpisy i rezerwy.

TABL. 9. BILANSE BANKÓW BILETOWYCH NIEKTÓRYCH KRAJÓW  
 Stan w końcu roku

Kraje Waluta	Lata	Stan czynny					Stan bierny		
		Złoto	Pie- niądze i na- leżno- ści za- gra- niczne	Port- fel wek- słowy	Po- życzki zabez- pie- czone zasta- wami	Dług Skar- bu Pań- stwa	Pa- piery pro- cento- we	Obieg bile- tów banko- wych	Na- tych- miast płatne zobo- wiąza- nia
w milionach jednostek waluty danego kraju									
Anglia (£)	1928	154	—	26	—	11	330	388	120
	1932	120	—	19	—	11	380	371	145
	1937	326	—	9	—	11	345	505	169
	1938	326	—	29	—	11	309	505	154
Belgia (fr.)	1928	4 517	6 245	—	212	1 789	187	11 512	1 155
	1932	12 977	3 440	—	362	1 814	349	18 053	1 007
	1937	17 623	6 481	—	161	761	361	21 542	3 904
	1938	17 140	4 619	1 071	203	735	1 153	21 989	2 770
Francja (fr.)	1928	31 977	32 726	5 667	2 223	9 130	113	63 916	19 232
	1932	83 129	4 484	3 256	4 035	10 002	113	82 721	24 328
	1937	58 933	911	10 718	4 456	40 689	113	93 837	22 787
	1938	87 265	821	11 568	4 055	36 158	113	110 935	30 657
Gdańsk W.M. (guld.)	1928	0	18	22	1	—	—	39	4
	1932	21	14	14	1	—	—	37	9
	1937	28	3	17	0	—	—	36	12
	1938	28	1	25	1	—	—	41	14
Holandia (flor.)	1928	435	220	93	126	—	—	854	4
	1932	1 033	71	39	79	—	21	962	304
	1937	1 366	5	23	195	—	40	868	755
	1938	1 461	4	9	309	—	43	992	838
Niemcy (RM)	1928	2 729	155	2 678	176	—	92	4 930	816
	1932	806	114	2 807	176	—	323	3 560	540
	1937	71	6	6 131	60	—	392	5 493	1 059
	1938	71	6	8 244	45	—	855	8 223	1 527
Polska (zł)	1928	621	714	641	91	25	75	1 295	524
	1932	502	137	586	114	90	106	1 003	220
	1937	435	36	661	24	80	219	1 059	360
	1938	445	19	831	112	45	223	1 406	251
Rumunia (leu)	1928	9 185	6 792	8 839	878	3 797	809	21 144	9 371
	1932	9 527	495	9 958	587	5 726	314	21 594	6 366
	1937	16 458	—	5 842	151	5 607	1 037	29 391	11 143
	1938	18 190	—	11 526	1 563	5 589	2 175	34 902	13 728
Stany Zj. Am. (\$)	1928	2 584	—	1 056	10	—	228	1 838	2 440
	1932	3 148	—	284	5	—	1 851	2 735	2 561
	1937	9 120 <sup>d</sup>	—	16	18	—	2 564	4 283	7 535
	1938	11 788 <sup>d</sup>	—	8	16	—	2 564	4 470	10 023
Szwajcaria (fr.)	1928	533	299	218	83	—	5	953	196
	1932	2 471	87	20	49	—	51	1 613	1 037
	1937	2 679	513	19	35	—	31	1 531	1 716
	1938	2 890	280	159	22	—	91	1 751	1 663
Włochy (lira)	1928	5 052	6 019	3 720	1 762	—	1 080	17 295	2 541
	1932	5 839	1 305	5 250	1 290	—	1 366	13 672	1 077
	1937	3 996	32	2 544	4 508	1 000	775	17 468	1 354

a Certyfikaty złote.

U w a g a. Dane za poszczególne lata dla niektórych banków nie są całkowicie porównywalne z powodu zmian w ukladach bilansów.

TABL. 10. STOPA PROCENTOWA OD DYSKONTA I OD WKŁADÓW

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	przeciętne roczne									
Procenty najwyższe ustawowe	13,0	12,0	12,7	11,7	11,0	10,8	9,5	9,5	9,5	9,5
Dyskonto w Banku Polskim	8,3	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,0	5,0	5,0	4,5
Dyskonto w bankach akcyjnych:										
minimum				7,8	7,9	9,0	4,9	5,0	5,0	4,5
maksimum	13,0	12,0	12,7	11,7	11,0	10,8	9,5	9,5	9,5	9,5
przeciętnie			12,2	11,5	10,9	10,7	8,7	8,6	8,7	8,5
Wkłady na książeczki oszczędnościowe:										
w P. K. O.	7,0	6,0	7,0	7,0	7,0	6,3	4,0	4,0	3,8	3,0
w bankach państwowych	6,0	6,0	7,0	7,1	7,0	6,3	4,0	4,0	3,8	3,0

TABL. 11. STOPY DYSKONTOWE BANKÓW BILETOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938		
	przeciętne roczne										maks. min.	
Anglia	4,7	4,5	5,5	3,4	3,9	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Belgia	5,4	4,3	4,4	3,0	2,5	3,5	2,2	2,0	2,0	2,6	3,0	2,0
Francja	5,2	3,5	3,5	2,7	2,1	2,5	3,5	3,7	3,8	2,8	3,0	2,5
Gdańsk W.M.	6,8	5,8	6,5	5,0	5,6	4,5	5,1	5,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Holandia	3,7	4,5	5,1	3,2	2,5	2,7	4,0	2,8	2,0	2,0	2,0	2,0
Niemcy	5,8	7,0	7,1	4,9	6,9	5,2	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Polska	8,3	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,0	5,0	5,0	4,5	4,5	4,5
Rumunia	6,0	6,0	8,2	9,0	8,3	7,2	4,5	4,5	4,5	3,8	4,5	3,5
St. Zj. Am.	3,8	4,5	5,2	3,0	2,1	2,8	1,5	1,5	1,3	1,0	1,0	1,0
Szwajcaria	3,5	3,5	3,5	2,9	2,0	2,0	2,3	2,3	1,5	1,5	1,5	1,5
Włochy	7,0	6,0	6,8	5,9	5,9	5,6	4,2	4,7	4,5	4,5	4,5	4,5

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1939.

TABL. 12. OPROCENTOWANIE RZECZYWISTE<sup>a</sup> OBLIGACJI PAŃSTWOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH WEDŁUG KURSÓW NA GIEŁDACH WEWNĘTRZNYCH

Kraje. Rodzaje i liczby obligacji uwzględnionych	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1937	1938
	przeciętne roczne							
Anglia - 2½% Konsole	4,55	4,47	4,60	4,48	4,39	3,76	3,31	3,41
Belgia - 3% Renta państwowa	4,98	4,58	4,52	3,94	3,98	4,51	3,33	4,06
Francja - 3% Renta wieczysta	5,32	4,46	3,98	3,44	3,48	3,84	4,27	4,04
Holandia - 2½-3% Renta wieczysta	4,01	3,88	3,94	3,81	3,86	3,89	3,13	2,99
Japonia - Obligacje państwowe (8)	5,67	5,16	5,08	5,37	5,46	5,59	3,94	3,86
Kanada - Pożyczka prow. Ontario	4,54	4,43	4,90	4,71	4,63	5,21	3,52	3,22
Niemcy - 4½% Oblig. państw.		7,08	7,25	7,20	7,42	9,67	4,59	4,53
Polska - 5% Pożyczka Konwersyjna 1924 r.	8,07	7,47	8,64	9,38	10,14	12,96	8,46	7,23
Rumunia - Obligacje państwowe (6)	10,08	7,95	8,87	9,74	10,66	16,32	8,80	7,23
St. Zj. Am. - Obligacje skarbowe	3,34	3,33	3,60	3,29	3,34	3,68	2,68	2,56
Szwajcaria - Obligacje państwowe i kolejowe (12)	4,79	4,73	4,66	4,12	3,87	3,80	3,41	3,24
Szwecja - 3% Oblig. państw. 1888 r.	4,58	4,59	4,56	4,18	4,22	4,32	3,04	2,34
Włochy - 3½% Renta państwowa	5,33	4,84	5,14	5,21	4,90	4,77	4,82	4,80

<sup>a</sup> Oprocentowanie nominalne pomnożone przez stosunek wartości nominalnej do przeciętnego kursu.

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 5, Genewa 1939.

B. Bilanse instytucji kredytowych i oszczędnościowych  
 TABL. 13. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKU  
 GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
<b>Bilanse. Stan w dn. 31. XII</b>										
<b>Stan czynny</b>										
Kasa i sumy do dyspozycji . . . . .	46	53	38	44	46	47	41	65	71	54
Bilety skarbowe . . . . .	—	—	—	—	—	—	3	12	57	32
Waluty zagraniczne . . . . .	4	3	4	4	7	4	0	0	0	0
Papiery procentowe . . . . .	37	29	25	39	38	29	16	35	45	42
Papiery procentowe własnej emisji . . . . .	115	94	75	71	41	52	34	48	42	49
Udziały i akcje . . . . .	20	46	47	34	31	33	39	37	38	35
Dyskonto weksli . . . . .	136	176	183	165	163	131	96	104	168	137
Protesty weksli . . . . .	0	1	2	3	6	4	1	1	0	0
Akcepty Banku Akcept. . . . .	—	—	—	—	—	—	20	26	26	24
Pożyczki terminowe . . . . .	22	40	62	35	30	24	35	34	51	56
Należności z układów konwersyjnych . . . . .	—	—	—	—	—	—	24	36	36	35
Rachunki bieżące . . . . .	62	65	80	114	126	125	133	122	117	142
Banki lora . . . . .	6	2	1	1	2	1	0	4	5	3
Banki nostro . . . . .	26	42	33	39	10	7	6	18	11	18
Pożyczki długoterminowe . . . . .	59	80	69	109	116	119	136	121	133	140
Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach . . . . .	391	584	663	735	792	838	793	924	906	936
Pożyczki długoterminowe zleczone przez Skarb Państwa <sup>a</sup> . . . . .	357	386	413	589	643	618	699	767	687	864
<b>Suma bilansowa</b> . . . . .	<b>1 346</b>	<b>1 665</b>	<b>1 778</b>	<b>2 102</b>	<b>2 154</b>	<b>2 133</b>	<b>2 254</b>	<b>2 521</b>	<b>2 556</b>	<b>2 740</b>
<b>Stan bierny</b>										
Kapitały własne . . . . .	149	195	201	208	214	219	199	196	199	201
kapitał zakładowy . . . . .	120	150	150	150	150	150	150	150	150	150
rezerwy . . . . .	29	45	51	58	64	69	49	46	49	51
Wkłady . . . . .	210	317	247	221	232	256	275	355	505	458
terminowe . . . . .	59	136	116	104	98	97	84	115	175	154
a vista . . . . .	140	162	107	82	88	106	133	190	276	251
w książeczki oszczędn. . . . .	11	19	24	35	46	53	58	50	54	53
Różne salda kredytowe . . . . .	20	8	8	23	6	5	12	23	35	23
Redyskonto weksli . . . . .	19	39	72	78	99	79	35	12	1	31
Redyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego . . . . .	—	—	—	—	—	—	15	15	—	6
Banki lora . . . . .	62	18	65	29	23	25	30	38	52	30
Banki nostro . . . . .	43	23	15	61	35	16	26	24	1	5
Listy zastawne i obligacje . . . . .	391	584	663	735	792	838	793	924	906	936
listy zastawne . . . . .	70	101	142	196	255	292	280	368	381	406
obligacje . . . . .	321	483	521	539	537	546	513	556	525	530
Lokaty Skarbu Państwa <sup>a</sup> . . . . .	373	388	417	509	507	484	540	441	375	370
Rachunki specjalne <sup>a</sup> . . . . .	—	—	—	114	142	135	159	326	312	494
Zyski . . . . .	5	7	13	12	7	3	3	3	3	4
<b>Rachunki strat i zysków</b>										
<b>Straty</b>										
Procenty wypłacone . . . . .	20	31	37	44	49	34	20	19	25	31
Koszty handlowe . . . . .	13	19	15	15	15	13	13	13	14	15
Zyski . . . . .	5	7	13	12	7	3	3	3	3	4
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>41</b>	<b>65</b>	<b>74</b>	<b>89</b>	<b>83</b>	<b>64</b>	<b>47</b>	<b>50</b>	<b>60</b>	<b>66</b>
<b>Zyski</b>										
Procenty pobrane . . . . .	34	57	69	82	74	54	38	39	48	54
w tym od dyskonta . . . . .	12	16	20	19	21	18	11	10	14	22
Prowizje pobrane . . . . .	4	4	3	3	2	4	4	4	6	5

a W dziale operacji ze Skarbem Państwa.

TABL. 14. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
<b>Bilanse. Stan w dn. 31. XII.</b>										
<b>Stan czynny</b>										
Kasa i sumy do dyspozycji . . . . .	14	11	8	8	7	7	5	8	14	18
Papiery procentowe . . . . .	4	6	8	18	20	21	8	38	42	97
Papiery procentowe własnej emisji . . . . .	—	43	78	94	96	87	18	14	9	4
Udziały i akcje . . . . .	1	1	2	8	8	8	11	12	12	13
Dyskonto weksli . . . . .	36	46	70	112	104	116	155	156	154	158
Protesty weksli . . . . .	0	0	1	2	5	4	1	1	0	1
Akcepty Banku Akcept. . . . .	—	—	—	—	—	—	37	34	34	37
Pożyczki terminowe . . . . .	62	89	95	112	98	68	57	48	38	35
Pożyczki towarowe . . . . .	17	34	45	27	18	8	6	5	5	4
Należności z układów konwersyjnych . . . . .	—	—	—	—	—	—	39	56	65	63
Rachunki bieżące . . . . .	15	21	34	32	25	18	29	29	45	37
Banki nostro . . . . .	60	20	24	22	12	5	6	7	6	5
Dłużnicy za nabyte grunty . . . . .	6	3	5	8	13	15	30	39	40	41
Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach . . . . .	41	155	261	322	338	335	245	228	215	209
Majątki własne w parcelacji . . . . .	5	10	20	26	26	27	26	16	12	15
Dłużnicy z fundusów administrowanych <sup>a</sup> . . . . .	88	167	253	343	373	389	608	623	629	632
<b>Suma bilansowa . . . . .</b>	<b>296</b>	<b>523</b>	<b>744</b>	<b>917</b>	<b>917</b>	<b>820</b>	<b>846</b>	<b>874</b>	<b>917</b>	<b>931</b>
<b>Stan bierny</b>										
Kapitały własne . . . . .	79	140	148	159	166	170	138	138	119	121
kapitał zakładowy . . . . .	75	130	130	130	130	130	100	100	100	100
rezerywy . . . . .	4	10	18	29	36	40	38	38	19	21
Fundusz oddłużenia . . . . .	—	—	—	—	—	—	41	51	57	36
Wkłady . . . . .	34	50	68	68	60	60	108	130	178	171
terminowe . . . . .	24	23	25	30	32	32	59	71	100	95
à vista . . . . .	10	22	41	37	27	27	46	57	74	73
na książeczki oszczędn. . . . .	0	5	2	1	1	1	3	2	4	3
Redyskonto weksli . . . . .	—	5	29	69	88	107	144	150	134	150
Redyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego . . . . .	—	—	—	—	—	—	36	34	33	36
Banki nostro . . . . .	—	11	42	59	45	14	11	12	14	10
Listy zastawne i obligacje . . . . .	41	155	261	322	338	334	243	227	213	208
listy zastawne . . . . .	41	134	182	219	228	223	158	156	153	150
obligacje melioracyjne . . . . .	—	21	79	103	110	111	85	71	60	58
Lokaty Skarbu Państwa . . . . .	64	50	50	88	88	48	12	18	32	44
Zyski . . . . .	9	12	14	10	4	1	0	0	1	1
Fundusze administrowane <sup>a</sup> . . . . .	121	201	302	393	426	479	674	695	710	717
<b>Rachunki strat i zysków</b>										
<b>Straty</b>										
Koszty handlowe . . . . .	8	14	17	18	15	12	9	9	10	11
Zyski . . . . .	9	12	14	10	4	1	0	0	1	1
<b>Ogółem . . . . .</b>	<b>17</b>	<b>27</b>	<b>34</b>	<b>30</b>	<b>26</b>	<b>17</b>	<b>11</b>	<b>13</b>	<b>14</b>	<b>14</b>
<b>Zyski</b>										
Procenty i prowizje pobrane . . . . .	11	20	28	26	24	15	9	12	12	12
Zysk na nawozach sztucznych i przetwórstwie rolniczym . . . . .	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1
Zysk na parcelacji majątków . . . . .	4	5	4	2	0	1	0	0	0	0

<sup>a</sup> Pozycja pozabilansowa.

TABL. 15. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKÓW KOMUNALNYCH<sup>a</sup>

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
Bilanse. Stan w dn. 31. XII <sup>b</sup>										
Stan czynny										
Kasa i sumy do dyspozycji	5	4	4	5	5	5	4	5	5	9
Bilety skarbowe	—	—	—	—	—	—	5	9	6	14
Papiery wartościowe	4	4	6	12	9	7	11	10	14	17
Udziały konsorejalne	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
Banki	2	5	4	5	4	4	4	3	14	3
Dyskonto weksli	9	20	18	17	15	13	10	8	8	8
w tym komunalnych	8	17	16	14	12	11	9	7	7	7
Protesty weksli	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0
Rachunki bieżące	8	14	22	21	19	8	6	4	3	2
Pożyczki terminowe	20	28	32	40	44	53	69	62	58	62
w tym komunalne	15	22	31	40	43	50	65	59	55	59
do 5 lat	7	11	17	22	25	25	22	15	10	10
ponad 5 lat	13	17	15	18	19	28	47	47	48	52
Długoterminowe pożyczki hipoteczne	32	29	28	25	23	25	18	18	17	17
Długoterminowe pożyczki obligacyjne	9	13	16	25	27	29	28	27	33	41
w tym komunalne	9	12	16	24	27	29	28	27	33	40
Nieruchomości	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4
<b>Suma bilansowa</b>	<b>94</b>	<b>123</b>	<b>137</b>	<b>158</b>	<b>154</b>	<b>154</b>	<b>167</b>	<b>155</b>	<b>167</b>	<b>180</b>
Stan bierny										
Kapitały własne	4	11	12	14	15	15	22	21	23	24
zakładowy	2	8	8	9	9	9	10	10	10	10
zapasowy i rezerwy	2	3	4	5	6	6	12	11	13	14
Fundusze specjalne powierzone do administracji i lokaty skarbowe	11	19	36	43	42	44	49	39	30	33
Wkłady	13	24	25	23	20	20	27	31	33	33
w tym komunalne	—	—	—	2	1	2	7	9	9	8
na książeczki	—	—	—	—	0	0	1	3	5	6
inne natychmiast płatne	6	10	6	7	8	9	10	12	7	8
inne płatne za wypowiedzeniem i terminowe	7	14	19	16	12	11	16	16	21	19
Rachunki bieżące	6	6	5	11	8	9	12	14	26	29
w tym komunalne	—	—	4	8	6	9	10	12	19	22
Redyskonto weksli	2	5	6	7	8	5	3	1	0	1
Obligacje	18	23	26	34	36	37	37	33	39	46
Rachunki działu kredytu długoterminowego	31	29	21	20	20	20	11	10	9	9
Zyski	3	1	2	2	1	1	1	2	1	2
Rachunki strat i zysków										
Straty										
Procenty i prowizje wypłacone	2	3	5	5	5	4	3	2	2	3
Koszty handlowe	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Zyski	3	1	2	2	1	1	1	2	1	2
<b>Ogółem</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>7</b>	<b>11</b>	<b>6</b>	<b>7</b>
Zyski										
Procenty i prowizje pobrane	3	5	8	8	7	7	5	5	5	5

<sup>a</sup> Polski Bank Komunalny, Komunalny Bank Kredytowy i Wojewódzki Bank Pożyczkowy. <sup>b</sup> Dla Wojewódzkiego Banku Pożyczkowego w latach 1927—1938 bilanse netto z dn. 31.III każdego następnego roku (rok bilansowy od I.IV do 31.III). <sup>c</sup> Łącznie z papierami wartościowymi ustawowego kapitału zapasowego.

U w a g a. Dane za lata 1937 i 1938 nie są całkowicie porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany układu bilansów.

TABL. 16. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKÓW PRYWATNYCH  
A. Zestawienie bilansów i rachunków strat i zysków

Główne pozycje	1927a	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w milionach złotych									
<i>Liczba uwzgl.: banków</i>	59	57	56	55	53	43	43	38	35	29
<i>domów bankowych</i>	5	5	5	5	5	7	7	8	9	28
Bilanse. Stan w dn. 31.XII										
<b>Stan czynny</b>										
Kasa i sumy do dyspozycji	80	104	103	91	71	60	56	60	69	68
Waluty zagraniczne	24	29	28	28	14	12	7	5	1	2
Bilety skarbowe	37	57	62	—	—	—	44	50	52	49
Papiery wartościowe <sup>b</sup>				57	49	43				
Udziały konsorcjalne <sup>c</sup>	33	39	41	38	33	27	26	25	23	20
Banki krajowe	29	34	41	59	33	34	39	29	29	23
Banki zagraniczne	72	75	70	73	56	54	45	29	30	30
Dyskonto weksli <sup>d</sup>	604	882	917	835	512	394	354	320	315	332
Protesty weksli	11	8	16	20	40	51	54	45	48	29
Rachunki bieżące	601	747	924	909	631	490	441	408	417	357
Pożyczki terminowe	19	23	30	27	22	20	20	48	68	60
w tym układy Banku Akcept.	—	—	—	—	—	—	3	27	43	31
Kredyty akceptacyjne i rem- bursowe	—	—	—	34	47	36	29	22	27	10
Nieruchomości	110	132	132	119	118	99	95	84	84	74
Długoterm. pożyczki hipotecz.	23	32	32	31	32	30	22	21	4	20
Straty	4	17	4	10	14	13	39	20	2	2
<b>Suma bilansowa</b>	<b>1915</b>	<b>2229</b>	<b>2466</b>	<b>2365</b>	<b>1719</b>	<b>1406</b>	<b>1291</b>	<b>1295</b>	<b>1327</b>	<b>1134</b>
<b>Stan bierny</b>										
Kapitały własne	189	264	291	300	287	250	249	235	222	193
zakładowy	166	220	228	241	232	200	200	189	182	161
zapasowy i rezerwy	23	44	63	59	55	50	49	46	40	32
Wkłady	471	691	773	820	464	400	327	356	358	345
na książeczki	67	110	130	180	85	76	68	81	96	89
inne natychmiast płatne	197	267	255	235	156	133	128	139	137	145
inne płatne za wypowiedze- niem i terminowe	207	314	388	405	223	191	131	136	125	111
Rachunki bieżące	304	250	264	271	200	164	174	147	153	185
Banki krajowe	102	109	99	73	63	69	74	68	77	53
Banki zagraniczne	200	401	516	438	275	201	171	155	134	83
Redyskonto weksli	256	341	348	307	262	195	176	137	140	144
Redysk. akcept. B-ku Akcept.	—	—	—	—	—	—	7	27	39	17
Zastaw walorów	2	16	10	8	18	16	15	12	14	6
Listy zastawne i obligacje	21	32	32	31	32	30	22	20	20	19
Zyski	—	22	26	20	4	2	2	4	6	7
Rachunki strat i zysków										
Procenty wypłacone	—	102	136	114	92	61	45	40	40	36
w tym od wkładów i rachun- ków bieżących	—	—	—	64	48	30	22	22	22	21
Prowizje wypłacone	—	15	8	7	6	3	2	2	2	2
Koszty handlowe	—	85	92	83	71	54	46	39	38	39
Podatki	—	17	19	17	15	7	5	5	5	5
Zyski	—	22	26	20	4	2	2	4	6	7
<b>Ogółem.</b>	—	<b>255</b>	<b>302</b>	<b>264</b>	<b>219</b>	<b>157</b>	<b>140</b>	<b>149</b>	<b>115</b>	<b>974</b>
<b>Zyski</b>										
Procenty pobrane	—	156	202	183	145	97	67	65	64	61
w tym: od dyskonta	—	—	—	86	64	40	30	27	26	25
od r-ków bieżących i pożyczek terminowych	—	—	—	78	65	46	29	30	28	26
Prowizje pobrane	—	63	55	46	36	23	18	16	16	19
Straty	—	4	17	4	10	14	13	39	20	2

a—d Ob. uwagi a—d na str. 220.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 220.

(dok. str. 220)

TABL. 16. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKÓW PRYWATNYCH (dok.)

B. Zestawienie bilansowa<sup>a</sup>

Stan w dn. 31. XII

Główne pozycje	1937				1938			
	Ogółem	w tym			Ogółem	w tym		
		naj-większe banki	od-działy ban-ków zagr.	domy ban-kowe		naj-większe banki	od-działy ban-ków zagr.	domy ban-kowe
w milionach złotych								
<i>Liczba uwzgl.: banków domów bankowych</i>	29	8	4	×	29	8	4	×
	29	×	×	29	28	×	×	28
<b>Stan czynny</b>								
Kasa i sumy do dyspozycji	85	52	11	5	86	56	9	6
Waluty zagraniczne	2	1	0	0	1	1	0	0
Bilety skarbowe	12	3	6	0	29	3	21	—
Papiery wartościowe <sup>b</sup>	54	36	0	10	61	45	0	7
Udziały konsorcjalne	21	16	—	3	25	20	—	2
Banki krajowe	29	9	10	2	29	8	8	3
Banki zagraniczne	34	13	15	1	23	12	7	1
Dyskonto weksli	381	280	14	28	422	313	17	31
Dyskonto innych dokumentów	1	1	0	0	1	1	0	0
Protesty weksli	17	12	1	0	15	10	1	0
Rachunki bieżące	307	191	47	22	314	189	55	20
Pożyczki terminowe	119	54	18	11	128	67	17	9
w tym układy B-ku Akcept.	35	19	0	0	33	18	0	1
Kredyty akceptacyjne i rembursowe	12	10	1	0	15	13	1	0
Nieruchomości	74	54	0	1	72	51	0	6
Długoterminowe pożyczki hipoteczne	21	21	—	—	21	20	—	—
<b>Suma bilansowa</b>	<b>1 391</b>	<b>941</b>	<b>132</b>	<b>96</b>	<b>1 481</b>	<b>1 016</b>	<b>145</b>	<b>91</b>
<b>Stan bierny</b>								
Kapitały własne	194	117	9	19	201	118	13	20
zakładowy	162	95	9	18	169	95	13	18
zapasowy i rezerwy	32	22	0	1	32	23	0	2
Fundusz amortyzacji nieruchomości	6	4	0	0	7	4	0	1
Wkłady	399	269	27	31	437	312	20	30
na książeczki	134	110	4	2	155	125	7	2
inne natychnmiast płatne	134	92	6	13	150	106	3	15
inne płatne za wypowiedzeniem i terminowe	131	67	17	16	132	81	10	13
Rachunki bieżące	219	136	35	13	265	157	55	15
Różne natychnmiast płatne zobowiązania	6	4	0	2	10	6	1	2
Banki krajowe	50	34	3	6	49	34	6	2
Banki zagraniczne	76	23	43	5	64	18	35	4
Redyskonto weksli	145	118	0	10	122	99	—	9
Redyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	17	7	—	1	16	7	—	1
Zastaw walorów	3	2	—	1	3	2	—	1
Zobowiązania z tytułu kredytów akceptacyjnych i remburs.	12	10	1	0	15	13	1	0
Listy zastawne i obligacje	21	20	—	—	20	20	—	—

<sup>a</sup> Bilanse brutto. <sup>b</sup> Łącznie z papierami wartościowymi ustawowego kapitału zapasowego. <sup>c</sup> W latach 1927—1936 łącznie z akcjami. <sup>d</sup> I innych dokumentów.

U w a g a. Dane za lata 1937 i 1938 nie są całkowicie porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany układu bilansów.

TABL. 17. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
<b>Bilanse. Stan w dn. 31.XII</b>										
<b>Stan czynny</b>										
Kasa i sumy do dyspozycji	52	71	62	61	91	129	154	160	168	135
Lokaty w bankach państw.	7	24	25	17	24	27	55	41	17	22
Gotówka w urzędach poczt.	6 <sup>a</sup>	8 <sup>a</sup>	50	55	50	47	28	30	38	40
Dyskonto weksli	—	—	13	2	4	3	11	14	24	17
Pożyczki wekslowe	36	20	10	7	8	9	9	8	8	9
Pożyczki zastawowe	7	13	12	9	7	7	14	16	17	19
Papiery wartościowe <sup>b</sup>	101	179	249	313	361	424	655	703	902	882
Dłużnicy	6	5	5	7	14	10	7	4	5	14
Nieruchomości	23	26	30	33	36	39	42	45	48	49
<b>Suma bilansowa</b>	<b>272</b>	<b>389</b>	<b>505</b>	<b>555</b>	<b>640</b>	<b>746</b>	<b>1 016</b>	<b>1 069</b>	<b>1 273</b>	<b>1 233</b>
<b>Stan bierny</b>										
Wkłady czekowe	133	193	211	178	178	178	202	232	256	305
Wkłady na książeczki oszczędn.	68	122	173	254	332	445	679	664	782	789
Przekazy nie zrealizowane	29	34	33	38	41	24	12	12	16	18
Wierzyciele	18	5	2	2	8	10	11	35	81	11
Zyski	2	4	5	6	7	5	6	6	6	6
<b>Rachunki strat i zysków</b>										
<b>Straty</b>										
Procenty wypłacone	4	6	9	13	18	22	25	25	28	25
w tym od wkładów na książeczki oszczędnościowe	3	5	8	12	17	21	24	24	25	22
Oplaty na rzecz Min. P. i T.	2	3	4	5	3	3	7	6	7	7
Wydatki administracyjne	9	11	12	14	13	13	15	16	17	18
Zyski	2	4	5	6	7	5	6	6	6	6
<b>Ogółem</b>	<b>18</b>	<b>25</b>	<b>31</b>	<b>39</b>	<b>44</b>	<b>46</b>	<b>58</b>	<b>57</b>	<b>64</b>	<b>67</b>
<b>Zyski</b>										
Procenty pobrane	12	17	23	28	34	35	46	44	50	53
w tym od papierów wartośc.	8	14	19	25	30	31	41	39	47	50
Dochody z obrotu czekowego	2	5	5	6	5	5	8	8	9	9

<sup>a</sup> Dane nieporównywalne z danymi za lata następne wskutek zmian w rachunkowości w 1929 r. <sup>b</sup> Łącznie z papierami wartościowymi funduszu zapasowego.

TABL. 18. BILANSE BANKU POLSKA KASA OPIEKI  
Stan w dn. 31.XII

Główne pozycje	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach złotych							
<b>Stan czynny</b>								
Kasa i sumy do dyspozycji	60	77	502	456	510	425	319	857
Bilety skarbowe	—	—	—	—	—	6 570	3 000	4 500
Papiery wartościowe <sup>a</sup>	7	2 391	8 212	20 291	36 289	27 020	33 256	34 363
Banki krajowe	4 344	3 155	1 750	3 976	3 597	17	2 509	2 776
Banki zagraniczne	450	38	73	929	1 997	5 497	6 028	6 348
<b>Suma bilansowa</b>	<b>5 225</b>	<b>6 362</b>	<b>11 940</b>	<b>27 278</b>	<b>45 056</b>	<b>41 854</b>	<b>47 556</b>	<b>53 016</b>
<b>Stan bierny</b>								
Kapitały własne	2 533	2 600	2 608	2 618	2 810	3 410	6 450	7 000
Wkłady	2 033	3 169	6 897	16 469	34 531	26 709	26 354	23 036
Rachunki bieżące	234	216	1 556	4 300	2 252	3 415	3 808	7 591
Banki krajowe	264	258	471	622	258	1 827	1 596	1 434
Banki zagraniczne	—	—	—	1 159	2 211	2 613	2 002	1 086

<sup>a</sup> Łącznie z papierami wartościowymi ustawowego kapitału zapasowego.

TABL. 19. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI

Główne pozycje	1934	1935	1936	1937	1938 <sup>a</sup>
	w milionach złotych				
<i>Liczba kas uwzględnionych w opracowaniu</i> . . . . .	360	360	359	351	351
<b>Bilanse. Stan w dn. 31.XII</b>					
<b>Stan czynny</b>					
Kasa i sumy do dyspozycji . . . . .	48	48	56	89	81
Waluty zagraniczne . . . . .	1	1	0	0	0
Papiery wartościowe . . . . .	73	106	99	137	160
Weksle zdyskontowane . . . . .	37	33	34	38	41
Pożyczki wekslowe . . . . .	145	140	129	149	183
Weksle protestowane . . . . .	64	54	37	29	26
Pożyczki terminowe na zastaw . . . . .	30	34	37	39	41
Pożyczki na skrypty dłużne . . . . .	59	73	96	104	111
Rachunki bieżące otwartego kredytu . . . . .	89	83	70	53	52
Pożyczki hipoteczne . . . . .	153	158	150	142	148
Banki i k.k.o. lora . . . . .	2	3	2	4	4
Banki i k.k.o. nostro . . . . .	25	21	14	32	19
Należności z układów konwersyjnych . . . . .	14	51	78	87	84
Nieruchomości . . . . .	37	43	47	52	53
Straty . . . . .	3	8	9	3	.
<b>Suma bilansowa</b>	<b>815</b>	<b>892</b>	<b>892</b>	<b>995</b>	<b>1091</b>
<b>Stan bierny</b>					
Kapitały własne . . . . .	77	80	79	85	88
kapitał zakładowy . . . . .	19	18	19	21	21
fundusz zasobowy . . . . .	43	47	47	47	51
inne fundusze . . . . .	15	15	13	17	16
Wkłady na książeczki oszczędnościowe <sup>b</sup> . . . . .	572	630	617	704	731
osób fizycznych i prawnoprywatnych . . . . .	488	539	531	614	646
instytucji państwowych, samorządowych i innych prawnopublicznych . . . . .	84	91	86	90	85
Rachunki bieżące i otwartego kredytu <sup>b</sup> . . . . .	51	59	80	94	100
Redyskonto weksli . . . . .	38	30	26	19	19
Redyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego . . . . .	6	18	22	23	21
Kredyty udzielone kasom . . . . .	47	45	40	38	36
Banki i k.k.o. lora . . . . .	2	3	4	5	4
Banki i k.k.o. nostro . . . . .	1	1	1	2	1
Zyski . . . . .	4	3	3	4	.
<b>Rachunki strat i zysków</b>					
<b>Straty</b>					
Procenty wypłacone . . . . .	35	38	37	38	.
Koszty administracyjne . . . . .	18	19	20	21	.
Zyski . . . . .	4	3	3	4	.
<b>Ogółem</b> . . . . .	<b>70</b>	<b>81</b>	<b>86</b>	<b>80</b>	.
<b>Zyski</b>					
Procenty pobrane . . . . .	55	56	57	60	.
Straty . . . . .	3	8	9	3	.

<sup>a</sup> Bilanse brutto. <sup>b</sup> Różnice między danymi tablicy niniejszej a danymi tabl. 40, 41 i 42, str. 233-234, wynikają: 1. z nieuwzględnienia w tablicy niniejszej kas będących w likwidacji, 2. z odmiennych terminów księgowania procentów.

TABL. 20. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW KREDYTOWYCH SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937
	w milionach złotych								
Liczba spółdzielni uwzgl. w opracowaniu	3513	4112	4704	5054	5057	5082	5098	5186	5319
	Bilanse. Stan w dn. 31. XII								
<b>Stan czynny</b>									
Kasa	11	16	20	20	15	13	11	10	11
Centrale i instyt. finansowe	16	21	28	30	23	27	27	31	46
Papiery wartościowe	5	12	10	15	13	12	22	23	26
Udziały własne			6	8	8	8	3	3	3
Pożyczki	268	432	591	694	605	547	485	486	508
w tym w rachunkach bieżących		76	106	127	115	109	77	63	59
Straty	1	1	1	3	8	13	9	8	6
<b>Suma bilansowa</b>	<b>346</b>	<b>549</b>	<b>704</b>	<b>836</b>	<b>737</b>	<b>680</b>	<b>619</b>	<b>616</b>	<b>656</b>
<b>Stan bierny</b>									
Udziały członków	37	60	81	99	101	98	83	78	79
Fundusz zasobowy	13	18	24	30	34	36	50	42	44
Fundusze specjalne	9	12	12	16	18	22	8	18	19
Wkłady na książ. oszczędn.	121	210	303	366	317	283	243	238	264
Rachunki bieżące			36	40	26	24	23	25	24
Zadłużenie	141	202	211	241	206	190	176	175	185
Zyski	5	7	9	10	6	4	5	5	6
	Rachunki strat i zysków								
<b>Straty</b>									
Procenty i prowizje wypłacone	16	27	41	46	42	36	27	24	24
Straty na dłużnikach	0		1	2	5	7	7	5	4
Koszty administracyjne	19	28	38	40	35	30	22	21	22
Zyski	5	7	9	10	6	4	5	5	6
<b>Ogółem</b>	<b>43</b>	<b>64</b>	<b>92</b>	<b>103</b>	<b>94</b>	<b>82</b>	<b>66</b>	<b>61</b>	<b>60</b>
<b>Zyski</b>									
Procenty i prowizje pobrane	36	57	80	90	78	62	48	46	46
Straty	1	1	1	3	8	13	9	8	6

U w a g a. Spółdzielnie kredytowe ob. dział VII, tabl. 20—25, str. 115—120.

TABL. 21. CENTRALE KREDYTOWE SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH

A. Główne pozycje bilansów central kredytowych<sup>a</sup> spółdzielni związkowych  
Stan w dn. 31. XII

Główne pozycje	1934	1935	1936	1937	1938b				
					Ogółem	Centrale			
						pol- skie	ży- dow- skie	ukra- iń- skie	nie- miec- kie
w milionach złotych									
<b>Stan czynny</b>									
Kasa i sumy do dyspozycji	5,5	6,3	1,5	2,5	4,7	1,0	1,1	0,4	2,2
Pożyczki <sup>d</sup>	24,4	23,6	32,3	33,6	38,9	5,3	1,9	3,6	28,1
Należn. z ukł. konwers.	—	—	1,7	2,8	2,7	—	—	2,2	0,5
<b>Suma bilansowa</b>	<b>43,3</b>	<b>44,9</b>	<b>47,5</b>	<b>53,5</b>	<b>59,6</b>	<b>6,4</b>	<b>3,4</b>	<b>8,3</b>	<b>41,5</b>
<b>Stan bierny</b>									
Kapitał zakładowy	7,1	7,2	7,1	7,2	7,3	0,7	0,2	0,9	5,5
Rezerwy <sup>e</sup>	2,2	2,3	2,6	2,8	2,8	0,1	0,1	0,9	1,7
Wkłady	18,4	18,5	18,5	20,3	41,5	5,5	1,0	4,4	30,6
Redyskonto weksli			3,3	3,3	3,9	—	0,8	1,3	1,8

<sup>a</sup> Bez Centralnej Kasy Spółek Rolniczych i Banku Związku Spółek Zarobkowych. <sup>b</sup> Bilanse brutto. <sup>c</sup> Bank „Społem”. Pozostałe centrale polskie ob. część B i C tablicy, str. 224. <sup>d</sup> Dyskonto, protesty weksli, pożyczki terminowe i rachunki bieżące. <sup>e</sup> Bez funduszu amortyzacyjnego. (dok. str. 224)

TABL. 21. CENTRALE KREDYTOWE SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH (dok.)  
B. Bilanse Centralnej Kasy Spółek Rolniczych  
Stan w dn. 31.XII

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
<b>Stan czynny</b>										
Kasa i sumy do dyspoz. <sup>a</sup>	0,6	0,6	0,6	0,7	1,0	0,6	0,6	1,8	2,0	3,0
Papiery wartościowe <sup>b</sup>	0,4	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	1,3	1,4	1,4	2,1
Banki krajowe <sup>a</sup>	0,7	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	2,4	4,6	2,9	1,5
Dyskonto weksli	23,0	41,9	46,0	62,2	50,3	44,8	14,5	8,2	10,6	12,3
Protesty weksli <sup>c</sup>	0,8	0,9	0,7	1,5	3,1	3,5	3,0	2,2	1,4	0,6
Rachunki bieżące	10,6	3,5	4,0	4,2	4,3	3,7	2,0	2,5	2,6	3,7
Pożyczki terminowe	0,3	9,8	12,4	15,6	12,2	11,1	38,7	46,6	52,9	55,4
w tym:										
pożyczki budowlane wiejskie	—	—	—	—	—	—	—	2,0	6,5	9,9
należności z układów konwersyjnych	—	—	—	—	—	—	34,4	43,6	45,6	44,0
Nieruchomości	0,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	2,2	2,2	2,1	2,6
<b>Suma bilansowa</b>	<b>38,5</b>	<b>59,9</b>	<b>66,8</b>	<b>87,6</b>	<b>74,2</b>	<b>66,9</b>	<b>64,8</b>	<b>69,8</b>	<b>77,0</b>	<b>81,7</b>
<b>Stan bierny</b>										
Kapitały własne	2,2	3,7	4,3	6,0	6,7	6,9	6,6	6,5	6,7	6,5
udziały członków	1,3	2,6	3,2	4,3	4,3	4,2	4,0	4,0	4,0	4,5
wkład państwowy	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
rezerwy	0,5	0,7	0,7	1,3	2,0	2,3	2,2	2,1	2,3	1,6
Wkłady na książeczki	0,2	0,4	0,7	1,1	0,8	0,9	1,0	1,4	1,4	1,3
Lokaty spółdzielni kred.	—	—	—	—	—	—	3,1	5,2	8,0	8,3
Rachunki bieżące	2,1	2,3	2,8	4,4	3,5	2,5	2,2	1,4	1,9	3,0
Lokata Min. Skarbu	19,3	17,3	15,8	17,1	14,9	14,1	6,1	2,0	6,9	10,7
Banki krajowe	—	—	—	—	—	—	—	2,0	6,8	0,0
Redyskonto weksli	13,2	34,6	41,2	56,5	46,6	41,0	11,8	5,4	0,9	8,1
Redyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	—	—	—	—	—	—	32,8	43,7	43,3	42,6
Zyski	0,1	0,1	0,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2
Akcepty B-ku Akcept. <sup>d</sup>	—	—	—	—	—	—	33,5	45,0	46,3	43,9

<sup>a</sup> W latach 1927 — 1935 pozostałości na r-kach banków państwowych figurują w pozycji „Banki krajowe”. <sup>b</sup> Łącznie z papierami wartościowymi ustawowego kapitału zapasowego. <sup>c</sup> Łącznie z należnościami w dochodzeniu sądowym. <sup>d</sup> Pozycja pozabilansowa.

U w a g a. Dane za lata 1936 — 1938 nie są całkowicie porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany układu bilansów.

C. Niektóre pozycje bilansów Banku Związku Spółek Zarobkowych  
Stan w dn. 31.XII

Główne pozycje	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
<b>Stan czynny</b>										
Dyskonto weksli	82,1	108,4	111,8	107,0	81,0	68,0	48,4	34,7	45,8	53,0
w tym spółdzielni	30,5	31,6	31,8	38,0	32,6	29,5	19,9	3,6	3,2	2,6
Rachunki bieżące	51,8	55,3	57,9	57,5	52,3	51,7	46,3	40,1	28,6	33,2
w tym spółdzielni	8,6	10,5	13,0	12,4	15,1	14,1	13,9	8,8	4,3	2,6
<b>Suma bilansowa</b>	<b>194,7</b>	<b>234,7</b>	<b>238,1</b>	<b>220,6</b>	<b>184,6</b>	<b>169,5</b>	<b>161,2</b>	<b>132,7</b>	<b>148,1</b>	<b>162,6</b>
<b>Stan bierny</b>										
Wkłady	77,9	108,5	121,3	120,7	73,5	53,5	45,9	46,9	56,9	69,2
w tym spółdzielni	0,7	1,0	0,8	0,9	1,1	1,0	0,7	1,1	1,7	1,9
Rachunki bieżące	20,3	20,3	18,4	18,7	12,6	9,4	12,2	15,4	22,3	26,4
w tym spółdzielni	3,4	2,8	3,0	3,8	3,0	3,0	4,2	3,8	3,5	4,0
Redyskonto weksli	40,6	44,9	37,3	35,4	52,9	50,0	37,0	21,6	24,9	24,3
w tym spółdzielni	27,7	26,1	20,3	22,5	28,0	26,2	17,5	2,5	1,3	0,7

TABL. 22. BILANSE GMINNYCH KAS POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWYCH  
Stan w dn. 31.XII

Główne pozycje	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937
	w tysiącach złotych						
<i>Liczba kas uwzgl. w oprac.</i>	778	838	854	857	887	897	884
<i>Stan czynny</i>							
Kasa . . . . .	786	1 118	713	333	382	463	584
Pożyczki . . . . .	21 634	25 705	24 205	22 473	24 327	25 633	29 142
w tym układy B-ku Akcept.	—	—	—	—	5 205	9 869	10 793
Nieruchomości i ruchomości	50	82	96	130	146	132	123
Lokaty . . . . .	40	60	59	93	400	530	736
Towary . . . . .	352	307	194	139	32	36	34
Straty . . . . .	12	17	75	194	92	124	48
<b>Suma bilansowa</b>	<b>23 056</b>	<b>27 571</b>	<b>25 644</b>	<b>23 701</b>	<b>26 185</b>	<b>27 852</b>	<b>31 754</b>
<i>Stan bierny</i>							
Kapitał zakładowy . . . . .	3 460	4 339	5 035	5 472	6 261	6 725	7 083
Kapitał zasobowy . . . . .	313	556	974	1 253	1 754	2 138	2 466
Wkłady . . . . .	3 926	5 990	7 280	7 487	8 018	8 472	9 979
Długi . . . . .	13 892	14 681	10 653	8 106	8 264	8 499	10 460
Zyski . . . . .	682	1 122	816	523	879	971	876

TABL. 23. BILANSE KANTORÓW WYMIANY<sup>a</sup>  
Stan w dn. 31.XII

Główne pozycje	1928	1929	1930	1931	1932	1936	1937	1938
	w tysiącach złotych							
<i>Liczba kantor. uwzgl. w oprac.</i>	57	58	52	48	48	40	37	33
<i>Stan czynny</i>								
Kasa i sumy do dyspozycji . . . . .	778	857	752	703	678	752	578	509
Waluty zagraniczne . . . . .	413	580	427	417	551	106	70	49
Papiery wartościowe własne	1 393	1 561	1 269	829	1 073	1 543	1 131	1 103
Banki . . . . .	8	218	85	134	131	254	225	54
Rachunki zleceńodawców . . . . .	396	1 778	522	264	425	365	175	63
Ruchomości . . . . .	136	215	181	87	126	161	153	174
Loteria państwowa . . . . .	1 100	2 983	3 286	351	383	1 264	1 585	1 866
Rachunek właściciela . . . . .	271	688	538	104	57	624	109	155
<b>Suma bilansowa</b>	<b>7 266</b>	<b>10 399</b>	<b>9 208</b>	<b>3 999</b>	<b>4 123</b>	<b>5 622</b>	<b>4 195</b>	<b>4 211</b>
<i>Stan bierny</i>								
Kapitał zakładowy . . . . .	2 014	2 870	2 171	2 196	2 212	1 993	1 660	1 538
Rachunek właściciela . . . . .	1 090	1 376	1 780	1 204	717	1 388	609	577
Banki . . . . .	596	1 805	820	82	147	426	171	151
Rachunki zleceńodawców . . . . .	256	271	97	180	544	203	164	134
Loteria państwowa . . . . .	130	3 712	4 173	241	287	1 204	1 543	1 700

<sup>a</sup> Bez kantorów wymiany komunalnych kas oszczędności.

TABL. 24. ZAKŁADY ZASTAWNICZE (LOMBARDY)

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936
<i>Liczba zakł. uwzgl. w oprac.<sup>a</sup></i>	23	24	24	24	23	23	21	21
Fundusze obrotowe w mil. zł <sup>a</sup>	19,1	23,3	31,7	36,1	38,2	35,1	27,3	26,7
kapitały własne <sup>b</sup>	7,3	11,5	14,1	15,5	14,5	14,2	12,5	12,4
kapitały pożyczone . . . . .	11,8	11,8	17,6	20,6	23,7	20,9	14,8	14,3
Pożyczki udzielone <sup>c</sup> :								
liczba pożyczek w tys. . . . .	439,2	438,7	465,6	517,0	512,2	521,4	591,4	635,7
sumy w milionach zł . . . . .	37,4	43,6	52,9	50,7	41,6	33,7	30,3	32,6
<i>Stan bilansowy pożyczek<sup>a</sup>:</i>								
liczba pożyczek w tys. . . . .	178,1	207,4	246,4	288,0	325,3	348,4	392,9	401,4
sumy w milionach zł . . . . .	16,9	22,7	28,9	32,3	31,0	27,0	22,5	22,3

<sup>a</sup> Stan w końcu roku bilansowego. <sup>b</sup> Łącznie z dotacjami instytucji patrolnych. <sup>c</sup> W ciągu roku.

## C. Kredyty

TABL. 25. KREDYTY KRÓTKOTERMINOWE INSTYTUCJI KREDYTOWYCH I OSZCZĘDNOŚCIOWYCH

Stan w dn. 31.XII

Instytucje Rodzaje kredytów	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
Bank Polski	497	732	781	758	796	700	866	855	708	1025
Dyskonto weksli <sup>a</sup>	456	641	704	672	670	586	689	681	661	831
Dyskonto biletów skarbowych	—	—	—	—	—	—	68	67	23	82
Pozyczki zastawowe	41	91	77	86	126	114	109	107	24	112
Bank Gospodarst. Krajowego	220	282	327	317	325	284	265	261	336	335
Dyskonto weksli	136	177	185	168	169	135	97	105	168	137
w tym w redyskoncie	19	39	72	78	99	79	35	12	1	31
Otwarty kredyt	62	65	80	114	126	125	133	122	117	142
Pozyczki terminowe	22	40	62	35	30	24	35	34	51	56
Państwowy Bank Rolny	130	190	245	285	250	214	248	239	242	235
Dyskonto weksli	36	46	71	114	109	120	156	157	154	159
w tym w redyskoncie	—	5	29	69	88	107	144	150	134	150
Otwarty kredyt	15	21	34	32	25	18	29	29	45	37
Pozyczki terminowe	79	123	140	139	116	76	63	53	43	39
Banki komunalne	24	45	57	60	59	47	39	28	22	20
Dyskonto weksli	9	20	18	17	15	14	11	9	9	8
w tym w redyskoncie	2	5	6	7	8	5	3	1	0	1
Otwarty kredyt	8	14	22	21	19	8	6	4	3	2
Pozyczki terminowe <sup>b</sup>	7	11	17	22	25	25	22	15	10	10
Banki prywatne i domy bank.	1102	1477	1672	1587	1085	862	709	649	710	757
Dyskonto weksli	565	824	877	802	529	432	350	342	384	420
w tym w redyskoncie	252	321	329	294	260	194	139	144	145	122
Otwarty kredyt	520	631	772	762	534	410	334	279	243	337
Pozyczki terminowe	17	22	23	23	22	20	25	28	83	337
Oddziały banków zagraniczn.	133	183	215	204	120	93	96	98	80	90
Dyskonto weksli	50	66	56	53	23	13	13	19	15	18
w tym w redyskoncie	4	20	19	13	2	1	—	—	0	—
Otwarty kredyt	81	116	152	147	97	80	83	78	64	72
Pozyczki terminowe	2	1	7	4	—	—	0	1	1	—
Pocztowa Kasa Oszczędności	43	33	35	18	19	19	34	38	49	45
Dyskonto weksli	—	—	13	2	4	3	11	14	24	17
Pozyczki wekslowe	36	20	10	7	8	9	9	8	8	9
Pozyczki zastawowe	7	13	12	9	7	7	14	16	17	19
Komunalne kasy oszczędn. <sup>c</sup>	158	267	360	447	434	384	417	403	412	454
Dyskonto weksli i pożyczki wekslowe	115	190	260	322	307	280	227	200	216	250
w tym weksle w redyskoncie	14	27	46	56	58	49	30	26	19	19
Otwarty kredyt	30	57	70	80	75	65	83	70	53	52
Pozyczki na skrypty dłużne	6	11	13	16	14	11	73	96	104	111
Pozyczki zastawowe	7	9	17	29	38	28	34	37	39	41
Centralna Małopolska Kasa Oszczędności <sup>d</sup>	15	23	30	36	35	31	17	11	9	9
Ukraińska Szczadnica	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1
Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe	9	14	22	26	24	22	19	16	18	20

a Od 1933 r. łącznie z dyskontem akceptów Banku Akceptacyjnego. b Pożyczki do 5 lat. c W latach 1927 — 1933 dane niekompletne. d Do 1938 r. Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie.

U w a g a. Dane dla poszczególnych instytucji nie obejmują należności z tytułu układów konwersyjnych i akceptów Banku Akceptacyjnego. Dane o dyskoncie weksli obejmują również weksle zaprotestowane. Dane o redyskoncie nie obejmują redyskonta akceptów Banku Akceptacyjnego. Należności z tytułu układów konwersyjnych ob. bilanse odnośnych instytucji, str. 216 — 225; stan zatwierdzonych układów konwersyjnych ob. str. 230, (dok. str. 227)

TABL. 25. KREDYTY KRÓTKOTERMINOWE INSTYTUCJI KREDYTOWYCH I OSZCZĘDNOŚCIOWYCH (dok.)

Stan w dn. 31.XII

Instytucje Rodzaje kredytów	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
Spółdzielnie kredytowe <sup>a</sup>	268	378	485	549	500	434	311	257	297	296
w tym weksle w redyskoncie		66	55	86	80	67	43	50	34	34
Centralna Kasa Spółek Rolniczych	35	56	63	83	70	63	24	14	16	18
Dyskonto weksli <sup>b</sup>	24	43	47	63	54	48	18	10	12	13
w tym w redyskoncie	13	35	41	56	47	41	12	5	7	8
Otwarty kredyt	11	3	4	4	4	4	2	3	3	4
Pozyczki terminowe <sup>c</sup>	0	10	12	16	12	11	4	1	1	1

a Zrzeszone w związkach rewizyjnych. Dane Rady Spółdzielczej. Uwzględniono pożyczki wekslowe I w rachunkach bieżących. b Łącznie z należnościami w dochodzeniu sądowym. c Bez pożyczek budowlanych.

TABL. 26. KREDYTY ZBOŻOWE

Lata gospodarcze Województwa	Kredyt rejestrowy		Kredyt zaliczkowy	
	Liczba kredyto- tobiorców	Sumy w mil. zł	Liczba kredyto- tobiorców	Sumy w mil. zł
Polska . . . . . 1934/35	1 847	20.0	18 435	2,8
1935/36	2 434	23.0	48 957	7,3
1936/37	2 335	24,8	48 888	7,0
1937/38	2 617	31,1	58 643	10,6
1938/39	2 764	32,4	76 213	13,8
w tym Bank Polski <sup>a</sup>		29,5		12,9
Warszawskie	382	3,5	12 337	2,0
Łódzkie	128	0,9	7 411	1,1
Kieleckie	190	1,9	2 500	1,1
Lubelskie	172	2,2	12 884	1,5
Białostockie	93	0,6	4 797	0,7
Wileńskie	91	0,4	1 383	0,2
Nowogrodzkie	72	0,4	1 082	0,2
Poleskie	32	0,2	1 801	0,3
Wołyńskie	135	1,5	7 412	1,4
Poznańskie	788	13,3	4 624	1,5
Pomorskie	291	2,6	2 595	1,1
Śląskie	19	0,2	390	0,2
Krakowskie	77	0,8	3 640	0,5
Lwowskie	118	1,8	6 536	0,9
Stanisławowskie	41	0,3	4 407	0,5
Tarnopolskie	135	1,8	2 414	0,6

a Stan redyskonta weksli rolniczych w dn. 30.XI 1938 r.

U w a g a. Kredyty zbożowe rozprowadzały w 1938/39 r.: banki państwowe, Centralna Kasa Spółek Rolniczych, Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Kwilecki, Potocki i S-ka, Wileński Prywatny Bank Handlowy i Landesgenossenschaftsbank.

TABL. 27. KREDYTY I DOTACJE DLA GOSPODARSTW ROLNYCH DOTKNIĘTYCH KLĘSKAMI ŻYWIŁOWYMI<sup>a</sup>

Lata	Ogółem	Kredyty	Dotacje <sup>b</sup>
	w milionach zł		
1933-1938	25,9	17,0	8,9
1936	2,8	0,9	1,9
1937	9,4	6,7	2,7
1938	6,5	5,1	1,4

a Z funduszu Min. Roln. i Ref. Roln.  
b Łącznie z wartością świadczeń w naturze.

TABL. 28. KREDYTY NA SPŁATY RODZINNE<sup>a</sup>

Lata	Liczba pożyczek	Sumy w mil. zł
1936-1938	2 525	7,9
1936	282	0,8
1937	1 074	3,4
1938	1 169	3,7

a Udzielane przez Państwowy Bank Rolny.

TABL. 29. ROZDZIAŁ KREDYTÓW B. G. K. I P. B. R.  
Stan w dn. 31.XII

Kredytobiorcy	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych									
Kredyty B. G. K. gotówkowe krótko i długoterminowe										
<b>Ogółem</b>	636	747	809	1015	1084	1023	1169	1210	1232	1424
Instytucje i przedsiębiorstw państw.	124	80	118	181	249	246	243	438	473	658
Przedsiębiorstwa koncernu B.G.K.	48	86	84	104	113	119	139	103	104	114
Samorząd terytorialny	76	117	180	212	201	171	157	92	64	51
Spółdzielnie	73	80	86	89	85	97	106	85	99	92
Instytucje finansowe	74	96	46	56	61	53	55	63	56	61
Rolnictwo i hodowla	2	8	1	1	1	4	3	5	5	7
Górnictwo	92	100	118	151	149	119	156	171	191	199
Przemysł	55	36	29	30	15	13	13	11	14	24
Handel towarowy	—	—	2	3	3	3	2	2	2	1
Komunikacja i transport	92	144	145	153	162	156	254	203	195	191
Różni	Kredyty P. B. R. krótko i średnio terminowe									
<b>Ogółem</b>	130	191	245	282	228	196	214	212	242	235
Rolnicy	15	27	36	48	49	52	83	89	99	91
indywidualnie i grupowo	15	18	27	42	45	47	78	85	97	89
spółki wodne i maszynowe	—	9	9	6	4	5	5	4	2	2
Spółdzielnie	67	105	128	136	103	85	73	68	67	66
Komunalne kasy oszczędności	10	23	38	47	35	28	25	22	22	18
Gminne kasy pożycz. oszczędn.	6	9	13	14	10	7	8	8	10	11
Samorząd terytorialny	5	2	1	2	2	2	2	2	4	4
Przedsiębiorstwa rolne i rolniczo-przemysłowe	23	17	20	26	18	13	13	18	34	37
Banki	—	3	4	4	6	5	4	1	2	0
Różni	4	5	5	5	5	4	6	4	4	8

TABL. 30. ROZDZIAŁ KREDYTÓW P. B. R. WEDŁUG WOJEWÓDZTW  
Stan w dn. I.X 1938 R.

Województwa	Ogółem	Kredyty krótko i średnio terminowe				Kredyty długoterminowe		Pożyczki z funduszy rządowych administr.	
		Rolnicy	Spółdzielnie	Związki i instytucje komunalne	Inni	w listach zastawnych na			
						kupno gruntów	inwestycje rolne		
w milionach złotych									
Polska	881	98	60	39	42	70	84	58	430
Warszawskie	119	20	6	5	10	14	11	12	41
Łódzkie	67	5	2	2	0	9	5	19	25
Kieleckie	69	5	3	4	1	8	4	3	41
Lubelskie	71	6	2	6	2	14	3	1	37
Białostockie	32	3	2	3	0	3	1	1	19
Wileńskie	36	3	6	2	2	2	3	1	17
Nowogródzkie	31	5	3	2	0	2	1	1	17
Poleskie	21	2	2	1	0	1	1	1	13
Wołyńskie	71	8	5	5	1	7	3	1	41
Poznańskie	117	9	5	2	9	3	15	10	64
Pomorskie	144	16	8	3	4	3	15	7	88
Śląskie	29	2	4	0	1	1	9	—	12
Krakowskie	18	3	3	1	2	0	7	0	2
Lwowskie	31	5	5	1	9	1	4	1	5
Stanisławowskie	8	2	1	1	0	0	1	0	3
Tarnopolskie	17	4	3	1	1	2	1	0	5

TABL. 31. KREDYTY BUDOWLANE B. G. K.<sup>a</sup>

Rodzaje funduszy Kredytobiorcy	1924- -1938	1927- -1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
Liczba pożyczek								
Ogółem	41 177	9 529	795	1 370	4 758	3 144	3 709	3 831
Z funduszy: państwowych	39 678	8 806	764	1 331	4 710	3 122	3 683	3 702
własnych	1 499	723	31	39	48	22	26	129
Instytucje państwowe	16	1	—	—	11	—	—	—
Związki samorządowe	574	343	18	32	8	5	15	6
Spółdzielnie	2 339	1 073	269	170	163	73	53	6
Instytucje społeczne	728	322	48	23	29	26	23	19
Osoby prywatne	37 520	7 790	460	1 145	4 547	3 040	3 618	3 800
Sumy pożyczek w milionach złotych								
Ogółem	743,5	381,2	55,8	29,4	43,6	34,4	24,2	29,1
Z funduszy: państwowych	684,4	347,6	53,1	26,8	42,9	34,3	23,9	28,1
własnych	59,1	33,6	2,7	2,6	0,7	0,1	0,3	1,0
Instytucje państwowe	11,9	2,5	—	—	2,0	—	—	—
Związki samorządowe	59,3	44,1	1,4	1,0	0,9	0,6	0,5	0,3
Spółdzielnie	244,9	160,7	25,7	15,1	4,5	2,8	0,6	0,1
Instytucje społeczne	97,7	48,9	22,4	7,3	1,3	2,2	0,6	1,4
Osoby prywatne	329,7	125,0	6,3	6,0	34,9	28,8	22,5	27,3
Stan bilansowy pożyczek w mllionach złotych w dn. 31.XII								
Ogółem	x	x	.	.	600,9	623,5	613,1	618,0
w tym skonwert. na emisyj- ne i emisyjne w gotówce	x	x	.	.	323,4	361,6	387,2	402,4

<sup>a</sup> Bez kredytów Państwowego Funduszu Budowlanego na akcję terenową i budownictwo wiejskie oraz bez kredytów z Funduszu Pracy na akcję T. O. R. U w a g a. Mieszkania i izby w budynkach, na których budowę udzielił pożyczek Bank Gospodarstwa Krajowego ob. dział IV, tabl. 9, str. 64.

TABL. 32. KREDYTY BUDOWLANE WIEJSKIE Z PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU BUDOWLANEGO

Lata Instytucje	Liczba pożyczko- biorców	Sumy w tys. zł
Spółdzielnie kredytowe <sup>a</sup>		
1936-1938	43 188	10 940
1936	9 547	2 000
1937	18 401	4 700
1938	15 240	4 240
Gminne kasy pożycz.-oszczęd. <sup>b</sup>		
1938	2 679	480

<sup>a</sup> Kredyty rozprowadzane przez Centr. Kasę Sp. Roln. <sup>b</sup> Kredyty rozprowadzane przez P. B. R.

TABL. 33. KREDYTY BUDOWLANE POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

Lata	Liczba po- życzek	Sumy w tys. zł
1925-1937	17 988	13 600
1935	2 263	1 614
1936	1 773	345
1937	1 700	305

<sup>a</sup> Głównie pożyczki na ogniotrwałe pokrycie budowlani na wsi (zwłaszcza po pożarach zbiorowych).

TABL. 34. KREDYTY BUDOWLANE TOWARZYSTWA OSIEDLI ROBOTNICZYCH<sup>a</sup>

Kredytobiorcy	1934- -1938	1934	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach złotych					
Ogółem	43 239	3 411	9 267	8 416	10 006	12 139
Towarzystwo Osiedli Robotniczych <sup>b</sup>	14 747	700	3 610	4 177	2 380	3 880
Samorząd terytorialny	13 342	1 476	2 307	2 759	3 549	3 251
Organizacje społeczne	1 498	100	190	170	570	468
Spółdzielnie	3 792	735	870	410	907	870
Zakłady przemysłowe	9 860	400	2 290	900	2 600	3 670

<sup>a</sup> Z lokat Funduszu Pracy w B. G. K. <sup>b</sup> Budownictwo we własnym zakresie.

TABL. 35. AKCJA ODDŁUŻENIOWA W ROLNICTWIE

A. Konwersja krótkoterminowych długów rolniczych w instytucjach kredytowych za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego  
Stan w dn. 31.XII

Instytucje wierzycielskie	Układy w tysiącach					Sumy w milionach zł				
	1934	1935	1936	1937	1938	1934	1935	1936	1937	1938
Ogółem . . . . .	89,0	273,0	389,9	413,6	382,2	140,0	285,9	401,6	449,3	409,2
Banki państwowe . . . . .	18,7	40,7	68,2	75,7	68,0	51,4	69,1	96,0	110,6	114,9
B. G. K. . . . .	1,0	2,1	3,4	3,8	3,6	19,7	24,0	32,9	39,0	34,9
P. B. R. . . . .	17,7	38,6	64,8	71,9	64,4	31,7	45,1	63,1	71,6	80,0
Banki prywatne . . . . .	1,1	7,7	13,8	15,1	9,4	33,7	49,2	68,4	79,9	57,7
Komunalne kasy oszcz. . . . .	7,2	43,3	62,1	67,5	65,8	13,7	48,6	72,0	82,5	77,0
Centralna Kasa Sp. Roln. . . . .	54,2	124,6	162,4	166,2	153,8	22,6	46,3	60,5	62,6	56,0
Centrale kredyt. spółdz. . . . .	1,0	9,2	14,7	15,4	14,1	1,0	11,6	18,8	20,3	18,2
Spółdzielnie kredytowe . . . . .	6,7	46,6	67,1	71,6	69,2	13,5	54,4	76,8	82,5	76,0
Inne . . . . .	0,1	0,9	1,6	2,1	1,9	4,1	6,7	9,1	10,9	9,4

a łącznie z domami bankowymi, Centralną Małopolską Kasą Oszczędności i Ukraińską Szczędnicą.

B. Uporządkowanie długów rolniczych. Sprawy załatwione przez Urzędy Rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich  
Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa	Ogółem		Powiatowe urzędy rozjemcze <sup>a</sup>		Wojewódzkie urzędy rozjemcze <sup>b</sup>	
	Sprawy w tys.	Sumy w mil. zł	Sprawy w tys.	Sumy w mil. zł	Sprawy w tys.	Sumy w mil. zł
Polska . . . . . 1934 <sup>c</sup>	470,8	191,3	462,1	151,2	8,7	40,1
1935	626,0	305,6	612,8	242,5	13,2	63,1
1936	725,2	414,7	707,9	320,4	17,3	94,3
1937	800,0	510,0	780,2	381,6	19,8	128,4
1938	861,6	631,9	838,6	431,5	23,0	200,4
Centralne . . . . .	279,3	228,7	270,5	173,7	8,8	55,0
Wschodnie . . . . .	70,1	51,3	67,7	36,8	2,4	14,5
Zachodnie . . . . .	85,9	189,9	81,5	113,4	4,4	76,5
Południowe . . . . .	426,3	162,0	418,9	107,6	7,4	54,4

a Dla spraw mniejszej własności rolnej. b Dla spraw większej własności rolnej. c Stan w dn. 28.X.

C. Postępowanie układowe dla większej własności rolnej i spółdzielni rolniczo-handlowych  
Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa	Ogółem		Układy zawarte przez						
			rolników			spółdzielnie rolniczo-handlowe			
	Liczba układow	Zadłużenie		Liczba układow	Zadłużenie		Liczba układow	Zadłużenie	
przed układem		po układowie	przed układem		po układowie	przed układem		po układowie	
		w mil. zł				w mil. zł			
Polska . . . . . 1937	17	14,2	8,8	16	13,9	8,6	1	0,3	0,2
1938	154	84,0	43,9	75	63,5	36,0	79	20,5	7,9
Centralne . . . . .	61	37,4	18,7	42	29,5	17,4	19	7,9	1,3
Wschodnie . . . . .	5	0,8	0,6	—	—	—	5	0,8	0,6
Zachodnie . . . . .	63	37,6	20,5	30	29,0	15,9	33	8,6	4,6
Południowe . . . . .	25	8,2	4,1	3	5,0	2,7	22	3,2	1,4